

*Barbara
Cartland*

*Černý
panter*

Barbara Cartland: Černý panter
Vydání první.
Copyright © Barbara Cartland 1939.
Published by arrangement with Arrow Books
Ltd. All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet, a. s., Široká 22, Praha 1
v roce 1998 jako svou 306. publikaci.
Přeloženo z anglického originálu The Black Panther,
vydaného nakladatelstvím Arrow Books Ltd., London v
roce 1976. Český překlad © 1998 Vladimír Piskoř.
Přebal a vazba © 1998 Valentino Sani a Baronet.
Sazba a grafická úprava studio Ricardo, Sudoměřská 32,
Praha 3. Odpovědná redaktorka Alena Zatloukalová.
Korektorka Ludmila Boumová.
Vytiskly a svázaly Tiskárny Vimperk. a. s., Pasovská 55, Vimperk.

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována,
kopírována či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného
povolení.

Název a logo BARONET je ochranná známka, která je zapsána do
rejstříku ochranných známek Úřadu průmyslového vlastnictví pod
číslem zápisu 189296.

ISBN 80-7214-092-2

BARONET
Praha 1998

Kapitola 1

Nevím, kde tento příběh nejlépe začít. Očividným počátkem osudu kteréhokoli člověka bývá jeho narození, a stejně tak smrt bývá jeho koncem. Jak vám mohu vyprávět příběh těch posledních dramatických měsíců, aniž bych se nezmínila o předcházejících letech dospívání a pomalého probouzení k uvědomění?

Byly to jednotvárné roky, i když nyní se mi zdá, že měly svůj účel, aby přesně zapadly do řádu věcí, takže v jejich šedi občas zahlédnu zlatou nitkou, barevný tón, jenž jim dodává ucelenost. Nikdy před nimi neuniknu, budou stále se mnou stejně jak mé tělo, které se mění, vyvíjí, stárne, ale zůstává neodmyslitelnou součástí mého života. A tak je nemohu pominout, pokud chci sama sebe popsat celistvě a pravdivě.

Po celý svůj život jsem se snažila od uvědomování svého já – možná jsem se instinktivně bála, že bych se dozvěděla příliš mnoho, možná to byl záměrný pokus vyhýbat se citovému rozrušení.

V dospělosti se většina lidských bytostí odvrací od přirozených citů – uvědomují si jejich sílu a marně se snaží zastavit narůstající příval. Chlapci ve školním věku zpravidla nesnášejí dívky a každé děvčátko projde obdobím nenávisti k chlapcům.

Já jsem nenáviděla sebe. Pamatuji si dobře na ten okamžik, kdy jsem poprvé zřetelně spatřila svou tvář. Neumím si už vybavit, v které místnosti se to stalo, při jaké příležitosti, nevzpomenu si ani na zrcadlo, do něhož jsem se dívala, ale dodnes před očima vidím svůj tehdejší odraz. Buclaté, růžovobílé tvářičky, světlé pšeničné vlasy, v modrých očích napůl zloba, napůl úlek.

To, co jsem viděla, mi připadalo odporné. Musela jsem tehdy být ještě hodně maličká, na hlavě jsem měla z jedné strany mašli z modrého saténu a kolem krku bílý mušelínový límeček s volánky.

Jiný okamžik v mém dětství si vybavuji ještě živěji. Pořádala se u nás nějaká zahradní slavnost, už jsem zapomněla z jakého důvodu. Na bezprostřední okolí si nevzpomínám, ale pamatuji si, že na trávníku hrál orchestr. Ta hudba ve mně vyvolávala chvění - určitá hudba ve mně vždycky vyčarovala jakýsi zvláštní pocit - a já jsem začala tančit. Poprvé v životě jsem si uvědomovala ostatní lidi. Chtěla jsem, aby mi tleskali. Věřila jsem, že se před jejich zraky dokážu na trávě ladně

vznášet a plout. Připadala jsem si jako vlaštovka v letu, měla jsem jasnou představu, co udělám a jak přitom budu vypadat. Z ničeho nic - jako bych to dnes prožívala opět - jsem uviděla své koleno. Masité a holé, nemotorně vylézající zpod volánků naškrobených šátečků. Rázem jsem přestala tančit a utekla. Utíkala jsem pryč, kam nebo jak dlouho, nevím, ale utrpení mého letu ve mně přežívá, dodnes.

Vždycky jsem obdivovala svou matku, které jsem mimochodem podobná, a myslím, že i v šedesáti je stále jednou z nejkrásnějších žen, jaké jsem kdy viděla. Je o něco vyšší než já a ve srovnání se mnou z ní vyzařuje mnohem víc důstojnosti. Její půvab možná spočívá v naprosté vyrovnanosti. Zdá se, že jí nic nečiní potíže a nic ji nerozhází. Proplouvá životem jako loď s plně napjatými plachtami, vše bere tak, jak přichází. Nikdy jsem ji neslyšela, že by si na něco stěžovala, a co si pamatuji, nikdy neprojevovala kromě všednodenních potřeb žádné touhy, žádná přání.

Jako dítě jsem si uvědomovala, že povahově bych měla být jako ona, ale nikdy jsem s ní neměla nic společného vyjma mohutných kostí, příznačných pro celou její rodinu, klasických rysů a zlatých vlasů, které jí jako dívky přinesly přezdívku „Anglická růže“.

V dobách panování krále Edwarda, kdy „Jerseyská lilie“ upoutala královu pozornost, bylo populární, aby krásné dívky dostávaly jména květin. V novinách se o matce, tuším, psalo jako o „růži“. Přesto si pamatuji, jak se mi o několik let později dělalo zle, když jsem zaslechla, že o mně někteří lidé mluví jako o „Růžovém poupátku“. Strašně moc jsem chtěla vypadat jako Angela. Nebylo vyhnutí, abych svou jedinou sestru vášnivě neobdivovala. Byla mnohem starší než já - téměř o jedenáct let - a bratr David byl jen o tři roky mladší než ona.

Byla jsem vlastně nechtěné dítě. Otec se tak ke mně často stavěla matka mi při vícero příležitostech naznačila, jak se jí nechtělo znovu začínat s péčí o malé dítě, zvláště v době, když už si myslela, že se navždy rozloučila s chůvami a se všemi potížemi, které jejich přítomnost v domácnosti provází.

U starších rodičů se jaksí předpokládá, že budou své děti rozmazlovat. Zároveň si však myslím, že je pro ně mnohem obtížnější vžít se do myšlenek a pocitů svých potomků a mají mnohem méně pochopení pro léta dětství a mládí, vždyť je to už tak dávno, kdy je sami prožívali.

Jako dítě jsem se každopádně cítila hrozně osaměle. Angela trávila čas v učebně s neuvěřitelně povýšeneckou guvernankou, která se nesnesla s mou chůvou. Davida jsem vídala jen zřídka, odešel do přípravné školy brzy po mém narození, a v době, kdy jsem byla dost stará, abych si ho mohla užít během prázdnin, dospěl do stadia, kdy mu všechny dívky byly protivné.

Angela byla černovlasá, s lehce výraznými rysy v obličeji, a měla štíhlou, pružnou postavu, příznačnou pro rodinu našeho otce. Moc jsem si přála vypadat přesně jako ona. Jednou, když mi bylo asi osm let, mě rodiče dost přísně potrestali za to, že jsem si načernila vlasy uhelným prachem - chtěla jsem totiž vidět, co to udělá. V šestnácti Angela odešla na školu a od té doby jsem se s ní vídala mnohem méně. Po absolvování školy ji matka s otcem uvedli v Londýně do společnosti. Tehdy jsem byla ještě stále malé děvče, ale už dost staré na učení. Číst a psát mě učila chůva, a to obvykle ráno, když mi prala a žehlila šaty.

Je zvláštní, že si člověk jako dítě nikdy neuvědomuje, co znamenají peníze nebo jakou mají důležitost. Rok od roku, čím jsem byla starší, zavíralo se u nás doma víc a, víc pokojů, zaměstnávalo se méně a méně služebnictva a okamžiků, kdy jsme s matkou dostaly nové šaty, valem ubývalo. Zvykla jsem si slýchat otce, jak probírá a plánuje úsporná opatření nebo jak u jídla rozkládá, že v žádném případě nedokáže uspokojit všechny požadavky, které se na něho valí. Vůbec se mě to nedotýkalo, protože moje představa o chudobě byly děti, které jsem vídala hrát si před chaloupkami ve vsi nebo při žních pracovat společně s rodiči na polích. Až dnes mi dochází, že ta léta byla opravdu složitá. David se učil na drahé internátní škole a Angela, tak jako všechny dívky jejího věku, myslela jen na zábavu.

Bylo zvláštní, že jsem se necítila nijak šťastná, vždyť obvyklou dětskou představou o dokonalé blaženosti je velká venkovská zahrada, poník, na kterém se může vozit, a co nejméně dohledu dospělých. Pamatuji si, že jsem často sedávala ve svém hracím pokoji, vyhlížela z okna a propadala jakémusi trápení, které bych dnes snad mohla přirovnat ke stesku po domově - neznám jiný pocit, který by se víc blížil tomu, co jsem jako dítě zažívala. Mívala jsem také sklony k nočním můrám a záchvatům bezdůvodného pláče, což moji matku znepokojovalo, protože to bylo v naprostém rozporu s klidnou a

spokojenou povahou, již předpokládala u dítěte, které bylo její věrnou podobou.

Později jsem dostala guvernantku, která kromě mě učila ještě další dvě děti v sousedství, a na chůvu zbyla jen povinnost na mě dohlížet ve volném čase a starat se o mé šaty.

Na svůj věk jsem byla poněkud opožděná a učení jsem nenáviděla. Všechno, co se mě snažili naučit, mi připadalo nudné a nezajímavé. Troufám si však tvrdit, že mě učili velmi špatně. Pro drobnou, utrápenou a suchopárnou guvernantku byly tři dívky nestejného věku nad její síly. Neuměla se s námi srovnat, její pokusy ozvláštnit výuku byly víc než chabé, většinou se omezila jen na bezduché, únavné opakování dat a faktů.

O to zvláštnější bylo, že právě ona mě přivedla k jednomu úžasnému zájmu.

Měli jsme doma gramofon, byl to takový starý rozhrkaný krám, který dostal David, když šel poprvé do školy. Desky byly také dost staré, většinou estrádní výstupy, písničky nebo hlučný jazz. Slečna Jenkinsová mi v létě k narozeninám koupila dvě nové. Dárek mě poněkud zklamal, ale zdvořile jsem jí poděkovala a rázem jsem na něj zapomněla. Až po čtrnácti dnech, jednou v sobotu, když zrovna pršelo, jsem si je zkusmo pustila. V okamžiku, kdy první deska začala hrát, se mi otevřel nový svět: svět zvuku. Něco takového jsem vůbec nečekala, při poslechu mě zaplavily pocity, které jsem do té doby nikdy nezažila. Přehrávala jsem si ty desky pořád dokola, až byly téměř ohrané. Mám je schované dodnes.

Když mi bylo šestnáct, hodně se začalo mluvit o tom, že mě pošlou na školu, ale nakonec z toho nic nebylo, protože otec usoudil, že si to nemůže dovolit. Pravda asi byla někde jinde, rodiče mě zřejmě považovali za dost hezkou a předpokládali, že s přibývajícím věkem vyrostu ještě do větší krásy. Dospěli proto k závěru, že nějaké širší vzdělávání je víceméně zbytečné. Ostatně potvrzením jejich úsudku byla Angela, která se výhodně provdala hned v průběhu své první společenské sezony. Seznámila se s Henrym Watsonem, jediným synem a dědicem jednoho z nejbohatších majitelů pivovaru v zemi. Jistě, nebyl to zrovna ideální sňatek - Watsonovi se neřadili k rodinám, do níž by otec bůhvíjak toužil provdat svou dceru. Na druhou stranu ho

však těšila vyhlídka, že Angela bude bohatá a zbavena všech problémů, které sužovaly naši rodinu od jejího narození.

Henrymu Watsonovi bylo v době svatby třicet sedm let. Podsaditý, důležitě se tvářící, ale jinak vcelku milý a příjemný. Byl poslancem parlamentu a doslova bažil po ženě, která by dokázala bavit a přijímat hosty jak v jeho volebním obvodu, tak v Londýně. Angela jeho požadavkům a nárokům vyhovovala takřka beze zbytku. Později, když jsem dospěla a poznala svého švagra blíž, došlo mi, že měl radost jak z Angelina titulu, tak ze společenského postavení, které mu sňatek s ní poskytl.

Všichni jsme byli vychováni ve vědomí, že otec se svým způsobem, který nešlo brát na lehkou váhu, těšil jisté důležitosti. Koneckonců hraběcí titul sahá až do sedmnáctého století a Maysfield byl v držení rodiny ještě o jedno století dřív. Bratru Davidovi bylo od nejútlejšího dětství vtoukáno do hlavy, že nejdůležitější fakt v jeho životě je to, že jednoho dne zdědí jak Maysfield, tak otcovo jméno.

Když jsme se někdy rozparádili a tropili trochu víc rámusu, otec nanejvýš prohlásil: „Nikdo z mé rodiny by se takhle chovat neměl.“ Říkal to však s jakousi přísnou odměřeností, která byla mnohem horší, než kdyby se opravdu rozzlobil. Někdy se nám zdálo, jako bychom si vůbec nezasluhovali být jeho dětmi.

Když se Angela vdávala, bylo mi teprve osm let, takže si z celého obřadu pamatuji především to, že jsem byla družička a kráčela jsem za sestrou kostelní lodí k oltáři, ale Henryho Watsona či jeho příbuzné si vůbec neumím vybavit. O pět let později matka s otcem vyrazili do Londýna na příbuzenskou návštěvu. Po návratu otec mručel nějaké znevažující poznámky na adresu Henryho otce a matka ho uklidňovala: „Arthure, člověk nemůže chtít všechno, ostatně Angela má nádherný domov.“ Přemýšlela jsem o jejích slovech a bylo mi divné, proč matka neřekla, že Angela má hezkého manžela nebo hezké děti - v té době už měla dvě. Ale neřekla to, a když jsem se snažila o Angele a Henrym něco vyzvědět, zatvářila se neosobně a chtěla mi místo toho povídat o Londýnu.

Za ta léta jsem sestru neviděla víc než dvakrát třikrát. Jednou s Henrym přijela na víkend a jindy se u nás zastavila na oběd nebo na čaj, když jeli k někomu v sousedství na návštěvu. Na oslavě mých šestnáctin mě pozdravila slovy: „Drahoušku, ty jsi strašlivě ztloustla.“

V ten okamžik jsem ji za to téměř nenáviděla. Ona sama vypadala tak půvabně. Krásné šaty a úžasné šperky Angele slušely velkolepě, navíc měla přesně tu správnou postavu pro moderní střihy s hranatými rameny. Byla také vtipná a veselá, ale někdy propadala téměř horečnatým stavům, jako by se bála, že jí něco ujde, a musí se proto nepřetržitě upínat k nějakému cíli, jehož nikdy nedosáhne.

Henry měl ve zvyku ji při jejích hovorech sledovat. Jednou jsem na jeho tváři zahlédla výraz, při němž jsem se zachvěla. Připadal mi jako nějaký cirkusový principál, který pyšně pozoruje zvířátko a jeho vykutálené kousky. Henryho jsem neměla moc ráda, choval se ke mně s jakousi neopodstatněnou povýšeností. Dnes už samozřejmě vím, že to působila jeho přirozená neohrabanost vůči dětem, nevěděl, jak se k nim chovat, ale tehdy, když mi při odjezdu věnoval obvyklých deset šilinků, neznamenal to pro mě tolik jako potřesení rukou, případně vtisknutá půlkoruna do dlaně od ostatních hostů.

A tak jsem vyrůstala v Maysfieldu. Pořád tu bylo co dělat, ale všechno jsem prováděla téměř automaticky, stejně jako když člověk jí a moc mu to nechutná. Nežila jsem doopravdy, jen jsem snila. Možná je to obvyklá součást dospívání.

Měla jsem jednoho přítele, faráře. Byl to už starý muž, hodně přes šedesát, ale jeho schopnost porozumění a soucitu k němu přitahovala lidi všech věků a snadno se stával jejich důvěrníkem. Jeho dcera se učila se mnou, bylo to takové neduživé, věčně ukňourané děcko, s nímž měl nekonečnou trpělivost a zahrnoval ji láskou, která se spíš zakládala na smyslu pro povinnost než na spontánnosti.

Vždycky se ke mně moc pěkně choval. Obdivoval mého otce, ale myslím také, že celkem s úlevou přijal možnost, aby se náklady na výchovu a vyučování jeho dcery rozdělily mezi mě a ještě jedno další dítě ze sousedství. Žil skromně na faře a zřejmě se cítil dost osamělý, protože manželka mu zemřela už před několika lety. Guvernantka, která nás učila a zároveň spravovala jeho domácnost, byla jeho vzdálenou příbuznou.

Učily jsme se na faře ve velké studené učebně, která původně sloužila jako jídelna, a po výuce jsme mívaly ve zvyku vyběhnout do zahrady. Druhé dvě dívky si obyčejně šeptaly nějaká tajemství a cpaly se sladkostmi, zatímco já jsem vyhledala společnost svého hostitele. Většinou jsem ho zastihla při práci na zahrádce. Miloval svou

zahrádku, byla to jediná vášeň jeho života. Právě on mě naučil rozumět květinám, jak zkombinovat jejich barvy, aby vytvářely v čase květů krásné vzory, jak přimět drobkounké rostlinky na skalce, aby se rozzářily jako klenot.

Nemluvili jsme však spolu jen o květinách. Vyprávěl mi o lidech, událostech, historii, zeměpise a literatuře. V paměti mi utkvělo téměř každé jeho slovo, kdežto věci, které nás učila guvernanka, jsem zapomínala pomalu ještě dřív, než hodina skončila. Později mě zavedl i do své knihovny. Měl velmi rozmanitou sbírku knih, většinou otrhaných a špinavých, protože je nakupoval v antikvariátu na Charing Cross Road nebo je získával téměř zadarmo při různých výprodejích, kdy ostatní už o nejzchátralejší výtisky neměli zájem. Nashromáždil celé police životopisů a pamětí. Ty na něho činily největší dojem, miloval příběhy lidí, kteří prožili život bouřlivě, ačkoli sám M možná ten neklidnější a nejvšednější život, jaký si člověk umí představit.

Zpočátku těšilo mnohem víc jeho než mě, když jsem si půjčila nějakou knihu. Postupem doby se mě však zmocňovala touha číst víc a víc. Nedokázala jsem odložit knihu, jakmile jsem se do ní jednou začetla. Když jsem musela jít spát, obvykle jsem se vykradla na podestu vedle mého pokoje, sedla jsem si na zem pod nástěnný svícen a četla si za svitu svíčky. Neodvažovala jsem se rozsvítit lampičku u sebe - starý supící motor, který přes den vyráběl elektřinu pro náš dům, byl žalostně nedostačující. Světlo obvykle začalo skomírat v průběhu nedělního večera, když zahradník, který ho obsluhoval, měl volno. Ve všední letní den motor jakž takž stačil našim potřebám, ale v zimě jsme často cestou do ložnic už tápali a bloudili. Spát jsem chodila až ve chvíli, kdy mě čtení zmohlo, unavilo a trásla jsem se chladem. Musela jsem se zavrtat do přikrývek, abych se co nejdřív zahřála. Ale v pět nebo v šest hodin ráno jsem už byla zase vzhůru, nedočkavá, už abych mohla číst dál.

Možná právě tehdy jsem se cítila doopravdy šťastná: když jsem opustila známý okolní světa vydala se ve stopách nějakého objevitele přes Saharu. Jindy jsem zase prožívala intriky na dvoře Ludvíka XIV. nebo jsem plakala nad smrtí Marie Stuartovny. Zdálo se mi, že dokážu žít životy těchto lidí spolu s nimi. Soustředila jsem se na každou knihu s takovou vervou, že když na mě někdo promluvil, vůbec jsem ho

nevnímala. Často se stávalo, že mě někdo vylekal, protože jsem jednoduše neměla tušení, že je v místnosti spolu se mnou.

Rodiče si mě kvůli tomu dobírali. „Vážně by mě nikdy nenapadlo, že moje dítě bude takový knihomol,“ říkával otec. Většinu svého života strávil venku a pro knihy neměl skoro žádné pochopení. Jediné, co kdy četl, byly *Timesy*, ale i u těch zpravidla usnul.

Matku jsem rovněž vídala číst jen velmi zřídka. Většinou se věnovala šití a pletení a ve zbylém čase psávala dopisy. Matka je ještě ze staré školy, udržuje hojně a časté korespondenční styky snad se všemi příbuznými, pravidelně dokonce píše i přátelům, které neviděla celá léta. Po pravdě řečeno si vůbec neumím představit, o červ jim pořád může svým úhledným drobnopisem psát. Týden co týden posílá dopis Davidovi, který se svým plukem odjel do Indie, když mi bylo osmnáct. Někdy s údivem sleduji, jak zaplňuje jednu stránku za druhou. Já sama píšu dost nepravidelně a je pro mě téměř utrpení vymyslet alespoň pár řádků, které by adresáty zaujaly a nenudily.

Když mi bylo osmnáct, zemřel otcův bratr. Smutek jsme drželi šest měsíců a s mým uvedením do společnosti se muselo počkat. Chodili jsme v černém a odmítali veškeré pozvánky na společenské události. Narozeniny mám až v červnu, takže jsem ve skutečnosti přišla o celý rok. Nepředpokládala jsem, že dosáhnu stejného úspěchu ve společnosti jako Angela, ale přece jen jsem doufala, že matka mi dojedná, abych u někoho, kdo se o mne postará, mohla bydlet. Cítila jsem zklamání, protože jsem se těšila, že se na nějaký čas dostanu z domova. Za poslední léta jsem jen párkrát navštívila některé naše příbuzné, ale jinak jsem nikdy nevycestovala do zahraničí, dokonce jsem nikdy nebyla ani v Londýně. Možná se to někomu zdá směšné, ale já vážně neznala svět dál než třicet mil od domova.

Postěžovat si jsem neměla komu, rozhodně ne otci nebo matce, a projevit svá skrytá přání nepřipadalo v úvahu. Netrpělivě jsem proto čekala, že se něco změní, až vstoupím do společnosti - byť jen na krátký čas.

Když jsem se dozvěděla, že strýc Granville zemřel, posadila jsem se a rozplakala. Myslím, že otce můj žal dojal - strýc Granville byl odjakživa jeho nejoblíbenější bratr a trávil spoustu času v Maysfieldu. Byl soudcem Nejvyššího soudu. Osobně mi připadal jako nudný a nadutý starý muž, soustředěný výhradně jen na sebe, tak jak to u

starých mládenců chodí. Nemohla jsem nikomu prozradit, že netruchlím kvůli němu, ale kvůli svým zborceným nadějím, a mé slzy nejsou určeny jeho vzpomínce.

Kapitola 2

Celý můj život se změnil jednoho květnového rána, kdy jsem se věnovala úpravě květin v pokoji hospodyně a matka na mě zavolala „Gwendolyn!“

Matka je jediná osoba, která na mě volá jménem, jež jsem dostala při křtu. Jmenovala se tak její matka, a měla proto pro ně přirozenou slabost. Všichni ostatní vždycky tvrdili, že to jméno zní ošklivě, a od nejútlejšího dětství mi říkali Lyn. Matka se však nikdy nenechala zvíkat názory ostatních.

„Gwendolyn,“ zopakovala, „pojď sem za mnou.“

Povzdychla jsem si a položila květiny stranou. Člověk ještě nedodělal jednu práci a už ho někdo volá, ať se jde věnovat něčemu jinému. Po ránu bylo vždycky nejvíc práce; bylo potřeba vykartáčovat a vyčesat psy, upravit květiny v celém domě, oprášit porcelán v jídelně, vyřizovat bezpočet vzkazů mezi kuchyní a ranním pokojem a také objednat jídlo ze vsi. Byla jsem na to všechno sama, protože matka trpěla od zimy artrózou a doktor jí řekl, že si musí nohu co nejvíc šetřit. Jakmile se po ránu usadila na pohovku v dopoledním pokoji, málokdy se odtamtud zvedla. Výjimkou byl jen čas k obědu nebo ke spánku.

„Už jdu!“ zakřičela jsem. Rozběhla jsem se přes halu a nahoru po krátkém schodišti do dopoledního pokoje.

Matka jako obvykle seděla na svém místě u velkého obloukového okna. Slunce jí dopadalo na vlasy, které si

doposud uchovaly většinu své nazlátlosti. Podívala se na mě s tak rozzářeným úsměvem, až jsem si v duchu pomyslela: Vypadá krásně! Moc jí to sluší.

„Mám pro tebe novinku, Gwendolyn,“ oznámila.

„Pro mě?“ zatvářila jsem se nechápavě.

Zvedla nějaký dopis. Podle písma jsem poznala, že píše Angela.

„Angela chce, abys nějaký čas bydlela u ní v Londýně,“ vysvětlovala. „Chceš tam jet?“

Cítila jsem, jak mi vzrušením poskočilo srdce. „A kdy?“ vyhrkla jsem.

„Hned, jak tě pustíme,“ odpověděla. „Píše tady, že už tě chtěla pozvat loni, ale protože zemřel strýc Granville, zdálo se jí to nevhodné.

Ted' však už smutek neдрžíme a Angela si myslí, že je nejvyšší čas, aby tě někdo uvedl do společnosti. Ptá se, jestli tím někým může být ona.“

„Ach mami!“ vydechla jsem.

Matka si nasadila brýle. Na čtení je potřebovala vždycky.

„A navíc si prý nemusíš dělat starosti s oblečením. *„Henry se k tomu postavil moc hezky,“* píše, *„když jsem mu vysvětlila, že v současné době je pro vás dost obtížné pořídit nějakou parádu, prohlásil, že zaplatí Lyn veškerou výbavu a hotovo!“*

„A kdy můžu tedy jet?“ chtěla jsem vědět.

Matka odložila brýle a zkoumavě na mě pohlédla. „Bude se mi po tobě stýskat,“ pravila jemně. „Ale mami, já musím jet, vážně musím.“

„Jistě, miláčku,“ uklidňovala mě. „Já chci přece také, abys jela a trochu si užila. Často mívám provinilý pocit, k jsme tě neposlali na žádnou školu. Angele se ten rok na škole moc líbil, ale jak jistě chápeš, daně jsou v dnešní době mnohem vyšší než kdysi. V současnosti si nemůžeme skoro nic dovolit.“ Vzdychla si.

„Já si nestěžuji, mami, ale moc ráda bych do Londýna jela.“

Usmála se na mě.

„Doufám, že nebudeš zklamaná,“ řekla. „Dobře si pamatuji, jak jsem svou první sezonu nenáviděla.“

„Vždyť jsi slavila neuvěřitelný úspěch,“ namítla jsem.

„To až později, ne hned první rok. Byla jsem plachá a strašně jsem se styděla. Zнала jsem jen pár lidí.“

„Já také nikoho nebudu znát,“ poznamenala jsem, „vlastně jen Angelu a Henryho. Svým způsobem to však

přáve proto bude mnohem zajímavější. Bude to stejné, jako bych se vydala na nějakou objevnou cestu. Copak si mě neumíš představit jako cestovatelku v cizích zemích?“

„Ach Gwendolyn, ty tvoje představy!“ rozesmála se matka. „Mám strach, že tě jednoho dne přivedou do potíží.“

„Moje představy?“ podivila jsem se. „Říkáš to, jako bych trpěla nějakou ohavnou chorobou.“

Matka se na mě podívala se záhadným výrazem v očích.

„Víš, už v dobách, kdy jsi byla ještě malá, jsem si říkala, že si moc neuvědomuješ, co se kolem tebe děje, a žiješ si jakoby ve vlastním světě,“ přiznala.

Poněkud zaraženě jsem se zasmála. Člověka vždycky znepokojí, když zjistí, že ostatní lidé si na něm všímají věcí, jež si sám mnohdy neuvědomuje.

„Svoje představy si budu přísně hlídat,“ slibovala jsem. „Jak dlouho budu moci bydlet u Angely?“

„O tom nic nepíše,“ odpověděla matka. „Ale já to odhaduji do půli července.“

„To je víc než dva měsíce!“ vykřikla jsem. „Páni! Můžu jet hned? Třeba už zítra?“

„V sobotu se přece koná dobročinný bazar,“ připomněla mi matka. „Slíbila jsi faráři, že tam budeš.“

„Takže v neděli?“ hořela jsem vzrušením.

„Angela se určitě chystá na víkend pryč. Bude lepší, když pojeděš až v pondělí a na místo dorazíš někdy kolem odpoledního čaje.“

„Mohla bych jet vlakem ve tři čtvrtě na tři,“ navrhla jsem. Pamatovala jsem si spoustu odjezdových časů, protože jsem často vyprovázela hosty na vlak do Londýna. Ráda jsem na nádraží pozorovala, jak z lokomotivy stoupá pára, a mávala za odjíždějícími vagony, které odvážely naše hosty do vzdáleného, mně neznámého světa. „Ale do čeho se vlastně obléknu, až pojedu do Londýna? Jaké šaty si mám s sebou vzít?“

„Co máš vůbec za oblečení?“ zeptala se matka.

Věděla jsem, že vůbec netuší, v čem chodím - matka se nikdy nezajímala o oblečení, ani o své, ani o naše. Ještě dnes slyším chůvu, jak se kdysi v dětství dopálila: „Ale madam, to dítě nemá v čem chodit, střevíčky má na palcích děravé.“ Matka ji nepřítomně poslouchala a pak odpověděla: „To je mrzuté, chůvo. Asi budeš muset nechat poslat z Londýna nějaké látky.“ Když látky konečně přišly a chůva je matce triumfálně odnesla, čekalo ji jen nelíčené překvapení. „Jaké zase oblečení? Gwendolyn určitě nepotřebuje nic nového. Mám dojem, že něco nového dostala už minulý měsíc.“

„Zřejmě si budu muset vzít ty modré keprové,“ pronesla jsem otráveně. „Jsou hrozně obnošené, ale v Londýně, než bude čas zajít něco koupit do obchodu, bych si mohla nějaké půjčit od Angely, vždyť jsem v poslední době trochu zhubla, ne?“

Přešla jsem přes pokoj a podívala se na sebe do vysokého, věkem potemnělého zrcadla, které viselo mezi dvěma knihovnami. Byla jsem

skutečně trochu hubenější, ale moje postava mě rozčilovala. Vzpomněla jsem si přitom na chůvu, jak jednou prohlásila: „Je moc krásně stavěná, madam, všechno to jsou jen svaly, nikde žádný tuk!“

Byla jsem pořád krásně stavěná - to se muselo nechat. Rozhodně se o mně nedalo tvrdit, že bych byla štíhlounká v bocích nebo měla drobná ňadra jako Angela, která si dokázala udržet postavu od svých sedmnácti.

Byla jsem velká. Možná jsem měla dobře tvarované nohy, ale nosila jsem šestky. Moje šije byla bílá, pevná, ale zároveň doslova junonská! Nenáviděla jsem se a raději jsem se od zrcadla odvrátila.

„Doufám, že Henry bude ochoten utratit na mě značnou částku peněz,“ řekla jsem příkře. „Bude muset, jestli mám ve společnosti alespoň k něčemu vypadat.“

Co když se mýlím? pomyslela jsem si. Co když jim udělám ostudu? To pomyšlení mi nahánělo hrůzu. Co když mě po několika dnech vyzvou, abych se raději vrátila domů, že to stejně nemá smysl? Nebylo by nakonec lepší nikam nejezdit a neriskovat ponížení?

Snažila jsem se ze sebe obavy setřást, ale věděla jsem, že mě budou pronásledovat a děsit, obklopí mě jako přízraky, nedopřejí mi klidu za bezesných nocí, případně mě budou probouzet za časných ranních hodin, jen abych zjistila, že ta dráždivá otázka stále zůstala nezodpovězena.

„Víš určitě, že mě Angela chce?“ zeptala jsem se matky zoufale.

Tón mého hlasu ji vyplašil.

„Samozřejmě,“ začala mě chlácholit. „Vždyť tady ve svém dopise píše...,“ znovu si nasadila brýle a zalistrovala, „ano, už to mám: *„moc ráda bych měla u sebe Lyn, drahá maminko, pečlivě se o ni postarám. Slibuji, že prožije krásné časy, takže si ani v nejmenším nemusíš dělat starosti, jak to tady v zvládne.“*

„Angela je vážně anděl, vid’?“ zvolala jsem s úlevou. „Napíšu jí tedy, že pojeděš v pondělí ve tři čtvrtě na tři. Víš určitě, že ten vlak jede?“

„Naprosto,“ přikývla jsem. „Ale pro jistotu se půjdu odpoledne podívat na nádraží.“

Zamířila jsem ke dveřím. Když už jsem položila ruku na kliku, matka se ozvala:

„Půjčím ti s sebou svůj malý perlový náhrdelník, Gwendolyn, ale slib mi, že na něj budeš dávat pozor, slibuješ?“

„Maminko! Ty jsi tak hodná!“

Drobný perlový náhrdelník, který matka nosila častěji než ostatní těžké rodinné klenoty, byl vyslovený poklad. Věděla jsem, že ho dostala od svého otce v den, kdy slavila plnoletost. Perly byly dokonalé, lehce naružovělé, s diamantovou sponou. Angela si je také půjčila, když vstupovala na prvním plese do společnosti, a nyní byla řada na mně.

Miluji šperky, vždycky jsem je milovala. Jako malé dítě jsem měla ve zvyku tajně proklouznout do matčina pokoje, když byla například dole na večeri, a nahlížela jsem do šperkovnice na toaletním stolku. Zkoušela jsem si těžké diamantové prsteny, na zápěstí jsem si připínala matčiny náramky. Jednou mě přistihl otec, když se nečekaně vrátil pro něco, co matka zapoměla. Strašně jsem se vylekala. Vůbec jsem se nemohla pohnout, jen jsem stála a třeštila na něho vystrašené oči, diamanty se mi třpytily na rukou a kolem krku. Otec se však rozesmál a říkal, že jsem jako malý páv. Vzal mě do náruče a odnesl dolů ukázat matce. Matka se také okamžitě rozesmála - byli tam i jiní lidé - příští den ráno mi řekla, že musím být opatrná, protože šperky jsou v naší rodině už velmi dlouho a jsou závazkem, každá generace je musí neporušené předat té následující. Jednoho dne je všechny získá Davidova manželka.

Když někdy myslím na Maysfield se všemi jeho rodinnými poklady, obrazy, tapisériemi a matčinými šperky, vše v ceně stovek a tisíců liber, a přitom nic z toho se nesmělo zpeněžit, připadá mi to směšné. Chce se mi smát i plakat zároveň, když si uvědomím, že na hospodyně musíme školit místní dívky s hrubýma rukama, které jsou sice snaživé, ale zdaleka nedokážou udržet tak rozlehlé místo v čistotě, nebo že naše skrovné jídlo se podává na těžkých stříbrných mísách a podnosech, které věčně leští starý Grayson, sloužící u otce přes padesát let. Máme prázdné stáje, zahrady berou za své pro nedostatek peněz, náš jediný zahradník na vše nestačí, ovocný sad jsme byli nuceni propachtovat místnímu člověku, který nám teď prodává naše vlastní ovoce za vysoké ceny. Nejhorší je, že jediná naděje na přežití leží na Davidovi, který snad vyžení nějaké peníze.

Samozřejmě o tom nikdy nemluvíme nahlas, byla by to neomalenost, k níž by se otec ani matka nikdy nesnížili, ale všichni, předpokládám, že i včetně Davida, o tom podvědomě uvažujeme. Až otec zemře a bude nutné zaplatit vysokou dědickou daň, sotva si udržíme alespoň dvě hospodyně a starého Graysona, pokud neseženeme peníze odjinud. Možná David najde nějakou bohatou dědičku v Indii, možná bude mít stejné štěstí jako Angela. Pokud ne, bude to znamenat konec Maysfieldu. Sídlo se prodá a David se pokusí nacpat všechny obrazy, tapisérie a stříbro, jež odkáže svému synovi, do malého venkovského sídla v Aldershotu či do moderního bytu s nízkými stropy v Londýně.

Teprve v okamžiku, kdy jsem se chystala z Maysfieldu odjet, jsem si uvědomila, jak hodně pro mě znamená.

Po všechny dny zbývající do odjezdu mě jakoby nadnašelo nedočkavé vzrušení. Nedokázala jsem se na nic soustředit: zapomínala jsem i na povinnosti, které dosud byly tak samozřejmou součástí mého denního programu, že jsem je dříve zvládla málem poslepu či ve spánku.

Dobročinný bazar ve vsi, který pořádal farář, aby pokryl dluhy v kostele, přinesl obvyklý společenský úspěch a finanční rozčarování. Podařilo se nám získat pouze patnáct liber, zatímco jsme doufali přinejmenším ve třicet, ale pro lidi z nejbližšího okolí bazar znamenal spíš příležitost strávit příjemné odpoledne, trochu si poklábosit se sousedy a vypít si šálek čaje. Já sama jsem se stala středem nebývalého zájmu.

„Doslechl jsem se, že se chystáte do Londýna,“ říkal mi pomalu každý, kdo se se mnou pozdravil. Ta zpráva se zřejmě roznesla po celém hrabství. A většina sousedů ještě dodávala: „Budete nám chybět, Lyn.“

Ten zájem mi lichotil. Celou dobu jsem vyrůstala ve stínu rodičů, takže mě mile překvapilo, že si mě vůbec někdo povšiml a že lidem bude vadit, když tady nebudu. Pak nastal čas na rozloučení, do něhož se mi vůbec nechtělo - s panem farářem. V neděli po čaji jsem mu zašla říct své sbohem. Měli jsme doma nečekanou návštěvu, několik známých přijelo za matkou autem, takže jsem se s odchodem zpozдила a dorazila jsem na faru teprve ve chvíli, kdy kostelní zvon začal vyzvánět k večerní pobožnosti.

Minula jsem vstupní dveře a zamířila přímo do zahrady. Věděla jsem předem, že tam faráře zastihnu, jak se prochází po trávě a promýšlí si kázání.

„Přišla jsem se s vámi rozloučit, pane faráři,“ řekla jsem.

Vzal mě za obě ruce.

„Lyn, má drahá, doufám, že nalezneš velké štěstí a že se k nám v pořádku opět vrátíš.“

„Mluvíte se mnou, jako bych se vydávala na dlouhou cestu. Abych řekla pravdu, skutečně se tak cítím. Všechno mi připadá zvláštní, a dokonce mám trochu strach.“

„Pochopitelně,“ přikývl. „Žila jsi tady velmi poklidným životem, ale myslím, že strach není na místě. Je to zvláštní, ale všichni snadno přivykneme širším obzorům.“

„Strašně moc jsem si přála odjet,“ přiznala jsem, „ale teď se bojím - možná se vlastně bojím, že by mě něco mohlo zastavit.“

„Zítra se s tebou přijdu rozloučit na nádraží. Zamávám ti,“ sliboval. „Chci mít jistotu, že opravdu jedeš pryč.“

„Vážně?“ zaradovala jsem se. „To budu moc ráda. Jinak bych se cítila osamělá, protože maminka mě pochopitelně jít vyprovodit nemůže a otec má ve dvě hodiny schůzku lovecké společnosti.“

„Slibuji, že tam budu. Musím ti přece požehnat na cestu.“

Zvon začal seznánět do kostela. Pan farář si posbíral knihy a malými vrátky vyšel ze zahrady na kostelní dvůr. Ještě jednou na mě zamávala zmizel.

Po jeho odchodu jsem se posadila na dřevěnou lavici a rozhlédla se kolem. Všechno mi najednou připadalo nesmírně drahé. Skalka, kterou jsem si pamatovala, jak se před deseti lety zakládala. Pahýl stromu, který spadl při letní bouři a nyní se proměnil v hromadu polen. Zastrčený rybníček s leknínem - stavěl se víc než půl roku a zdálo se, že je omylem, protože voda odsud neměla kam odtékat. To všechno bylo tak důvěrně známé, ale poprvé jsem si uvědomila, že je to součást mne samotné.

V místech, kde právě začaly kvést vlčí boby, jsem poprvé slyšela příběh o dobytí Quebecu. Farář mi vyličil vojevůdce Wolfa v neuvěřitelně živých barvách jako neklidného, posedlého a netrpělivého génia. Něco podobného jsem zažila, když jsme upínali zimolez na altán a vyprávěl mi o Cliveově hrdinství v Indii. V altánku jsme si čítávali v

Browningovi a na lavici, kde jsem zrovna seděla, jsem začala číst Byronovu Childe Haroldovu pouť a přečetla ji během jediného odpoledne, zatímco farář sekal trávu, tam a zpět, tam a zpět, přímo přede mnou. Ano, zdi z vyzrálých červených cihel uzavíraly nejen zahradu, ale také mé vzdělání.

Uplynulo poměrně dost času, než jsem se zvedla a pomalu se odebrala dovnitř do knihovny. Rozhlížela jsem se po neuklizených policích. Knihy byly uloženy nedbale, protože jediná pomocnice na faře měla málo času na utírání prachu.

Chtěla jsem si vzít s sebou něco do Londýna, něco, co bych mohla číst, až budu chtít uniknout z veselí a vzrušení. Namátkou jsem prolistovala pár knih. Kterou vzít? Většinu z nich jsem dobře znala. Byly to mé přítelkyně, skutečné přítelkyně, které tu nyní opustím.

Zaslechla jsem, jak klaply vstupní dveře a z haly se nesl nějaký cizí hlas. Nechtěla jsem se už s nikým setkat, dokonce ani s farářovou dcerou, s níž jsem se tolik let učila. Popadla jsem první knihu, která mi přišla pod ruku, potichu jsem prošla francouzským oknem do zahrady a zmizela jsem stejnou cestou, kterou jsem přišla.

Kapitola 3

Angelin dům mě zcela ohromil. Čekala jsem, že bude velmi luxusní a velkolepý, ale překonal vše, co jsem si kdy dokázala představit. Henry podle všeho zaměstnal všechny nejdražší dekoratéry v Londýně, kteří nepochybně popustili uzdu své fantazie. Byly tu tapisérie, dobový nábytek, obrazy předků snad všech lidí kromě Henryho, sochy vytvořené nejlepšimi sochaři, třpytivé lustry osázené opravdovými svícemi, které se měnily každý den. Nebylo divu, že jsem se při příjezdu cítila poněkud vyplašeně a zaraženě.

Naštěstí jsem se nemusela seznamovat téměř s žádnými lidmi. Angela ležela na pohovce a vypadala jako ze žurnálu Vogue. Henry stál před krbem. Ten, protože bylo léto, byl vyzdoben záplavou drahých květin všeho druhu. A v křesle seděla Henryho matka, paní Watsonová. Na to, že byla jeho matkou, se mi zdála neuvěřitelně mladá, alespoň v první chvíli.

Brzy jsem však zjistila, že první dojem byl pouze klam. Málokde se dala potkat umělejší žena než paní Watsonová. Měla skvělou postavu, ale to byla také jediná věc, která byla skutečně její. Vlasy, zuby, plet, to vše bylo koupené. Při elektrickém osvětlení vyhlížela na zachovalou čtyřicátnici, v jiném denním čase však člověk rychle ztratil veškeré iluze.

Políbila jsem se s Angelou, potřásla jsem si rukou s Henrym a paní Watsonová už halasila:

„Proboha Angelo, vůbec jsem netušila, že se z tvé mladší sestry vyklube taková krasavice! Zřejmě ti nezůstane dlouho na krku!“

Její poznámka prolomila poněkud trapné okamžiky mého příjezdu.

„Počkejte ještě, až si ji vezmu do parády!“ odpověděla Angela. Se zalíbením se na mě podívala a zavěsila se do mě. „Už jsem domluvila kadeřníky, švadleny a bůhví koho ještě. Zítra dopoledne to roztočíme. Henry sice zbledne, až uvidí účet, ale jinak budou mít všichni radost.“

„Děkuji ti, Henry,“ řekla jsem stydlivě a snažila jsem se na něho vděčně usmát.

Nemotorně mě poplácal po rameni, jako bych ještě pořád byla dítě.

„Všechno je v pořádku,“ prohlásil. „Když se řekne A, musí se také říct B. Bude jediné dobře, abys trochu užila života. A Angela alespoň bude mít společnost, pořád by jako blázen něco podnikala.“

Zdálo se mi, že se v jeho slovech ukrývá nějaký dvojsmysl, protože Angela se znepokojeně rozesmála.

„Ty mi nějak lichotíš,“ odsekla a obrátila se na mě. „Pojď, Lyn, ukážu ti tvůj pokoj.“

Vyšly jsme z pokoje a zamířily k výtahu. Jakmile za námi zavřela dveře a stiskla tlačítko, řekla:

„Musíš Henrymu prominout, že je takový.“

„Jaký?“ nechápala jsem.

„Copak sis ničeho nevšimla?“ vyjela podrážděně.

„V jednom kuse zešířila, jak pořád za něco platí, ale když na něm člověk lichotkami nevytlouká peníze, nedostane žádné.“

Výtah se zastavil dřív, než jsem stačila něco odpovédět. Vystoupily jsme ve druhém patře. Následovala jsem Angelu chodbou a uvažovala, co bych vlastně měla říct a jestli je sestra opravdu šťastná, jak se rodiče domnívají.

Zavedla mě do prostorného pokoje s dvěma velkými okny, odkud byl výhled na náměstí. K pokoji patřila vlastní koupelna a dominantou byla široká dvojpostel s prošívaným přehozem z růžového saténu.

„Sestřičko, to je úžasné!“ zvolala jsem. „Tak krásný pokoj pro hosty jsem ještě neviděla. Nebudeš ho potřebovat pro někoho jiného?“

„Pro hosty tu máme ještě dva další pokoje,“ odbyla mé obavy Angela. „Ostatně máme tu skoro natrvalo Henryho matku - můžu ti upřímně říct, že už se mi z ní dělá špatně.“

Přistoupila k zrcadlu a načechrala si vlasy.

„Tak co říkáš tomu, jak vypadám?“ zeptala se.

„Moc ti to sluší,“ odpověděla jsem. „Nevzpomínám si, že bys někdy vypadala lépe.“

„Myslíš to vážně?“ zeptala se Angela dychtivě, jako by jí na mém mínění hodně záleželo.

„Samozřejmě,“ přisvědčila jsem. „Máš teď nějaký nový účes, že?“

Přikývla.

„Nemáš pocit, že mě to dělá starší?“ strchovala se. „Mluvíš, jako by ti bylo nejmíň sto let,“ zasmála jsem se. „A přitom ti je teprve dvacet devět.“

„Raději mi to ani nepřipomínej,“ zděsila se Angela. „Zní to hrozně - nikdy nikomu neprozrazuji, kolik mi je, byla by to hrozná chyba, protože i když řekneš pravdu, vždycky ti přidají pět let.“

„Vůbec mě nenapadlo, že bys chtěla vypadat ještě mladší,“ pronesla jsem bez rozmyslu. „Koneckonců Henrymu je nejméně čtyřicet pět, nebo už čtyřicet šest?“

„Prosím tě, Henry!“ Angela pokrčila rameny a odvrátila se od zrcadla. „Služka ti vybalí a zítra vyrazíme na nákupy. Ten strašlivý kabát a sukni spálíme. Kdes to vůbec vzala?“

„Mám to už tři roky,“ přiznala jsem.

„Také to tak vypadá,“ poznamenala. „Určitě ti to vybrala matka - podobné věci mě také nutila nosit, když mi bylo osmnáct.“

„Asi ano,“ odvětila jsem.

„Naše drahá maminka nemá absolutně žádný vkus,“ dodala Angela.

Cítila jsem se otřesena. Nebyla jsem zvyklá slyšet kritiky na adresu matky či otce. Sama jsem sice dobře věděla, že matka na oblékání vůbec nedbá, šaty jí byly v podstatě ukradené, ale nikdy jsem se ji ani v duchu neodvážila kritizovat, natož nahlas.

Angela si mě podrobně prohlížela.

„Víš, Lyn, Margaret má pravdu, rosteš nám do krásy,“ prohlásila nakonec.

„Margaret?“ nechápala jsem.

„To je Henryho matka,“ vysvětlila. „Snad si nemyslíš, že bych ji mohla oslovovat tak staromódně - matko. Kdepak, teď jsou v módě křestní jména, vždycky jen křestní jména. Ráda si myslí, že jí je pořád pětatřicet. Sehnala si toho nestrašlivějšího gigola, kterého nutí, aby s ní chodil každý večer tancovat. Je to takový nešťastný chlapec kolem pětadvaceti. Určitě se mu hnusí, jen se na ni podívá.“

Posadila jsem se na postel a začala se smát.

„Čemu se směješ?“ zeptala se Angela podezřívavě.

„Směji se, jak daleko jsem se dostala z Maysfieldu,“ odpověděla jsem. „Umíš si představit, jak by se matka zatvářila, kdyby tě slyšela takhle mluvit? Myslím, že v životě neslyšela nic o nějakém gigolovi.“

„Je pravda, že tady o nich uslyšíš častěji,“ připustila Angela. „A taky o spoustě jiných věcí. Občas si říkám, jestli je správné, že jsem tě pozvala do Londýna, Lyn. Člověk je vážně mnohem šťastnější doma,

když nic neví, nikoho nepotkává, nemusí se plést do žádných intrik a potíží společenského pekla.“

„Co se stalo, Angelo? Copak ty nejsi šťastná?“ „Šťastná?“ opakovala mechanicky. „Copak něco takového existuje? No, možná ano, ale ne v mém případě.“

„Ale sestřičko...“, začala jsem.

„Zadrž, Lyn,“ přerušila mě Angela a otočila se. „Budeš tady měsíc dva, uvidíš, co uvidíš, uslyšíš, co uslyšíš, a pochopíš sama. A jestli ti mohu poradit, spolehni se výhradně na svůj vlastní úsudek a nikomu nestraň.“

„Nějak tě nechápu.“

„Na tom teď nesejde,“ odbyla mě Angela unaveně. „Sundej si ten strašný klobouček a pojil dolů na koktejl. Později k nám přijde pár lidí, Henryho přátelé z poslanecké sněmovny.“

Podívala jsem se na svůj kabátek, sukni a doma šitou blůzku.

„Takhle přece nemůžu jít na žádný večírek,“ namítla jsem.

„No, já ti asi nic půjčit nemůžu,“ řekla Angela zamysleně. „Vážně bys měla shodit, Lyn. Musíš mít přes boky nejméně třicet osm palců, já mám jen třicet.“

„Tak dobře, zůstanu tady nahoře,“ rozhodla jsem. „Počkám až do zítřka, až budu mít nějaké slušnější šaty.“

„Ne,“ zavrtila hlavou, „něco snad najdeme. Pojd' ke mně do pokoje, podíváme se.“

Myslím, že ještě nikdy jsem nenáviděla svůj vzhled, tak jako ve chvíli, kdy jsem ve starém spodním prádle stála u Angely před velkými zrcadly a postupně zjišťovala, že jedny šaty po druhých mi nepřejdou přes ramena, natož přes boky.

„Je to beznadějně,“ řekla jsem nakonec. Znovu jsem se navlékla do svého starého oblečení, a protože sestra naléhala, sešla jsem s ní dolů do přijímacího salonu. Tváře mi hořely, byla jsem vyvedená z míry a značně nervózní.

Koktejl však proběhl podstatně lépe, než jsem očekávala. Muži, Henryho vrstevníci, se podle všeho chtěli bavit pouze o politice a neprojevovali tudíž zájem o ženy, ať už pěkné, nebo jiné, a zbytek návštěvníků tvořily Angeliny důvěrné přítelkyně, které zaujatě probíraly poslední klepy o mně zcela neznámých lidech a mě si skoro vůbec nevšímaly. Mladičký přítel paní Watsonové dorazil na minutu

přesně a musím říct, že mi připadal mnohem lepší, než mi ho Angela vykreslila. Byl to hubený, inteligentně vyhlížející mladý muž s vysokým čelem a nervózním zvykem zalamovat si prsty, když právě nemluvil. Choval se ke mně docela mile, ale když se naše konverzace poměrně utěšeně rozvinula a začala jsem se bavit, postřehla jsem, že se na mě mračí paní Watsonová. Uvědomila jsem si, že jsem se asi zachovala netaktně.

Raději jsem ho nechala být a přesunula se na druhou stranu pokoje za Henrym. Švagr mě žoviálně objal kolem pasu a obrátil se k muži, který stál vedle:

„Tak co říkáš mé malé švagrové? Přijela právě dnes z venkovské divočiny a zůstane u nás po celou sezonu.“

„Doufám, že si to užijete,“ pronesl Henryho přítel s mírnou úklonou.

„To bych moc ráda,“ odpověděla jsem.

Znělo to jednoduše, ale v daný okamžik moje slova pro mě znamenala něco jako přísahu. Už jsem před sebou začínala tušit potíže, ale byla jsem odhodlaná je překonat. Přijela jsem si do Londýna užít a udělám pro to všechno. Návštěva u Angely se zatím nevyvíjela tak, jak jsem, předpokládala, ale zatím se mi nic lepšího nenabízelo. Vždycky jsem si myslela, že Angela je šťastná se svým manželem, který ji zbožňuje, a dostává se jí od něho všeho, co chce. Za těch několik hodin jsem však pochopila, že moje představy byly mylné, a skoro jsem, se začala bát, co dalšího ještě objevím.

Neměla bych se tím nechat ovlivnit, přikazovala jsem si v duchu. Mám přece svůj vlastní život! Chci se seznámit s co nejvíce lidmi. Chci navštívit místa a vidět věci, které pro mne dosud byly pouhými jmény. Měla jsem spoustu plánů a strašně málo času. Slibovala jsem si, že ať mi přijde do cesty cokoli, budu se snažit v novém prostředí prožít naplno každý okamžik.

Ráno jsem se probudila se stejným odhodláním. V první chvíli, kdy jsem otevřela oči, jsem se sice podívala, kde jsem, ale vzápětí jsem si vzpomněla. Vyskočila jsem, z postele a roztáhla závěsy. Bylo teprve osm hodin, já jsem však byla zvyklá vstávat hodně časně. Angela mě zvečera pro jistotu varovala, abych si nemyslela, že ji můžu rušit dřív než v půl desáté.

Venku za oknem vrkalo několik holubů a připomněli mi tak domov. Na nějaký stesk jsem však neměla ani pomyšlení. Cítila jsem se doslova jako na trnů z dobrodružství, které mě čeká.

Na večeři jsme zůstali doma a pak jsme šli do kina. Bylo nás dohromady šest: já, paní Watsonová, její mladý přítel jménem Peter Browning, Henry, Angela a konečně nějaký muž, který s námi byl i na večeři. Podle toho, jak mi ho sestra představovala, jsem okamžitě vycítila, že v jejím životě hraje významnou roli. Jmenoval se kapitán Douglas Ormonde. Byl to vysoký, světlolasý a poměrně pohledný důstojník čestné stráže. Jakmile dorazil, z Angely se okamžitě stala úplně jiná osoba. Rázem byla pryč její únava, neklid i popuzenost. Celá se najednou rozzářila. Oči jí svítily, ze rtů se jí linula jedna duchaplnost za druhou. Svou radost z přítomnosti Douglase Ormonda dávala najevo tak okatě, že jsem několikrát nervózně střelila pohledem na Henryho a uvažovala, co si o tom všem myslí. Tohle samozřejmě vysvětlovalo, proč se Angela necítí šťastná, proč si tolik přeje zůstat mladá a krásná a proč se jí protiví současný manželský život.

Člověk nemusel být obdařen nijak zvláštní představivostí či vnímavostí, aby nepochopil, že se mu přímo před očima odehrává vyhlášený trojúhelník: Henry, starý pro svou mladou manželku, nicméně bohatý, Angela zblázněná do svého vrstevníka a konečně muž, který soudě podle rozhovorů neoplýval skoro žádným majetkem.

Všimla jsem si, že se Henry choval ke svému hostu dost nepřijemně a bavil se tím, že ho každou chvíli uváděl otázkami na peníze do rozpaků. Během večeře se například kapitána Ormonda zeptal:

„Už jste byl letos hrát pólo? Mám pocit, že muži z vašeho pluku mu dost holdují.“

„Bohužel si to nemohu dovolit,“ odpověděl Douglas Ormonde a zasmál se. „Je to příliš drahá kratochvíle.“

Henry pozvedl obočí.

„Určitě byste dokázal někde ušetřit,“ nadhodil. „Možná kdybyste nechodil tak často do nočních klubů. Ženy nebudou nikdy levný luxus, sám jsem se o tom přesvědčil na vlastní kůži, vid', Angelo?“

„To záleží především na té které ženě,“ odpověděla Angela.

„Samozřejmě, jak jinak!“ zasmál se Henry dobrosrdečně. „Když mají například své vlastní peníze, věci jsou rázem mnohem jednodušší.“

Nastala nepříjemná odmlka, kterou prolomila paní Watsonová nejprve křiklavým smíchem a pak slovy: „Všechny ženy by měly mít své vlastní peníze. Já rozhodně nejsem žádná feministka, ale v tomhle ohledu bych jim dala za pravdu. Co vy na to, Lyn?“

„Nikdy jsem o tom nepřemýšlela,“ pokrčila jsem rameny. Trochu jsem se styděla, že mě vtáhli do rozhovoru. „Ale vím určitě, že bych vlastní peníze měla moc ráda.“

„Tak to se budeš muset provdat za hodně bohatého ženicha, má drahá, a přinutit ho, aby ti přiznal nějakou slušnou apanáž,“ zasmál se Henry.

„Tak, jak to například udělala tvoje sestra,“ poznamenala Angela zahořkle.

„No, no, a proč ne?“ ohrazoval se Henry. „Doufám, že Lyn se podaří najít bohatého i okouzujícího manžela zároveň.“

„Já taky,“ řekla Angela. „Ale mohu ji ujistit, že tyhle dvě věci si většinou protiřečí.“

Henry se urazil. Viděla jsem mu to v obličeji, i když se smál jakoby od srdce. Paní Watsonová změnila téma rozhovoru otázkou, do jakého kina se chystáme.

Rozhovor se okamžitě dostal do obecné roviny. Každý postupně navrhoval, co by se mu nejvíc líbilo. Dohadovali se tak dlouho, až se zdálo, že propásneme půlku programu. Možná by k tomu nakonec i došlo, kdyby Henry nerozhodl za všechny. Nasedli jsme do rollsu a odjeli do Empiru.

Kapitola 4

Proč šaty znamenají pro ženy tolik? Je to pravda, jakkoli hodně se to snažíme popírat, jakkoli hodně se vysmíváme našim touhám vypadat moderně a hezky. Každá žena miluje šaty a existuje jen málo radostnějších pocitů než být hezky oblečena a vědět, že jsme středem obdivu.

Angela mě ze všeho nejdříve odvedla do obchodů, kde jsem si nakoupila konfekci, a pak jsme zamířily do drahých, exkluzivních krejčovských salonů, kde mi přislíbili ušít modely v nejkratším možném čase, takže ke konci týdne jsem měla šatník plný šatů, prádelníky přecpané novým šifonovým a hedvábným spodním prádlem a botník plný střevíčků, které mi zmenšovaly nohu na pohled téměř o polovinu.

Líbilo se mi, když jsem si mohla vybírat šaty podle chuti, ale to ještě nebylo nic proti dokonalému pocitu blaha, když jsem se do nich oblékla. Na večeri jsem přišla v lehkých bílých šifonových šatech a v přijímacím pokoji jsem zastihla samotného Henryho, jak popíjí sherry. Chtěla jsem mu nějak poděkovat, a tak jsem přívalem díky zakončila vroucím polibkem na tvář. Překvapila jsem ho a myslím, že byli trochu dojat.

„Nemusíš mi děkovat, Lyn,“ bránil se. „Jsem rád, že ti můžu něco dát, po pravdě je to už dlouho, co byl někdo tak nadšený jako ty, že jsem mu něco daroval.“

Bylo mi ho najednou líto, ale raději jsem nic nedávala najevo, protože jsem chtěla zůstat loajální vůči Angele. Zároveň však nešlo pominout Henryho hledisko. Očividně trpěl Angelinou náklonností ke kapitánu Ormondovi, nemohla jsem se ubránit pocitu, že žádný muž by se neměl chovat jako on. Měl Douglase Ormonda jednoduše vyhodit z domu a víc o tom nemluvit. Myslím však, že Henry se to bál kvůli Angele udělat, měl z ní strach, a tak se omezil na rýpání, popichování, protivné poznámky při každé příležitosti. Občas se k Douglasovi choval tak hrubě, až jsme všichni kolem upadali do rozpaků. Angela si svou pozici dokázala udržet, ale Douglas Ormonde byl poddajný slaboch. Pohrdala jsem jím. Bez uzardění se podřizoval, snášel Henryho kousavosti a spoléhal na Angelu, že ho bude bránit.

Celou situaci ještě víc komplikovala paní Watsonová. Po týdnu jsem dospěla k jednoznačnému závěru, že Angelu nemá vůbec ráda. Obvykle přicházela do přijímacího pokoje před večeří dřív než Angela, která měla ve zvyku se vždycky opozdit, a spustila proud nepřijemných poznámek:

„Tak kolik nás bude dnes večer? Schválně jestli to uhadnu. Asi šest. A jméno šestého hosta začíná písmenem D. To jsem ale chytrá, vid’?“ Nebo jindy: „Angela se určitě opozdí, milý Henry! Já bych na ni nečekala, vždyť přijela sotva před malou chvíličkou. Má za sebou rozkošné odpoledne - vyjela si na venkov.“

„Cože? Říkáš, že si vyjela na venkov?“ otázal se Henry, možná zcela nevině.

„Copak ty jsi to nevěděl?“ divila se jeho matka naoko. „Páni, chovám se nemožně, asi jsem o tom neměla začít mluvit.“

Považovala jsem ji v podstatě za semetriku, ale jinak to byla tak hloupá ženská, že se na ni člověk nemohl dlouho zlobit. Čím víc jsem ji s Peterem Brownigem sledovala, tím víc jsem si uvědomovala, k pokud chce člověk důstojně zestárnout, měl by se chovat jako moje matka - před přibývajícími lety neutíkat a naopak je nechat zvolna a vlídně přicházet. Zoufalá honba za mládím a doprošování se lásky vzbuzovaly jen lítost a zároveň jakousi hrůzu.

Občas jsem zastihla paní Watsonovou, když byla sama, odpočívala v křesle a netušila, že ji někdo vidí. Tehdy neměla v obličeji svůj obvyklý společenský výraz a změnila se ve starou unavenou ženu, která bojuje předem ztracenou bitvu.

Každý večer jsme něco podnikali, den co den jsme chodili k někomu na koktejl, nebo naopak k nám přicházeli hosté na skleničku. V průběhu dne, nejčastěji na oběd, mě Angela vodila ke svým přátelům a vyvíjela nezměrné úsilí, abych se poznala s co nejvíce lidmi, kteří mi mohli přinést užitek, pozvat mě na připravované plesy, nebo měli syny a dcery přiměřeného věku. Bylo to od ní neskutečně milé. Oceňovala jsem to, protože jsem, si uvědomovala, že sama musí podstoupit určitou oběť, neboť jí mnohdy nezbývalo než se vzdát svého volného času, který mohla trávit s Douglasem.

Oběd často ještě ani neskončila Angela se už zvedala od stolu se slovy:

„Zůstaň v klidu, Lyn, nikam nespěchej, zkouška u krejčího je až v půl čtvrté a nic jiného dnes odpoledne nemáš. Já teď jdu na schůzku, kterou musím dodržet, doufám, že mě vy všichni omluvíte.“

Chvatně se vzdálila, aby ukořistila hodinku či více s Douglasem. Bezpečně věděla, že Henry v té době bude v poslanecké sněmovně nebo hraje golf mimo Londýn.

Myslím, že Henryho jsem si získala a upřímně si mě oblíbil po první sobotě, kterou jsem strávila v jeho domě. Navrhla jsem, že bych se s ním zajela podívat na golf. Ačkoli jsem byla předchozí noc tančit, sešla jsem ráno na snídani dolů, protože jsem nedokázala spát dlouho do pozdních dopoledních hodin a odjakživa jsem nenáviděla snídani do postele. Zrovna jsem si nalévala druhý šálek kávy, když do jídelny vstoupil Henry. „Dobré ráno, Lyn,“ pozdravil. „Ty celá jen záříš - copak nejsi vůbec unavená?“

„Ani trochu!“ odpověděla jsem. „Neprobudily jsme tě včera v noci?“

Angela, Douglas a já jsme byli na plesu. V parlamentu se konalo nějaké velmi neodkladné zasedání a Henry nemohl jít s námi.

„Dorazil jsem, domů až někdy v jednu v noci, ale předpokládám, že vy jste přišly dlouho po mně,“ řekl. „Rozhodně jsem vás však neslyšel.“

„Bylo už po třetí hodině,“ přiznala jsem. „Byl to pěkný ples. Náramně jsem se bavila.“

Zatímco jsme si povídali, vstoupil do pokoje vrchní sluha.

„Telefonoval sir Henry Gratton, pane, a oznámil, že se velmi omlouvá, ale nemůže jít s vámi dnes hrát, protože jeho paní ochořela.“

„Zatraceně!“ prohodil Henry. „Celý den je rázem zkažený. Přitom tento týden jsem si ještě vůbec nezahrál.“

„Tak vezmi s sebou někoho jiného,“ navrhla jsem.

„To mám teď v jedenáct hodin někoho shánět?“ bručel. „Vyloučená věc. Pokud si člověk něco nedomluví předem, nemá šanci nikoho sehnat.“

Zaváhala jsem a pak jsem nesměle přednesla:

„Jestli se budeš cítit méně sám, pojedu, s tebou a dáme si jedno kolo. Hrát ale neumím. Nikdy jsem golf nehrála, takže klidně řekni na rovinu, že nechceš, abych jela.“

„Vážně bys jela se mnou?“ zeptal se překvapeně. „To by od tebe bylo moc milé, Lyn. S radostí ti dám hodinu. Co na to říkáš?“

„Abys nelitoval!“ varovala jsem ho. „Na sport jsem levá. A v životě jsem neměla příležitost učit se nějakou hru kromě tenisu s farářovou dcerou.“

Henry se rozesmál.

„Časy se mění,“ poznamenal. „Moderní mladé ženy nás postupně trumfnou ve všem a dávají nám to patřičně vědět. Vezmi si pořádné boty. Už se nemůžu dočkat, Lyn,“ dodal téměř chlapecky.

Angela se zatím neukázala, a tak jsem jí nechala vzkaz. Věděla jsem však, že na dnešní den nemáme nic zvláštního v plánu. Navíc jsem předchozího večera zaslechla, jak jí Douglas říká: „Nemůžeš přijít zítra na oběd do Ranelaghu?“ „Pokusím se, ale moc s tím nepočítám,“ odpověděla mu. Když jí vyklidím pole a zaměstnám Henryho až do čaje, bude se moci zařídit podle svého. Předala jsem lístek se vzkazem její služebné a pospíšila jsem si s Henrym pryč.

Předpokládala jsem, že bude řídit sám, ačkoli nevím, proč jsem si to myslela. Zřejmě se mi zdálo příliš luxusní sedět v golfovém oblečení na zadním sedadle rollsu a nechat se vézt uniformovaným šoférem. Henry si však zapálil doutník a zavřel prosklenou přepážku mezi námi a řidičem.

„Teď si můžeme v klidu popovídat,“ navrhl příjemným hlasem. „Jsem zvědavý na všechna tvoje tajemství, Lyn.“

„Žádná nemám.“

„Ještě jsi se nezamilovala?“ vyptával se.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Za poslední týden jsem potkala tolik mladých mužů, že je od sebe ani nedokážu odlišit.“

„No, zatím máš spoustu času,“ poznamenal.

„Nechci se vdávat, dokud si nebudu jistá, že jsem našla toho pravého,“ prohlásila jsem, ale okamžitě jsem se cítila hloupě, že jsem řekla tak otřepanou frázi.

Henry se mi však nesmál.

„Máš pravdu, Lyn,“ pronesl zvolna. „Není kam spěchat.“

„Víš, Henry,“ pokračovala jsem, „myslím, že tak, jak žiji teď, v budoucnu vlastně žít nechci.“

Vytáhl si doutník z úst a překvapeně na mě pohlédl. „Myslel jsem si, že všechny ženy touží po společenském ruchu,“ řekl.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Je to příjemné, ale jen na krátký čas,“ odpověděla jsem. „Nemysli si, že bych se nebavila. Naopak, bavím se. Nechci propást jediný okamžik, ale myslíš, že právě to přináší opravdové štěstí? Podívej se například na mé rodiče, nikdy neodjeli z Maysfieldu, z pohledu ostatních možná žijí fádne a jednotvárně, a přesto jsou spolu velice šťastni.“

„Také mě už mockrát napadlo, že bych rád žil na venkově,“ přiznal Henry. „Když mi zemřel otec, uvažoval jsem, že se usadím na jeho venkovském sídle, ale Angela byla proti - dům jí připadal ponurý a daleko od Londýna.“

„Angela miluje Londýn,“ poznamenala jsem chvatně.

„Je to tak, Lyn,“ přisvědčil Henry s jakousi bolestí v hlase. „Ale je tady zatraceně náročný život - člověk by tu neměl žít pořád. Jen si kazíme zdraví věčným chozením na večírky, nadměrným pitím koktejlů a dennodenním ponocováním. Chci koupit dům na venkově a odstěhovat se tam. Dětem se tam určitě bude o prázdninách líbit.“

Bála jsem se, že jsem svými neprozřetelnými řečmi zasila bouři, a uvažovala jsem, co Angela řekne, až Henry skuteční svůj sen proti její vůli.

„Třeba ti život na venkov bude připadat strašně nudný,“ namítla jsem. „Konec konců jsi velmi zaměstnaný člověk, Henry, nebo ne?“

„Bývávalo,“ mávl rukou. „Víš, Lyn, udělal jsem hroznou chybu, když jsem se přestal věnovat obchodům. Měl jsem na vybranou, buď pracovat jako výkonný ředitel, nebo sedět celý život pěkně v ústraní jako můj otec, nevyvíjet žádnou aktivní činnost a v klidu pobírat zisk. Práce mě svým způsobem lákala - je to rodinný podnik - a zajímala mě. Teď mám ale jen volební obvod, což je příliš poklidné a bezpečné, aby to bylo zajímavé, a k tomu spoustu času poflakovat se na Angeliných večírcích, které mi stejně jako její přátelé strašně vadí.“

Nevěděla jsem, jak na tak důvěrné sdělení reagovat. Vycítila jsem, že Henry nemá nikoho, s kým by si mohl

popovídat, a pochopila jsem, že si mi chce stůj co stůj postěžovat, jaké nesnáze mu přináší život s Angelou. Znovu jsem si vzpomněla na

Angelina slova, abych se snažila být nestranná. Zároveň jsem však chtěla pomoci oběma.

Henry mi v jádru připadal jako milá osoba, ačkoli jsem dobře chápala důvody, proč se na něho Angela zlobí. Ale byl to její manžel, provdala se za něho, a přestože mi Douglas Ormonde byl sympatický, cítila jsem, že v mnoha ohledech je za Henryho velmi slabou náhražkou. Vypadal dobře, ale s jeho charakterem to už bylo slabší. Henry měl poněkud neomalenou, ale zřetelnou náuru, a právě nedostatek zaměstnání v něm vyvolával trvalou mrzutost a rozladěnost. Pocházel ze společenské třídy, pro niž práce byla způsobem života. Jeho nezaměstnaná energie v něm zakysla a činila ho nešťastným z věcí, které by nejspíš přešel se smíchem, kdyby tvrdě pracoval.

„A to vážně nevíš o ničem, co bys mohl dělat?“ nadhodila jsem. „Nemyslím ve starém podniku, ale zkusit něco nového? Přijít s novým nápadem, založit nějaký nový závod, řídit ho. Určitě by tě to bavilo, Henry.“

Můj návrh přijal s neobyčejně vážnou tváří.

„Což o to, nápad je to dobrý,“ připustil. „Ale myslíš, že bych dokázal vést nějaký podnik? Díky za poklonu, Lyn. Doposud jsem měl na starosti jeden jediný a ten běžel víc než dobře ještě dřív, než jsem ho převzal, a vede si úspěšně i poté, co jsem odtamtud odešel. Co když tentokrát selžu?“

„Nebud' zbytečně skromný,“ odbyla jsem jeho obavy. „Na takovou otázku ti odmítám odpovídat.“

„Myslí ti to,“ pravil uznale Henry. „Budu mluvit otevřeně, zasloužíš si vědět pravdu. Když jsi k nám onehdy přijela, myslel jsem si, že jsi sice pěkná, ale klidně bych vsadil poslední peníz, že ti v hlavě chybí rozum. Rozum se málokdy slučuje s takovým vzezřením. Znáám několik žen, které vypadají jako ty, Lyn, růžovoučké, běloučké blondýnky, ale jsou poněkud hloupé. Dnes ale, má drahá, před tebou smekám. Rozumu máš na rozdávání stejně jako krásy.“

Zrudla jsem, nemohla jsem se tomu ubránit, protože mě jeho slova vážně potěšila. Nikdy jsem neuvažovala, jestli mám či nemám rozum, a už vůbec jsem si nemyslela, že jsem hezká, ale taková poklona člověku vždycky zvedne náladu.

„Díky, Henry,“ řekla jsem. „Rozmazluješ mě, za chvíli budu nosit hlavu v oblacích.“

„S tím si starosti nedělám,“ odpověděl. „Rozumní lidé bývají málokdy nafoukaní. Mají sebedůvěru, ale to je něco úplně jiného. V současné době jako by se všechny hodnoty smíchaly dohromady. To je hlavní problém u žen, Lyn, sázíte zpravidla na nesprávné hodnoty. Býváte pyšné na to, co vám Bůh nadělí, a nemáte čas zvážit, co byste mohly získat pro sebe, pokud se nejedná o peníze.“

„To snad ne,“ namítla jsem rychle bez uvažování.

„Co ne?“ otázal se.

„Vždycky jsi protivný, když mluvíš o ženách a penězích,“ odvážila jsem se ho popíchnout. Nebyla jsem si úplně jistá, jak moji poznámku přijme, ale zatvářil se jen vážně a chvíli neodpovídal.

„Opravdu?“ zeptal se konečně.

„Dost často,“ odpověděla jsem. Ze svých slov jsem se cítila poněkud vyplašená. „Lidem to může být nepříjemné, alespoň pro mě určitě. Myslím si, že mít peníze je příjemné. A stejně tak je otravné, když je nemáš. Když ale o nich pořád mluvíš, příkládáš jim mnohem větší význam, než ve skutečnosti mají. Neumím to vysvětlit, říkám to strašně neobratně, Henry, takže se na mě nezlob, ale když svoje názory zešíroka a často rozpadáváš, stáváš se protivný pro své okolí.“

V tu chvíli jsem se zarazila. Dostala jsem strach, jestli jsem si nedovolila moc. Henry však jen poznamenal: „No, pusu máš pěkně proříznutou!“ Jeho zhodnocení mě nepřekvapilo. V duchu jsem se zachvěla a vyčetla si, že se chovám jako blázen, když s ním mluvím tak upřímně.

„Promiň...,“ začala jsem, ale zarazil mě.

„Ne, ne, neomlouvej se. Myslíš to poctivě, a pokud máme zůstat přáteli, buďme k sobě i nadále otevření a čestní. Mohu počítat s tvým přátelstvím?“

„Samozřejmě,“ odpověděla jsem. „Ale nesmí ti vadit, když ti řeknu něco nepříjemného jako před chvílí. Zřejmě za to může moje venkovská výchova, neumím zatím vždycky jednat takticky.“

„Zaplať pánbůh za to,“ prohlásil Henry vážně a podal mi ruku. „Takže na přátelství, Lyn?“

„Na přátelství,“ odpověděla jsem a vklouzla jsem mu rukou do dlaně.

Kapitola 5

Bydlela jsem u Angely už skoro tři týdny, než jsem se Henryho odvážila plaše zeptat: „Mohla bych s tebou někdy zajít do sněmovny? Některý den, až budeš mít čas mě tam trochu provést a všechno mi ukázat. Strašně ráda bych viděla náš parlament.“

Henry se zatvářil potěšeně.

„Samozřejmě,“ odpověděl. „Sám bych ti to navrhl už dřív, ale myslel jsem, že tě to nebude zajímat. Angela sněmovnu odjakživa nazývá brlohem pro mrtvolky a je nešťastná, když tam nedej bože musí jíst. Tvrdí, že tamější jídlo je nepoživatelné.“

„No, já bych se o tom ráda přesvědčila na vlastní kůži,“ zasmála jsem se. „Ale jen pokud tě to nebude příliš obtěžovat.“

„Zítra je na pořadu celkem zajímavá debata o nezaměstnanosti,“ řekl. „Myslím, že bych pro vás mohl sehnat vstupenky pro hosty. Dokážeš přesvědčit Angelu, aby šla?“

„Určitě,“ odpověděla jsem.

„Nesmíš být ale zklamaná, když tě jednotvárný průběh bude nudit,“ varoval mě Henry. „Jen málokdy se v parlamentu semele něco senzačního.“

„Nebudu zklamaná,“ slibovala jsem. „A určitě se nebudu nudit. Parlament toužím vidět už dlouho.“

Když se vrátila Angela, která jako obvykle byla někde s Douglasem Ormondem, oznámila jsem jí, co jsme s Henrym naplánovali.

„Musíš říct ano, Angelo,“ prosila jsem. „Moc tam chci jít.“

„Tak dobře,“ pravila bez nadšení. „Na zítřek stejně nemám nic důležitého, a to ostatní můžu klidně odvolat. Ale hlavně mi neříkej, že tě Henry přesvědčil, abychom tam šli na oběd.“

„Jídlo se v poslední době hodně zlepšilo a navíc ti předem objednáám, co máš ráda,“ řekl Henry.

„Neobtěžuj se,“ odsekla Angela. „Když nebudu nic jíst, alespoň zhubnu.“

„Angelo!“ vykřikla jsem. „Nebud' směšná! Říkáš to, jen abys mě ponížila. Já vím, že bych asi měla držet dietu, ale to jídlo tady je tak lahodné. Já prostě nedokážu přijít o jediný chod.“

Angela si mě přeměřila kritickým okem.

„Upřímně řečeno mi připadáš tlustější, než když jsi přijela,“ poznamenala.

Zoufale jsem vzlykla.

„Přestaň si ji dobírat,“ přikazoval Henry. „Podle mě jí to moc sluší. A na terase jí pak koupím spoustu jahod se zmrzlinou, jen ať ještě trochu přibere.“

„Tak na to já nedokážu říct ne,“ prohlásila jsem v zoufalé sebeironii.

Těšila jsem se na návštěvu poslanecké sněmovny jako malé dítě. Když jsem se příští den oblékala, uvědomila jsem si, že začnu naplňovat teprve první část svých velkolepých plánů, co všechno jsem chtěla v Londýně vidět a navštívit. S pocitem jakéhosi provinění jsem si vzpomněla, jak jsem před odjezdem z domova nadšeně líčila panu faráři, že se půjdu podívat na Tower, navštívím různá muzea, prohlédnu si obrazy v Národní galerii a v dopise mu popíšu nově otevřený sál sochařského umění v Tate Gallery. Zatím na nic z toho nevybýval čas, vymlouvala jsem se v duchu. Sama jsem chodit ven nemohla a nebyl nikdo, kdo by byl ochoten jít se mnou.

Postupem doby jsem také zjistila, že se probouzím a vstávám čím dál později, protože jsem mnohdy chodila spát až za časných ranních hodin. Pokud jsem chtěla snídat v posteli, stačilo jen nechat vzkaz na dveřích. Jednou nebo dvakrát jsem dokonce snídani propásla, spala jsem totiž až do oběda. V duchu jsem si tu změnu k horšímu vyčítala.

Dokončila jsem úpravu svého zevnějšku a byla jsem připravena vyrazit. S výběrem vhodného oblečení mi pomohla Angela.

„Hlavně si neber nic okázalého, všichni poslanci jsou jako utápnuté děti - jsou neradi, když jejich příbuzní budí pozornost. Kdykoli jsem byla s Henrym ve sněmovně, vždycky jsem si připadala, jako bych šla do školy na rodičovské sdružení.“

Oblékla jsem si proto elegantní, podle mého názoru velmi slušivé, světle modré krepdešínové šaty s bílým límečkem a bílými manžetami, které ladily s bílým slaměným kloboučkem ozdobeným modrými stužkami. Nemělo smysl, abych se snažila vypadat zkušeně a zrale jako Angela, která se oblékla do skvěle střížených šatů z černého krepdešínu a na rameno si připjala svazek fialek. U některých věcí, které pro mě Angela vybírala, jsem se stavěla na zadní, ale stejně jsem věděla, že má většinou pravdu. Se svou plavovlasou otylostí můžu být chic jen sotva.

Od svého příjezdu do Londýna jsem učinila v oblékání nesmírné pokroky. A ze všeho nejdřív mě Angela naučila, jak se nalíčit. V podstatě jsem se líčit ani nemusela, ale přiznám na rovinu, že rtěnka a oční stíny dokázaly nevídáné - proměnily můj vzhled. Dělal mi radost, že jsem na plesích slavila úspěchy a jen málokdy se stalo, že by mě nikdo nevyzval k tanci hned po příchodu do tanečního sálu.

Do sněmovny jsme jeli rollsem. Angela nás při odchodu zdržela a museli jsme na ni dlouho čekat, takže Jsme před obědem neměli čas nic vidět. Z auta jsme rovnou zamířili do jídelny. Henry dostal svému slovu a objednal pro nás jídlo předem. Musím říct, že mi všechno připadalo chutné a lahodné, ačkoli Angela neustále vrčela a tvářila se, že nedokáže nic pozřít. Jakmile jsme se usadili ke stolu a já se začala zvědavě rozhlížet kolem, Henry ukázal na jednu či dvě významné celebrity.

„Podívejte, tamhle sedí Maxton se dvěma přáteli,“ oznámil.

Podívala jsem směrem, kam ukazoval, a nadchlo mě., že vůdce Independent Labour Party vypadá přesně jako na karikaturách.

„Tady v jídelně nebývá vidět často,“ dodal Henry. Ukázal také na sira Patricka Hannonu, kterými připomínal žoviálního Johna Bulla, ale Henry na to řekl, že John Bull podle něho rozhodně neměl tak silný irský přízvuk. Viděla jsem také Megan Lloyd Georgeovou a hubenou, rudovlasou Ellen Wilkinsonovou. Ze všeho nejvíc mě však nadchlo, když jsem o něco později zahlédla Winstona Churchilla, jak prochází kuloáry. Slyšela jsem o něm vyprávět od svého dětství a strašně jsem si přála, aby se s ním Henry dobře znal a mohl nás představit, protože by se mi splnil sen promluvit si s jedním ze svých hrdinů. Obdivovala jsem ho, možná proto, že jsem četla některé z jeho knih, možná proto, že se podle mě odjakživa vymykal jakémukoli konvenčnímu řádu věcí.

Otec měl vždy rád politiky nekompromisního a solidního ražení. Všechno ostatní nás podle něho přibližovalo k revoluci. Spoustu věcí jsem se dozvíдалa z knih a mnohé jsem znala od pana faráře, abych pevně věřila, tak jak si otec přál, že co je dobré pro něho, musí být dobré i pro nás a potomky, kteří přijdou po nás.

„Pojď se teď podívat na příchod předsedy Dolní sněmovny,“ vyzval mě Henry. „Pak vás odvedu na Dámskou galerii.“

Odebrali jsme se za ním do vnitřních kuloárů, kde se už všichni shromáždili před očekávaným příchodem předsedy. Jakmile se objevil,

byli jsme vyzváni ke klidu, jenž porušila jen jakási dívka, která stála hned vedle mě. „Hele, koukněte na toho hlavouna!“ vykřikla jazykem spodiny. Okolí ji rychle umlčelo, ale mně se chtělo smát a tu větu jsem si zapamatovala i s náležitým přízvukem.

Henry nás pak doprovodil na Dámskou galerii, měly jsme sedadla hned v první řadě. Při pohledu dolů do sálu jsem zažila určité zklamání, protože jsem neviděla na předsedu - seděla jsem přímo nad ním. Henry ještě ukázal na jednoho či dva členy vlády v první lavici a pak už spěchal zaujmout své místo.

Občas padaly velmi legrační otázky, někteří poslanci neustále vyskakovali nahoru a dolů, jiní přicházeli nebo odcházeli, případně jen nahlédli dovnitř, jako by někoho hledali, a vzápětí zase zmizeli. Pak se začala rozprava. Slova se postupně ujalo několik starších gentlemanů, většina z nich však mluvila tak mumlavě a monotónně, že jsem jim stěží rozuměla. Přiznám se, že jsem se o to ani moc nesnažila. Naopak pozorně jsem vyslechla řeč jednoho z členů Labour party. Jeho projev byl plný života a na konci jsem dokonce měla chuť mu zatleskat. Po něm se zpoza vládní lavice vztyčila ujal slova jakýsi muž. Nevím proč, ale od okamžiku, kdy se zvedl, se moje pozornost upřela výhradně na něho.

Byl vysoký, černovlasý a štíhlý, z místa, kde jsem seděla, byl zřetelně vidět jeho hranatý obličej s ostře řezanými rysy. Mluvil hlubokým, jasným hlasem a slyšela jsem každé slovo. Nevzpomínám si, co všechno říkal. Je to zvláštní, protože ani na okamžik moje pozornost nezakolísala, v jeho hlase a ve způsobu projevu bylo něco, co mě rozechvívalo. Seděla jsem a jako uhranutá na něho upírala zrak. Mluvil možná půl hodiny, a když se posadil, cítila jsem úlevu, jako by ze mne spadlo napětí.

„Kdo to je?“ obrátila jsem se na Angelu.

„Sir Philip Chadleigh,“ odpověděla. „Je skvělý, že?“ Neodpověděla jsem. To jméno udeřilo na nějakou zasutou strunku v mé paměti. Kde jsem to jméno jen slyšela? Jak to, že ho znám? Philip Chadleigh. Asi jsem o něm někde četla, usoudila jsem nakonec.

Na protější straně sněmovny se přihlásilo slovo další poslanec. Vyslovil nějaké poznámky k řeči sira Philipa, očividně se mýlil. Sir Philip se okamžitě zvedl, svého oponenta opravil a znovu se posadil. Jeho rychlé, téměř kočičí pohyby mě opět přiměly, abych zapátrala v

minulosti. Co nebo koho mi probůh připomíná, ptala jsem se v duchu, ale odpověď jsem nenašla. Jen jsem seděla a zírala na jeho černovlasou hlavu, pěkně tvarovaný nos a široká ramena.

Jak dlouho jsem tam seděla s pohledem upřeným na sira Philipa, nemám tušení, ale doslova jsem se vylekala, když jsem na rameni ucítila Henryho ruku.

„Pojď,“ zašeptal.

Zvedla jsem se a ke svému překvapení jsem zjistila, že Angela už mizí ve dveřích.

Venku za dveřmi Henry promluvil.

„Už je čtvrt na pět. Napadlo mě, že byste si možná rady zašly na čaj.“

„Čtvrt na pět?“ zvolala jsem překvapeně. „Copak jsme tam seděly tři a půl hodiny?“

„Jsem rád, že ti to tak uteklo,“ usmál se Henry. „Většina lidí se nemůže dočkat konce.“

Cítila jsem se zmatená ještě ve výtahu. A když jsme vyšli do haly, z jednacího sálu nevycházel nikdo jiný než sir Philip Chadleigh osobně.

Henry se s ním dal do řeči.

„Výborně, Chadleighu, podal jsi výborný výkon,“ pochválil ho.

„Díky za uznání,“ odvětil sir Philip.

„S mou ženou se asi znáš,“ pokračoval Henry, „a tady vedle stojí moje švagrová, lady Gwendolyn Sherbrooková.“

Sir Philip si s Angelou potřásl rukou a pak se otočil ke mně. Vložila jsem mu ruku do dlaně a tak nějak zvláště jsem cítila, že došlo k čemusi významnému. Nemohla jsem popadnout dech a zároveň mě obestíral ochromený úžas - jako by se můj rozum vyptával proč, jak a co to vše má znamenat.

„Myslím, že váš proslov byl znamenitý,“ ozvala se Angela nadšeně.

„Děkuji,“ řekl. „Jak to, že nemám tu čest vás tady vídat častěji, lady Angelo?“

Rozesmála se.

„Přiznám se, že pokud chci strávit příjemné odpoledne, tak se mi to rozhodně nepodaří zde,“ odpověděla. „Ale dnes jsem musela přijít, sestra je u nás na návštěvě a ve sněmovně ještě nikdy nebyla.“

„Jsem rád, že jsem měl tu čest promluvit při tak významné příležitosti,“ pronesl sir Philip s předstíranou vážností a podíval se na

mě. „Musíte mi říct, jaký jsem na vás udělal dojem. Ale chci slyšet pravdu.“

Nezdržovala jsem se hledáním vhodných slov a bez uvažování jsem vypálila:

„Připadal jste mi jako černý panter.“

Ještě jsem ani neotevřela rty a už jsme věděla, že pronesu něco nepřístojného, ale nedokázala jsem se zarazit. Svá slova jsem slyšela jako ve snu. Viděla jsem, že sir Philip ztuhl a pak se mu v očích objevil zvláštní, skoro hrůzu nahánějící výraz. Asi na vteřinu se rozhostilo naprosté mlčení.

„Lyn!“ vydechla Angela ohromeně. Na Henryho jsem se ani nemusela podívat a vycítila jsem, že je zlostí bez sebe. „Proč to říkáte?“ zeptal se sir Philip ostře. Hlas mu zněl divoce.

Vnímala jsem narůstající napětí, tváře se mi pokorou zbarvily do ruda.

„Nevím,“ vykoktala jsem.

Sir Philip se bez dalšího slova otočil a odkráčel pryč. „Lyn!“ zopakovala Angela, ale Henry ji okamžitě přerušil.

„No vážně, Lyn,“ prskal zlostně. „Takovou neomalenost vůči siru Philipovi sis mohla odpustit.“

„Neměla jsem v úmyslu být neomalená,“ bránila jsem se zoufale.

„Každopádně se ti to lépe povést nemohlo,“ vrčel Henry. „Ty si snad vůbec neuvědomuješ, že je to velmi významná osoba. Takhle s ním přece nemůžeš mluvit!“

„Henry, uklidni se,“ ozvala se Angela protáhle. „Tolik se zas podle mě nestalo, abys kvůli tomu dělal povyk.“

Bylo mi jasné, proč se mě zastává. I jí totiž připadalo mě chování krajně nevhodné, ale jako obvykle musela mít jiný názor než Henry.

„Byla to od ní hloupost říkat takový nesmysl,“ vedl svou Henry.

„Když se ale nad tím zamyslíš, nebyla od pravdy daleko,“ pravila Angela zvolna.

„Byla to neomalenost,“ vyčítal Henry.

„Ale ne taková, aby se na podpatku otočila odešel bez jediného slova,“ odsekla Angela.

Mezitím jsme prošli halou a sešli po schodech na terasu.

„Je mi to líto,“ ozvala jsem se pokorně. Co jiného jsem mohla říct? Samotnou mě překvapilo, co mi před chvílí bezděčně vyklouzlo z úst.

V poněkud ponuré náladě jsme si našli stůlek a usadili se. Henry objednal čaj, jahody a šlehačku.

„Možná jsi měl k nám ke stolu někoho pozvat na čaj,“ prolomila Angela nepřijemné mlčení.

„Nenapadá mě, kdo by ti vyhovoval,“ zabručel Henry. „Obvyčejně mé přátele nemůžeš vystát.“

„Přiznávám, že ve společnosti dávám přednost, když tam většina z nich není,“ připustila Angela. „Nechápu, Henry, že máš slabost pro ty nejnudnější patrony v Evropě.“

„Proto jsem také nikoho na čaj nepozval,“ odpálil Henry.

„Copak se mezi poslanci nenajde ani jeden, který by dokázal být zábavný?“ rýpala Angela neúnavně. „Co třeba ten mladík tamhle? Kdo je to? Vypadá uhlazeně, čist'ounce.“

„Nemám zdání, asi je to nějaký host. Rozhodně to není poslanec,“ odpověděl Henry.

„To jsem si mohla myslet,“ povzdechla si Angela zklamaně.

„Mohla bych dostat ještě trochu čaje?“ špitla jsem nesměle.

Sestra mi nalila další šálek a podala mi ho. V tu chvíli se vedle mě ozval hlas, který mě tak vylekal, až jsem čaj málem vylila.

„Mohu si k vám přisednout?“

Všichni tři jsme vzhledli na sira Philipa.

„Ale samozřejmě!“ zahlasila Angela. „Henry, požádej o šálek navíc, ano?“

„Omlouvám se, že jsem vás tak nakvap opustil,“ pokračoval sir Philip nenuceným tónem. „Zahlédl jsem jednoho člověka, s nímž jsem musel nutně mluvit. Teď je ale vše vyřízeno a já netoužím po ničem tak jako po příjemném rozptýlení.“

Angela zářila úsměvy na všechny strany a Henryho zloba zmizela jako krátká letní bouřka. Jen já jsem seděla mlčky, na sira Philipa jsem se skoro neodvažovala podívat a soustředila jsem se výhradně na jahody se šlehačkou. Angela s ním zapředla živý rozhovor, který se týkal nejrůznějších lidí. Po chvíli se však zeptal:

„A co vaše sestra? Jak se jí líbí společenská sezona?“

Podíval se na mě.

„Děláme všechno, co je v našich silách, aby se bavila,“ odpověděla Angela. „Někdy si připadám jako paní matinka, která se snaží udat dceru. Pomalu nevím, který večer jsme nebyly na plesu, vid, Lyn?“

„Mám se úžasně,“ dodala jsem a vzhledla k němu. V očích jsem mu spatřila něco, co mi málem vyrazilo dech. Něco podobné se už stalo v tom okamžiku, kdy jsme se představili. Co je na tom muži tak zvláštního, ptala jsem se v duchu. Proč mě jeho jméno i jeho vzhled tak zneklidňují? Kde jsem o něm už jen slyšela?

„Máte ráda hudbu?“ zeptal se mě.

„Ano,“ odpověděla jsem. Ta jednoslovná odpověď mi připadala strašně hloupá, ale nevyjadřovala nic než holou pravdu.

„V tom případě vás všechny zvou na úterní koncert,“ řekl a otočil se na Angelu. „Pořádám ho v Chadleghském paláci a nemusím snad dodávat, že ve prospěch charity, jak je poslední dobou zvykem. A před koncertem bychom mohli společně povečeřet. Doufám, že mě neodmítnete.“

„Velmi rádi vaše pozvání přijímáme,“ rozzářila se Angela. „Je to od vás nesmírně laskavé.“

„Výborně,“ usmál se sir Philip. „Řeknu svému tajemníkovi, aby vám poslal lístky na koncert. K večeri vás budu čekat v půl deváté.“

„Je to od tebe moc milé, Chadleighu,“ ozval se Henry.

„Jen se obávám, že koncerty nejsou mé gusto.“

„Tenhle se ti určitě bude líbit,“ tvrdil sir Philip. „Speciálně kvůli tomuto koncertu přijede z Paříže Dezzia a vystoupí i další dvě tři hvězdy z Covent Garden.“

„Bude to už spoustu let, kdy jsem měla naposled možnost navštívit Chadleighský palác,“ pravila Angela zasněně. „Máte ještě pořád ten nádherný taneční sál s nástěnnými malbami?“

„Taneční sál tam je, ale malby už ne,“ odvětil sir Philip. „Bylo téměř neuvěřitelné, jak strašlivě vyrudly. Francouz, který je maloval, použil nějaký špatný pigment, který nedokázal vzdorovat vlhkosti. Nicméně jsem pozval jednoho Rakušana, aby sál znovu vymaloval. Doufám, že jeho práci oceníte, sál je možná krásnější než dřív. Já osobně jsem jeho práci nadšen. Už jste viděla nástěnné malby v Peterboroughském paláci?“ dodal a obrátil se přímo na mě.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Myslím, že jsem neviděla žádné, rozhodně ne ty moderní.“

„Lyn žila celý dosavadní život na venkově.“ vysvětlovala Angela. „Zdá se to v dnešní době téměř neuvěřitelné, ale naši rodiče jsou hrozně staromódní. Lyn je vlastně v Londýně poprvé v životě.“

„To vážně nezní nijak moderně,“ usmál se sir Philip.

„Zkrátka jsem obyčejný prost'aček z venkova,“ vložila jsem se do rozhovoru. Postupně jsem ztrácela rozpaky a stydlivost.

„Jestli mi dovolíte osobní poznámku, tak rozhodně tak nevypadáte,“ řekl.

„Myslím, že na pár osobních poznámek máte plné právo,“ odpověděla jsem. Snažila jsem se mluvit zlehka, ale navzdory vnitřním pocitům mi znovu stoupla krev do tváří.

„Jednoho dne se vás ještě zeptám, co vás vedlo vyslovit na moji adresu tu vaši osobní poznámku.“ Mluvil neobyčejně vážnými tlučeným hlasem, jako bychom spolu hovořili o samotě. Podíval se na hodinky. „Teď už mě ale omluvte, budu muset jít. Na shledanou, lady Angelo.“

„Na shledanou,“ rozplývala se Angela. „Už se těšíme na úterý.“

„Já také,“ zamumlal. Zdálo se mi, že přitom směrem ke mně krátce střelil očima.

Kapitola 6

„Tak to vidíš, Henry!“ řekla Angela, když sir Philip odešel. „Ztropil jsi povyk, vynadal jsi chuděře Lyn a ten člověk se přitom vůbec nezlobil. Mám dojem, že se ve všem snažíš hledat chlupy, ale to není nic nového.“

„To od tebe není poctivé, Angelo,“ namítla jsem. Měla jsem potřebu Henryho bránit. „To, co jsem řekla, je naprosto neomluvitelné, ale nemám pro to žádné vysvětlení. Nechápu, proč jsem to řekla.“

„Každopádně nám to přineslo pozvání na úterní večer,“ prohlásila Angela zvesela. „Vždycky jsem si přála povečeřet v Chadleighském paláci stejně jako Henry, jenže ten nedokázal vymámit pozvání nikdy.“

„Chadleigh vůči mně vždycky vystupoval slušně a příjemně,“ ohradil se Henry.

„Čímž máš na mysli, že ti řekne dobré ráno a dobrý večer,“ poznamenala Angela kousavě. „Hlavně se nám nesnaž namluvit, že jsi s ním v bůhví jak v úzkém kontaktu, Henry, protože to ty nejsi. A navíc tvoje snobská dušička by se tetelila blahem, kdyby tě Chadleigh pozval na některý ze svých večírků.“

„To je tak důležitý?“ zajímalo mě.

„Strašně,“ odvětila Angela. „Však se zeptej Henryho, rád ti o něm bude vyprávět.“

Pohlédla jsem na švagra. Henry si nejprve poněkud důležitě odkašlala pak spustil:

„Samozřejmě že je Chadleigh důležitý. Jeho otec byl skvělý ministerský předseda, i když ten post zastával jen velmi krátkou dobu. Měl nějaké zdravotní problémy. Když odstoupil, byl mu nabídnut titul hraběte, ale odmítl ho se slovy: ‚Sloužil jsem Jeho Veličenstvu podle svých nejlepších schopností a rád bych stejnou příležitost zanechal i pro svého syna‘. Takže ho nakonec vyznamenali Podvazkovým řádem a jeho syn získal titul baroneta, který se v jejich rodině dědí už celá staletí.“

„Pokračuj,“ pobízela Angela sarkasticky. „Mám moc ráda, když Henry cituje Debrettovu ročenku britské šlechty a doplňuje ji směskou snobských memoárů.“

„Henry, prosím tě, pokračuj,“ žadonila jsem, protože mě to vážně zajímalo.

„No dobrá,“ souhlasil Henry. „Vždycky někdo z Chadleighů byl u dvora, stejně jako vždy byl nějaký Chadleigh v poslanecké sněmovně. Tenhle, o kterém mluvíme, odešel do války a vedl si neobyčejně zdatně. Po návratu se ucházelo poslanecký mandát a samozřejmě ho získal. Pracoval v parlamentu pár let, ale pak došlo k nějakému skandálu, teď si už přesně nevzpomínám, o co šlo, každopádně se však vzdal svého volebního obvodu a odjel na několik let do zahraničí. Po příjezdu z cest se znovu vrátil ke starému způsobu života a opět otevřel Chadleighský palác i jejich venkovské sídlo v Longmoor Parku. Chodí k němu příslušníci královské rodiny a nejvyšší londýnská smetánka.

Dá se jen těžko vysvětlit, proč se Philip Chadleigh těší politické důležitosti a společenskému uznání. Je nositelem jednoho z nejváženějších jmen v Anglii a disponuje obrovským jméním. Kromě toho s ním však mají velké plány jeho straničtí souvěrci. Zastával už několik vládních postů v různých dobách, a proto mě dost překvapilo, že po posledních volbách nepřijal žádný úřad. Na druhou stranu však kolují poměrně hlasité zvěsti, že se o něm uvažuje jako o případném velvyslanci ve Washingtonu nebo ho jmenují místokrálem v Indii. Ani jedno by mě nepřekvapilo. Philip Chadleigh je černý kůň.“

„Nebo černý panter,“ vypískla Angela se smíchem. Nevím proč, ale její lehkovážnost se mě dotkla.

„Díky, Henry,“ řekla jsem a zvedla jsem se. „Pojďte se už vrátit domů, jsem unavená.“

Angela se na mě překvapeně podívala. Nebylo zvykem, že bych rozhodovala, obvykle jsem to nechávala na ní. Nicméně se k mému návrhu postavila dobrosrdečně.

„Není divu,“ pronesla. „Já jsem také vyčerpaná. Večeřet nebudeme dřív než v devět, takže budeme-li mít štěstí, stihneme si před večeří trochu odpočinout.“

„A nekoná se nějaký koktejl?“ zeptala jsem se.

„Dnes večer už ne,“ zavrtěla Angela hlavou. „Jenom Douglas Ormonde slíbil, že se u nás možná zastaví. Jestli přijde, dáme si něco k pití u mě v pokoji.“

Řekla to, jako by se nechumelilo, ale já jsem si dobře všimla, jak Henrymu potemněl obličej. Nebylo to poprvé, kdy jsme se všichni sešli

na skleničku u Angely v ložnici. Rozvalovala se v krajkových polštářích a vypadala neuvěřitelně půvabně. Ve skutečnosti se její pokoj téměř nelišil od běžného obývacího pokoje, jedině tím, že v něm stála postel. Bylo mi však jasné, že to Henryho zlobí.

„Mohla by ses alespoň vhodněji obléci,“ poznamenal jednou na její adresu v mé přítomnosti. Angela se tomu zasmála.

„Nechovej se jako měšťák, který si myslí, že v ložnici se musí odehrávat jen něco nekalého,“ odbyla ho.

Tentokrát si však Henry nemusel dělat žádné starosti, protože když jsme dorazili domů, zjistili jsme, že k nám mezitím přijel nejméně půltucet lidí, na něž Angela úplně zapoměla. Nechala jsem je rozesmáté a tlachající v přijímacím sále a vykradla jsem se do svého pokoje.

Odložila jsem klobouk na postel a stoupla jsem si před zrcadlo. Dívala jsem se na sebe, ale svůj vlastní odraz jsem nespatriila. Místo toho jsem viděla tmavé oči a černé vlasy nad hranatým čelem sira Philipa Chadleigha. Přistihla jsem se, že si šeptám stále dokola jeho jméno - bylo v něm cosi magického, ozvěna čehosi, na co jsem si nemohla vzpomenout ani si vybavit.

Co to jen bylo'? Co mi to jeho jméno pořád připomíná? Cítila jsem se vzrušená, rozechvěle až zvonivě vzrušená. Počítala jsem dny, dokonce hodiny až do úterý, kdy se s ním opět uvidím.

Dosud jsem nic takového neprožívala, nikdy mě neobestřel takový pocit, který jsem si neuměla vysvětlit. Snažila jsem se vybavit si jeho řeč, jeho slova, ale v duchu se mi vracel pouze tón jeho hlasu, pár výmluvných gest a rychlost, s jakou se zvedl, aby opravil svého oponenta. Proč to na mě učinilo takový dojem? Proč?

Ten získaný dojem jsem se nikterak nesnažila zmenšovat. To, co se stalo, jsem rozhodně nebrala na lehkou váhu. Nebyl důvod. Celá věc mi v podstatě naháněla jakousi hrůzu.

Opláchla jsem si obličej, převlékla se a sešla zpátky dolů. Po dvou hodinách v zakouřeném a hlučném prostředí jsem byla nesmírně ráda, že se všichni kromě Douglassa Ormonda rozloučili a odešli. Henry si se všemi potřásl rukou v hale a vrátil se do přijímacího salonku. Uvědomila jsem si, že Angela s Douglasem chtějí být sami, a tak jsem se do něho zavěsila.

„Pojď, musíš se převléknout,“ vyzvala jsem ho. „Večere je v devět hodin a nesmíme se opozdit. Dnes večer přijde nesmírně namyšlená společnost - všichni ve slavnostním a v rukavičkách.“

„Panebože,“ zasténal Henry. „Už nechci.“

„Bohužel musíš,“ odpověděla jsem. „Neříkej mi, že ti už docházejí síly, ještě za sebou nemáš ani polovinu. Budu u vás až do července.“

„Tak dlouho?“ pronesl Henry nejapně.

„Třeba i déle, když mě tu necháš,“ dobírala jsem si ho a táhla ho nahoru. Napadlo mě, že jsem k Angele nesmírně ohleduplná.

„Budu tě muset provdat,“ zabručel Henry. „Je mi jasné, že je to jediná moje šance, jak se zachránit.“

„Já nejsem proti,“ pravila jsem sladce. „Jestli mi najdeš tak milého manžela, jako jsi ty, budu naprosto spokojená.“

Henry se zprudka zastavil na odpočívadle.

„Myslíš, že jsem dobrý manžel, Lyn?“ ozval se. Odpověděla jsem mu se stejnou vážností, s jakou mi tu otázku položil.

„Samozřejmě že jsi, Henry. Myslím, že jsi vynikající manžel.“

„Někdy mám pocit, že jsem příšerně hloupý,“ přiznal se.

Znovu jsem nabyla dojem, že se mi každým okamžikem s něčím svěří. A právě teď mi to nepřípadalo moudré. Nebyl na to čas a také jsem neměla po ruce slova, jimiž bych ho utěšila. Místo toho jsem mu stiskla ruku.

„Víš sám moc dobře, že nejsi,“ řekla jsem a rozběhla se po schodech ke svému pokoji.

Byla jsem zrovna ve vaně, když jsem slyšela, jak někdo otevřel dveře do mého pokoje.

„Kdo je?“ zavolala jsem.

Vzápětí do koupelny vstoupila Angela. Byla bledá a v očích se jí leskly slzy.

„Angelo!“ vykřikla jsem. „Co se děje?“

„Ach Lyn, představ si, co se stalo!“ kňourala. „Neměla bych tě obtěžovat vlastními problémy, ale musím, protože nemám nikoho, komu bych to mohla říct. Douglas možná bude muset odjet do Palestiny. Zatím to není oficiálně potvrzeno, ale říká se, že jeho pluk tam bude v příštím sledu převelen.“

„To mi je líto, drahoušku.“

„Já to nepřenesu přes srdce, Lyn, vážně ne.“ Angela se posadila na židli vedle vany a zabořila hlavu do dlaní. „Douglas je jediný člověk, kvůli kterému mám důvod žít, který mě drží při smyslech, abych nespáchala sebevraždu.“

„Angelo!“ zvolala jsem zhrozeně. „Takové věci neříkej!“

„Ty vůbec nevíš, jaký tady mám život,“ vzlykala. „Jak jsem zoufalá z té příšerné nudy. Vždyť víš, jaký je Henry - umíš se vžít do mé situace, umíš si představit, jaké to pro mě je být s ním den co den už celá léta?“

„Miluje tě,“ řekla jsem.

„Ted ano,“ poznamenala Angela jízlivě.

„Co tím chceš říct teď?“ zajímalo mě.

„Přesně to, co říkám,“ prohlásila netrpělivě. „Když jsem se za něho provdala, těšilo ho především, že udělal výnosný společenský obchod. Chtěl ženu z aristokratických kruhů, někoho, kdo bude vypadat dobře v čele jeho stolu a bude se těšit nezpochybnitelné vážnosti ve společnosti. Přesně to jsem mu také poskytla. Obcházel kolem mě jako mlsný kocour, který se těší na plnou misku smetany.“

Bylo mi teprve devatenáct, Lyn, byla jsem ve stejném věku, jako jsi nyní ty, ale nebyla jsem žádný hlupák. Viděla jsem, jak si Henry olizuje rty a třese se na můj titul, o rodičích pomalu mluvil jako o exponátech z muzea. Asi by to bylo legrační, kdyby mě to tak zoufale nezahanbovalo. Prověřil celou historii naší rodiny, přečetl všechny záznamy o Maysfieldu a neopomněl jedinou příležitost se o tom zmínit v kdejakém rozhovoru. Zvykla jsem si, že skoro každou větu začíná slovy „Můj tchán, lord Maysfield“ nebo „Předci mé manželky“ nebo „to mi připomíná rodinu Sherbrookových“ ... Dělalo se mi z toho zle. Později jsem však vzala rozum do hrsti a začala se sama těšit ze života. Henry dostal to, co chtěl, tak proč bych nemohla já?

Bylo jen otázkou času, než se o mě začali zajímat jiní lidé a já o ně. Tehdy si teprve uvědomil, že mám kromě stránky v Burkeho seznamu šlechticů i jiné půvaby. Začal ve mně vidět ženu, Lyn. Zamiloval se do mě. Je to svým způsobem směšné, alespoň já jsem se tomu snažila smát, ale Ted.. Jestli Douglas odjede, myslím, že v tom nedokážu pokračovat.“

„Co tím chceš říct?“ zeptala jsem se šeptem.

„Opustím Henryho,“ odpověděla Angela přesvědčeně.

„To nemůžeš, to přece nejde,“ zhrozila jsem se. „Pomysli na matku a na otce, vždyť je to strašně rozruší. Mysli na svoje děti. Copak pro tebe nic neznamenají, Angelo?“

Její tvář na okamžik změkla.

„Jako miminka byly sladké, rozkošné, ale vyrůstají a budou z nich další Henryové.“

Vylezla jsem z vany, zabalila se do velké růžové osušky.

„Poslyš, Angelo,“ řekla jsem, „možná si budeš myslet, že jsem drzá, ale to nemám rozhodně v úmyslu. Zkoušela jsi někdy ty věci Henrymu vysvětlit? Řekla jsi mu někdy, aby o tobě nemluvil způsobem, který ti nevyhovuje, který nemáš ráda? Aby se nechoval jako snob a nechlubil se svými penězi?“

„K čemu by to bylo dobré?“ nechápala Angela. „Kdybych se o něco takového pokusila, byl by ke mně hrubý. Jen díky tomu, že se k sobě chováme víceméně zdrženlivě, jsme vydrželi zůstat spolu tak dlouho.“

„Myslím, že je hloupost, co říkáš,“ pravila jsem pevně. „Hloupost?“ opakovala Angela.

Přikývla jsem.

„Ano. Nepokusila ses ho nikdy změnit. Pouze jsi ho přijala takového, jak ho vychovala ta jeho strašlivá matka. Místo abys ho přetvořila ke svému obrazu, odevzdaně ses posadila a začala jsi ho nesnášet.“

„Možná máš pravdu,“ pokrčila Angela rameny. „Ale všechno je teď podružné. Miluji Douglase, Lyn. Chci se za něho provdat.“

„To nejde,“ namítla jsem přesvědčeně. „Už jsi provdaná.“

„Miliony lidí se rozvádí,“ odsekla vzdorně. Rozhodla jsem se popadnout býka za rohy. „Povím ti jednu věc, Douglas pro tebe není dost dobrý.“

„Tobě se nelíbí?“ zeptala se ostře.

„Ale ano, docela se mi líbí,“ odvětila jsem. „Jenže ty, Angelo, nechápeš, že ses do něho zamilovala jen protože je úplně jiný než Henry. Chová se jako gentleman, vypadá velmi dobře, ale rozumu moc nepobral.“

„Jak to víš?“ zeptala se Angela zlostně.

„Nečerti se,“ uklidňovala jsem ji prosebným tónem. „Požádala jsi mě o názor a já ti ho říkám. Řekni mi, ale upřímně, máte vůbec nějaký společný zájem? Pověz mi, o čem se pravidelně bavíte a dohadujete

kromě svých vlastních já a případně lásky? Čte Douglas nějaké knihy? Na co si vytvořil nějaký pevný názor? Zdá se mi zcela bez názoru, nebo já jsem od něho ještě žádný názor neslyšela.“

Samozřejmě jsem jen střídala od boku, neměla jsem svá tvrzení ničím podložena, ale vídala jsem se s Douglastem Ormondem dost často, abych poznala, jestli rozum účinně skrývá, nebo ho vůbec nemá. Osobně mi připadal mnohem nudnější než Henry, nicméně jsem dokázala pochopit, že na Angelu mohlo zapůsobit jeho vzezření i okouzlující vystupování a uspokojila se tím, co našla na povrchu. Instinktivně jsem však cítila, že bych měla vzniklé krizi nějak čelit a Angele pomoci, aby pochopila, že Douglas si ji nezaslouží a nesahá jí ani po paty. Je neuvěřitelné, jak snadno většina žen dokáže podlehnout lichotkám.

„Jsi bystrá, Angelo,“ pokračovala jsem. „Bystrá a inteligentní. Podívej se, jak vypadáš, podívej se na svůj dům, na všechny lidi, které znáš, na věci, jimiž se zabýváš. Samozřejmě v mnohém pomáhají Henryho peníze, ale vkus, ten je výhradně tvůj, stejně jako instinkt pro to, co je dobré. Kdyby se jednalo jen o peníze, podívej se na Henryho matku a zkus se s ní srovnat. Zařídila sis život a zaujala jisté místo, jakkoli to bylo obtížné. Nemůžeš teď všechno hodit za hlavu a už vůbec ne kvůli nějakému Douglastu Ormondovi. Mě osobně bys hrozně zklamala, kdybys to udělala.“

Angela si otřela oči a upřela je na mě.

„Douglas toho možná moc nepřečte, ale miluju ho, Lyn, vážně.“

„Samozřejmě,“ pronesla jsem konejšivě. „Ale miluješ ho natolik, aby ses za něho chtěla provdat? To bude o něčem úplně jiném, Angelo, zatím si s ním užíváš za Henryho peníze.“

Angela se prudce zvedla.

„Nemáš právo tohle říkat,“ nasupila se. „To zní, jako Douglas byl obyčejný hulvát.“

„Tak dobře, má drahá, sama jsi přiznala, že je věčně bez peněz, dokonce onehdy sis půjčovala peníze ode mě, abys měla na zaplacení večere.“

Vyšla jsem z koupelny do pokoje.

„Jestli Douglas odjede do Palestiny, zlomí se mi srdce,“ prohlásila Angela přesvědčeně, ale z hlasu jí nezněla předchozí hysterie. Měla

jsem dojem, že se spíš snaží dál hrát svou roli, než aby to doopravdy prožívala.

„Třeba nikam neodjede,“ nadhodila jsem.

„Mám strach, že ano,“ trvala na svém.

Podívala se přitom do zrcadla, utřela si pod očima stopy po slzách a napudrovala se. Najednou se podívala na hodiny a vykřikla:

„Páni, už je za pět minut tři čtvrtě na devět! Nestihnu včas večeři!“

Než jsem stačila říct jediné slovo, vyběhla chvatně z mého pokoje a práskla za sebou dveřmi. Slyšela jsem, jak utíká dolů do své ložnice. Vzdychla jsem si úlevou. Jestliže se Angela rozhodla jít na večírek, problém rozvodu či sebevraždy byl alespoň na pár hodin zažehnán. Zaculila jsem se na sebe do zrcadla, měla jsem radost, že se mi podařilo situaci zvládnout.

„Čemu mám děkovat za svůj takt a ohleduplnost? Večerní škole nebo skautkám?“ zeptala jsem se svého odrazu.

A v duchu jsem si odpověděla, že své přirozené prohnanosti, kterou jsem dosud nevyužívala.

Kapitola 7

V úterý večer, před odchodem na večeři do Chaleighského paláce, se rozpoutala kvůli Douglasu Ormondovi hrozná hádka. Angela si postavila hlavu, že chce jít s ním. Podle všeho když člověk někoho miluje, nedokáže bez něho být ani okamžik, natož celý večer.

Ať šla Angela kamkoli, téměř pokaždé se jí podařilo pro mě utajeným způsobem zařídit, aby dostal pozvánku i Douglas. Se sirem Philipem se však neznala moc dobře, a tak šance vzít přítele s sebou na večeři, padla. Ovšem trvala na tom, že se k nám Douglas připojí při koncertu. V zásadě tomu nic nebránilo, jednalo se o charitativní koncert, ale pouze pro zvané. Každý host sice musel zaplatit vstupné pět guinea, avšak bez pozvánky od hostitele se stejně do Chadleighského paláce nemohl dostat.

Henry tentokrát odmítl cokoli vyřizovat a mezi ním a Angelou došlo k tomu, čemu se obvykle říká scéna. „Jestli si myslíš, že teď půjdu zavolat Chadleighovi a řeknu mu, že manželka odmítá přijít bez nějakého mladíka, tak to tedy ne!“ soptil.

„A já zase nechci být sama celý večer!“ křičela Angela. „Po koncertu můžeme pokračovat v nějakém nočním klubu nebo vyrazit za zábavou jinam. Jinak ten večer nebude stát za nic.“

„Myslel jsem, že jsi hlavně chtěla večeřet u sira Philipa,“ řekl Henry.

„Já si také nestěžuji kvůli večeři,“ odsekla nazlobeně Angela. „Ale jde mi o to, že nemám nikoho, kdo by se mi věnoval po zbytek večera.“

„Máš například svého milujícího manžela,“ pronesl Henry jízlivě.

Angela neodpověděla. Věnovala mu pouze znechucený pohled, přešla přes pokoj a zvedla telefon.

„Co chceš udělat?“ zeptal se Henry.

„Když mi nechceš pomoci, najdu si sama jiný způsob,“ pravila temně.

„Zakazuji ti volat Chadleighovi,“ vztekal se Henry. „Nechci vypadat jako hlupák.“

„Kdo říká, že mu jdu volat? Děkuji ti za tvou ochotu a nedělej si už starosti. Je neuvěřitelné, jak se mi snažíš zkržít plány na každém kroku.“

„K čertu se vším!“ zařval najednou Henry. Přestal se úplně ovládat. „Víš, co udělám? Zavolám tam a řeknu, že nepřijdeme.“

Otočil se, vypochoďoval nakvašeně z pokoje a práskl dveřmi.

„Měl by se chudák naučit ovládat,“ poznamenala Angela.

„Co teď chceš udělat?“ zeptala jsem se. Měla jsem trochu strach a částečně mi bylo Henryho líto.

„Uvidíš,“ pronesla tajemně.

Vytočila číslo a čekala.

„Haló, to je Chadleighsky palác? Ráda bych mluvila s tajemníkem sira Philipa. Prosím? Ne, s jeho politickým sekretářem ne, ale s někým, kdo zajišťuje dnešní koncert. Slečna Stanwicková, říkáte? Děkuji.“

Uběhlo několik vteřin.

„Haló, Haló, mluvím se slečnou Stanwickovou? Tady je lady Angela Watsonová. Omlouvám se, že vás obtěžuji, ale zajímalo by mě, jestli je nějaká možnost získat lístek na dnešní večer. Ano, já vím, že je vyprodáno, ale víte, jde mi o takovou věc. Z Paříže přijel nečekaně jeden můj přítel, který se neobyčejně zajímá o jakékoli charitativní záležitosti a podporuje je už několik let. A tak mě napadlo, že když se naskytne příležitost získat další dar, mohla by se snad najít někde nějaká židle navíc, třeba někdo odřekl na poslední chvíli. Ano, ano, samozřejmě, chápu vaše obtíže, ale tohle je naprosto výjimečná situace. Byla bych mu ráda podstoupila své místo, kdyby nešel můj manžel a já neslíbila siru Philipovi, že s ním před koncertem ještě povečeříme. Víte, v současné době, kdy je tak těžké získat peníze na cokoli, kdy se počítá každá pence... Uděláte, co bude ve vašich silách? To je od vás nesmírně laskavé, slečno Stanwicková. Nevím, jak vám poděkovat, ale jsem přesvědčena, že organizátorský výbor vám poděkuje také, až uvidí výsledek dnešní sbírky. Jméno? Kapitán Douglas Ormonde. Je mu moc líto, že se o vstupenku nepřihlásil dříve, ale jak jsem vám už řekla, byl mimo Anglii... Zavoláte mi ještě? Ach, děkuji srdečně. Na shledanou.“

Zavěsila.

„Tak,“ pronesla uspokojeným hlasem, „tohle přijde Henryho na padesát liber.“

„Angelo!“ zvolala jsem. „Určitě se přijde na to, že Douglas v minulosti nevěnoval nikomu ani penci.“ „Podívej, o organizátorech dobročinných akcí vím svoje,“ odpověděla blahosklonně. „V tuhle

chvíli jim jde hlava kolem a neuvažují o ničem, než kolik dnes vyberou. My dostaneme vstupenku, počkáme a uvidíme.“

„Myslíš, že Henry dá padesát liber?“ zapochybovala jsem.

„Já se ho prosit nebudu,“ zazubila se Angela. „Vezmu je z peněz na domácnost a na konci kvartálu překročíme limit.“

„To je vlastně podvod,“ neodpustila jsem si napůl vážně míněnou poznámku.

„Kdepak, peníze přece budou použity na důstojné účely,“ soudila Angela. „Víš snad o něčem důstojnějším, než je taková charita?“

„Víš vůbec, na co se ty peníze vybírají?“ zeptala jsem se.

„Nemám nejmenší tušení,“ řekla lehkomyšlně a s drobným popěvkem na rtech vyšla z místnosti. Zůstala jsem sama.

Je asi zbytečné dodávat, že ani ne za půl hodiny jsme dostali z paláce vyrozumění, že Douglasův lístek bude doručen k našim rukám. Nemohla jsem se ubránit, abych se nepousmála nad metodami své sestry. Prosadila svou navzdory všem nepříznivým okolnostem. Zároveň jsem však cítila, že matka by s jejím jednáním hluboce nesouhlasila. A nejen s tím. V tomto domě byla spousta věcí, které by matku i otce vyvedly z míry. Bylo však zbytečné, abych o tom přemýšlela nebo se odvolávala na zásady, které mi rodiče podle svého nejlepšího přesvědčení vštěpovali devatenáct let. Navíc v daný okamžik jsem si dělala mnohem větší starosti, co si dnes večer obléknu.

Udělalo se mi najednou zle ze všech těch nabíraných šatů s modrými šerpami, poupátky a bílými kaméliemi. Cítila jsem, že bych chtěla vypadat zraleji, dospěleji a ladněji, tak abych se vyrovnala tomu, čeho jsem si povšimla u sira Philipa. Je to zoufalý pocit, když člověk touží být jiným, než je. Neměla jsem v šatníku nic, co by mě uspokojovalo, nic, co by mi pomohlo vytvořit dojem, jímž jsem chtěla působit. Nakonec jsem si vybrala světle zelené, šifonové šaty.

Těsně před odchodem na večeři mi Henry věnoval kytici nafialovělých orchidejí. Přišpendlila jsem si je okamžitě na rameno. Angela ucítila jejich vůni a hned spustila:

„Copak se tohle hodí pro mladou dívku? Proč jí raději nedáš růže nebo kamélie?“

„Myslím, že se pro ni hodí jen to nejlepší,“ odvětil Henry.

„Jinými slovy chceš říct, že to nejdražší,“ odsekla kysele Angela. „Bez ohledu na dobrý vkus.“

Mně se ty orchideje líbí,“ vložila jsem se vzdorně. „Pěkně by mě namíchlo, kdyby mi Henry přinesl růže nebo nějakou tu protivnou kytku, kterou vidím pomalu na každé debutující dívce. Představ si, že včera večer měla jedna ve vlasech konvalinky. Angelo! Tak ráda bych měla stejné šaty jako ty.“

Angelu těsně obepínaly černé flitry, třpytila se a zářila při sebemenším pohybu.

„Nejdřív budeš muset zhubnout, má drahá!“ odvětila. Myslím, že když jsme vyrazili do Chadleighského paláce, zmocnilo se nás všech tří lehké vzrušení. Já osobně jsem však nebyla napjata tím, že jedu do jednoho z nejhezčích a nejvýstavnějších paláců v Londýně, ale proto, že víc než cokoli jiného na světě jsem se chtěla opět sejít se sirem Philipem.

V posledních dnech po našem seznámení jsem na něho nejen myslela, ale také jsem si zjistila podrobnosti o jeho rodině. O své zvídavosti jsem se před Angelou raději nezmiňovala a dokonce jsem před ní zatajila i to, že jsem si koupila knihu o rodu Chadleighů a k tomu publikaci o pokladech v Longmoor Parku. Knihy jsem ukryla u sebe v ložnici a četla jsem je zpravidla po ránu, hned po probuzení. Obě byly bohatě ilustrované a obrázky dokazovaly, že sir Philip se velmi podobá svým předkům. Byla tam mimo jiné i reprodukce portrétu malovaného Romneyem. Ten jsem si prohlížela zvláště dlouho, neboť vyjma oblečení a účesu vlastně představoval současného Philipa Chadleigha.

Před vstupem do paláce jsme si s Angelou navlékly rukavičky; Angela měla pár černých rukavic až k loktům, přes ně všechny náramky, kdežto já jsem měla krátké, viktoriánské rukavičky v barvě šatů, na zápěstí sepnuté diamantovým knoflíčkem a s nesmyslnou ozdůbkou z průsvitného organýnu.

Ve velké mramorové hale jsme si odložily kožešiny a vydaly se nahoru po širokém dvojitém schodišti, Angela jako první. Rozechvělá jsem se náhle strachem. Nahoře na schodech už na nás čekal sir Philip.

„Vítám vás, lady Angelo!“ řekl s lehkou úklonou a pak se natočil ke mně: „Vás také.“ Připadalo mi to studené a odměřené. Cítila jsem se zahanbená a zmatená.

Nevím proč, ale strašně jsem se na tohle setkání těšila. Ale moje naděje, že on by se mohl těšit také, se ukázala jako absurdní, odporující veškeré logice a obvyklému rozumu.

„Zdravím tě, Watsone,“ obrátil se mezitím na Henryho. „Jsem rád, že vás tady všechny vidím.“

Odebrali jsme se do velkého přijímacího sálu. Byl už plný jiných lidí, kteří tlachali a popíjeli nápoje roznášené sluhy s napudrovanými vlasy. Angela zahlédla pár svých známých a odešla se s nimi já s Henrym jsme osaměli.

„Co říkáš na ty obrazy?“ zeptal se mě.

Jeho slova mě lehce vylekala, protože jsem se právě dívala přes celý sál na siru Philipa, jak si podává ruce s dalšími opozdilými hosty.

„Jsou nádherné,“ odpověděla jsem.

„Jejich cena je nejméně čtvrt milionu,“ doplnil Henry. Jen s nejvyšším úsilím jsem dokázala věnovat pozornost svému švagrovi.

„Je tu ještě něco jiného, co bych měla obdivovat?“ zeptala jsem se.

„V podstatě je to jeden z posledních reliktů umírajícího věku,“ řekl. Tázavě jsem se na něho podívala, a tak vysvětlil: „Tím chci říct, že tenhle palác je už jeden z mála soukromých domů, kde ještě lze spatřit takovouto pastvu pro oči. Je to ale otázka jen několika let. S narůstajícími daněmi a s vyššími dědickými poplatky bude Chadleighský palác dříve nebo později následovat ostatní. Stane se muzeem nebo ho odkoupí nějaký podnik pro účely restaurace či dalšího pronájmu jiným společností.“

„To snad ne!“ zhrozila jsem se. „To zní strašně!“

„Ale je to tak,“ potvrdil Henry. Řekla bych, že dokonce s chutí. Vycítila jsem, že tradice, již měl sir Philip Chadleigh za zády, mu je proti srsti. Watsonovi si za peníze vydělané pivem nemohli koupit to, co sir Philip zdědil po předcích. Nešlo jen o dům, obrazy nebo tapisérie, ale především o dojem vytvářeny věky, bezpečím a konservatismem. Právě to byla neviditelná součást našeho hostitele. Dokonce i v případě, že by pozbyl své bohatství, pořád by se mohl pyšnit něčím, co Henry nikdy nezíská. Chudák Henry. Měl jen peníze, které mu však zatím moc štěstí nepřinesly. Chtěla jsem mu říct něco na útěchu, ale Henry do mě strčil:

„Podívej, tamhle přichází vévoda s vévodkyní.“

Na schodišti se objevila dvojice nejmladších a nejkouzelnějších členů královské rodiny. Sir Philip se jich ujal a představil jim všechny ostatní přítomné. Vysekla jsem úklonu a měla jsem hrdý pocit, který mi vydržel do chvíle, kdy ke mně přistoupila Angela a zašeptala:

„Neciv tak, Lyn! Poulíš oči, že ti co nevidět vypadnou!“

To mi sebralo veškerou radost. Angela takhle často na člověka působila. Tahle její vlastnost byla jak pro Henryho, tak pro mě příslovečným trnem v oku, ale přesto jsme ji oba měli rádi.

Večeře mi připadala pomalu horší než noční můra. Usadili mě mezi dva nabubřelé starší gentlemany, kteří si se mnou neměli co říct. Poprvé v životě jsem jedla ze zlatých talířů a celou dobu jsem musela hlídat, abych neskřípala příborem. V průběhu večeře jsem se často dívala směrem k siru Philipovi, seděl však v čele stolu, daleko ode mě. Vypadal velmi impozantně, na černém saku se mu vyjímal spousta řádů a ozdob.

Navzdory vzdálenosti, která nás dělila, jsem měla příležitost studovat jeho obličej. Ve tváři se mu zračila únava a občas, když právě nemluvil, i smutek. Přemýšlela

jsem, co se mu asi teď honí hlavou, jestli se cítí šťastně a dostává se mu všeho, co od života čekala očekává. Zdálo se mi poněkud legrační, že jako svobodný mládenec má celý ten rozsáhlý majetek jen pro sebe.

Za poslední tři dny jsem se o něm snažila dozvědět co nejvíc. Naštěstí nebylo nijak těžké přesvědčit lidi, aby se o něm rozpovídali. Většinou stačilo, aby Angela řekla: „V úterý jsme pozváni na večeři do Chadleighského paláce jdete tam také?“ První reakce byly shodné: „K Philipovi? Má drahá, to je přímo skvělé. Na jeho večírcích se lidé vždycky báječně pobaví. Ten člověk má můj obdiv. Někdy si říkám, že v Londýně se dá jen stěží najít úžasnější člověk.“

Odpovědi však postrádaly upřímnost. Ve skutečnosti Philipa Chadleigha nikdo pořádně neznal, lidé se jen snažili v ostatních vzbudit dojem, že s ním udržují úzké styky.

Když bylo konečně po večeři a dámy se přesunuly do přijímacího sálu, všimla jsem si, že je tu ještě jedna dívka přibližně mého věku. Světlovlasá, s poněkud bezbarvou pletí, ale s milým výrazem ve tváři. Šaty měla ušité z levné látky a podle všeho už dost dávno.

Postřehla, že se na ni dívám, a tak přešla přes sála posadila se vedle mě na čalouněnou pohovku.

„Jmenuji si Elizabeth Batleyová,“ představila se. „Vím, že jsi sestra Angely Watsonové, ale tvé jméno neznám.“

„Lyn Sherbrooková,“ prozradila jsem svou totožnost. „Pomoz mi a řekni mi, kdo je kdo, jestli to víš.“

„Znám tady skoro všechny. Philip je bratranec mé maminky a pravidelně se účastníme jeho večírků.“

Matně jsem si vzpomněla, že se Angela o lady Batleyové zmínila v souvislosti s lidmi, kteří obklopili královskou vévodkyni.

„Co na ně říkáš, líbí se ti?“ zeptala jsem se zvědavě.

„Občas,“ odpověděla Elizabeth a po chvílce pokračovala. „Víš, jsem v podstatě v nemilosti, protože jsem se za posledních pět sezon neprovdala. Všechny hrozně otravuje, že mě musí všude vláčet s sebou.“

„To pro tebe musí být hodně nepříjemné,“ soudila jsem.

„To ano,“ přikývla. „Mám dvě mladší sestry, jedna vstoupila do společnosti loni a druhá letos. Pochopitelně je strašně zlobí, když mají pořád za zády starou čarodějnici, která je okrádá o část pozvánek.“

„Jsou tady dnes večer?“ zeptala jsem se.

„Kdepak! Otravovaly by se,“ zavrtěla hlavou. „Dnes je, tady především starší společnost, Philip ostatně nemá žádný důvod zvat mladé. Cítí se lépe mezi staršími, inteligentními lidmi - sám je velmi inteligentní a moudrý.“

Způsob, jakým mluvila o siru Philipovi, naznačoval, že je do něho zamilovaná. Neměla jsem svůj dohad čím podepřít, ale jak často říkávala moje chůva, cítila jsem to „v kostech“.

Podávala se káva a po ní mi Elizabeth navrhla:

„Co říkáš na to, že bychom se zašly přepudrovat? Pojd', ukážu ti kudy.“

Starší ženy mezitím vytvořily několik hloučků, které se živě bavily. Angelu jsem zahlédla ve společnosti vévodkyně, takže jsem ji nemohla vyrušovat. Mlčky jsme opustily sála Elizabeth přivolala výtah.

„Tam, kam se obvykle chodí, nepůjdeme,“ vysvětlovala Elizabeth. „Bývá tam strašná spousta žena člověk se ani nedostane k zrcadlu. Nahoře je malý pokoj pro hosty, bývá tam dost často.“

Výtah zastavil ve druhém patře a Elizabeth mě odvedla do kouzelného pokojíku, jemuž vévodil světle modrý damašek. V přilehlé koupelně byly připravené ručníky, mýdlo i pudr.

„Vypadá to, jako by čekali hosty,“ pronesla jsem udiveně. „Nevyvoláme nějaké nedorozumění, když nikdo neví, že jsme tady?“

Elizabeth se rozesmála.

„Bud bez starosti. Philip je někdy trochu výstřední. Rozhodl, že každá místnost v rezidenci je otevřena pro všechny jeho hosty. Nesnáší povlaky proti prachu a zatažené rolety. Tvrdí, že z toho má depresi. Znáš se s ním dobře?“

„Potkali jsme se jen jednou,“ odpověděla jsem. „Minulý čtvrtek v poslanecké sněmovně, když pozval sestru a jejího manžela na večeři a koncert.“

„Nikdy jsem ji tady ještě neviděla,“ řekla Elizabeth. „Tvůj švagr je v parlamentu, že? Máš hezké šaty,“ změnila najednou téma se znepokojivým chvatem, což byl i očividně její zvyk. „Kéž bych také měla alespoň jedny slušné. Problém je, že teď skoro každou penci spotřebují mladší sestry a já musím být ráda, když dostanu třeba nový klobouk.“

„Proč nejdeš někam pracovat?“ zeptala jsem se.

„Matka by se zhrozila jen při pouhé myšlence,“ odpověděla. „Žije příliš dlouho v nejvyšší společnosti, aby se ztotožnila s možností, že sňatek není pro ženu jediná kariéra.“

„Tak proč se nevdáš?“ nedokázala jsem potlačit svou zvědavost.

Její výraz se změnil. Do očí jí vstoupilo zoufalství a touha. Bylo to tak zřejmé, až jsem se zastyděla, že jsem ji rozrušila.

„Dala bych za to nevím co na světě,“ promluvila po chvíli tiše.

„A co ti v tom brání?“ vyzvídala jsem dál, ačkoli jsem cítila, že nejednám správně.

„Je to něco, s čím se velmi špatně bojuje,“ odvětila Elizabeth. „Duch.“

„Duch?“ opakovala jsem překvapeně. „Co tím chceš říct?“

„Pojil se bavit o něčem jiném,“ navrhla rychle. „Jakou rtěnku používáš?“ Vytáhla si svou vlastní a začala ji roztírat po rtech.

„Počkej, dopověz mi to,“ prosila jsem. „Neznáme se zatím dlouho, ale vnitřně cítím, že bych strašně chtěla, abys byla šťastná. Zní to asi hloupě, vid', možná sentimentálně, ale vážně bych chtěla.“

Usmála se a najednou z ničeho nic vypadala moc hezky.

„Líbíš se mi, Lyn,“ řekla. „Už si pomalu ani nepamatuji, že bych někdy měla přítelkyni, která by si o mě dělala starosti.“

„Jak jsi to myslela s tím duchem?“ Nechtěla jsem odbíhat od tématu, které mě v tu chvíli zajímalo nejvíc. „To myslíš někoho, kdo je mrtvý?“

Přikývla.

„Ale to je přece směšné,“ namítla jsem. „Muže, kterého miluješ, určitě dokážeš přesvědčit, aby zapomněl. Daleko horší překážkou by bylo, kdyby byl ženatý, ne? Uvědom si, že ty jsi tady, kdežto ta druhá žena odešla navždy. Musíš ho přimět, aby zapomněl. Určitě se najde nějaký vhodný způsob.“

„Já vím, že on nikdy nezapomene,“ tvrdila.

Nevím, kde se ve mně ta jasnozřivost vzala, ale s naprostou jistotou jsem pochopila, že Elizabeth mluví o Philipa Chadleighovi.

Kapitola 8

Zvědavost mě zahltila zevnitř jako nějaká horečka - musela jsem pokračovat, potřebovala jsem vědět víc. Téměř jsem nekontrolovala slova, která mi proudila z úst a hrozila přetéct v příval otázek, jež by mohly Elizabeth rozzlobit a nic mi nepřinést. Probudila se však ve mně jakási prohnálost, o níž jsem dosud netušila, že ji v sobě skrývám. Najednou jsem věděla, jak nejlépe získat její důvěru.

Zvedla jsem se a přešla přes pokoj k ní. Pozorovala se v zrcadle. Zlehka jsem se do ní zavěsila a políbila ji na tvář.

„To máš ode mě pro štěstí,“ řekla jsem. „A kdybys potřebovala nějakou pomoc, můžeš mě navštívit.“

Otočila se na mě s rozzářeným úsměvem, který se rychle vytratil.

„Jsi moc milá, Lyn, kdežto já jsem hlupák. Víš, kolik mi je?“

„Nemám tušení,“ zavrtěla jsem hlavou.

„Dvacet sedm. Dvacet sedm a nedosáhla jsem žádného úspěchu. Jsem bez peněz a trápím se beznadějnou láskou k někomu, kdo si mě ani nevšimne. S každým přibývajícím rokem je to zoufalejší a beznadějnější.“

„Jsem si jistá, že vidíš věci horší, než jsou ve skutečnosti,“ vyčetla jsem jí.

Krátce, ale nevesele se zasmála.

„Možná máš pravdu, Lyn, ale jestli ti mohu poradit, nikdy nemiluj někoho, kdo nemiluje tebe. Čekalo by tě vyslovené peklo.“

„A proč tě vlastně nemiluje?“ vyptávala jsem se. „To si ho neumíš nějak získat?“

„Už jsem ti říkala, že se nezajímá o žádné ženy.“ „Tomu nevěřím,“ prohlásila jsem odvázně. „Muži takoví nejsou, snad jen v románech. Jedna jediná vášnivá, vroucí láska napříč životem a navždy je naprostá smyšlenka.“

V duchu jsem se svému přesvědčenému tónu zasmála. Co já vlastně věděla o mužích? Přesto se mi však Elizabethino dramatické zoufalství zdálo přehnané a poněkud hloupé.

„Kdyby mi tak moje rodina ještě dala příležitost!“ posteskla si. „Jak mám u někoho vzbudit zájem, když vypadám, tak jak vypadám? Potřebovala bych zajít do kosmetického salonu a k dobré švadleně. Ale

když, něco podobného navrhnu, matka jen zbledne a sestry mi vyčítají, že jsem sobecká. Svou příležitost jsem podle nich už dostala a propásla ji.“

„Když něco opravdu chceš, tak toho dosáhneš,“ tvrdila jsem. Vzpomněla jsem si přitom na Angelu.

„Kdepak,“ pronesla zasmušile. „Nemám na to buňky. Pod tlakem se snadno zlomím. U tebe jsem si jistá, že jsi statečná, Lyn. Je škoda, že nejsem jako ty.“

„A nezkusila sis najít někoho jiného?“ navrhla jsem. „Třeba by to v něm vzbudilo žárlivost.“

„Má drahá, vždyť si mě ani nevšímne! Kdybych se provdala za řidiče autobusu, tak by mi možná poslal drahý dárek a už by po mně ani nevzdechl.“

„To zní dost beznadějně,“ připustila jsem.

„Je to prostě tak,“ mávla odevzdaně rukou. „Často si připadám, jako bych natrvalo spadla do hlubin zoufalství.“

Musela jsem se zasmát. Měla sklony vidět věci tragičtější, což bylo v naprostém rozporu s jejím vzhledem.

„Těžko ti pomohu, když se vzdáváš tak snadno,“ prohlásila jsem. „Víš co? Společně něco vymyslíme a určitě se něco stane.“

Zavrtěla hlavou.

„Ty to nechápeš.“

„Asi ne, když pořád mluvíš tak záhadně,“ odsekla jsem. Začínala jsem se už trochu zlobit.

Vzala mě za ruku.

„Pojď, něco ti ukážu,“ vybídla mě.

Vyšly jsme na odpočívadlo, ale místo abychom sešly dolů nebo zamířily k výtahu, odvedla mě k masivním zeleným dveřím. Za nimi byla chodba. Prošly jsme kolem několika dveří a Elízabeth otevřela až poslední na konci. Rozsvítila a vstoupily jsme do rozlehlé místnosti plné knih podél všech zdí a s velkým, papíry zavaleným stolem v rohu. Ačkoli bylo léto, v krbu hořela polena, což místnost zútulňovalo, a před krbem stála dvě nebo tři pohodlná křesla, typická pro mužský vkus.

„To je nádherná knihovna,“ zvolala jsem, ale Elízabeth mi nedopřála čas, abych se pokochala. Prošla celým pokojem a otevřela úzké dveře, ukryté mezi dvěma policemi. Pokynula mi.

„Našla jsem to docela náhodou,“ zašeptala. „Musíme si pospíšet, aby po nás nezačala shánka.“

Dveře byly z druhé strany zakryty závěsem. Pokradmu jsme ho rozhrnuly a ocitly se v ložnici. I tady hořela polena v krbu. Pokoj byl velmi prostě zařízen, až na brokátové závěsy, které kontrastovaly s jednoduchostí vybavení.

Elizabeth mě dovedla doprostřed pokoje.

„Podívej, to je ona.“

Nad krbovou římsou visel ženský portrét. Vytřeštila jsem na něj oči a najednou jsem se cítila, jako by mi z hlavy otekla veškerá krev. Srdce se mi rozbušilo - ten portrét jsem poznala. Hlava na pozadí tmavých závěsů, které dodávaly šíji a ramenům zvláštní jas a zářivost. Oválná tvář, velké černé oči se dívaly na mě zpod nízkého čela. Černé vlasy napůl zahalené, třpyt šperků v záplavě smaragdové zeleně.

Ten obraz jsem okamžitě poznala. Zнала jsem ho stejně důvěrně jako svůj vlastní obličej. Jemný, zašpičatělý nosík, plné rudé rty a ladné, dlouhé, štíhlé prsty, které se dotýkaly krajkou zahalených ňader.

„To je ten duch!“ řekla Elizabeth dramaticky.

Úplně jsem zapomněla, že je tu se mnou. Při pohledu na ten obraz jsem zapomněla, že stojí vedle mě. Vylekala jsem se. Vzala jsem ji za ruku a bezděčně stiskla, až vykřikla bolestí.

„Kdo to je?“ zeptala jsem se.

Nemohla jsem uvěřit, že nevím, jaké jméno tomu obrazu, tomu obličej, který jsem znala, přiřadit.

„Pust mě, bolí to,“ zakňourala Elizabeth.

„Kdo je to?“ zeptala jsem se ještě jednou.

V krbu se samo od sebe posunulo poleno a vylekalo nás.

„Pojď rychle odsud, ať nás tady nikdo nenajde,“ řekla Elizabeth.

Byla jsem příliš zmatená, abych udělala něco jiného, než ji následovala nazpět za závěs, úzkými dveřmi do pokoje s knihami a ven na chodbu. Teprve u výtahu jsem se trochu vzpamatovala, a zatímco Elizabeth tiskla přivolávací knoflík, rychle jsem řekla:

„Musím vědět, kdo to je, pověz mi to.“

Elizabeth na mě překvapeně pohlédla.

„Jsi teď nějaká divná, Lyn.“

„Pověz mi to,“ naléhala jsem.

„Jmenovala se Nada,“ zašeptala. „Víc ti teď říct nemůžu.“

Jakmile domluvila, přijel výtah, dveře se otevřely a objevil se v nich sluha.

„Pánové už odcházejí z jídelny, slečno,“ oznámil. „Společnost se přesouvá do koncertního sálu.“

„Děkuji,“ řekla Elizabeth. „Budeme rády, když nás tam doprovodíte. Myslím, k se po nás už sháněli.“

Měla pravdu. Vévoda s vévodkyní si už sedali na svá místa, když jsme vycházely z výtahu. Zbytek hostů je následoval, zatímco ostatní místa už obsadili ti, kteří přišli pouze na koncert.

Propletla jsem se mezi lidmi až k sedadlu vedle Angely. Podařilo se jí nějakým zázrakem zařídít, že z druhé strany vedle ní seděl Douglas Ormonde, takže zářila báječnou náladou.

„Kde jsi byla celou dobu?“ vyptávala se. Naštěstí docela zvesela - bála jsem se, že se bude zlobit.

„S Elizabeth Batleyovou,“ odpověděla jsem.

„Tak to je dobře,“ pokývala hlavou. „To je velmi příjemná dívka.“ Vzápětí se otočila k Douglasovi a přestala mi věnovat jakoukoli pozornost.

Ze svého místa jsem viděla na sira Philipa jen zezadu. Seděl asi o šest řad přede mnou. Občas se naklonil k vévodkyni, aby jí něco řekl, a tehdy jsem měla možnost vidět ho z profilu. V hlavě jsem měla myšlenkový chaos, nedokázala jsem nic než čekat, až mi poklesne tep a srdce mi přestane bušit. Tlouklo mi stále jako divé. Co to má znamenat? Kdo byla ta žena na portrétu? Jak je možné, že znám její obličej tak dobře? Proč mě obestřel tak zvláštní pocit, když jsem ji uviděla?

Nada. Nikdy jsem to jméno neslyšela, snad jen v nějakém románu nebo ruské pohádce. Byla to Ruska? Pokud ano, co měla společného se mnou? Dotkla jsem se čela. Bylo orosené.

Je to směšné, šílené, říkala jsem si v duchu. Nechala jsem zajít svou fantazii příliš daleko, je klidně možné, že už balancuji na pokraji šílenství. Neuměla jsem si však vysvětlit ten zvláštní pocit. Portrét, který visel nad krbovou římsou v ložnici Philipa Chadleigha, se mi znovu vybavoval. Byla na něm žena, kterou miloval, která nejspíš milovala jeho.

Koncert jsem vůbec neposlouchala, i když tady vystupovali nejlepší zpěváci Evropy. Občas zaburácel bouřlivý potlesk, ale já seděla jako ve

snách. Viděla jsem před sebou jen tmavé oči a mírně se usmívající rudé rty. Jakmile koncert skončil a lidé se začali zvedat, rozhlížela jsem se po sále, kde je Elizabeth. Nikde jsem ji však neviděla.

Jakmile vévoda s vévodkyní opustili v doprovodu sira Philipa sál, nastal shon u dveří. Bylo mi jasné, že v tom zmatku nemám šanci nikoho najít. Když jsem konečně našla Henryho, zmizela mi z očí Angela i Douglas. Jestli záměrně nebo ne, nevím, každopádně se ztratili někde v davu a já zůstala sama se švagrem.

„Chceš ještě někde pokračovat?“ zeptal se.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Tak dobře, pojedeme domů,“ souhlasil. „Angela nejspíš pojede s Douglasem, bylo by zbytečné na ni čekat.“

Prošli jsme do haly a chtěli si vyzvednout svrchníky. Postavili jsme se do řady ostatních čekajících, ale najednou k nám přistoupil sluha a obrátil se na Henryho.

„Vy jste pan Watson?“

„Ano,“ přikývl Henry.

„Sir Philip bude nesmírně potěšen, přijmete-li se svou společností jeho pozvání na lehké občerstvení.“

Henry se chystal odmítnout. Viděla jsem mu to na očích, ale než stačil zformulovat odpověď, položila jsem mu ruku na rameno.

„Prosím!“ řekla jsem.

„Ty chceš jít?“ zeptal se.

„Samozřejmě.“

„Ale co Angela?“

„Kde ji teď chceš hledat?“

„To je pravda,“ přikývla otočil se ke sluhovi. „Vyřiďte siru Philipovi, že lady Gwendolyn Sherbrooková a já rádi jeho pozvání přijímáme, ale lady Angela už odjela domů.“

„Ano, pane. Sir Philip chce jít někam mimo palác. Mohl bych vás požádat, abyste mě následovali k druhému vchodu?“

Vzala jsem si hermelínový plášť, který jsem si na dnešní večer půjčila od Angely, a Henry si po menších obtížích našel svůj. Sluha nás pak odvedl soukromou částí domu a po mramorovém schodišti dozadu do druhé, mnohem menší haly. Tam už na nás čekali majordom a další dva sluhové. Otevřenými dveřmi na ulici jsem zahlédla velký šedý rolls.

Zanedlouho k nám po schodišti přispěchal sir Philip. „Je mi líto, že ti manželka už odjela domů, Watsone,“ řekl Henrymu.

„Ani nevím, jestli jela domů,“ odpověděl Henry. „Každopádně odjela dřív, než jsme dostali tvůj vzkaz.“

„Doufám, že ty a já se osvědčíme jako garde pro lady Gwendolyn,“ zasmál se. Pak na mě upřel zrak a zeptal se: „Líbil se vám koncert?“

„Velmi,“ odpověděla jsem.

Nahoře na schodišti se objevil další muž.

„Pojď sem, Davide,“ zavolal na něho sir Philip. „Pokaždé se na tebe musí čekat. Znáte se? Plukovník Parker - lady Gwendolyn Sherbrooková - pan Watson.“

Plukovník Parker, mimochodem na svou hodnost vyhlížející velmi mladě, si s námi potřásl rukou a přesunuli jsme se k automobilu.

„Ty si sedni dopředu, Davide,“ vyzval sir Philip plukovníka, „a my tři půjdeme dozadu.“

Seděla jsem uprostřed, sira Philipa jsem měla po levici a Henryho po pravici. Sluha nám ještě přehodil příkrývku přes kolena a vyrazili jsme. Seděla jsem tak blízko vedle sira Philipa, že jsem cítila, jak se naše paže dotýkají. Stačilo jen nepatrně pootočit hlavu a viděla jsem přímo před očima jeho ostře řezaný obličej. Naplnila mě zvláštní, neobyčejně radostná nálada.

„Tak co říkáte na můj palác?“ zeptal se jakoby mimochodem.

Zaváhala jsem a pak jsem se rozesmála.

„Aha!“ zvolal. „Rád bych od vás slyšel pravdu.“

„Poněkud mě ohromil, připadala jsem si ztracená,“ přiznala jsem.

„Často mívám stejný pocit,“ řekl. „Pamatuji si, že jako malého kluka mě děsily všechny ty obrazy v přijímacím sále. Zdálo se mi, jako by se všichni dívali na mě a říkali: Tak tenhle hošík má pokračovat v tom, co jsme započali? Věřu, nevidíme to růžově.“

Měla jsem šílenou touhu zeptat se ho na úplně jiný portrét, prozradit mu, co jsem viděla v jeho ložnici, a dozvědět se víc o obraze, který vidí každý večer, když uléhá, nebo každé ráno s prvním otevřením očí. Zvědavě jsem uvažovala, co by asi řekl, kdyby věděl, že mě strašně zajímá ta černovlasá, krásná Nada.

Dorazili jsme do moderního, exkluzivního nočního klubu.

„Mám tu telefonicky rezervovaný stůl,“ oznámil sir Philip u vchodu. Okamžitě nás uvedli ke stolu v malém výklenku, kde jsme byli více méně izolováni od ostatních.

Plukovník Parker i Henry potkali cestou nějaké přátele, a tak se s nimi zastavili na pár slov. Já s Philipem jsme se mezitím usadili u stolu. Philip objednal šampaňské.

„Tak povídejte něco, rád bych slyšel vaše názory,“ vybídl mě.

Trochu na rozpacích, ale poslušně jsem mu, začala vyprávět o své první sezoně v Londýně a jak hodně se mi tu líbí. Zatímco jsem mluvila, ani jednou se na mě nepodíval. Jen seděla bezmyšlenkovitě si kreslil ohořelou zápalkou.

Sledovala jsem ho... a najednou jsem měla zvláštní pocit, že poslouchá jen můj hlas, ale význam jednotlivých slov vůbec nevnímá. Zarazila jsem se.

Okamžitě se ozval:

„Pokračujte, povídejte dál.“

Vnitřně jsem však pořád cítila, že obsah mého povídání jde mimo něho. Rozhodla jsem se ho vyzkoušet a vložila jsem do vět pár holých nesmyslů. Přešel je bez povšimnutí.

„Vy mě neposloucháte,“ vyčetla jsem mu.

„Ale poslouchám,“ odpověděl tiše. „Poslouchám vás s mnohem větším zájmem, než si umíte představit.“

„Ale ne moje slova,“ postěžovala jsem si.

Přeměřil si mě klidným pohledem.

„Jak vidno, hloupá rozhodně nejste.“

„Proč chcete, abych vám něco povídala, když mě ve skutečnosti vůbec neposloucháte?“ zeptala jsem se naléhavě.

Zatvářil se rozpačitě a znovu se chopil zápalky. „Abych řekl pravdu...,“ začal, pak zaváhal.

„Někoho vám to připomíná,“ skočila jsem mu do řeči.

„Proč to říkáte?“ zeptal se zostra. „A proč jste mi onehdy v parlamentu řekla, že vám připadám jako černý panter?“

Nechtěla jsem mu odpovídat. Nechtěla jsem mu nic vysvětlovat, vždyť sama jsem vysvětlení neznala. Poplašeně jsem se rozhlédla kolem sebe a s nesmírnou úlevou jsem si všimla, že Henry s plukovníkem Parkerem se k nám už prodírají davem.

Kapitola 9

Poprvé v životě jsem si vychutnala pocit moci. Bylo mi jasné, že sir Philip se mnou chce mluvit a velmi rád by se mnou zůstalo samotě, bez Henryho i bez plukovníka Parkera. Tušila jsem, jak se věci mají, i když na sobě nedal znát žádnou podrážděnost a rozmrzelost, že dosedli k našemu stolu a pokračovali v živém rozhovoru plném smíchu.

S chutí jsem jim začala věnovat svou pozornost, dokonce jsem i trochu pochlebovala plukovníku Parkerovi, což ho očividně potěšilo. Netrvalo dlouho a vyzval mě k tanci.

„Vy jste tři a já jen jedna. Myslím, že by to vůči zbylým dvěma pánům nebylo poctivé,“ odmítla jsem cudně. Zároveň jsem si uvědomila, že jsem svým rozhodnutím učinila čáru přes rozpočet siru Philipovi. Nepochybně by mě také vyzval a při tanci by pak mohl pokračovat v rozhovoru, který švagr s plukovníkem svým příchodem přerušili.

Nevím, proč jsem měla najednou chuti koketovat. Vůbec mi to nebylo podobné, ale na druhou stranu jako vyměněná jsem byla celý večer. Vlastně už od okamžiku, kdy jsem se seznámila se sirem Philipem, jsem na sobě cítila jakousi změnu, ačkoli změna nebylo to správné slovo. Spíš jako by se ve mně probudila k životu část mých povahových vlastností, které dosud dřímaly kdesi hluboko v mém nitru, dnes navíc zburcované Nadiným portrétem.

O portrétu jsem však mohla v klidu a souvisle přemýšlet až pozdě v noci, poté co nás sir Philip a plukovník Parker odvezli domů. V hale jsem popřála švagrovi dobrou noc a konečně jsem se ocitla sama ve svém pokoji.

Převlékla jsem se do županu, roztáhla jsem závěsy a stoupla si k oknu. Dívala jsem se na velké stromy na náměstí. Občas kolem projelo auto, které vezlo někoho domů, a narušilo - ač v samém srdci Londýna - zdejší klid a mír. Pod stromy, spoře osvětlenými pouličními lampami či měsícem, se roztahovaly tmavé purpurové stíny. Studeně a tajemně. Listí slabě rozšuměl noční vánek a prchavá vůně květin se po horkém dnu mísila s vyčpělým vzduchem ulic.

Stála jsem a cítila, jak se mi vrací vyrovnanost a opadá ze mne vzrušení. Přesto mi však bylo jasné, že ten klid je pouze zdánlivý,

dočasný a povrchní - jako bych spolykala prášky na uklidnění - a v mém nitru se zmítá něco velkého a prudkého, něco, čemu zatím nerozumím, ale co je mou součástí a před čím nemohu uniknout.

Kdo byla Nada? Proč znám její obličej? Proč její portrét a vlastně vše, co souvisí se sirem Philipem, ve mně vyvolává tak podivné pocity? Jsem do něho zamilovaná? Na tu otázku nešlo odpovědět - za daných okolností by bylo směšné uvažovat o lásce na první pohled. Nebyla jsem ani žádná hysterická školačka, i když nějaký nezasvěcenec by mě při poslechu mého příběhu možná z hysterie obvinil. A také jsem věděla, že nové, dříve nepoznané pocity neovládly pouze mé srdce, ale i rozum, v podstatě celou moji bytost.

Odstoupila jsem od okna a prošla se po pokoji. Kéž bych se mohla na někoho obrátit, na někoho, kdo by mi ukázal cestu, jak porozumět alespoň části těch prapodivných problémů - i když jak bych dokázala někomu jinému vysvětlit, co se ve mně odehrává?

Znovu jsem si vzpomněla, co říkala matka o mých představách. Tohle byl vynikající příklad, jak snadno se nechám unést. Slibovala jsem, že si je ohlídám, ale jak se zdá sliby chyby. Na druhou stranu se dá za popuštění uzdy představám označit cokoli a nebrat žádný ohled, co je podstatné a co ne.

Zapomeň na to! Zapomeň na sira Philipa, na portrét i na své směšné nápady, říkala jsem si v duchu. Věděla jsem však, že takový přístup je pro mne nemyslitelný. Navíc jsem si musela sama před sebou přiznat, že se těším na další setkání se sirem Philipem.

Když jsme odcházeli z klubu, šla jsem s ním trochu napřed. Na ulici jsme chvíli čekali, než nám vrátný přiveze vůz, a sir Philip se ke mně obrátil přitlumeným hlasem:

„Mohu vám zítra zatelefonovat?“

Stačila jsem jen vyhrknout „samozřejmě“ a už se k nám připojili Henry s plukovníkem. Philip cestou domů skoro nepromluvil, a když jsme se loučili, cítila jsem, že má na dotek velmi studenou ruku.

„Dobrou noc, lady Gwendolyn,“ pronesl formálně. Uvědomovala jsem si, že se chová rezervovaně a nutí se do jakési nepřírozené lhostejnosti.

Nebojoval nakonec se svým zájmem o mou osobu? Ten nápad jsem vzápětí zavrhla - opět jsem se nechala unést představami. Sir Philip ve mně vzbuzoval jakési podivné vzpomínky, ale to ještě nebyl důvod,

proč si myslet, že totéž vzbuzuji i já v něm. Nicméně z jeho strany padla poznámka na adresu mého hlasu. Mohla bych mít stejně zbarvený hlas jako Nada? Pokud ano, bylo by to zvláštní.

Tu noc jsem téměř nezamhouřila oka. Ležela jsem a pokládala si jednu otázku za druhou, aniž jsem na některou znala odpověď. Teprve když první sluneční paprsky nesměle nakoukly do okna a dům se začal probouzet, upadla jsem do těžké dřímoty. Zdály se mi nespojitě sny o Elizabeth, siru Philipovi a portrétu, který jsem sice nikdy neviděla ve snu, ale tvář, již zobrazoval, jsem okamžitě poznala.

Snídani jsem si poručila přinést do postele někdy kolem jedenácté. Právě jsem si nalávala první šálek kávy, když na nočním stolku zazvonil telefon. Zvedla jsem sluchátko.

„Volá vám sir Philip Chadleigh, slečno,“ oznamoval mi majordom.

„Tak mě s ním spojte,“ prohodila jsem. Snažila jsem se, aby to znělo neúčastně a co nejvěcněji.

Nastala krátká pauza a pak už jsem uslyšela sira Philipa a jeho „haló“.

„Dobré jitro,“ pozdravila jsem zlehka. „Zrovna jsem se probudila. Doufám, že jste mi nezkoušel volat už dřív.“

„Kdepak,“ odpověděl. „Nechtěl jsem vás rušit.“

„Děkuji vám ještě jednou za nádherný večer,“ řekla jsem zdvořile.

„Nešla byste dnes se mnou na oběd?“ zeptal se.

Zaváhala jsem. Ne proto, že bych s ním nechtěla poobědvat, ale najednou se mi strašně nechtělo říkat a vysvětlovat Angele, že mě pozval.

„Pokud se vám to nehodí,“ pokračoval, „mohli bychom společně zajet do Ranelaghu na pólo. Zastavil bych se pro vás kolem tři čtvrtě na tři.“

„To by snad šlo. Nevím ale, co Angela na dnešek naplánovala. Můžeme být odpoledne pryč, takže sem zbytečně nejezděte. Domluvme se, že když tak přijedu já k vám.“

„Určitě vám to nebude vadit?“ strchoval se. „Jednoduše pro vás pošlu auto.“

„Ne, raději přijdu sama,“ trvala jsem na svém.

„Ták dobrá,“ přestal mě přesvědčovat. „Ale počítejte, že se tam třeba zdržíme déle. Někdy je hra tak napínavá, že se člověku nechce odtrhnout.“

„Platí,“ souhlasila jsem.

Po několika obvyklých frázích na rozloučenou jsme zavěsili a já se svalila zpátky do polštářů. Na snídani jsem úplně zapomněla a místo ní jsem začala sprádat plány. Jak zařídit, abych nemusela nic říkat Angele? Bylo velice pravděpodobné, že odpoledne si bude chtít vyjít s Douglasem, ale já si budu muset udělat jasno především u sebe. Natáhla jsem se na noční stolek pro diář, kam jsem si víceméně náhodně poznamenávala některé důležitější akce a povinnosti. Pár zápisků jsem měla i na dnešek - večer ples, před tím večere u pořádající hostitelky. V době oběda však nic, odpoledne nic a v podvečer také nic!

Najednou mě něco napadlo. Zalistrovala jsem v telefonním seznamu a pod písmenem B jsem našla lady Batleyovou včetně adresy. Vytočila jsem číslo, a když jsem se do jejího domu dovolala, řekla jsem, že chci mluvit se slečnou Elizabeth. Trvalo celou věčnost, než ji sehnali, ale nakonec přece jen k telefonu přišla.

„Haló, tady je Lyn - Lyn Sherbrooková.“

„Já tě zdravím. Kam ses včera večer poděla? Po koncertu jsem tě už nikde neviděla.“

„Byl tam takový zmatek, že jsme se jeden druhému ztratili všichni,“ odpověděla jsem.

„Také jsem ti chtěla zatelefonovat, ale pak mě napadlo, že pro spoustu jiných povinností na mě stejně nebudeš mít čas.“

„To je nesmysl.“ prohlásila jsem zostra. „Já ti vlastně volám proto, že tě chci pozvat na oběd, pokud nemáš jiné plány.“

„To by bylo báječné,“ zaradovala se Elizabeth.

„Ale nechod' k nám,“ pokračovala jsem chvatně, „raději si zajdeme někam, kde si budeme moci popovídat - co třeba v Gunters?“

„Tam je to pěkné. V kolik hodin se sejdem? Ve čtvrt na dvě?“

„To se mi hodí,“ souhlasila jsem. „Ale snaž se přijít přesně, ať máme pro sebe čas, nejpozději za pět minut tři čtvrtě na tři budu muset odejít.“

O deset minut později jsem zašla za Angelou do její ložnice a řekla jí svou první lež.

„Elizabeth Batleyová mě požádala, jestli s ní nechci jít na oběd,“ oznámila jsem. „Je to v pořádku? V diáři jsem na tu dobu nenašla nic jiného.“

Angela se zatvářila, jako by se jí ulevilo.

„To je přímo vynikající,“ zahlasila. „Douglas mi slíbil, že sem přijde, o něco později pak chceme zajít do Wimbledonu na tenis.“

„Takže ti nevadí, že jsem tu nabídku přijala, aniž jsem se tě předem zeptala?“ zajímalo mě. Cítila jsem se jako pokrytec, ale zároveň mi hodně záleželo na tom, abych Angelu udržela v dobré náladě.

„To víš, že ne, koťátko,“ usmála. „Jsem vážně ráda, že ses s Elizabeth spřátelila. Alice Batleyová se sice chová jako nóbl panička, ale jejich rodina je chudá jako kostelní myš. Na druhou stranu musím uznat, že se dokáže všude vetřít a nechat se kamkoli pozvat. Několik let se marně snažila provdat Elizabeth za Philipa Chadleigha, o tom vědí snad všichni.“

Otočila jsem se raději zády k Angele, aby mi neviděla do tváře, a nervózně jsem se začala přehrabovat ve věcech na toaletním stole.

„Proč se s ní neožení?“ zeptala jsem se jakoby mimochodem. „Připadá mi docela hezká.“

„Philip Chadleigh je svobodný mládenec z přesvědčení,“ zasmála se sestra. „Učiněný nepřítel žen! Strašná spousta dívek a ambiciózních matek už u něho narazila. Hele, doslechla jsem se, že nás včera večer všechny pozval do klubu. Docela by mě zajímalo, jestli to bylo kvůli tvým krásným očím nebo kvůli mým.“

„Určitě kvůli tvým,“ pochlebovala jsem jí. „Zdál se mi hrozně zklamaný, když mu Henry řekl, že jsi už odjela domů.“

„Myslíš, že se mu líbím?“ pronesla Angela zamyšleně. „Vím, že ta dívka, s níž se před lety zapletl, byla tmavá. A muži většinou vyhledávají podobné typy.“

„Vážně?“ řekla jsem udiveně. Ta slova ve mně vyvolala jakési směšné rozrušení.

„Samozřejmě,“ odpověděla přesvědčeně Angela. „Podívej se třeba na Douglase. Nikdy ho nezajímaly blondýny a že jich za ním běhalo víc než dost. Tak nevím, mám Philipa Chadleigha pozvat na večeři sedmého? Pořádáme společenský večer, který by ho mohl zajímat. Mrzí mě, že jsme se včera minuli, byla to smůla, Douglas ani já jsme tě nikde neviděli. Dlouho jsme zvažovali kam jít, a nakonec jsme skončili v Embassy. Ale jestli o mě Chadleigh vážně stojí, pozve mě znovu,“ dodala pro útěchu.

Nemohla jsem se ubránit pocitu pobavení - nejen kvůli samolibosti mé sestry, ale jak snadno u ní vzbudí zájem jiný muž, když si myslí, že

ji považuje za přitažlivou. Měla jsem z toho dojem, že její láska k Douglasovi není tak obrovská, jestliže má zájem i o jiné obdivovatele.

„V kolik hodin se dnes večer vrátíš?“ zeptala jsem se.

„Asi kolem šesté,“ odpověděla. „Co chceš podniknout ty?“

„Elizabeth se zmiňovala o biografu,“ řekla jsem. Doufala jsem, že mě můj hlas neprozradí, ale Angela se podle všeho o mě nestarala.

„Tak dobře,“ prohlásila znuděně. „Večer se oblékni do bílého. A aby to nebylo barevně tak fádní, objednáám ti růžové kamélie do vlasů.“

Sáhla po humoristickém časopisu *Daily Sketch* a dala mi jasně najevo, že už se o mě nezajímá. Pospíšila jsem si vděčně pryč. Nahoře jsem se chvíli probírala šatníkem. Na dnešním večeru mi moc nezáleželo, ale mnohem naléhavější byla otázka, co si vzít přes den. Chtěla jsem se Philipovi líbit.

Zřejmě jsem nakonec zvolila to nejlepší, protože Elizabeth mi skládala jeden kompliment za druhým, když jsem se sešly v Gunters.

„Moc ti to sluší, Lyn,“ pronesla závistivě na úvod. „Ráda bych vypadala jako ty.“

„Já bych také chtěla vždycky vypadat trochu jinak,“ zasmála jsem se. „Něco ti prozradím. Představ si, že jsem vždycky měla tajnou touhu vypadat jako ta žena z portrétu, který visí u tvého přítele Philipa Chadleigha v ložnici. Černovlasá, trochu záhadná, zajímavá.“

„Já bych určitě nechtěla vypadat jako ona,“ prohlásila Elizabeth ostře.

„Musela být velmi přitažlivá,“ namítla jsem.

„Svou přitažlivost by ztratila, kdyby zůstala naživu,“ mínila Elizabeth. „V dnešní době by už vlastně byla docela stará.“

„Kolik by jí bylo?“ zajímalo mě.

„Přes čtyřicet,“ odpověděla. „Zemřela krátce po válce.“

„Už tak dávno?“ podivila jsem se. „Zdá se mi, Elizabeth, že vidíš všechno zbytečně černě. Nemůže ji přece milovat tolik let.“

Mezitím jsme se posadily ke stolu u okna.

„Pojdete si vybrat něco k jídlu,“ navrhla Elizabeth. „Jsem moc ráda, že se o mě zajímáš, Lyn. Nikdo jiný o mých strastech poslouchat nechce.“

Připadala jsem si jako pokrytec. Abych se nějak potrestala, objednala jsem jídlo, které vůbec nemám ráda. Jakmile servírka poodešla, dychtivě jsem se obrátila k Elizabeth.

„Tak povídej,“ vyzvala jsem ji netrpělivě.

„Z té doby samozřejmě nevím skoro nic,“ začala, „byla jsem hodně mladá. Ale když mi bylo tak čtrnáct nebo patnáct, pamatuji si, že se o Philipovi v rodině často mluvilo. ‚Philip by si měl co nejdřív udělat jasno‘, tvrdila matka, ‚měl by se vrátit do vlasti a znovu se ujmout paláce. Je to směšné, toulat se po všech koutech světa a zapomínat na své povinnosti.‘“

Myslím, že v matčiných názorech se skrývaly i osobní zájmy - Philip se k ní choval vždy velice mile a štedře. I když je jen její vzdálený bratranec, snažil se jí pomáhat stejně jako jeho otec. Jakmile byl pryč, neměla nikoho, ke komu by se mohla uchýlit s pohádkami o chorobách a s příběhy o rostoucích splátkách ve škole.

Do vlasti se vrátil, když mi bylo šestnáct. Konala se úžasná oslava. Všichni říkali: ‚Už se konečně vzpamatoval, jistě se brzy ožení, usadí a postará se o rodinu v duchu nejlepších tradic.‘ Tehdy jsem pochopitelně začala být zvědavá, proč vlastně odjel a co se přihodilo. Ale nikdo mi nic neřekl - vždyť víš, jak to v rodinách chodí. Pořád jen vytáčky a výmluvy, ať se prý zeptám někoho jiného. Až po čase jsem zjistila, o co šlo.“

Elizabeth se odmlčela.

„A o co?“ pobídla jsem ji.

Elizabeth se rozhlédla kolem sebe, jako by se bála, že by nás mohl někdo zaslechnout.

„Nada prý kvůli němu spáchala sebevraždu.“

„Kvůli němu?“ zopakovala jsem. „Jak to myslíš?“

„Nechtěl se s ní oženit,“ odpověděla. „Byla do něho šíleně zamilovaná, ale jednou se bůhvíproč strašně pohádali a Nada vyskočila z okna v Chadleighském paláci.“

„To je strašné!“ zhrozila jsem se.

„Umíš si představit, jaký skandál se rozpoutal?“ pokračovala Elizabeth. „Philipa to navíc děsně sebralo. Miloval ji.“

„Jestli ji, jak říkáš, miloval, tak proč si ji nechtěl vzít?“ nechápala jsem.

„Prý nemohl,“ řekla Elizabeth. „To je na celé události asi to nejodpornější. Nada totiž byla napůl Indka.“

„Napůl Indka!“ opakovala jsem mechanicky Elizabethina slova jako ozvěna. Celý ten příběh mi začal připadat neuvěřitelně fantaskní,

podivnější, než jsem v skrytu duše vůbec čekala. Na okamžik jsem málem podlehla podezření, že si to Elizabeth všechno vymyslela, ale neklamná upřímnost v jejím hlase rozptýlovala jakékoli pochyby.

„Napůl Indka!“

To vysvětlovalo tvar černých, tajemných očí, dokonale oválný obličej, plné rty i hříšně svůdné držení hlavy a ramen.

„Pověz mi o ní víc,“ žadonila jsem.

„Nedokázala jsem o ní nic zjistit,“ tvrdila Elizabeth. „Od nikoho z rodiny jsem nevymámila ani slovo, které by mi ji víc přiblížilo. Vždycky o ní mluvili se zatajeným dechem a se směsí opatrnosti a hrůzy. Myslím, že byla herečka nebo něco takového, ale všechno přede mnou tajili, protože...“ zaváhala.

„Protože tě chtěli za sira Philipa provdat,“ dodala jsem místo ní.

„Jak to víš?“ podivila se. „Tehdy, když jsem vstupovala do společnosti, zachoval se ke mně neobyčejně laskavě. Upřímně řečeno to asi bylo především kvůli matce, ale já jsem byla hloupá, Lyn. Myslela jsem si, že se mu líbím - pořádal pro mě ples a dal matce spoustu peněz na šaty pro mě i pro ni. A k dovršení všeho mi věnoval perlový náhrdelník a náramek, který kdysi nosila jeho matka.

Dnes už pochopitelně vím, že v tom nebylo nic než příbuzenská výpomoc, ale já si jeho dárky ve své roztoužené horlivosti vysvětlovala jinak, stejně jako zbytek rodiny. Umíš si určitě představit, jaký poprask se v rodině rozpoutal. Nebylo divu, že příbuzní začali Philipovi dávat otevřeně najevo, co od něho čekají. Od té chvíle, po víc než třech měsících nejružnějších úsluh a pozorností, si mě najednou přestal všímat. Samozřejmě i nadále jsem dostávala pozvánky do Chadleighského paláce, ale nikdy jsem s ním už netančila, mou společnost nevyhledával, možná se mi i vyhýbal. Já se však do něho mezitím šíleně zamilovala.“

Elizabeth se zlomil hlas a v očích se jí zaleskly slzy. Bezděčně jsem ji pohladila po ruce.

„To je mi tě líto,“ řekla jsem. „To pro tebe muselo být učiněné peklo.“

„Bylo a pořád ještě je,“ pronesla zoufale. „Víš, asi jsem trochu jako Philip - možná je to nějaká rodinná zátěž - zamiluji se jednou provždy a konec. Mě prostě už nikdo jiný nezajímá a zřejmě ani nebude. Nestojím o nikoho jiného.“

Kapitola 10

„Poslyš Elizabeth, musíš se sebou něco udělat a začít se chovat rozumně,“ řekla jsem. Elizabeth na mě udiveně pohlédla.

„Od své přítelkyně bych čekala víc pochopení,“ pronesla vyčítavě. Ústa se jí chvěla.

„No právě,“ namítla jsem. „Copak nevidíš, jak si jen ničíš svou šanci na štěstí? Sama sebe posíláš ke dnu. Osm let se jen poddáváš svému neštěstí jako nějaké chorobě. To je ten nejhorší možný způsob, jak upoutat sira Philipa. Nebo kteréhokoli jiného muže.“

„Možná máš pravdu,“ pravila Elizabeth smutně. „Ale jak se můžu změnit? Podívej se na moje šaty, podívej, jak se se mnou všichni nudí. Rodina mi nikdy nepřestane předhazovat, že jsem stará panna, která zůstala na ocet.“

„Nenechej se nikým zastrašit,“ pronesla jsem dopáleně. „Tvoje sestry jsou sice mladší než ty, ale nevykládej mi, že mají víc rozumu. Ve srovnání s nimi jsi mnohem zkušenější. Postav se jim, Elizabeth, postav se siru Philipovi. Nebude tě nikdy milovat, když jen vadneš, chradneš a tváříš se, jako bys ztratila pŭlkorunu, zatímco jsi našla třípenci.“

Elizabeth se rozesmála.

„Říkáš to tak legračně,“ poznamenala, ale koutky jí vzápětí poklesly. „Nepochybně máš pravdu, neumíš si však představit, jak je to všechno nesmírně těžké.“

„Umím, umím,“ tvrdila jsem. „Já sama se často cítím nechtěná a nepřitažlivá. Občas propadám hrozným depresím, ale uvědomuji si, že mi nikdy nepřinesou nic dobrého. Chce to odvalu, to je jediná věc, s níž se člověk někam dostane.“

„No dobrá, něco mi tedy navrhní a já to udělám.“

Chtělo se mi říct „zapomeň na Philipa“, ale neodvážila jsem se. Místo toho jsem odpověděla: „Musíš si uspořádat život úplně znovu. Matka ti třeba nedovolí nastoupit někam do práce, ale rozhodně ti už nemůže zabránit, abys pracovala pro nějakou charitativní organizaci nebo něco podobného. Copak jsi o tom nikdy nepřemýšlela?“

„Ne,“ přiznala Elizabeth. „Pořád jen vysedávám doma a vykonávám protivné práce, které nikdo jiný nechce dělat.“

„Tak je někdy neudělej,“ rozčilila jsem se. „Ty jsi přesně ten typ, který všichni snadno zneužijí. Jsi příliš hodná a snadno se necháš zlomit. Zkus jednou vystupovat hrdě, útočně a drze. Věř mi, lidé tě budou mít rádi.“

„Tobě se to lehce řekne,“ odsekla Elizabeth. „Podívej se na svůj obličej a pak na můj.“

„Budeš mnohem hezčí, když se budeš snažit,“ prohlásila jsem upřímně.

„Když já se v potížích jen topím,“ posteskla si Elizabeth.

„Ted jsi řekla další nesmysl. Okamžitě to pusť z hlavy,“ zašermovala jsem rukama. „Raději pojďme společně připravit plán tvého nového života. Musíš mi ale slíbit, že se ho budeš přesně držet.“

„I kdybych vypadala jako Marlene Dietrichová a Greta Garbo dohromady, Philip si mě ani nevšimne,“ soudila. „Naučil se mě ignorovat. Na všechno je příliš pozdě.“

„Philip Chadleigh přece není jediný mužský na širém světě,“ odbyla jsem její nářky. Než stačila něco namítnout, dodala jsem: „A neodvažuj se mi tvrdit, že pro tebe je jediný a nikoho jiného nechceš. Vždyť jsi ještě žádného jiného nepoznala.“

„Dobrá, nebudu nic takového tvrdit,“ souhlasila pokorně.

Pak jsme s Elizabeth chvíli mluvily o mně a dohodly jsme si schůzku u mě na příští týden. Slíbila jsem jí, že ji nalíčím a ona si vyzkouší některé mé šaty, abychom zjistily, co jí nejvíc sluší. Poté jsem obratně převedla řeč zpátky na Nadu.

„To jsi o ní vážně nic nedokázala zjistit?“ vyptávala jsem se. „Zdá se mi zvláštní, že o ní všichni před tebou mlčí.“

„Myslím, že jsem ji nenáviděla, vlastně jsem o ní nechtěla vědět vůbec nic,“ přiznala se Elizabeth. „I ten její portrét jsem viděla víceméně náhodou.“

Tehdy jsem přišla do paláce s nějakým vzkazem od matky a měla jsem počkat na odpověď. Řekli mi, že Philip je zaneprázdněný, ale ať se jdu posadit do pracovny - přijde tam za mnou, hned jak se uvolní. Posadila jsem se u krbu, ale najednou jeden z jeho psů, který ležel na pohovce, dostal záchvat nebo co. Vidím to jako dnes. Začal prudce dýchat, kňučet a svíjet se. Popadla jsem zvonek, zatřepala ze všech sil, ale sluhům nějak dlouho trvalo, než přišli. Zkusila jsem proto otevřít dveře do jeho ložnice. Napadlo mě, jestli nenajdu někoho tam, třeba

osobního sluhu. Předtím jsem ve Philipově ložnici nikdy nebyla. Strachovala jsem se sice o jeho psa, ale přesto jsem měla čas se letmo porozhlédnout. Přirozeně jsem si všimla toho portrétu. Pak už ale přichvátal sluha, který zaslechl můj křik a zvonění. Zvědavost mi však nedala a při nejbližší vhodné příležitosti jsem se znovu vkradla dovnitř, abych se podívala lépe.“

„Odkud vlastně víš, kdo to je?“ zeptala jsem se.

„To je přece jasné, ne?“ řekla Elizabeth udiveně. „Jednak znám většinu příbuzných sira Philipa, jednak ta dívka je nade vši pochybnost poloviční Indka.“

„To je pravda,“ připustila jsem. „Ale sir Philip o ní před tebou nikdy nemluvil, že ne?“

„Nemluví se mnou o ničem,“ povzdechla si Elizabeth. „Moje rodina ho nejspíš děsí. Při mém vstupu do společnosti byl zpočátku velmi příjemný a milý. O něco později matka zahájila manévry a vždycky se s nějakou výmluvou vzdálila, abychom s Philipem zůstali o samotě. Tehdy mi však začalo svítat, že jeho pohnutky, proč se ke mně choval mile, byly zcela jiného rázu, než jsem předpokládala. Ale rodina z toho viní mne.“

Cítila jsem se hrozně provinile, když jsem se s Elizabeth za pět minut tři čtvrtě na tři loučila.

„Kam jdeš?“ vyzvíдалa. „Nemohla bych jít s tebou? Stejně nemám co dělat.“

„Promiň, má drahá, ale slíbila jsem Angele, že se s ní sejdu,“ zalhala jsem. „Stejně už jdu pozdě, musím si pospíšet.“

Nastoupila jsem do taxíku a řidiči jsem nahlásila adresu domů. Hned za rohem jsem však otevřela okénko v dělicí přepážce a oznámila jsem změnu trasy - do Chadleighského paláce. Před palácem už stál Philipův rolls royce. Vešla jsem do haly. Majordom mi sdělil, že Philip na mě čeká v knihovně.

Sluhové mě uvedli do místnosti, kterou jsem dosud neviděla, byla v přízemí. Rozlehlý, nádherný sál s bezpočtem knih v mahagonových, prosklených knihovnách, čtyři vysoká okna vedla do parku. Sir Philip seděl v křesle a četl si, když mě ohlásili.

Vyskočil a podal mi ruku na pozdrav.

„Vy jste ta nejdochvilnější žena na světě, jakou znám,“ usmál se. „Předpokládal jsem, že se neobjevíte dřív než za půl hodiny.“

Bylo mi jasné, že si ze mě utahuje, ale cítila jsem rozpaky, protože jsem vypadala, jako bych hořela nedočkavostí.

„Promiňte, pro příště si budu pamatovat, že mám dorazit později, jak se sluší a patří.“

Jakmile jsem dořekla poslední slovo, zalitovala jsem, že jsem raději nemlčela. Takhle jsem jasně naznačila, že předem počítám s dalším pozváním.

„Dochvilnost je u žen velmi vzácná vlastnost, nezříkejte se jí,“ varoval s naprosto vážnou tváří. „Posad'te se na okamžik a nabídněte si cigaretu.“

„Děkuji, nekouřím.“

„No vida! Další ctnost!“ zvolal. „Zdá se, že jich máte na rozdávání. A jak je to s vašimi zlovyky?“

„Těch se bohužel najde habaděj,“ odpověděla jsem. „Ale nechtějte po mně, abych se k nim přiznávala. Budu raději, když vyplují na povrch jen velmi pozvolna.“ Zasmál se.

„Jak se vám líbí zdejší knihovna?“ změnil téma. Rozhlédla jsem se.

„Je úžasná. Ale asi těžko by se mi tady četl nějaký obyčejný román lehčího žánru.“

„Na to jsem si nahoře zařídil obývací pracovnu,“ řekl. „Tam obvykle trávím nejvíc času. Jednou bych vám ji rád ukázal.“

Neprozradila jsem, že jsem tam už byla předchozí večer.

„Kde jste byla na obědě?“ vyzvídal. „Co bylo tak důležité, že jste svou přítomností nemohla poctít mne?“

„Trochu jsem to popletla,“ pronášela jsem pomalu. „Ta společnost, o níž jsem se zmiňovala, se sejde až zítra, takže jsem si místo toho vyšla s jednou vaší přítelkyní.“

„S kteroupak?“ zajímal se.

„S Elizabeth Batleyovou. Včera večer jsme se seznámily tady u vás, líbí se mi.“

„Je to dcera mé vzdálené sestřenice,“ poznamenal. „Každopádně jsem rád, že se vám Elizabeth líbí, protože se mi jeví jako opravdu milá mladá dáma.“

„Mně se jeví neobyčejně smutná,“ poznamenala jsem. Ostře se na mě podíval.

„Proč to říkáte?“

„Pronásleduje ji smůla,“ odpověděla jsem. „Zdá se, že v Londýně je zvykem označovat dívku, která se nevdá do svých sedmadvaceti, za naprosto beznadějnou starou pannu. Přednost dostaly její mladší sestry, ji samotnou pak rodina odsunula do pozadí.“

„Vůbec netuším, proč se zatím nevдалa,“ pronesl věčně, ale vycítila jsem, že to ví až moc dobře.

„Ani já ne,“ přidala jsem se. „Byla by z ní báječná manželka pro jakéhokoli muže, je nesobecká, myslí jí to a má velmi dobrou povahu.“

„Zdá se, že jste se toho o ní za tak krátkou dobu dozvěděla víc než dost,“ poznamenal sir Philip.

„To nebylo nijak těžké,“ odvětila jsem.

„Možná příliš snadné. Možná právě proto se nikdy nevдалa.“

„Chcete naznačit, že muži dávají přednost tajemným ženám? Ženám, kterým není snadné porozumět? Ženám, které pro ně zůstávají záhadné?“

„Na tom je spousta pravdy,“ připustil.

Cítila jsem zvláštní odvalu.

„Takže vy jste zřejmě rozuměl všem ženám, které jste poznal, že?“ popíchl jsem ho.

Lekla jsem se, jestli nejsem příliš osobní. Všimla jsem si totiž, jak mu potměl obličej. Sáhl nervózně pro cigaretu a zapálil si, než odpověděl. Tón jeho hlasu však zůstal stejně lehký jako před tím.

„Vy jste stejná jako ostatní,“ posteskl si. „Všechny ženy, které znám, se na mě asi smluvily a snaží se mě vehnat do manželského stavu.“

„A vy jste si už nějakou vyhlédli?“ zeptala jsem se s doširoka rozevřenýma očima.

Sir Philip se rozesmál.

„Kdybych řekl ano, znělo by to ješitně. Kdybych řekl ne, nebyla by to pravda. V tomto kole jste vyhrála, Lyn.“

Vůbec poprvé mě oslovil křestním jménem. Uvažovala jsem, jestlipak si to uvědomil. Včera večer se úzkostlivě hlídal a tituloval mě výhradně formálním lady Gwendolyn.

„Nemám v úmyslu s vámi soupeřit. Ani bych se neodvážila.“

„Proč ne?“ chtěl vědět. „Neříkejte mi, že trpíte nedostatkem odvahy a bojíte se někomu postavit.“

Vzpomněla jsem si, co jsem ani ne před hodinou říkala Elizabeth.

„Myslíte, že vtrhnout tam, kam se andělé obávají šlápnout, je odvaha?“ zeptala jsem se pochybovačně.

„Co tím chcete naznačit?“ zpozorněl.

„Před chvílí jste se ptal na zlozvyky. Tím nejhorším je má zvědavost. Ráda se dovídám všechno možné o jiných lidech a vycházím z toho, že je mnohem jednodušší se jich zeptat přímo a poslouchat, co vykládají sami o sobě, než šmírovat u klíčové dírky či shánět klepy.“

Sir Philip se na mě usmál jako na předčasně vyspělé dítě.

„Takže vy se chcete dozvědět něco o mně?“

„Samozřejmě!“ zvolala jsem. „Jste novou postavou v mém novém světě a mnozí, jak jsem se alespoň doslechla, vás považují za osobu prvořadě důležitosti.“

Zamával rukou, jako bych řekla něco směšného.

„Je to tak,“ trvala jsem na svém. „Však o vás kolují nejruznější legendy.“

„Legendy? Jaké proboha?“ divil se.

„O těch vám povídat nic nebudu,“ zavrtěla jsem hlavou. „Naopak chci slyšet, co mi řeknete sám. Nic není tak otravné jako poslouchat historky o lidech z druhé ruky. To je, jako byste dostal oblečení, které už před vámi někdo nosil - nikdy se v něm necítíte pohodlně.“

„Mám dojem, že mi chcete vrátit včerejšek i s úroky,“ poznamenal sir Philip. „Včera večer jsem vás požádal, abyste mi vyprávěla něco o sobě, a dnes abych čelil křížovému výslechu.“

„Je to podle pravidla půl na půl, tak co je na tom divného?“ ohradila jsem se.

„To je fakt,“ připustil. „Ale navrhuji, že než mě začnete vyslýchat, nasedneme do auta a vyrazíme do Ranelaghu.“

„Jistě, jedeme,“ souhlasila jsem a už jsem se hnula ven.

Byla jsem ráda, že sir Philip dal svému řidiči volno a usedl za volant sám. Řídil dobře, a tak jsme svižně prokličkovali rušným provozem kolem Hyde Park Corner a vjeli do klidnějších ulic.

„Umíte řídit?“ zeptal se.

„Jediné auto, které jsem řídila, byl morris,“ odpověděla jsem. „Kdybyste ale tu starou rachotinu viděl, poznal byste, co je to pravé utrpení. Za každé vyjetí na silnici jsem si zasloužila dostat medaili.“

„Z dětských let si pamatuji na vaši matku,“ pronesl o něco později. „Byla to krásná žena. Je pořád tak krásná?“

„Podle mě ano,“ řekla jsem. „A myslím, že byste s mým názorem souhlasil. Stáří přijala jako dar a umí se s ním vyrovnat.“

„Jste jí podobná, ale proč vám to povídám - určitě to víte sama,“ pokračoval sir Philip. „Hádám, že už vás unavuje, když vám všichni předhazují, jak jste hezká.“

„Za prvé mi to nikdo nepředhazuje a za druhé hezká nejsem,“ odpálila jsem. „Nikdy jsem vlastně nechtěla vypadat tak, jak vypadám.“

„Proč?“

Podívala jsem se na něho. Oči upíral před sebe na silnici. Cítila jsem, že mu chci říct pravdu.

„Už od malička jsem chtěla být drobná a černovlasá.“ „Zřejmě jste měla vzor ve své sestře,“ nadhodil. „I když ona také není žádný diblík.“

„Kdepak, se sestrou to nemělo nic společného,“ prohlásila jsem pevně.

V duchu jsem přechovávala úplně jinou představu. Najednou mi to došlo. Jako by se z ničeho nic rozplynul mrak, který mi dosud halil mysl, a já prozřela. Chtěla jsem se podobat Nadě. Právě Nadin obličej jsem si vždy představovala na místě svého. Proto mi ten portrét připadal tak důvěrně známý. Proto jsem ho okamžitě poznala při prvním vyplašeném pohledu. Ještě abych ten obličej nepoznala! Vždyť mě neustále provázel v mých snech! Kdykoli jsem se podívala do zrcadla, vždy jsem v skrytu duše čekala, že ho uvidím. Portrét Nadi byl představou, kterou jsem měla sama o sobě. Tak jsem odjakživa chtěla vypadat a doufala jsem, že jednou taková budu.

Kapitola 11

Byla jsem tak zaujatá vlastními myšlenkami, že si teď ani nemohu vybavit, o čem jsme po zbytek cesty do Ranelaghu mluvili. Předpokládám, že jsme o něčem museli hovořit, ale stejně tak je možné, že jsme jen mlčky seděli a dívali se před sebe - sir Philip na silnici a já na obraz toho důvěrně známého obličej z jeho ložnice.

Byl neobyčejně teplý, jasný slunečný den. Oproti rozpáleným londýnským ulicím prosyceným benzínovými výpary nás v Ranelaghu uvítaly příjemným chládkem mohutné stromy. Pomalu jsme prošli zahradami ke hřišti. Když jsem však na tribunách spatřila masy lidí, bezděčně mi ujelo: „Ach ne! Takové davy!“

„Chcete si raději sednout na opačnou stranu?“ navrhl. „Určitě,“ přisvědčila jsem.

„To je skvělé, tak pojďme!“ Viditelně ožil a po chvíli dodal: „Dosud jsem si myslel, že jsem jediný člověk na světě, který nesnáší, když je hodně lidí pohromadě na jednom místě. Většina žen má davy naopak ráda.“

„S tím bych tak docela nesouhlasila,“ podotkla jsem.

„Myslím především londýnské ženy,“ upřesnil. „A z nich především ty, které přicházejí sem, aby se pochlubily novými šaty nebo novým mladým přítelem.“

Ze způsobu jeho řeči jsem vycítila, že je pro něho utrpení být na očích společnosti. Málem jsem se mu svěřila, že ani já zrovna netoužím, aby mě někdo viděl s ním, zvláště když jsem musela lhát Angele i Elizabeth.

Našli jsme si hezké místo pod rozložitým stromem, stranou od všech ostatních lidí. Výhled na hrací plochu odsud nebyl nejlepší, ale zato jsme seděli v chládku. Odložila jsem si klobouk do trávy. Sir Philip si natáhl nohy a zapálil si cigaretu.

„Povídejte mi něco,“ vybídl mě.

„Proč?“ ohradila jsem se. „Protože zase chcete slyšet, jak zní můj hlas? Nebo vás opravdu zajímá, co mi leží na srdci?“

„To jsou první nedůtklivá slova na mou adresu, která od vás slyším,“ postěžoval si.

„Proč myslíte, že nedůtklivá?“ podivila jsem se. „První otázka trefila do černého, že?“

„Možná,“ odpověděl záhadně.

Mlčky jsem čekala. Cítila jsem, že nadešel okamžik, kdy se chce v otázkách vrátit k našemu prvnímu setkání v poslanecké sněmovně. K mému nevýslovnému překvapení však najednou zprudka odhodil cigaretu.

„Ne,“ řekl, jako bych se ho na něco ptala. „Musím začít uvažovat jinak, Lyn. Nebo jinak, musím úplně změnit sám sebe. Žít v minulosti - to je myslím ta nejzatracenější a nejhloupější věc, kterou člověk může udělat. Co vy na to?“

„V případě, že je kvůli tomu nespokojený s přítomností, pak ano.“

„Dlouho jsem se snažil nevšímat si přítomnosti,“ pronesl. „Ted ale vidím, že jsem se spoustu let choval jako hlupák.“

Mlčela jsem.

Napětí, které očividně zažíval, zdánlivě polevilo. Znovu si vytáhl z krabičky cigaretu. Zapálil si, zahodil zápalku do trávy a usmál se na mě.

„Pohleďte na nově zrozeného člověka,“ pronesl zlehka.

„Moc mě těší,“ odpověděla jsem a snažila se hrát na

jeho náladu. S hlubokou zaujatostí, ale zároveň se strachem, že při mé sebemenší neopatrné poznámce či slůvku si uvědomí, že jsme si cizí.

„Zaujalo vás to?“ zeptal se s příměsí škádlivosti v hlase.

„Samozřejmě,“ přisvědčila jsem. „Ale má-li být minulost zapomenuta, od tohoto okamžiku musí jít zvědavost stranou. Mluvme pouze o budoucnosti.“

Rozmáchle přede mnou smekl klobouk a odhodil ho před sebe do trávy.

„Lady Gwendolyn Sherbrooková, přesvědčila jste mě, že jste neobyčejně inteligentní mladá dáma.“

„Jste už druhý člověk, kterými to tady v Londýně říká,“ usmála jsem se. „Časem tomu začnu sama věřit.“

„Vzhledem k vaší inteligenci předpokládám, že to víte sama velmi dobře. No dobrá, jsem ve vašich rukou - co mi navrhujete?“

„Čeho chcete v životě dosáhnout?“ zeptala jsem se zcela vážně.

„Kdybyste mi tuto otázku položila před půlhodinou, odpověděl bych, že chci vrátit čas. Ted ale zjišťuji, že odpovědět neumím. Zvykl jsem si neuvažovat o svých ambicích, takže teď ani nevím, jak je zformulovat.“

„To je přece jednoduché,“ namítla jsem. „Stanovte si cíl, pokud možno o kousek dál, než jste schopen dosáhnout. Když pak o ten zmíněný kousek neuspějete, což se stane každému, pořád můžete mluvit o úspěchu.“

„Mluvme zcela konkrétně. Jaký cíl byste mi navrhovala?“

„Třeba... post ministerského předsedy?“ nadhodila jsem. „Myslím, že nic vyššího není, pokud se zabýváte politikou.“

„A proč ne rovnou diktátor?“ poznamenal kousavě.

„Z vás by nebyl dobrý diktátor,“ zavrtěla jsem hlavou. „Mluvíte upřímně. Proč si to myslíte?“

Uvědomila jsem si, že jen těžko mu můžu říct, co si doopravdy myslím. Zatím jsem se totiž v siru Philipovi zklamala. Asi proto, že moji mysl stále zaplňoval jakýsi ideální dětský hrdina, který se navlékne do brnění, opásá mečem a vyrazí na cestu jako bludný rytíř bránit slabé, zachraňovat utlačované. I když v něm bylo něco, co mi bezděčně připomínalo krále Artuše a jeho družinu. Dokonale odpovídal ilustracím z knihy, kterou jsem ve dvanácti přečetla jedním dechem. Občas se mu v očích objevil stejně přísný pohled. Jeho vnitřní vyrovnanost dávala člověku pocit, že je odpoutaný od přítomnosti a bez oddechu hledá svatý grál. Teď jsem však rozčarovane pochopila, že se ohlíží jen dozadu. Bylo to zvláštní, jedna jediná žena se ho zmocnila na dlouhé roky, bránila mu, aby se vyvíjel, až zcela zmrazila jeho přirozené touhy, radosti a sklony.

„Tak povídejte,“ vyrušil mě.

Uvědomila jsem si, že mlčím a dlužím mu odpověď. „Promiňte, trochu jsem o vás přemýšlela.“

„A dospěla jste k něčemu?“ chtěl vědět.

„Myslím, že vám to zatím nechci říct,“ odpověděla jsem. „Možná se vám bude zdát směšné, co řeknu, ale ještě vás neznám dost dobře. Bojím se vyslovit nějaký ukvapený soud.“

„Jinými slovy si nemyslíte nic dobrého,“ zabručel.

„Těžko říct,“ pokrčila jsem rameny. „Víte, vyslechla jsem názory několika lidí a vytvořila si představu o některých věcech, jež se vás

týkají. Ted však zjišťuji, že mé představy se mýlí. Ne, že bych ztratila iluze nebo cítila zklamání, ale chci mít jistotu, že omyl nenahradím jiným omylem.“

„Proč o mně vůbec přemýšlíte?“ zeptal se.

Zrudla jsem. Nemohla jsem se tomu ubránit. Jeho poznámka byla naprosto nečekaná. Než jsem odpověděla, odvrátila jsem hlavu stranou, jako by mě náhle zaujali hráči póla, kteří na koních cválali po hrací ploše.

„Myslím, že o vás přemýšlí spousta lidí,“ prohodila jsem neurčitě.

„Kdybyste věděla, jak se jim snažím uniknout,“ povzdechl si. „Před časem jsem odjel na několik let pryč - asi jste o tom už něco slyšela. Mimo jiné jsem žil v Indii, úplně sám v horách. Nenáviděl jsem tehdy lidi pro jejich šťouravost, zvědavost, s níž nenechají nikoho na pokoji a nezastaví se před ničím posvátným či veskrze osobním.“

„Je to jen jedna z forem strachu,“ řekla jsem. „Strachu?“ otázal se. „Proč strachu?“

„Většina lidí se bojí, že se o nich někdo dozví nebo pochopí víc, než o sobě vědí oni sami,“ vysvětlila jsem. „Nemám na mysli klepy či společenské tlachy, mluvím o skutečných věcech - o životě, o pravdě, o vývoji lidstva. Lidé o tom takhle samozřejmě neuvažují, ale vrtají do všeho, zvláště do pocitů a dojmů ostatních jakoby instinktivně, v sebeobraně.“

„Vaše teorie je stejně dobrá jako každá jiná, ale kdybyste někdy měla důvod nenávidět lidi jako já, také byste pro ně nenalezla žádnou výmluvu a ještě ráda byste je viděla, jak se zažíva smaží ve své vlastní špíně.“

Rozohnil se. Pochopila jsem, že utrpená zranění se mu zatím nezhojila, ale moc rád by se jich zbavil a zapomněl na ně. Toužil zahodit celou minulost za sebe.

„Bez lidí se neobejdeme,“ pravila jsem opatrně. „Muži jsou přirozeně méně závislí než ženy. Neznám například ženu, která by chtěla být sama v horách, byť jen nakrátko. Ženy mívají větší strach ze samoty.“

„Ujišťuji vás, že muži se také cítí sami.“ V hlase mu zazněl hluboký smutek.

„Kdyby se muži a ženy zbavili stádního pudu,“ pokračovala jsem, „určitě by to znamenalo konec světa. Strach ze samoty je jednou z nejsilnějších pohnutek například ke sňatku.“

„Myslíte, že vámi zmiňovaný sňatek dokáže zabránit samotě?“ zapochyboval. „Když se člověk ožení nebo provdá za někoho, koho nemá rád, zůstane určitě stejně osamělý.“

Vzpomněla jsem si na Angelu, než jsem odpověděla. „Nevím. Myslím, že i nešťastný sňatek, kde jeden pošťívá druhého, je lepší než nemít s kým promluvit.“

Sir Philip se rozesmál a pak se zvedl.

„Pojďte na čaj, má malá filozofko,“ navrhl. „Dneska hrají nějak hrozně, vůbec se na to nedá dívat.“

Ani jeden z nás se nezajímal o hru, a tak jsem cítila, že je to vůči hráčům trochu nespravedlivé. Ale poslušně jsem zvedla klobouk a následovala ho ke klubovní místnosti, před níž stály prostřené stolky se slunečníky.

U čaje jsme oba mlčeli. Zdálo se, že si nemáme co říct. Já osobně jsem přemýšlela o právě skončeném rozhovoru, zkoumala jsem hlubší význam každé poznámky sira Philipa. Přála jsem si, abych o něm věděla víc, zejména o událostech, které ho tolik poznamenaly. Občas kolem prošel a kývl na pozdrav někdo z jeho známých. Zrovna když jsme dopili čaj, přiřítla se k nám odkudsi poněkud vyfintěná žena. Mohlo jí být asi čtyřicet.

„Philip!“ volala strojeně. „To je báječné, že tě zas vidím! To jsem ráda!“

„Zdravím tě, Moniko,“ usmál se nepatrně.

„To je škoda, že jsem nevěděla, že se sem dnes odpoledne chystáš,“ halasila. „Umluvila bych tě, abys mě vzal s sebou. Takhle jsem musela přijet s těmi strašlivě nudnými Browne-Goreovými, protože matka si jako obvykle zabrala auto. Nepředstavíš nás?“

„Seznamte se. Lady Gwendolyn Sherbrooková - lady Monica Shaweová.“

Lady Monica mi podala ruku a obdařila mě pronikavě zkoumavým pohledem plným zvědavosti a zájmu.

„Byli jste se podívat na zápas?“ zeptala se. „Hráli úžasně, že?“

„Ano, už tu nějakou chvíli jsme,“ řekla jsem.

Lady Monica se bez pozvání posadila k našemu stolu.

„Nabídní mi šálek čaje, Philipe,“ upřela na něho prosebně velké hnědé oči. „Jsem úplně vyprahlá horkem a vyčerpáním.“

Jeho uhlazenost mu nedovolila, aby dal najevo něco jiného než zdvořilou pozornost, přesto jsem jaksi vycítila, že už ho přece jen trochu známa vím, co se mu honí hlavou - nebyl nijak zvlášť nadšený, že máme nezvaného hosta.

„Vy jste kdo?“ uhodila na mě zpříma lady Monica. „Povězte mi něco o sobě. Já vím, že bych to už měla vědět, ale zeptejte se Philipa, jak jsem roztržitá. Něco zapomenu, jiné klepy spletu dohromady a pak se ukáže, že jde o úplně jinou osobu.“

„Doufám, že já jsem se do klepů zatím nedostala,“ řekla jsem. „Jsem sestra Angely Watsonové.“

„Ach má drahá. Samozřejmě jsem to tak nemyslela,“ rozplývala se lady Monica. „Tak to jste vy! Víte, musíte omluvit moji prostořekost. Tak sestra Angely Watsonové! Vaši sestru pochopitelně znám! Neviděla jsem ji však celé roky. Pozdravujte ji ode mne a vyříd'te jí, že bych se s ní i s jejím kouzelným manželem někdy velmi ráda sešla.“

Slíbila jsem, že Angele její pozdrav předám.

„A teď mi, Philipe, prozrad', jak to vypadá s tebou?“ obrátila lady Monica pozornost jiným směrem. „Donesly se ke mně nejruznější zvěsti. Samé nejapnosti, můj drahý, ty musíš žít doslova příkladným životem!“

„Taky že ano,“ ozval se krátce.

Lady Monica vypískla smíchy.

„Není to směšné?“ zeptala se a otočila se na mě. „Philip má všechno na světě a přitom se do úpadu honí jen za politikou.“

„A dokonce bez viditelného úspěchu,“ poznamenal suše.

„Ale ale, proč ta skromnost? Vrabci na střeše si už cvrlikají, jak se činiš,“ hlaholila lady Monica.

„Vrabci na střeše zpravidla cvrlikají o nesmyslech,“ odsekl.

„Ale tohle byl velký vrabčák,“ řekla lady Monica. „Někdo hodně vysoko.“

„V tom případě si buď jistá, k to není pravda,“ odbyl ji.

Přinesli nám konvici čerstvě uvařeného čaje a talířek s krémovými koláčky. Lady Monica se na ně vrhla tak hladově, jako by neviděla jídlo několik dnů.

„Mám velké štěstí,“ obrátila se na mě s plnou pusou. „Ať sním cokoli, na mé postavě se to nijak neprojeví. Dívky, které musí držet dietu, jsou na tom podstatně hůř.“

Měla jsem dojem, že při jejím věku už nezáleží, jestli člověk ztloustne nebo ne. Upřímně řečeno její vychrtlý krk a žilnaté ruce, připomínající ze všeho nejvíc pařáty, by vypadaly mnohem lépe, kdyby se pokryly tenčí vrstvou tuku. Zamumlala jsem však nějakou víceméně zdvořilou gratulaci, ale lady Monica už mezitím mluvila o něčem jiném. Vesele žvatlala nějaké nesmysly o své známé, kterou potkala na pólu a která jí říkala, že válka je na spadnutí.

„Tak jsem jí řekla, že jestli přijde válka, já zůstanu tam, kde jsem,“ rozkládala. „Jestli mám umřít, tak umřu. To je docela rozumný přístup, nemyslíš Philipe?“

„Nepochybně,“ odpověděl. „Vy věříte na osud, Lyn?“

Vycítila jsem, že u mě hledal vysvobození, ale dřív než jsem stačila odpovědět, lady Monica mě předešla:

„Samozřejmě že věří na osud. Každá rozumná bytost věří. Všechno je vepsáno ve hvězdách hned při narození. Minulý týden jsem zašla ke svému astrologovi. Řeknu vám, ten člověk je učiněný zázrak. Víte, co mi pověděl? *Procházíte obdobím finančních těžkostí, ale na konci měsíce se všechno zase srovná.*“

„A srovnalo se?“ zeptala jsem se.

„Ještě není konec měsíce,“ odpověděla. „Ale co se týče finančních těžkostí, měl naprostou pravdu. V poslední době pořád trů bídu s nouzí, vid', Philipe?“

„Myslím, že od té doby, co tě znám,“ poznamenal. „Což je už pěkná řádka let...“

„Neříkej to, neříkej to,“ zapištěla lady Monica. „Zmiňovat se o věku přináší smůlu. Každý člověk je tak starý, jak se cítí. Tohle mi onedhy říkal jeden psycholog. *Nemyslete na věk,* radil. A tak od té doby na věk nemyslím.“

„Dobrá, řeknu od té doby, co jsme si hráli jako děti,“ pousmál se.

„To není fér,“ ohrazovala se lady Monica. „Všichni vědí, kolik ti je, Philipe. Datum mého narození teď nenajdete ani v Debrettově seznamu.“

„Jak jsi to dokázala?“ zeptal se Philip.

„Osobně jsem navštívila redaktora. Otřela jsem se mu o ramínko a on mi slíbil, že datum neuvede. Samozřejmě jsem ještě nové vydání neviděla, je možné, že své slovo nedodržel. Byl však tak milý, cítím, že se mu dá věřit.“

Sir Philip se podíval na hodinky.

„Co kdybychom se vrátili, Lyn?“ obrátil se na mě.

„To už musíte jít?“ strachovala se lady Monica. „Bohužel ano,“ přisvědčil sir Philip.

„Tak já asi budu muset počkat na Browne-Goreovy,“ pravila posmutněle. „Asi by se urazili, kdybych jela s tebou.“

„Obávám se, že ano,“ potvrdil sir Philip zachmuřeně. „Uvidíme se někdy jindy, Moniko.“

„A kdy?“

„Já ti ještě zavolám,“ slíbil.

„Tisícere díky za čaj.“ Stiskla mu ruku a otočila se ke mně: „Na shledanou, lady Gwendolyn - nebo jak vám to Philip říkal - Lyn? Je to moc hezké jméno. Být vámi, jiné bych ani neužívala.“

„Já také jiné neužívám,“ odpověděla jsem. „Na shledanou, lady Moniko.“

Odchvátali jsme s Philipem pryč. Jakmile jsme se octli z doslechu, zvolnil krok.

„Panebože! Mrzí mě, že se na nás přilepila. Monica Shaweová je jednou z nejúnavnějších bytostí na světě. Nemá to v hlavě úplně v pořádku, chuděra. Vnutí se lidem proti jejich vůli a nevidí neslyší jakékoli nářžky.“

„Myslíte, že je blázen?“ zeptala jsem se.

„Ne, rozhodně ne takový blázen, aby ji zavřeli do ústavu,“ odpověděl. „Ale celá se jen třese na každého muže, kterého potká. Nedokáže se soustředit na žádné téma déle než dvě minuty a doslova hltá všechny věštecké a astrologické předpovědi.“

„Mně to zas tak bláznivé nepřipadá,“ mínila jsem.

„Každopádně se nechová o nic hůř než spousta lidí, kteří nevědí, jak by měli naložit se svým životem.“

„Kdepak, je to mnohem horší, než jsem vám vylíčil,“ odpověděl. „Kdybyste znala její rodinu, pochopila byste. Prostě úpadek. Její rodina je v podstatě vodou na mlýn těm, kteří žádají, aby se aristokratům vstříkovala do žíl rudá krev a životaschopnost.“

„Hrávali jste si spolu jako děti?“ Vzpomněla jsem si na jednu z předchozích poznámek.

„Ano. Dům jejího otce sousedí s mým. Pamatuji si, že mi byla hrozně protivná už při mých čtvrtých narozeninách. Pořád jen ječela a žalovala, že ji kluci tahají za vlasy a štípou ji, ačkoli jsme se k ní ani nepřiblížili. Od malička toužila po pozornosti a snažila se ji získat stůj co stůj.“

„Podle mě se chovala velmi žensky,“ podotkla jsem.

„Ale tím nejhorším možným způsobem,“ dodal kysele.

Mezitím jsme došli k autu.

„Neměl jsem v úmyslu odjíždět tak brzo, ale to bychom až do konce nedělali nic jiného, než poslouchali hlouposti,“ řekl. „Monika by se na nás přísála jako pijavku. Už bychom se jí nezbavili.“

„Chudák,“ hlesla jsem.

Viděla jsem před sebou celý její život, odjakživa odstrkovaná, všemi odmítaná, přesto se úzkostlivě snažící získat nějaké přátele, dychtivě usilující stát se středem pozornosti. Musí to být hrozné pořád čekat, že se věci obrátí k lepšímu a znovu a znovu zažívat zklamání.

Projeli jsme po příjezdové cestě, ale místo abychom zabočili k Londýnu, sir Philip navrhl:

„Pojďme se projet po Richmond Parku. Zatím snad nespěcháte, nebo ano?“

Provinile jsem si vzpomněla na Angelu. Možná si bude dělat starosti, co se mi přihodilo, ale ani za nic na světě bych se nepřiměla říct to nahlas.

„Kdepak,“ potvrdila jsem. „Vrátit se můžu kdykoli.“

Netrvalo dlouho a byli jsme v parku. Kousek od silnice se pásł jelen, o něco dál jsme viděli výletníky, jak si dopřávají piknik na sluncem vysušené trávě. Mezi stromy si hrály děti na honěnou a jejich halas dolehl až k nám. Sir Philip pokračoval v jízdě, dokud jsme nevyjeli na kopec, odkud se otvíral nádherný výhled na údolí Temže. Široko daleko nikdo nebyl, a tak zacouval autem na trávu a vypnul motor. Obestřela nás jakási poklidná radost, že tu jsme společně, slyšíme cvrčky v trávě a ptačí zpěv v korunách stromů za námi...

Nevím proč, ale vzpomněla jsem si na jedno dvouverší a s přivřenýma očima jsem je zarecitovala nahlas:

*„Navěky zůstanem s ohnutým hřbetem před
sálavým sluncem, mrazivým větrem“.*

Cítila jsem, že sir Philip vedle mě najednou zbystril pozornost.

„Proč to říkáte?“ ozval se příkře. „Proč mi to najednou říkáte?“

Byla jsem ohromena. Jeho hlas mě vylekal, takže jsem zaváhala, než jsem vykoktala odpověď.

„Já nevím, prostě jsem si na to vzpomněla.“

„Musíte k tomu mít nějaký důvod,“ tvrdil. V očích mu zableskl zdivočelý, téměř hladový výraz. Pak si však obličej přikryl rukou a posadil se zpátky do auta. „Zapomeňte, co jsem říkal,“ pronesl ochraptěle. „Jsou to jen nesmysly.“

Nastartoval, vyjel zpátky na silnici a bez ohledu na rychlostní omezení hnál auto vztekle k Londýnu, jako bychom před něčím prchali.

Celou cestu nepadlo mezi námi jediné slovo. A když jsme zastavili u našich dveří, rozloučil se se mnou formálně a zdrženlivě. Byla jsem natolik ohromena, že jsem se tomu ani nesnažila porozumět.

Kapitola 12

Uplynul celý týden, než jsem se znovu setkala s Philipem Chadleighem, týden, v jehož průběhu jsem si musela připustit, že jsem zoufale nešťastná a toužím se s ním za každou cenu vidět.

Co se to vlastně stalo, ptala jsem se v duchu znovu a znovu. Proč nějaké dvojverší z básně, kterou si ani pořádně nepamatuji, způsobilo takovou proměnu v jeho chování? Vždyť celé předcházející odpoledne proběhlo v přátelském a šťastném duchu. Litovala jsem, že jsem ta slova vůbec vyřkla. Stejně jako Philip bych nejradši vrátila čas, ale stalo se, ty verše vystavěly mezi námi bariéru. Nejhorší bylo, k jsem tu bariéru neuměla odstranit, protože jsem nevěděla, co ji vztyčilo.

Mohla jsem se pouze domnívat, že to opět souvisí s Nadou. Cítila jsem, jak ji začínám nenávidět. Často jsem si přitom vzpomněla na Elizabeth. Sešla jsem se s ní jednou či dvakrát, ale brzy jsem pochopila, že mi o siru Philipovi už neřekne víc, než co bych sama nevěděla. Samozřejmě mi to nedalo, abych se jí nevyptávala dál. Naštěstí nebyla nijak podezřívavá a věřila, že moje neutuchající zvědavost vyvěrá z touhy jí pomáhat.

Plesy a večírky, jichž jsem se účastnila večer co večer a které se mi dříve zdály úžasné a zábavné, pro mě ztratily přitažlivost. Mladíci, s nimiž jsem tančila, mi najednou připadali hloupí. Snažila jsem se sice ze všech sil vypadat veselá, rozesmátá, aby Angela ani nikdo jiný nepoznal, co vlastně cítím, ale v skrytu duše jsem věděla, že se všechno změnilo.

Já jsem snad zamilovaná! usoudila jsem s naprostou vážností následujícího rána po Ranelaghu. Nebyla jsem tak nezkušená, abych věřila, že nějaká dívka probděl celou noc v úvahách o jednom jediném muži a vytrvale slyší v uších ozvěny jeho slov jen proto, že jsou přátelé. Kdepak, vážně jsem se zamilovala. Přiznala jsem si to sama před sebou a zmocnila se mě beznaděj. Nejrozumnější by bylo sebrat se, odjet zpátky do Maysfieldu a už se nikdy do Londýna nevracet. Třeba na něho zapomenou, říkala jsem si, ale bylo mi jasné, že je to značně nepravděpodobné. Mezi mnou a Philipem existovalo nějaké pouto. Netušila jsem jaké, ale bylo to jakési základní pouto, na něž čas ani vzdálenost neměly vliv.

Určitě jsem se mu musela líbit, říkala jsem si snad tisíckrát, jinak by mě přece nevyhledal hned večer po koncertu ani by mě nepozval na výlet další den. Ale rozdělovala nás Nada - stála mezi námi a pokaždé, kdy se pokusil uniknout, ho strhla zpátky k sobě.

„Jsi mrtvá,“ říkala jsem nahlas. „Mrtvá a pohřbená!“ Trochu jsem se svých vlastních slov bála. Vážně jsem přemýšlela, jestli mrtví nemají i po smrti nějakou moc na pozemském světě, jestli se nepohybují někde poblíž a neovlivňují ty, kteří zůstali naživu.

Probděla jsem dlouhé noční hodiny ve své ložnici a v duchu jsem si vytrvale kladla otázky, čemu vlastně věřím. Se zděšením jsem zjistila, že jsem si nevytvořila žádné krédo, jen jsem odevzdaně přijala to, co mě naučili - dávat neupřímné sliby Bohu svých předků a víc nic.

Poprvé v životě jsem meditovala o smrti a o tom, co přichází po ní. Jak často mě v minulosti nabádali, abych na ni myslela, a já ji vzápětí vytěsnila stranou jako něco nedůležitého, něco, co postihne každého člověka, až přijde jeho čas, ale co se mě zatím vůbec netýká.

Ted' pro mě smrt nabyla životně důležitý význam. Žije

ještě Nada? V nějaké jiné formě? Může se stále držet Philipa svými půvabně štíhlými prsty? Může ho stále ovládat, přestože její tělo pohřbili do země a obrátilo se v prach? Co to všechno znamená? Smrt a život. Co to je tep života - duše, ego nebo osobnost? Co vstoupí do dítěte třetí měsíc od početí a vytvoří živoucí bytost, tvorečka, který nehledě na své rodiče - stvořitele - existuje dál? Kdo ho drží při životě? Co je to vlastně život? Existuje věčný život? Jestli ano, může mít smrt nějakou reálnou podobu?

Některé otázky ani neumím vyjádřit slovy. Prodírala jsem se spleť nejrůznějších klišé a hledala skryté významy v hlubinách svého nitra. Život je síla, jakýsi univerzální vysílač, jehož signály může přijímat každá osoba, říkala jsem si v duchu. Tělo je pak pouhý nástroj, věc stejně neživá jako kov či dřevo, dokud se nevyładí na správnou stanici. A možná jsme jen součástí evolučního procesu, rostlinou, která se promění ve zvíře, z něhož se pak stane člověk. Za našimi sedmdesáti lety vědomí se třeba neskrývá nic než nekonečný vývoj k stále dokonalejšímu muži nebo ženě, nebo dokonce k jediné osobě, která plně spojí funkce obou. Jak to, že myslím? Jak to, že cítím? Neznala jsem ani sama sebe.

Nakoupila jsem si knihy. Musela jsem kvůli tomu Angele lhát, tvrdila jsem, že potřebuji peníze na punčochy a na rukavice, ale ve skutečnosti jsem spěchala do knihkupectví Bumpus a hledala v policích knihy o filozofii, přírodovědě a náboženství. Dozvěděla jsem se z nich mnoho, ale přesto zůstala celá řada otázek nezodpovězena.

„Ještě nikdo nenašel víru v knize,“ říkal mi kdysi pan farář. Postupně jsem si uvědomovala, že právě víra je to, co mi chybí. S vírou může člověk uvěřit všemu, ale bez ní? Copak existuje důkaz, že někdo vstal z mrtvých? Nebo že život není nic než sen, v němž si nejsme jisti ani tím, že se nám zdá?

Každou noc po návratu z plesu či večírku jsem se vrhla na postel a četla až do chvíle, kdy do oken začaly pronikat první nesmělé paprsky slunce a z ulice doléhalo hrkání a cinkání mlékařského povozu.

Propadala jsem čím dál většímu zoufalství - nejen proto, že mi knihy nenabídly řešení pro mé problémy, ale především proto, že jsem strašně toužila vidět Philipa. Jeho mlčení mě zraňovalo víc než co jiného.

Jednou ráno kolem půl jedenácté mi zazvonil u postele telefon. Ten zvuk mi byl neskutečně protivný. Nespala jsem skoro celou noc a usnula jsem teprve nad ránem naprostým vyčerpáním.

„Haló,“ zamumlala jsem ospale. „Kdo volá?“

„To jste vy, Lyn?“ ozval se hlas.

Rázem jsem byla vzhůru. Srdce se mi rozbušilo, nervózně jsem sevřela sluchátko oběma rukama.

„Ach, to jste vy,“ ujelo mi, než jsem se vzpamatovala. „Poznala jste mě po hlase?“ zeptal se.

„Také se divím,“ odpověděla jsem. „V poslední době jsem neměla moc příležitostí vás slyšet.“

Jakmile jsem svá slova vyřkla, dala bych nevím co, abych je mohla vzít zpět. Jako obvykle jsem řekla první, co mi přišlo na jazyk, a dala mu tak vědět, že mi chyběl.

„Kam jdete dnes na večeři?“ zeptal se.

„Nikam,“ odpověděla jsem, ačkoli to nebyla pravda. Bylo mi to však jedno.

„Tak pojed'te na večeři se mnou,“ navrhl. „V Londýně je sice horko, ale můžeme vyrazit do Longmooru, to je moje venkovské sídlo. Autem tam budeme za necelou hodinu a půl. Pojedete?“

„Velmi ráda,“ souhlasila jsem.

„Výborně. Zastavím se pro vás v sedm hodin. A netrapte se, co si vzít na sebe - společnost budeme tvořit jen my dva. Nebo s sebou chcete doprovod?“

„Samozřejmě, alespoň sto hostů a orchestr navrch,“ odpověděla jsem kousavě.

Philip se rozesmál.

„Budu vás čekat v sedm,“ slíbila jsem. „Takže ne abyste se opozdil. Zatím na shledanou.“

Zavěsila jsem a padla jsem zpátky do postele s nádherným, vkrádavým pocitem štěstí a vzrušení. Chce se se mnou sejít. Nezapomněl na mě. Ta slova, která nás rozdělila, možná nebyla tak závažná, jak jsem myslela. A třeba se konečně rozplynul Nadin přízrak, nebo se alespoň načas stáhl.

„Odstup, Nado!“ přikazovala jsem. „Odstup od něho a nevracej se. Už jsi ho jednou měla, teď už na něho nemáš právo.“

Bylo poměrně snadné říct Philipovi, že na večer nemám žádný program, ale dobře jsem věděla, že mám jít s Angelou na ples. Pořádal se zejména měna pro mladé dívky a podobných akcí jsem měla za několik posledních týdnů víc než dost. Vůbec se mi tam nechtělo. Co mám Angele říct? Možná bude nejlepší jít s pravdou ven, nebo alespoň s částečnou pravdu, rozhodla jsem se. Když jsem se však vydala za Angelou, zmocnila se mě nervozita, bála jsem se, že se nějak podřeknu a vzbudím u ní podezření.

„Dnes ráno sis nějak přispala,“ začala jsem riskantně oklikou.

„To ano,“ připustila. „Ale i teď jsem příšerně unavená.“

„Přepojili mi hovor s Philipem Chadleighem, protože jsi ještě spala,“ pokračovala jsem jako nevinnost sama. „Se sirem Philipem?“ zeptala se zostra. „Proč volal, co chtěl?“

„Nic převratného. Pořádá dnes v Longmoor Parku menší večírek pro mladé lidi a pozval mě. Myslím, že se ten večírek koná na počest Elizabeth.“ Mluvila jsem velmi opatrně, vůbec jsem se neodvážila na Angelu podívat. Zvolna jsem přešla přes pokoj k toaletnímu stolku, srovnala jsem ve váze u zrcadla kytici růží a začala se přehrabovat ve zlatých cetkách.

„Mě nepozval?“ zajímala se Angela.

„Ne. Říkal, že tě tím nechce obtěžovat,“ odpověděla jsem. „Pozval jen pár lidí, myslím, že se to týká hlavně debutantek.“

„Elizabeth Batleyová není žádná debutantka,“ namítla Angela.

Zatajila jsem dech. Uvědomila jsem si, že jsem to se svou povídačkou přehnala.

„Vždyť je to jeho příbuzná a u příbuzných věk nerozhoduje,“ zkusila jsem vymanévrovat z tenkého ledu.

„Dnes večer máme jít na ples,“ vzpomněla si Angela.

„Já vím. Jenže já vážně nevěděla, co mám dělat, když jsi nebyla vzhůru. Pak jsem usoudila, že sir Philip je významná osoba a vy budete s Henrym jen rádi, když jeho pozvání přijmu. A pokud se to nebude hodit, zvedneme telefon a odvoláme to.“

„Možná bys k němu měla raději jet,“ pronesla Angela zamyšleně. „Ten ples u Dawsonů nebude taková událost, kterou bychom neměli propásnout. Napíšu jim a vymluvím se, že jsi například onemocněla nebo něco podobného. Nevíš, jestli měl jít Henry s námi? Nějak si to nemůžu vybavit.“

„Myslím, že ne,“ odpověděla jsem.

„V tom případě bych si mohla někam vyrazit s Douglasem,“ rozzářila se Angela. „To bude skvělé. Rozhodla jsi se naprosto správně, že jsi pozvání sira Philipa přijala.“

„Těší mě, že ti to udělalo takovou radost,“ řekla jsem. „Přece jen jsem se strachovala.“

Alespoň že ta poslední věta byla pravda. Jinak jsem se po odchodu z Angelina pokoje cítila provinile a zahanbeně. Bylo mi nanejvýš protivné lhát a zvláště Angele, která se ke mně chovala tak mile. Zároveň jsem si však uvědomovala, že bych nesnesla vzrušený kolotoč spekulací a nárážek, který by se okamžitě roztočil, kdyby Angela, Henry nebo někdo jiný začal tušit, že sir Philip o mě projevuje zájem. Uměla jsem si živě představit, co by následovalo. Výčitky utrápené Elizabeth. Tázavé pohledy při každém návratu domů, nevyslovené, otázky na rtech lidí z mého okolí - už tě požádalo ruku? To bych vážně nesnesla. Asi bych raději už nikdy nechtěla sira Philipa vidět. Odešla bych a snažila se zapomenout na něho i na nervózní vzrušení a téměř bolestné chvění, které jsem prožívala v očekávání blížícího se večera.

O něco později se mě Angela jen tak mezi řečí zeptala, jestli se sir Philip pro mě zastaví.

„Myslím, že pro mě pošle auto,“ odvětila jsem.

„Kdyby se tu objevil osobně, ráda bych se s ním viděla,“ řekla Angela. „Na kolik hodin jste domluveni? Na půl osmou? To bych mohla být už zpátky z koktejlu.“

„Prima,“ prohodila jsem neurčitě, abych se vyhnula přímé lži, ale věděla jsem, že v tu dobu už budu na cestě do Longmooru.

Nachystaná jsem byla mnohem dřív, i když jsem se třikrát nebo čtyřikrát převlékla, než jsem byla jakž takž spokojená se svým vzhledem. Jakmile odbilo sedm hodin, přehodila jsem si přes ruku plášť a sešla dolů. Rozhodla jsem se, že nepočkám v hale, kde bych neušla pozornosti všímavých sluhů, ale v jídelně, odkud jsem viděla na náměstí, a mohla tak zahlédnout Philipovo auto, dřív než k nám dorazí.

Protože dnes večer nezůstával nikdo z nás na večeři doma, bylo jen málo pravděpodobné, že by se v jídelně objevil majordom či nějaký sluha. Stála jsem mezi chippendaleskými židlemi z 18. století a popoháněla jsem minuty, aby ubíhaly rychleji a sir Philip už přijel. Každá vteřina mi připadala jako věčnost, než jsem konečně spatřila velký šedivý rolls, jak pomalu zajíždí ke vchodu. Řidič ještě nestačil vystoupit a já už proklouzla hlavními dveřmi a rychle je za sebou zavřela.

Mezitím se otevřely zadní dveře auta a na chodníku se objevil Philip.

„Doufám, že nejedu příliš pozdě?“ Podal mi ruku na pozdrav. „Jak se vám jinak daří, Lyn?“

„Pojedete,“ řekla jsem místo odpovědi. Asi jsem vypadala zmateně. „Povídat si můžeme cestou.“

Pomohl mi nasednout do auta a uvelebil se vedle mě. „Pročpak jste jako na jehlách?“ otázal se, jakmile se auto dalo do pohybu. „Chováte se jako učiněná konspirátorka.“

„Mám k tomu své důvody,“ přiznala jsem. Původně jsem měla jít na nějaký příšerný ples. Spousta slečinek, spousta matinek - však víte, co mám na mysli. Musela jsem vymyslet nekonečné množství lží, abych dnes večer mohla jet s vámi.“

„To jste tak moc toužila jet se mnou?“ zeptal se.

„Ano,“ přikývla jsem. „Vážně moc.“

Možná jsem svou odpověď nepromýšlela, možná jsem řekla pravdu proto, že jsem se před Philipem nedokázala přetvařovat.

„To mě těší,“ odpověděl. „Byl bych zklamán, kdybyste mé pozvání odmítla.“

Jeho slova byla sama o sobě vřelá, ale z tónu jeho hlasu mě poněkud zamrazilo. Opět se mnou jednal velice formálně. Uchýlil se k dřívější zdrženlivosti, uhýbal přede mnou, i když jsem od první chvíle našeho setkání věděla, že mě zase rád vidí.

Sevělo se mi náhle srdce, ale pak jsem si v duchu vynadala a přinutila se jakoby nic říct:

„Nenechám si přece ujít návštěvu Longmooru. Přečetla jsem snad všechno o tamějších drahocennostech, obrazech či tapisériích. Nevím, jestli budete mít náladu, ale musíte mě vzít dnes večer na podrobnou prohlídku.“

„Aha, to je ten hlavní důvod, proč jedete tak nadšeně se mnou,“ zasmál se.

„Samozřejmě!“ odpověděla jsem nevinně. „A co jste si myslel?“

„Nikdy pořádně nevím, co si myslím, když jsem s vámi, Lyn,“ přiznal. „Někdy jednáte přiměřeně svému věku, jindy mi připadáte jako zkušená padesátiletá šedesátiletá žena, která provází mladého muže složitostmi života.“

„Slibuji, že dnes budete průvodcem vy.“

„Páni!“ vzdychl si. „Měl jsem vás radši pozvat na večeři do restaurace.“

„Restaurace jsou plné lidí, kteří se nepohodli se svými partnery a nemohou si dovolit služebnictvo,“ řekla jsem. Tu poznámku jsem neměla ze své hlavy - asi před týdnem jsem ji slyšela od jedné Angeliny přítelkyně, ale sir Philip se zasmál, o což mi především šlo.

„Namítala něco vaše sestra, že jedete ke mně bez doprovodu?“ zajímal se.

„Vůbec,“ zavrtěla jsem hlavou. „Zapomínáte, že nejsem debutantka v pravém smyslu slova. Navíc byla ráda, že bude mít volný večer.“

„Cítil jsem se trochu provinile, že jsem ji nepozval také,“ přiznal se. „Ale myslel jsem, že si spolu popovídáme mnohem lépe, když budeme sami.“

„Nesnáším větší společnost,“ podotkla jsem.

„Začínám nabývat dojem, že jste problémové dítě,“ řekl. „Co se probůh stane s takovou krasavicí, která nemá ráda společnost, nezajímají ji restaurace a nesnáší davy?“

Potěšilo mě, že si to zapamatoval.

„Asi se provdám za kaplana a usadím se v nějaké zastrčené farnosti, kde se při shromáždění nesejde víc než deset lidí.“

„Myslím, že jste předurčena k lepšímu osudu,“ pronesl Philip naprosto vážně.

„Tak či onak se budu muset provdat,“ odpověděla jsem. „Nevychovali mě k jinému způsobu života. Asi bych si nedokázala sehnat zaměstnání ani jako pomocnice v domácnosti.“

„Poslyšte, vy jste ve skutečnosti staromódní,“ poznamenal.

„Přesně tak!“ přisvědčila jsem. „Jsem něco jako poslední růže edvardovského léta!“

Philip se zasmál.

„Když si nedáte pozor, stane se z vás mudrc a pak vám nezbude než otevřít Salon a přijímat ve dne v noci hosty.“

„V tom případě už raději nikdy neotevřu ústa!“ slíbila jsem. „Nic horšího si totiž neumím představit.“

„Copak se nerada bavíte?“ vyzvídal.

Vycítila jsem, že má pro tuto otázku nějaký důvod, a tak jsem odpověděla zcela seriózně:

„Ale ano, pokud to má smysl. Naopak mi vadí bezduché sedánky. Lidé se večer co večeru někoho scházejí, jen aby pili a tlachali o sobě a o druhých. V tom žádný smysl nevidím. Přicházejí pořád stejné osoby a vedou pořád stejnou konverzaci.“

„A jak by se podle vás měli lidé bavit, aby to mělo smysl?“

„O politice, obchodech, dobročinnosti, a ne pořád dokola opakovat klepy.“

„Komu se ve vaší rodině nejvíc podobáte?“ zeptal se najednou.

„Pokud jde o vzhled, nejvíc matce, ale v ostatním asi nikomu.“

„Tak kde se ve vás vzaly vaše povahové rysy, proč jste taková, jaká jste?“ chtěl vědět.

„Na to se často ptám sama sebe,“ pokrčila jsem rameny, „ale odpověď jsem zatím nenašla.“

Čas cestou do Longrnoor Parku uběhl neskutečně rychle. Když jsme projeli velkou železnou branou a ocitli se na široké cestě pod vzrostlou dubovou alejí, nechtělo se mi věřit, že od výjezdu uplynula už hodina a půl. Naklonila jsem se dopředu a na vrcholu kopečku před sebou jsem

spatřila úžasný dům z červených cihel, kolem trávníky a terasy, jež klesaly k stříbrnému jezeru.

Kapitola 13

Nyní je těžké znovu si uvědomit, jaké byly mé první dojmy z Longmooru, ale myslím, že od první chvíle navzdory vši honosnosti, zdejší drahocennostem a luxusu na mě působil jako příjemné, šťastné sídlo, kde by byla radost žít a vytvořit si domov.

Philip mě vzal na prohlídku a já brzy pochopila, proč je na Longmoor tak pyšný a proč se jeho hlas občas zachvěje dojetím. Nejvíce to bylo patrné v pokojích jeho matky. Udržoval je přesně v tom stavu, jak je opustila. Stačilo se rozhlédnout a člověk vycítil, že to byla laskavá, milá osoba s dokonale vybraným vkusem, protože všechno v jejím obydlí bylo dokonalé. Počínaje obrazy na zdech a konče drobnými porcelánovými ozdobami na políčkách vedle psacího stolu - každá věc byla svého druhu unikát a v očích znalců zřejmě nenahraditelná.

„Rodiče spolu byli neuvěřitelně šťastní,“ řekl sir Philip. „Předpokládám, že jste se asi něco doslechla o tom, jak skonali.“

Odpověděla jsem mu, že ne - můj zájem ještě zvýšila dvojice rozměrných portrétů, z nichž na mě shlíželi jeho otec a matka. V obou rodičích se dala vysledovat podobnost s jejich synem. Zatímco po otci zdědil charakteristické rysy, po matce měl jemné oči a citlivá, nicméně pevná ústa.

„Povídejte, prosím,“ dodala jsem.

„Otec byl dost dlouho nemocný,“ začal sir Philip. „Tvrdě pracoval celá léta. Ministerským předsedou sice byl jen velmi krátce, ale zaujímal ve vládě i jiné posty. Řadil se k lidem, kteří se odhodlaně zhostí každého úkolu do vyčerpání všech sil. Když nastoupil do funkce premiéra, byl už poměrně starý. Z krymské války si odnesl několik zranění, která se nikdy zcela nevyлéčila. Brzy poznal, že už nedokáže lidem, kteří ho zvolili, odevzdávat beze zbytku všechny síly. Rezignoval proto a po závěrečné audienci u krále odjel rovnou sem, nemocný, pouze v doprovodu matky.“

Strávili spolu necelé tři klidné týdny, sedávali v zahradě, šťastní, že jsou zpátky v místech, která pro ně odjakživa znamenala domova nade vše je milovali. Jednou večer však dorazil posel z Londýna. Vláda padla! Strana prosila otce, aby se vrátil a pomohl řešit zoufale překerní

situaci. Pokud prý nechce přijmout nějaké oficiální místo, tak alespoň jako poradce. Otec váhal, přemýšlel, co je jeho povinnost. Matka si dělala značné starosti. Uvědomovala si totiž, že pozbyl mnohem více sil, než si sám uvědomoval. Prosila ho, aby nikam nejezdil. Nakonec se rozhodli, že otázku odloží na ráno, protože už bylo beztak dost pozdě. Poslovi nabídli nocleh.

Ráno otec oznámil, že se rozhodl vrátit ke svým povinnostem. Matce to lámalo srdce. Těšila se na společný odpočinek, těšila se na dny, které tady spolu prožijí, aniž by je neustále zatěžoval stres či jiné vyhrcoené situace.

Odjeli do Londýna a otec téměř čtyři další roky pokračoval v práci. Odmítl sice zaujmout jakékoli veřejné místo, ale jeho vliv a pomoc byly nepochybně nenahraditelné. Jak pro vlast, tak pro stranu.

Vůbec nechápu, jak to všechno mohl vydržet, ale odmítal se nechat srazit na kolena svým nalomeným zdravím. Nutil se do práce, přestože někdy trpěl nesnesitelnými bolestmi, kdy jen seděl, svíral opěrky křesla, neschopen slova, čelo orosené potem. Tehdy matka ukázala, co znamená skutečná láska. Nikdy nereptala, nikdy si nestěžovala, nikdy nelitovala času, který tím ztrácela, ani života, který postupně končil ve službách veřejnosti. Kdykoli to jen bylo možné, stála mu po boku, pečovala o něho ze všech sil, dohlížela na něho dnem i nocí, nikdy nemyslela na sebe.

Čas plynul a jednou to muselo přijít, i když - lékaři předpovídali, že k tomu dojde mnohem dříve - otec se zhroutil. Dozvěděl jsem se, že se to stalo v přítomnosti většiny členů vlády, kteří se u něho sešli na jednání. Promlouval k nim a poslední slova, která pronesl, prý zněla: „Za Boha a naši milovanou Anglii.“ Pak se skácel a upadl do bezvědomí. Už se nikdy neprobral.

Byl jsem v té době naštěstí v Londýně. Příbuzní a přátelé se sjeli z celé Anglie. Většina z nich předpokládala, že matku naleznou zdrcenou smutkem. K překvapení všech však byla v naprostém klidu. Pamatuji si ji, jako by to bylo dnes: černé šaty, poněkud bledá v obličeji, hlavu vysoko vztyčenou, jasný, nezlomený hlas, když domlouvala jednotlivé body pohřbu - jaké se budou hrát písně, které lidi pozvat.

Zůstali jsme toho večera dost dlouho vzhůru. Všichni žasli, jak se matka ovládá. Někteří z příbuzných to dokonce považovali za něco nepřirozeného. Když jsme se konečně rozhodli jít spát, shromáždili

jsme se v hale. Políbila mě a někdo poněkud sentimentálně pronesl: „Edith, byla jsi obdivuhodná. V budoucnu se na nás klidně spolehni, budeme ti pomáhat ze všech sil.’

Chvilí se na nás smutně dívala a pak řekla: „Děkuji vám všem, ale já vlastně nemám proč žít dál.’ S těmi slovy odešla nahoru.

Ráno byla mrtvá. Na rtech měla tichý úsměv. Odešla v klidu během spánku - doktor jen napsal ‚zástava srdce’. My všichni jsme ale věděli, že se jen naplnila její poslední věta - neměla proč žít.

Měli společný pohřeb a myslím, že v jistém smyslu to byl nejšťastnější pohřeb, jehož jsem se kdy účastnil. Pochopitelně jsme kvůli nim truchlili, ale nemohli jsme nic změnit. Navíc otec v posledních letech života tolik vytrpěl, že mu člověk jen přál, aby našel pokoj se svou milovanou ženou po boku.“

Když sir Philip skončil, měla jsem oči zalité slzami. „Ten příběh je nádherný,“ vydechla jsem a za chvíli jsem dodala: „Je to krásné, když se dva lidé takhle milují.“

„Měli obrovské štěstí!“

Zdálo se mi, že jsem ve Philipově hlase zaslechla náznak závisti. Otočil se od portrétů a pokračovali jsme do obrazárny, kde visely portréty předků. Valnou většinu z nich jsem už viděla na reprodukcích v knize o Longmoor Parku.

Večeře se podávala ve čtvrt na deset a po ní jsme si vyšli do zahrady. Zdejší trávník byl hebký jako samet, kolem voněly šeříky a růže. Bylo tu nesmírné ticho, jen občas jsme zaslechli někde za keři skřek páva.

„Myslím, že tu máte krásný domov,“ prolomila jsem předchozí mlčení. Ohlédla jsem se na siluetu domu, který se temně tyčil proti pohasínající obloze. Jen z oken vytékalo světlo jako roztavené zlato.

„Myslím si totéž,“ odpověděl Philip. „Ale bohužel se sem nedostávám příliš často. Ne,“ dodal rychle, „to není úplně pravda. Přijíždím sem většinou v něčí společnosti, ale zřídkakdy sám. Cítím se tu osaměle. Tenhle dům je svým založením rodinný, jeho historie je historie štěstí, oddaných Chadleighů, kteří žili spokojeně v kruhu svých blízkých.“

Do žíl se mi najednou vlila odvaha.

„Proč se tedy neoženíte?“ zeptala jsem se.

Cítila jsem, že ztuhl. Nastal napjatý okamžik, moje poznámka balancovala na hraně - má ji pochopit jako nestoudnou vlezlost, nebo ji přijmout jako přátelské dloubnutí?

„Asi mám strach,“ pronesl konečně.

„Z čeho?“

Čekala jsem, že řekne, „že budu nešťastný“, ale místo toho odpověděl něco úplně jiného:

„Mám strach, že bych někoho příliš miloval.“

Nereagovala jsem. Po chvíli pokračoval sám od sebe.

„Jednou se mi to už stalo. Asi o tom něco víte. Některá z vašich milých přítelkyň vám určitě ráda poví o mé minulosti. Stačí, abyste naslouchala.“

„Povězte mi to sám,“ vybídla jsem ho jemně.

„Ne,“ zavrtněl zprudka hlavou. „Nechci o tom vůbec mluvit. Chci zapomenout.“

„Už jste si o tom někdy s někým povídal?“ zajímalo mě. „Ne,“ odsekl. „Nemám k tomu důvod.“

„Někdy to bývá ta nejsnazší cesta, jak můžete zapomenout,“ namítla jsem. „Když člověk dusí věci v sobě, tváří se rezervovaně a okatě dává najevo, že nehledá lítost, jeho pocit neštěstí se naopak znásobuje.“

„Jak to víte?“ podivil se.

To mě přivedlo do rozpaků. Obecně vzato jsem nevěděla nic, ale pokud šlo o Philipa, vsadila bych se o všechno, že mám pravdu. Z mnoha drobných příznaků jsem nabyla jistotu. Nevím proč, rozhodně jsem neměla žádné zkušenosti s jinými muži, ale určitá část mé mysli mě na základě našich předchozích rozhovorů k tomuto přesvědčení dovedla. Kdybych měla čas přemýšlet, možná bych dostala strach.

„Mám dojem,“ začala jsem pomalu, „že místo abyste se snažil svému neštěstí uniknout, naopak je živíte a posilujete.“

„Vůbec mě neznáte,“ prohlásil s tichou zlobou. „Vaše domněnky jsou jen dílem vašich představ.“

„Kdepak,“ odporovala jsem napjatě. „Určitě ne. Prostě to vím. Říká se tomu, tuším, ženská intuice, chcete-li pro to přesnější označení.“

„Budiž,“ řekl. „Nícméně se mýlíte. Naprosto se mýlíte. Ta prastará teorie, že přiznání uleví duši, možná pro některé lidi platí, ale rozhodně ne pro mě. Chci za vším udělat tlustou čáru. V Ranelaghu jsem vám řekl, že chci obrátit nový list. Myslíte, že na to nemám dost sil?“

„A máte je?“ otázala jsem se. „Zlepšily se vaše pocity za poslední týden nebo zhoršily?“

Mluvila jsem opět dost odvázně, ale také jsem teď věděla, proč mi Philip tak dlouho nevolal. Musel si odtrpět své. Když jsem tehdy bezděky zarecitovala část básně, okamžitě se ode mě odpoutal, vrátil se do společnosti svého přízraku a mučil se vzpomínkami, které neblednou a které nemůže zabít.

„Bud'te raději zticha!“ rozkázal z ničeho nic zlostně. „Nepřijeli jsme sem proto, abych mluvil o sobě či o své minulosti. Říkám vám, že ta je zapomenuta.“

Vytáhl krabičku cigaret a zapálil si. Sledovala jsem ho a všimla si, že se mu chvěje ruka. Poprvé jsem se vůči němu cítila poněkud chladně a měla jiné mínění než on. Dívala jsem se na něho téměř nezaujatě. Jako bych se v tom okamžiku oddělila od vlastních pocitů, od své lásky i od naší vzájemné blízkosti, jež jsem si po celou dobu tak ostře uvědomovala. Věděla jsem, že mu můžu pomoci, že mám k tomu sílu i moc. Připadal mi jako muž stížený jakousi chorobou, horečkou, která ho nenechá na pokoji, a já že mám v rukou protijed či lék.

Vytáhl najednou cigaretu z úst a zahodil ji přes zábradlí do zahrady.

„Naše cesta sem není samoučelná. Mám k ní určitý důvod,“ řekl.

„Jaký?“ zeptala jsem se.

„Chci vás požádat o ruku.“

Chvilí jsem myslela, že jsem se přeslechla. Teprve po dlouhé pauze jsem jakoby z dálky uslyšela vlastní hlas: „Proč?“

Otočil se ke mně tváří.

„Lyn, ten předchozí rozhovor neberte jako předeheru, kterou jsem zvolil, abych vás požádal o ruku. Ještě před tím, než jsem vás pozval na dnešní večer, jsem cítil, že se to musí stát tady, v mém domově. Zvažte, zda chcete a zda můžete být mou ženou. Existuje spousta věcí, které vám nemohu vysvětlit nebo spíš nechci. Chtěl bych vás požádat, abyste mě přijala takového, jaký jsem. Otázky, které vás napadají, mi raději neklad'te a nechejte pracovat čas, ať vyřeší tu záplavu problémů, které beztak nesprovodíme ze světa, když se jim vzepřeme nyní. Jsem starší než vy, ale v mnoha ohledech máme hodně spolčeného.“

Znovu jsem se slyšela promluvit cizím hlasem: „Neodpověděl jste mi na otázku. Ptala jsem se vás, proč si mě chcete vzít.“

Rozhostilo se mlčení. Věděla jsem, že Philip na mě v šeru upírá zrak a usilovně se snaží pohlédnout mi do očí. Odvrátila jsem se. Dívala jsem se do míst, kde se trávník svažoval k jezeru. Nad vrcholem vzdáleného kopce se na potemnělé obloze objevily první hvězdy.

„Chci ženu,“ ozval se konečně. „Chci domov a děti.“

Jeho odpověď mě ani nepotěšila, ani nezklamala. V hlubinách svého nitra jsem věděla, že se mnou jedná na rovinu. Neřekl by mi, že mě miluje, kdyby to nebyla pravda. Sepjala jsem ruce, na holých pažích jsem ucítila chlad vycházející ze studeného kamene na terase.

„Pokusím se, abyste byl šťastný,“ špitla jsem.

Přistoupil ke mně blíž, vzal mě za obě ruce a pozvedl je ke rtům.

„Děkuji vám, Lyn.“ V jeho hlase zaznělo tolik vděku, až mě to dojalo a zlomilo moji vnitřní odcizenost. Poprvé jsem se zachvěla pocitem, který nebyl strachem, ale spíš zvláštním, dosud neuvědomovaným štěstím.

Zdálo se, že není co dodat. Instinktivně jsme se oba otočili k domu. Sluhové nám přinesli vychlazené nápoje. Napili jsme se, já jsem si pak oblékla plášť a zamířili jsme ke dveřím. Philip rozhodl, že na zpáteční cestě bude řídit sám. Oba jsme si sedli dopředu, zatímco řidič dozadu. Nejeli jsme však po příjezdové cestě, kterou jsme přijeli, ale zabočili jsme ke strmému kopci, na jehož vrcholu Philip otočil auto a před očima se nám vylouplo sídlo v celé své kráse.

Dokonale sladěná zeleň a stříbro hladiny, kamenné terasy i okouzlující proporce domu doslova vyrážely dech. „Tady je náš domov, Lyn,“ pronesl měkce.

Pouze jsem se na něho usmála, protože jsem cítila, že žádná slova nedokážou vyjádřit, co si myslím.

Cestou do Londýna jsme většinou mlčeli, a když už jsme promluvili, tak o běžných věcech. Před naším domem mi Philip řekl:

„Ráno vám zavolám. Řeknete mi, kdy se u vás mohu zastavit, abych se sešel s vaší sestrou.“

Doprovodil mě až ke vchodovým dveřím a já začala hledat v kabelce klíče. Řidič stál na chodníku vedle auta. Konečně jsem klíče vyhrabala a otočila jsem se, abych se rozloučila. Vzal mě zcela formálně za ruku.

„Dobrou noc, Lyn, dobře se vyspěte.“

„Dobrou noc, Philipe,“ odpověděla jsem. Odemkla jsem dveře a zmizela vevnitř.

Zamířila jsem rovnou ke schodům a vydala se po nich vzhůru. V domě platilo pravidlo, že se nepoužíval výtah, když Angela spala, protože ji hluk kabiny probouzel. Když jsem však vyšla do prvního patra, z přijímacího pokoje jsem ke svému překvapení zaslechla hlasy. Letmo jsem pohlédla na nástěnné hodiny. Ještě nebylo ani dvanáct. Odložila jsem plášť na křeslo a otevřela jsem dveře.

Před krbem se shromáždila necelá desítka lidí. Působná Angela v modrých saténových šatech, Douglas Ormonde s velkou sklenicí whisky a sody v ruce, několik dalších mužů a žen, které jsem neznala, a konečně Henry v obyčejném obleku, nejspíš se právě vrátil ze sněmovny a teď pokuřoval velký doutník.

„Zdravím tě, miláčku,“ zahalasila Angela. „Jaký byl večírek? Pěkný? Lyn byla dnes večer v Longmoor Parku - z Philipa Chadleigha se pomalu stává její nápadník,“ dodala ostatním na vysvětlenou.

„No, no, nežertuj, třeba jde o víc než o pouhé hledění si do očí,“ ozval se Henry povýšeně. „Ve sněmovně teď kolují řeči, že si ministerský předseda nechal pozvat Chadleigha a oznámil mu: Philipe, usiluji o to, aby tě jmenovali příštím místokrálem v Indii, ale podmínkou je, že budeš ženatý.' Víte, co mu na to prý Chadleigh odpověděl? Neznám, pane, žádnou ženu, kterou bych si chtěl vzít.' Premiér ho však odbyl slovy: Nějakou si už najdeš, můj drahý Philipe. Vdavekchtivých žen je stejně hodně jako nezaměstnaných mužů.“

Henryho historka vyvolala bujarý smích. Najednou, nevím, co to do mě vjelo, jsem pocítila vztek. Všechny jsem je nenáviděla - Angelu, která se usmívala na Douglase Ormonda, Douglase, jenž popíjel Henryho whisky, Henryho s jeho těžkopádnou důležitostí, s velkým doutníkem a s očividnou radostí, že může přispět k lepšímu nějakou trapnou historkou, a stejně tak i všechny ostatní hosty, jejich prázdné obličejy, vykrmená, nastrojená těla, jejich dychtivost vyslechnout si něco pikantního o někom jiném, zvláště když to není nic laskavého.

Otočila jsem se ke dveřím.

„Philip Chadleigh nemusí hledat daleko,“ pronesla jsem studeně. „Dnes večer jsem mu slíbila, že se za něho provdám.“

Zahlédla jsem krátký záblesk rozpaků na vyplašených obličejích a vzápětí jsem odešla. Vyběhla jsem po schodech a zamkla se ve svém pokoji. Chtěla jsem být sama - absolutně sama.

Kapitola 14

Když jsem se ráno probudila, vztek už mě přešel, ale cítila jsem se nervózní a trochu jsem měla i strach, co mě teď čeká. Včera večer, brzy poté, co jsem se zamkla v pokoji, zatukala Angela na dveře. Chvilí jsem neodpovídala a pak jsem zakřičela:

„Jsem unavená a dnes večer už nechci s nikým mluvit.“

„Pusť mě dovnitř alespoň na chvilíčku,“ žadonila.

Cítila jsem, že by rozhovor s ní nedopadl dobře. Nedokázala bych v tu chvíli podat žádné vysvětlení ani zodpovědět žádné otázky, které by mi sestra určitě položila.

„Prosím tě, Angelo, všechno ti řeknu zítra!“ vymlouvala jsem se.

Předpokládala jsem, že se na mě zlobí a je zklamaná. „No tak dobře,“ řekla nakonec. Úplně jsem viděla před očima, jak krčí rameny, otáčí se a schází zpátky dolů.

Nevím, proč jsem se tak rozohnila v přijímacím salonu. Možná to byla reakce po těžkém, složitém večeru a vybičovaných emocích. Můj vztek nechtěl dlouho odeznít. Ležela jsem na posteli a přála si, abych mohla utéct s Philipem někam pryč a daleko. Vzali bychom se docela v tichosti, bez zmatků a planého řečnění v nějakém zastrčeném venkovském kostelíku. Teprve během našich líbánek, až bychom byli z dosahu okolí, bychom světu oznámili, že se z nás stali manželé. Ach, to by bylo úžasné! Věděla jsem však, že o tom nemá smysl uvažovat. Nesměla jsem zapomínat na své rodiče, navíc Philipovo postavení vyžadovalo od nás obou určité povinnosti.

Trvalo poměrně dlouho, než mi začal docházet smysl Henryho historky, ale pak už jsem ani okamžik nepochybovala, co se za tím skrývá. Nezbylo mi, než si přiznat pravdu: tak proto se Philip se mnou chce oženit! To je ten pravý důvod!

Vyskočila jsem z postele a začala se procházet po pokoji. Vždycky se mi špatně přemýšlelo, když jsem ležela bez hnutí. Pokud jsem chtěla uvést rozum do činnosti, musela jsem rozhýbat tělo. Jako bych chtěla uniknout tísnivé nerozhodnosti a rozkolísanosti. Mockerát mě už napadlo, že to byl zvláštní způsob, jak strávit první noc po zasnoubení. Většina dívek by uléhala ke spánku rozechvělá, nadšená, spokojená, že

získala milovaného muže, v naději, že jim budoucnost přinese naplnění všech tužeb a přání.

Já však byla v úplně jiné situaci. Ocitla jsem na prahu nového života, jenž pro mě nechystal žádnou jistotu. Philipa jsem milovala. Tím jsem si byla zcela jistá - milovala jsem ho tak vroucně a hluboce, že se to vymykalo mému chápání. Byl to neuvěřitelně silný pocit, který zřejmě vyvěral z jakéhosi zdroje, jehož existenci jsem si dosud neuvědomovala. Moje láska nebyla nově zrozené, bezmocné dítě, které bych musela chovat, ale cosi velikého a svou mohutností s ničím nesrovnatelného. Milovala jsem Philipa, o tom nebylo nejmenších pochyb, ale stačilo to? Dokážu si ho svou láskou udržet? Bude má láska natolik silná, aby bojovala a zdolala Nadin přízrak?

Už cestou z Longmooru jsem v autě uvažovala, jestli mě nepožádal o ruku jen kvůli ní, protože si přál zapomenout na všechno, co pro něho v životě znamenala. Toto vysvětlení jsem byla ochotna přijmout - bylo rozumné a svým způsobem i logické. Ale teď jsem konečně věděla pravdu. Zasnoubili jsme se jen proto, že potřeboval manželku z politických důvodů. Přemítala jsem, zda toto vysvětlení oproti snaze vymanit se z vlivu dávno zemřelé ženy je pro mě přijatelnější.

Usnout se mi podařilo někdy kolem třetí hodiny a probudila jsem se až ve chvíli, kdy do pokoje pronikl okny proud slunečních paprsků. Nějaký čas mi trvalo, než jsem si uvědomila, že začíná nový den. Den, který ode mne bude hodně vyžadovat.

Na podnose se snídání ležel dopis. Nepřišel poštou, ale někdo ho doručil osobně. Ještě dřív, než jsem ho otevřela, jsem věděla, že je od Philipa. Jeho rukopis jsem dosud neviděla, ale připadal mi důvěrně známý či alespoň příznačný pro jeho osobu - vzpřímený, pěkně tvarovaný, lehkou nečitelností vyjadřující komplikovanou osobnost. Dopis nebyl nijak dlouhý.

Lyn, píší jen proto, abych Vám řekl, že jste mě učinila nesmírně šťastným. Vroucně se modlím, abych totéž mohl poskytnout já Vám a oba jsme v našem společném životě našli spokojenost a mír

Váš Philip

Dopis nesl včerejší datum. Zřejmě ho napsal hned po příjezdu domů a přikázal, že musí být ráno doručen. Četla jsem lístek znovu a znovu. Byla to první důvěrná věc, kterou jsem od něho dostala.

„V našem společném životě.“ Ta slova se mi v myšlenkách vytrvale vracela. Přisahala jsem sama sobě, že jestli to bude jen trochu možné, naplním náš život spokojeností a mírem, jak si přál.

Spoustě věcí jsem nerozuměla, spousty věcí jsem se bála, a přesto mě obestíralo nadšené vzrušení a štěstí. Mnoho žen by si se mnou určitě rádo vyměnilo místo, ale kolik z nich by dokázalo pochopit, že mě nečeká nijak snadná cesta, nýbrž strastiplná, nebezpečná pouť?

Ležela jsem ještě v posteli a v ruce držela Philipův dopis, když se otevřely dveře a dovnitř vstoupila Angela

v županu. Překvapeně jsem na ni vypoulila oči, protože tak brzy po ránu jsem ji od svého příjezdu nezažila.

„Drahoušku!“ zahalasila. Posadila se ke mně na postel a strojeně mě políbila. „Nemohla jsem vůbec spát, ani oka jsem nezamhouřila, jak jsem rozrušená. Chci teď všechno slyšet. Povídej. To, co jsi říkala včera večer, nebyl vtip, že ne?“

Nemohla jsem se ubránit, abych se nad její dychtivou zvědavostí nepousmála.

„Ne, nebyl to vtip,“ uklidnila jsem ji. „Opravdu se budu vdávat za Philipa. Dneska se za tebou chystá přijít.“

„Ach Lyn,“ rozzářila se. „To je to nejúžasnější a nejkrásnější, co jsem kdy slyšela. Pořád tomu nemohu uvěřit. Ale jak k tomu došlo? Vždyť jsi se s ním sotva dvakrát viděla.“

„To není tak úplná pravda,“ odpověděla jsem. „Minulý týden jsem s ním strávila celé odpoledne. Neřekla jsem ti o tom, ale snad se na mě teď kvůli tomu nebudeš zlobit.“

„Zlobit?“ zvolala Angela. „Má drahá, ty si vůbec neuvědomuješ, že jsi vytáhla největší trumf století! Kdo by se na tebe kvůli tomu zlobil? Lyn, Philip Chadleigh je ta největší partie v Londýně. Henry je z toho téměř bez sebe, jak jsi šikovná.“

„Takhle raději nemluv,“ odsekla jsem ostře. „Chci se za Philipa provdat, protože ho miluji.“

„Ale samozřejmě,“ smála se Angela. „Byla bys blázen, kdyby tomu bylo jinak. Marná sláva, sir Philip je vážně pohledný a přitažlivý muž.“

Uspořádáme úžasnou svatbu, musíš se provdat ještě dřív, než skončí sezona. Máme nejvyšší čas zahájit pořádné nákupy.“

Právě v tu chvíli jsem se zařekla, že mě nic na světě nepřiměje, abych se vdávala v Londýně. V mysli mi vytanul obraz malého venkovského kostelíky u nás doma, kde jsem byla pokřtěna, vzpomněla jsem na faráře, který byl léta můj nejbližší přítel, a na Maysfield, jenž jsem i navzdory horlivé touze ho opustit nadále milovala. Budu se vdávat doma, ať si kdo chce co chce říká. Ale právě teď nebyla vhodná chvíle pouštět se s Angelou do nějakých sporů.

„Angelo,“ pravila jsem úzkostně, „slib mi, že Philipa nezahrneš nějakými přehnanými city. Nechci, aby si myslel, že jsem se na něho vrhla jako moucha na lep.“

„Být takhle netaktní rozhodně nemám ve zvyku,“ zasmála se. „Ve skutečnosti mu budu tvrdit, že s nikým by neudělal takové štěstí jako s tebou. Určitě do tebe musí být blázen. Umí hezky milovat? Nepochybuji, že ano.“

Z těch otázek se do mě vkrádal chlad, a tak jsem je raději přešla.

„Musím napsat matce,“ řekla jsem. „A až budeš mluvit s Philipem, vybidni ho, aby našim rodičům také napsal, ano? Víš, jak jsou staromódní a dbají na konvence.“

„No, musím uznat, že jsi mi vytřela zrak,“ prohlásila Angela. „Celá rodina si myslela, jak jsem se dobře provdala, ale teď jsem ve srovnání s tebou učiněná Popelka.“

„Byla bych ráda, kdybys pořád nenarážela na Philipovu důležitost,“ napomenula jsem ji podrážděně.

„Proč ne?“ nechápala Angela. „Jestli z něho nakonec opravdu bude indický místokrál, ty budeš nejmladší místokrálovnou v historii. Mrzí mě, že jsi slyšela tu hloupou Henryho historku,“ dodala. „Nejspíš z toho nic není pravda. Ještě jsem od Henryho neslyšela klep, který by se ukázal jako pravdivý.“

„Zdá se mi, že ty bys docela ráda uvěřila alespoň té části o místokráli.“

„O jeho případném jmenování místokrálem se hovoří už dlouho,“ odpověděla bezstarostně. „Raději mi pověz, jestli už máš představu o datu svatby? Který den v týdnu by byl pro velkou svatbu nejlepší?“

„Neměly bychom o tom promluvit nejprve s Philipem?“ navrhla jsem. „Možná má už svou jasnou představu.“

„Má drahá holčičko,“ řekla Angela káravě, „dej na mou radu. Hned od počátku dávej zřetelně najevo, že o některých věcech budeš rozhodovat výhradně sama. Koneckonců bereš si staršího muže - můj případ byl úplně stejný - a ti už mívají vyhraněné názory. Když není člověk dostatečně opatrný, začnou se k tobě chovat jako k dítěti, rozhodují za tebe a dokonce ani neuznají za vhodné s tebou cokoli předem prodiskutovat nebo se tě zeptat, jestli se ti to či ono tak líbí nebo ne. Musíš si vymezit prostor hned od počátku. Jestli Philip začne strkat nos do svatby, řekni mu rovnou, že si ho nevezmeš.“

„Třeba mi uvěří,“ zasmála jsem se.

„To neříkej ani z legrace,“ předstírala Angela úlek. „To by byla hotová tragédie!“

Zvedla se a už se chystala odejít, ale ještě ji něco napadlo. Vzala mě za paži.

„Nechejme teď žerty stranou, drahoušku,“ pravila něžně. „Přeji ti od srdce co nejvíc štěstí. Strašně bych si přála, abys byla šťastná, šťastnější, než jsem kdy byla já.“

„Děkuji, sestřičko. Já bych si také přála, abys byla šťastná. Možná že štěstí jednoho dne najdeš tam, kde je nejméně očekáváš.“

Pokrčila rameny.

„Naštěstí za nepříliš vydařené manželství nacházím dobré náhražky, takže si nemám na co stěžovat. Nicméně předpokládám, že všichni toužíme být milováni lidmi, které sami milujeme a s nimiž se cítíme šťastně.“

Aniž vyčkala na moji odpověď, chvatně odešla, jako by se bála, že prozradí víc, než chce.

Chudák Angela, pomyslela jsem si. Pak jsem si uvědomila, že totéž bych mohla říct o sobě. Milovala jsem, ač jsem milována nebyla. Bylo to zrádně nebezpečné, v jistém ohledu dokonce ztřeštěné, ale instinktivně jsem se utěšovala nadějí a vírou, že se vše urovná k dobrému.

Když jsem se oblékala, zazvonil telefon. O několik vteřin později jsem už mluvila s Philipem. Byl zpočátku poněkud nejistý, jen jsme se zdvořile pozdravili a vyměnili si několik hloupých, konvenčních otázek na téma, jak se kdo z nás vyspal. „Kdy se s vámi opět uvidím?“ zeptal se konečně.

„Až budete chtít,“ odvětila jsem.

„Mohu vás pozvat na oběd?“

„Samozřejmě.“

„A co uděláme s vaší sestrou a švagrem?“ připomněl. „Asi bych se měl u vás dnes odpoledne zastavit.“

„Obávám se, že budete muset,“ potvrdila jsem. „Jsou tak uneseni, že se vás už nemohou dočkat, aby vám poblahopřáli.“

„Chudáčku Lyn,“ politoval mě. „Ale myslím, že tentokrát je to událost, kdy si celkem rádi vytrpíme halasení davu. Budete moci jít i na večeři?“

„Asi ano,“ odpověděla jsem.

„Přesvědčte svou sestru, že musíte jít dnes večer sama, že to může být na dlouhou dobu naposled.“

„Naposled?“ nechápala jsem.

„Jakmile se zpráva o našem zasnoubení dostane do novin, příbuzní, kolegové, instituce, spolupracovníci a já nevím kdo ještě začnou pořádát na naši počest koktejly, večírky a bůhví jaké další hrůzy,“ vysvětloval. „Dnes ještě máme příležitost povečeřet v klidu a popovídat si.“

„To bych ráda,“ souhlasila jsem.

„V tom případě asi bude lepší, když sestru se švagrem pozvu na oběd,“ řekl zamyšleně.

„Asi ano,“ přisvědčila jsem. „Určitě budou moci přijít. Dorazíme k vám, řekněme, kolem půl druhé. Pokud by nastala nějaká změna, ještě vám zavolám.“

„Platí. Teď mě ale omluvte, musím si pospíšit do parlamentu na jednání výboru. Jakékoli případné vzkazy nechejte u mého tajemníka. Zatím na shledanou a dávejte na sebe pozor, má drahá Lyn.“

„Dám,“ slíbila jsem.

Pozvání na oběd od sira Philipa Angelu i Henryho nadchlo, přesně jak jsem očekávala. Angela si okamžitě začala dělat hlavu, co si oblékne a jak bude vypadat, jako by se měla vdávat ona, a ne já. Oproti tomu Henry se ke mně choval s novou něhou a obřadnou úctou, jako bych se přes noc proměnila v křehký míšeňský porcelán. Docela mě to pobavilo, i když v koutku duše mi bylo líto, že švagr má snobské, sklony. Měl v podstatě spoustu dobrých vlastností a byla věčná škoda, že nepodařená výchova v něm zanechala tolik slabosti pro pozemskou důležitost.

Po rozhovoru s Henrym a Angelou bylo úlevou posadit se a napsat dopis rodičům. Věděla jsem, že budou mít radost. Nejen z toho, že Philip je bohatý, ale především proto, že pochází z tradiční aristokratické rodiny, což rodiče kladli hodně vysoko. Dopis se mi psal lehce, jako by sám do sebe. Vylíčila jsem v něm všechno, co jsem o Philipovi věděla, nezapomněla jsem ani na jeho rodiče, venkovské sídlo či kariéru.

„Jsem nesmírně šťastná,“ psala jsem v závěru dopisu. Cítila jsem, že v mnoha ohledech je to pravda, i když pod slupkou štěstí a radosti se skrývala úzkost a obavy.

Oběd proběhl v celkem příjemné náladě, protože Philip chytré pozval ještě dva bratrance a jednu tetu. Jeden z bratranců byl ministr vlády a druhý známý admirál, zatímco tetička, jak se ukázalo, se znala s Angelou už několik let. Všichni se ke mně chovali mile a připíjeli nám na zdraví. Srdečná, uvolněná atmosféra mi usnadnila konverzaci s Philipem a odstranila jakékoli rozpaky, které jsme oba mohli cítit.

Po obědě se mi s ním dokonce podařilo být i chvíli o samotě. Chvatně jsem mu pošeptala, abychom svatbu uspořádali v Maysfieldu, a ne v Londýně. K mé nezměrné úlevě okamžitě souhlasil.

„Čím tišší, tím lepší,“ mínil. „Navíc vašim rodičům, hádám, se do Londýna moc chtít nebude.“

„Určitě,“ souhlasila jsem. „Ale u Angely bude zapotřebí pořádná dávka diplomacie. Neumíte si představit, jak dokáže být umíněná, když si něco usmyslí.“

„Pokusím se udělat, co bude v mých silách,“ slíbil.

A večer - jaký zázrak! - Angela prohlašovala, že od samého počátku navrhovala, abych se vdávala doma.

„Zahrada je pro banket přímo ideální,“ horovala. „A neznám nic půvabnějšího než venkovskou svatbu. Z kostela se dá jít domů pěšky, děti budou před vámi rozhazovat růžová poupata.“

Bylo mi jasné, že pokud se Angela ujme organizování, tak se moje svatba promění v okázalé divadlo. Jen smysl pro takt mi zabránil, abych hned vyjádřila nějaké námitky. A také jsem počítala s tím, že až dorazíme do Maysfieldu, otec s matkou Angele nedovolí, aby příliš popustila uzdu své přehnaně vynalézavé fantazii.

Čím víc se blížil čas večere, tím víc narůstalo mé vzrušení, že budu s Philipem opět večeřet o samotě. Poslal pro mě auto, a když jsem dojela

do Chadleighského paláce, čekal už na mě v hale. Nevečeřeli jsme však ve velké jídelně, kde se konal dnešní oběd, ale v malém salonku, kde, jak mi vysvětlil, obvykle jedl, když byl sám. Salonku ve tvaru osmiúhelníku dominoval strop - mistrovský příklad klasicistního slohu. Uprostřed stál menší oválný jídelní stůl a Philip se posadil hned vedle mě.

Když jsem byla v jeho těsné blízkosti, dívala se na zlaté šálky a vázy na leštěném stole, na řezané květiny, jež ladily s dlouhými úzkými svícemi, nebo na velký svazek purpurových orchidejí položených u mého talíře, měla jsem pocit, jako bych se ocitla v pohádce. To přece nemůžu být já, kdo tady sedí! Náš rozhovor jiskřivě plynul, oba jsme se předháněli v oduševnělosti a zábavnosti. Několikrát mě napadlo, že jsme možná jen herci v nějaké divadelní hře, odtrženi od reality, uprostřed úžasných kulis. Sluhové s napudrovanými vlasy a v bílých rukavičkách obcházel neslyšně kolem nás, vyleštěné knoflíky se jim blýskaly ve svitu svíček. Pověstnou třesinkou na dortu architektovy fantazie byly rubínově rudé závěsy na oknech a mistrovská malířská díla ve zlacených rámech.

„Dnes večer vám to neobyčejně sluší, Lyn,“ řekl Philip, když jsme osaměli u kávy.

„Děkuji za poklonu,“ odpověděla jsem. Zvědavě jsem

si říkala, jestli svá slova mínil opravdu vážně. Třeba na mě neshledává nic zajímavého a v duchu se neustále vrací k té drobné postavě s černými vlasy, která tu mohla žít s ním, ale osud určil jinak. Jen pouhé pomyšlení na Nadu stačilo, abych se zachvěla.

„Není vám zima?“ zeptal se.

„Asi nějaký přízrak překročil můj hrob,“ plácla jsem bez uvažování. Naštěstí těm slovům nepřikládal žádný význam.

„Pojďte nahoru,“ navrhl. „Rád bych vám ukázal svůj pokoj. Je odtamtud nejkrásnější výhled do parku.“

Jednoho dne mu budu vyprávět, jak mi ten pokoj ukázala Elizabeth, ale ne dřív, než se navzájem dobře poznáme a zmizí mezi námi všechny bariéry.

Vyšli jsme nahoru do pokoje plného knih a zařízeného pohodlnými pohovkami a hlubokými křesly. Na každém stolku stála velká váza s růžemi, jejich vůně se mísila se slabou, nasládlou vůní tabáku.

„Tohle je jediný pokoj v domě, který je doopravdy můj,“ řekl Philip. „Všechny ostatní vymýšleli a zařizovali mí předkové. Pochopitelně každá generace si je přizpůsobovala svým potřebám, ale vnitřní zařízení většinou zůstalo totožné. Tenhle pokoj jsem však vybudoval od A do Z já. Původně, ještě před deseti lety, tady byla ložnice.“

„Moc se mi tu líbí,“ svěřila jsem se. „A abych řekla pravdu, čekala jsem, že nějaký takový pokoj ve vašem domě najdu.“

Visela tu dvě nebo tři mistrovská plátna a celý pokoj byl zařízen s tak dokonalým vkusem, že se jen těžko dal najít nějaký drobný kaz na kráse. Stal se pozadím pro svého obyvatele - jakýmsi rámem portrétu, nezbytným, ale zároveň nevtrávným doplňkem, který nikdy neodpoutává pozornost od hlavního středu zájmu.

Philip přešel k jednomu oknu a rozhrnul závěsy. Venku právě padal soumrak, všechno bylo mlhavě namodralé, tajemné a přitom rozzářené. Takový soumrak lze zažít pouze v Londýně, když obloha ještě zcela neztmavla a pouliční světla už začala svítit. Dívali jsme se přes stromy v Hyde Parku k místům, kde se proti obloze rýsovaly siluety věží a komínů Knightsbridge, a o něco dál jsme viděli vysoké stěžně lodí, které čekaly na ranní odliv.

„To je nádhera!“ zvolala jsem.

Hluk dopravy dole pod námi připomínal zvuk vzdáleného moře. Připadala jsem si tady jako na opuštěném ostrově, nekonečné míle odevšad a přitom spolu. Tak blízko jsem k Philipovi ještě nikdy nebyla.

Přešli jsme k oknu a Philip zhasl světlo, abych lépe viděla ven. Stáli jsme vedle sebe ve tmě, dotýkali se rameny, ale jen stěží se dalo poznat, jak se ten druhý tváří. Měla jsem pocit, jako by mne spaloval oheň. Napětím jsem téměř nedýchala a chvěla se po celém těle, jako by se schylovalo k něčemu hrůzostrašnému. Možná se mé vzrušení přeneslo na Philipa. Možná jsme nemohli odolat vzájemné blízkosti a otočili jsme se k sobě. Chvilí nehybně stál, shlížel na mě a pak mě přivinul do náruče. Něžně mě stiskl. Když se jeho rty dotkly mých, obestřelo nás cosi magnetizujícího. Jako by zaplápolal oheň, který nás pohlcoval a zároveň spojoval.

Sevřel mě do pevného, železného objetí, z něhož nebylo úniku. Jeho polibky se staly vášnivější a divočejší. Líbal mě na oči, na krk a znovu na ústa.

Zdalo se mi, jako by se celý svět otáčel kolem mě. Vzdalovala jsem se ze skutečnosti a zároveň mě zahaloval - opar nádherného opojení. Ocitla jsem se v jakémsi podivuhodném nebi a chvěla se vzrušením. Philip určitě cítil totéž. Byla jsem s ním spojena - stali jsme se jedinou osobou.

Z velké vzdálenosti ke mně dolehl jeho hlas. „Nado!“ říkal chraptivě. „Nado!“

Kapitola 15

Dnes si už nevybavuji, kdy přesně, v kterém okamžiku jsem se rozhodla, že pro svůj vlastní klid na duši se musím o Nadě dovědět co nejvíc. Myslím, že to nejspíš bylo velmi krátce po oznámení našeho zasnoubení. Spousta lidí se mezi řečí zmínila, jak „je skvělé, že Philip konečně překonal tu nešťastnou epizodu z mládí“, nebo „vůbec nás nenapadlo, že by se Philip ještě mohl někdy oženit po...“, a pak zpravidla následovalo mlčení a rozpaky. Já přitom věděla velmi dobře, co se chystali říct.

Někdy se mi zdálo, že před Philipovou minulostí není kam uniknout. Ta noc, kdy mě poprvé políbil, se mi hluboce zaryla do mysli. Řekla bych, že si vůbec neuvědomoval, čím jméno v těch nejvypjatějších okamžicích volal. Milovali jsme se, ale když jsme se nakonec od sebe odpoutali a rozsvítili světlo, úplně se změnil. Jako by se ty šíleně vášnivé polibky nikdy neodehrály. Choval se opět klidně, zdvořile a rezervovaně jako dřív, kdežto muž, který ve mně na jeden kratičký okamžik poznal ženu, již doopravdy miloval, kamsi zmizel.

Později už nad sebou nikdy neztratil vládu - ani jednou mě nepolíbil jinak než zlehka a chvatně, ale takové polibky mi nepřinášely žádné uspokojení ani mě citově nijak neburcovaly. Ležela jsem v noci dlouho vzhůru a znovu a znovu jsem prožívala ty krátké okamžiky vzrušení, aby mě vzápětí v myšlenkách zmrazila ozvěna jeho hlasu, která opakuje „Nado - Nado“. Uvědomovala jsem si, že nebude nijak snadné zjistit o Nadě něco bližšího. Jednak byla po smrti už pěknou řádku let, jednak kdekdo věděl, že jsem se s Philipem zasnoubila, takže jsem od nikoho nemohla očekávat, že mi o ní poskytne nějaké podrobnosti. U Elizabeth jsem nabyla dojem, že mi řekla všechno, co věděla, a těžko se z její strany dovím něco dalšího.

Oproti tomu od lady Moniky, s níž jsem se později párkrát viděla, se dalo očekávat víc. Byla poněkud hloupá, takže se nestarala, co vlastně říká, ani si neuvědomovala, že se dopouští určité netaktnosti, když vykládá Philipově snoubence o jeho minulosti. Pozvala nás na oběd právě v den, kdy se Philip musel zúčastnit nějakého oficiálního banketu v City. Když jsem jí volala, abych Philipa omluvila, zároveň jsem se zeptala:

„Mohla bych přijít sama? Ale nezávěte nikoho dalšího, ráda bych si s vámi promluvila o samotě. Chtěla bych se o Philipovi dovědět co nejvíc. Vy ho znáte už dost dlouho a můžete mě alespoň upozornit na všechny jeho chyby a slabosti!“

Zachovala se přesně, jak jsem čekala - když se mohla s někým podělit o klepy, horlivostí se div nepřetrhla. Jen co jsem dorazila do ošklivého, omšelého domu, kde žila se svou matkou, zjistila jsem, že je úplně jednoduché ji přesvědčit, aby vylíčila svou verzi Philipovi úžasného milostného vztahu.

„Už jsme se všichni báli, že se Philip nikdy neožení,“ řekla na úvod. Kolikrát jsem tuhle poznámku už slyšela! „Ten skandál ho strašlivě rozhodil, noviny o něm psaly jako o slavném soudním případě. Philip se hned po skončení procesu sebral a odjel do zahraničí - o tom vám už určitě někdo povídal. Jednu dobu jsme už napevno počítali, že se nikdy nevrátí - buď je pohřben do cizí půdy, nebo začal žít jako domorodec či provádí něco obdobně směšného.“

„Potkala jste se někdy s tou zmíněnou dámou?“ vyptávala jsme se.

„Viděla jsem ji tančit,“ odvětila lady Monica.

„Tančit?“ otázala jsem se. „Copak byla Nada tanečnice?“ Můj zájem neustále rostl.

„Ano, tanečnice. Vy to nevíte? Vystupovala v Adelphi, nebo v Coliseu? Už se nepamatuji. Každopádně předváděla prapodivné domorodé tance. Nebudu předstírat, že bych jim někdy přišla na chuť. Já miluji balet, ten je o něčem úplně jiném! Viděla jste letos Massinovou?“

„Nebyla sama napůl domorodá?“ vrátila jsem tok hovoru zase k Nadě. Nechtěla jsem dopustit, aby se lady Monica vzdálila od tématu, kvůli němuž jsem za ní přišla především.

„Napůl nebo úplně, to už si nepamatuji,“ zavrtěla hlavou. „Vím, že byla snědá, vlasy měla černé jako uhel. Určitě si umíte představit, co nás asi napadalo, když se s ní Philip všude objevoval. Úplně všude! Dokonce ji zval do Chadleighského paláce a pořádal na její počest večírky!“

Lady Monica mluvila tajuplným hlasem plným hrůzy. Uvědomila jsem si, co klepů a řečí muselo svého času kolovat.

„A co na ní bylo tak špatného?“ vyptávala jsem se. „Barva kůže vám nestačí?“ podivila se lady Monica.

„Víte, co říkával můj otec? Že člověk strpí každého kromě toho, komu v žilách proudí černošská krev.“

„Byla krásná?“

„Nemůžu říct, že bych ji obdivovala,“ odvětila lady Monica. „Ale muži, ti ji obletovali. V Londýně se poprvé objevila během války a brzy si získala určitou popularitu. Není divu, ženy podobného ražení se vždycky snadno vyšvihnou na výsluní, a k tomu ještě válka uvolnila morálku. Začala dostávat pozvánky na večírky, jichž se účastnily urozené dámy! Před rokem 1914 by nikdo nic takového netoleroval!“

„Philip se s ní poznal, když byl na dovolené?“

„Nevím, jak a kdy se s ní seznámil,“ přiznala lady Monica. „Ale určitě do ní byl blázen - mezi lidmi se o nich hodně mluvilo. Když se zabila, zachoval se nemožně hloupě. Uzavřel celý palác a odjel za hranice. Nikomu neuvedl žádnou adresu, v podstatě zmizel! Dnes už nedokážu přesně popsat, jak nás to všechny vykolejilo!“

„Proč se vlastně zabila?“

„Má drahá, to nikdo neví. Nejprve si všichni mysleli, že čekala dítě, ale při vyšetřování o tom nepadlo ani slovo. Také nás napadlo, že ji třeba pustil k vodě, ale to by se netvářil tak sklíčeně a zlomeně. I když u Philipa člověk nikdy neví, co se mu vlastně honí hlavou.“

„Jak se jmenovala?“ zajímalo mě.

„Počkejte, snad si vzpomenu,“ zamyslela se lady Monica. „Nadine? Ne, Nada. Nada Nelinkovová nebo Medlikovová, tak nějak to bylo. Pamatuji si, jak nás všechny pobavilo, že si vybrala ruské jméno, a přitom bylo na první pohled zřejmé, že je Indka.“

„Třeba to bylo její pravé jméno.“

Lady Monica se rozesmála.

„Má drahá, vy jste ale naivní! Skoro žádná herečka neužívá své vlastní jméno. Každá chce mít něco extra neobvyklého, ale co si přitom veřejnost snadno zapamatuje.“

„Nevíte, jestli měla nějakou rodinu?“ zajímalo mě.

„Nemám zdání,“ zavrtěla hlavou. „Přece si nemyslíte, že bych se zabývala takovou ženou? Slušní lidé se s ní odmítali scházet a nechtěli s ní mít nic společného. Moji rodiče například připustili, že o její existenci věděli, až když byla po smrti a rozpoutal se kolem toho skandál. Předtím zavírali oči. Všichni jsme se v těch dnech za Philipa hrozně styděli.“

Od lady Moniky jsem se už víc nedověděla. Žvanila sice bez ladu a skladu ještě nějakou dobu, ale vracela se pořád, dokola ke zraněným citům a Philipově neobyčejné sklíčenosti. Z jejího celého povídání nakonec přece jen vyplynula jedna užitečná informace - Nada byla ve své době poměrně slavná. Dělal jsem si naději, že se mi o ní podaří zjistit víc, třeba najdu člověka, který se zajímal hlavně o ni, a ne o Philipa.

Bylo zajímavé, že tančila. To zřejmě vysvětlovalo její krásné držení hlavy a ramen, dlouhé, něžně štíhlé prsty i celkový dojem jakési prchavé, netělesné krásy, kterou se podařilo zachytit na obraze. Po mém rozhovoru s lady Monikou se mi často při úvahách o Nadě zdálo, že ji vidím, jak se měkce, vlnivě pohybuje po jevišti do taktu zvláštní hudby a každé gesto v sobě skrývá hlubší význam i neskutečnou krásu.

Od dětství mě přitahovaly příběhy o Indii, a tak jsem si představovala, jak si vybírala hinduistické obřadné a alegorické tance, možná je přizpůsobovala západnímu chápání světa, ale zachovávala, pokud to jen trochu šlo, tradiční gesta a pohyby, které si bajadéry už po staletí předávají mezi sebou.

Musela být nesmírná úleva vstoupit po vřavě a hrůze v zákopech do zcela jiné atmosféry, kterou Nada nabízela svým tancem! Dokázala jsem pochopit, že Philip se svým vrozeným talentem oceňovat krásu ji začal vyhledávat. Možná mu přinášela zapomnění i mír, byť jen na velmi krátký čas. Možná to opravdu takhle nějak začalo a později zjistil, že dívka ho miluje stejně, jako on miluje ji.

Musel ji strašně milovat! Znovu jsem ucítila tu spalující vášně jeho polibků, divokou sílu paží, rozbouřený tep jeho srdce proti mému. Tohle jsem v něm nemohla vyvolat já. To byl Philip, kterého znala Nada. Philip, jak ho já možná nikdy nepoznám, pokud se alespoň na chvíli nepodaří poodhrnout závoj zahalující minulost.

Než jsem se rozloučila s lady Monikou, položila jsem jí ještě poslední otázku:

„Kdy se všechno tohle stalo? Jak dlouho po skončení války?“

Jako obvykle měla problémy se soustředit.

„Počkat, musím trochu zapřemýšlet. Válka skončila v roce 1918, že? Pamatuji si, že jsem zrovna pracovala v nemocnici, když tu zprávu vyhlásili. Philip se s tou tanečnicí stýkal myslím celou zimu. Jistě, pamatuji si to úplně přesně, protože na jaře spolu odjeli do Monte

Carla. Umíte si představit, jak se o tom mezi lidmi povídalo! Spousta přátel z matčina okolí si ho toho léta i následující zimu přestala všímat. Takže jestli počítám dobře, zemřela v roce 1920. Jsem si tím téměř jistá. Nepamatuji si už, v kterou roční dobu, ale určitě to bylo v roce 1920.“

Při loučení jsem ji vřele políbila.

„Děkuji za oběd, vážně jsem se pobavila,“ řekla jsem. „Musíte přijít znovu a vzít s sebou Philipa. Vždycky si myslím, že s muži je to zábavnější, nemám pravdu?“

„Určitě,“ přikývla jsem. „Tak na shledanou, lady Moniko, a ještě jednou vám moc děkuji.“

Doma se mě okamžitě chytla Angela. Chtěla prodiskutovat každý detail mé svatební výbavy. Byla vzrušená a rozechvělá, jako by se jednalo o její vlastní. Cítila jsem se trochu zahanbeně, že jsem neprojevovala větší zájem. Dělal si kvůli mně tolik starostí a chudák Henry - byt sám slíbil, že všechno zaplatí - utratil spoustu peněz. Připadala jsem si málo vděčná a málo zaujatá.

Několikrát jsme se také pohádaly kvůli svatebním šatům. Chtěla ze mě mít nevěstu v široké krinolině z bílého tylu, ale já jsem tvrdila, že takové šaty se do malého venkovského kostelíku nehodí. Navrhovala jsem proto co nejjednodušší saténové šaty s tradiční kyticí lilií.

„Nemůžeš se přece vdávat v saténu, Lyn,“ tvrdila Angela. „Copak nechápeš, že obrázek nebo fotografie tvých svatebních šatů se objeví ve všech anglických novinách? Vaše svatba je jedna z nejdůležitějších událostí této sezona. Přiznám se, že bych se propadla hanbou, kdybys vyšla v jednotvárném kusu bílého saténu. To už bys je klidně mohla dát ušít nějaké venkovské švadleně.“

„No dobrá, ať je po tvém,“ ustoupila jsem. „Ale uvědom si, že loď v našem kostele je velmi úzká a taky že otci ani matce se nebude líbit, když se objevím v nějaké maškarě.“

„To nech na mně,“ odbyla mě Angela.

Už jsem raději neříkala nic. Jednak mě dohady unavovaly, jednak mi to bylo jedno. Mnohem větší hrůzu jsem měla z budoucnosti. Ten sňatek vlastně nebude znamenat vůbec nic, pokud se mezi Philipem a mnou nepodaří odstranit bariéry.

Před dvěma dny mi Philip důvěrně sdělil, že by mohl být jmenován indickým místokrálem.

„Vadilo by ti to?“ zajímal se.

„Naopak, byla bych velmi hrdá,“ odpověděla jsem s předstíraným překvapením. Avšak v skrytu duše jsem byla uražená a otrávená. Nebylo to vlastně nic než potvrzení Henryho historky.

„Ministerský předseda musí mít radost!“ pronesla jsem bezděčně.

„Co tím chceš naznačit?“ otázal se rychle.

Uvědomila jsem si, že jsem se málem prořekla.

„Slyšela jsem, že při hledání vhodné osoby na post místokrále měl potíže. Nebo to není pravda?“ zamlouvala jsem.

„Myslím, že se o tom diskutovalo,“ připustil. Měla jsem dojem, že si mě podezřívavě prohlíží, ale už nic nedodal.

Seděli jsme u něho v pokoji v Chadleighském paláci. Nečekaně jsme dnes obědvali jen ve dvou, protože z původně domluvené návštěvy sešlo. Naše dnešní hostitelka totiž dostala od svých dětí zarděnky a na poslední chvíli odřekla hosty.

„Budu muset odejít do parlamentu,“ ozval se po chvíli a podíval se na hodinky. „Co budeš dělat dnes odpoledne?“

„Až do půl čtvrté nemám v plánu nic,“ odpověděla jsem. „Bude vadit, když zůstanu tady a prolistuji si noviny? Na to, abych zabíjela čas jinak, je venku moc horko.“

„Samozřejmě, zůstaň tady, jak dlouho chceš,“ souhlasil. „Sejdeme se na večeři?“

„Ano,“ přikývla jsem. „Angela přece pořádá večírek, copak si nepamatuješ?“

„To se ví, že pamatuji. Tuším, že tentokrát na počest francouzského vyslance,“ dodal. „Nevaroval jsem tě, že budeme muset přežít spoustu společenské zábavy?“

„Měl jsi naprostou pravdu!“ povzdechla jsem si. „Už si ani neumím představit, že bychom někdy mohli spolu večeřet bez okolního sboru užvaněných přátel. Kdybych té občas nezahlédla na míle vzdáleném opačném konci banketního stolu, ani bych nevěděla, že jsme na stejném večíрку.“

„Zasnoubeným párům by mělo být povoleno sedět vedle sebe,“ řekl. „Nechápu, proč existuje tak nesmyslné pravidlo.“

„Asi aby snoubenci nezačali litovat svých slibů, dřív než je ruka v rukávě.“

„No, my dva jsme zatím rozhodně neměli příležitost, abychom se vzájemně otrávil,“ zasmál se a zvedl se. „Sbohem, Lyn.“ Políbil mě na tvář. U dveří se otočil. „Klidně mi zavolej, jestli budeš něco potřebovat, ano?“

„Zavolám,“ slíbila jsem.

Po jeho odchodu jsem ještě chvíli počkala, než jsem odložila *Tatler* a vydala se na obchůzku pokojem. Řady dokonale vázaných a drahých knih mě fascinovaly. Přesně po takové knihovně jsem toužila! Prohlížela jsem jednu polici za druhou a nikterak mě nepřekvapilo, že jsem objevila spoustu děl, které pojednávaly o Indii. Do několika knih jsem nahlédla, většinou se týkaly filozofie či náboženství. Občas jsem při listování zahlédla, že některé věty či řádky kdosi podtrhl tužkou. Zmocnila se mě bodavá žárlivost, jestli ta místa neoznačovala pro Philipa Nada.

Doufala jsem, že z našeho společného zájmu o knihy vznikne základní kámen pro budovu, kterou jsem se odhodlala vystavět, jakkoli nejisté byly její základy. Bylo však nemožné uniknout před Nadou, její přítomnost mě začala pronásledovat stejně jako Philipa. V duchu jsem si kladla otázku, jak je možné, že za několik málo let svého života získala tak nevykořenitelný vliv, zatímco jiní lidé, mnohem větší významem a potřebnější pro tento svět, leží dávno zapomenuti ve svých hrobech. Možná byla oproti ostatním obdařena větší mocí, možná v nás existovala zvláštní citlivost, jakási vibrace, která nás nutí na ni reagovat mimo rámec logiky i času.

Podívala jsem se na fotografii Philipovy matky na pracovním stole - jemná, velmi ušlechtilá tvář.

„Pomozte mi,“ zašeptala jsem. „Pomozte mi, abych mu přinesla štěstí! Jestli Nada není mrtvá, pak nejste mrtvá ani vy. Obě jste ho milovaly, ale zpočátku patřil jen vám. Pomozte mi - ať jste kdekoli, pomozte mi, ať vašemu synovi poskytnu mír na duši.“

Byla to vlastně modlitba. Když jsem se otočila od stolu, abych si před odchodem vzala klobouk a rukavičky, všimla jsem si, že dvě spodní police v knihovně vedle pohovky jsou přeplněné fotoalby. Poklekla jsem a začala otevírat jedno po druhém. Některé fotografie byly pořízeny v nedávné době, jiné zachytily krajinky, chrámy a další památky z Philipových cest. Alba byla řazena víceméně podle let, a

když jsem se konečně propracovala k albu s datem 1919-1920, pocítila jsem vzrušení. Tady možná najdu stopu, kterou hledám.

Otevřela jsem album na první stránce a vzápětí jsem překvapeně pokračovala na druhou, třetí, až jsem nakonec chvatně prolistovala všechny. Z každé jednotlivé fotografie někdo nešikovně část vytrhl, některé snímky dokonce chyběly úplně. V albu zbylo sotva deset nepoškozených snímků. Na všech byl Philip - sám, mladý a usměvavý - jednou v Longmooru, podruhé na Riviére, jindy, jak hraje pólo nebo sedí za volantem.

Po ostatních fotografiích tu zůstaly výseče oblohy či otrhané zbytky, které byly tak pevně přilepeny, že je nešlo odstranit. Svou osamoceností působily skličujícím dojmem a nedalo se z nich nic poznat.

Co to má znamenat, ptala jsem se v duchu, proč to Philip udělal? Nechtělo se mi věřit, že by se album odvážil poničit někdo jiný.

Vrátila jsem album zpátky na místo a zvedla se. Bylo téměř půl čtvrté, musela jsem už jít. Pak jsem zaváhala, napůl svou pohnutkou zahanbena. Táhla mě zvědavost, která tentokrát zvítězila nad mou ctí - zamířila jsem k úzkým dveřím mezi knihovnami, jež mi onoho prvního večera ukázala Elizabeth, a otevřela jsem je.

Ocitla jsem se za závěsem a opět jsem zaváhala, než jsem ho rozhrnula. Vytrvale mě to táhlo vpřed, nebyla jsem schopna se zastavit. Opatrně jsem vkročila do Philipovy ložnice.

Rolety byly napůl staženy proti odpolední sluneční záři, a tak bylo v pokoji poněkud šero. Po špičkách jsem se dokradla ke krbové římse. Nic nad m neviselo. Nadin portrét byl pryč.

Kapitola 16

Uprostřed všeho vzruchu kolem oznámení mých zásnub, ve zmatku nekonečných návštěv, vytrvalého proudu dopisů či pozdravných telegramů a dennodenních zkoušek nových šatů jsem nezapomínala na Elizabeth, i když jsem se s ní neviděla.

O svém zasnoubení s Philipem jsem jí napsala následujícího rána po návratu z Longmooru. Vysvětlovala jsem jí, proč se za něho chci provdat, a prosila ji, aby se kvůli tomu necítila odstrčená. Jako odpověď mi poslala konvenční, zdrženlivý, nic neříkající dopis, z něhož jsem pochopila pouze to, že se urazila a mé zasnoubení s Philipem považuje za zradu.

V den, kdy jsme s Philipem měli odjet do Maysfieldu za mými rodiči, jsem ráno zjistila, že mi výjimečně zbývá pár hodin volného času - Angela kupodivu nedomluvila žádné zkoušky šatů. Využila jsem proto příležitost a zatelefonovala jsem Elizabeth. Ohlásila jsem majordomovi své jméno s určitou malomyslností, bála jsem se, že Elizabeth odmítne k telefonu přijít, ale po dlouhém čekání, jež u Batleyů bývalo zcela obvyklé, jsem konečně uslyšela její hlas:

„To jsi ty, Lyn?“

„Ano. Určitě se na mě zlobíš, že jsem ti nezavolala už dřív.“ spustila jsme provinile. „Abych však řekla pravdu, neměla jsem volno ani na chvíličku! Poslyš, jsi už oblečená? Určitě budeš, zato já musím zahanbeně přiznat, že ještě ležím v posteli.“

„Vstala jsem už dávno,“ přisvědčila Elizabeth. „Proč se ptáš?“

„Nemohla bys sednout do taxíku a přijet za mnou?“ navrhla jsem. „Hned teď, co nejdřív, protože jinak na sebe nebudeme mít vůbec čas. Řekni, ať tě zavedou rovnou do mého pokoje. Popovídáme si alespoň, než se obléknu. Mám toho na srdci spoustu, o čem chci s tebou mluvit.“

Nastala pauza. Vycítila jsem, že Elizabeth váhá, jestli má návrh přijmout, nebo odmítnout.

„Prosím,“ naléhala jsem. „Vážně se chci s tebou vidět.“ Elizabethina měkkosrdcatost podlehla mým prosbám. „Tak dobře, hned přijedu,“ řekla a zavěsila.

O deset minut později už byla u mě v ložnici. Vztáhla jsem k ní ruce a vroucně ji políbila. Všimla jsem si, že se jív očích lesknou slzy.

„Neplač,“ prosila jsem. „Nesmíš být nešťastná, ani se na mě zlobit. Nevíš, co všechno se odehrálo a co všechno ti chci říct. Elizabeth, vždyť ty jsi jediný člověk, s kým můžu mluvit naprosto upřímně.“

„Jsi asi neskutečně šťastná, vid’?“ poznamenala zastřeným hlasem.

„Jsem šťastná,“ odpověděla jsem. „Ale Philip mě nemiluje o nic víc, než miluje tebe, Elizabeth.“

Vyplašeně na mě vrhla překvapený pohled.

„Tak proč tě požádalo ruku?“ zeptala se.

„Má být jmenován místokrálem,“ vysvětlovala jsem. „Podmínkou je, že musí být ženatý.“

Mluvila jsem záměrně zcela upřímně - chtěla jsem odstranit zábrany mezi námi. Měla jsem Elizabeth ráda, stála jsem o její přátelství a ani za nic jsem jí nechtěla ublížit. Byla jako stvořená pro soucit. Působit jí trápení by bylo stejně kruté, jako záměrně týrat nějaké zvířátko. Zdálo se mi, že zášť, kterou vůči mně pociťovala, ustupuje a napětí ve tváři jí polevilo. Bezděčně ke mně vztáhla ruce na znamení duševní spřízněnosti.

„Myslíš, že jednáš rozumně, Lyn, když se za něho provdáš?“

„Miluji ho,“ přiznala jsem přesvědčeně.

Vzlykla, zvedla se a obešla pokoj. Snažila se ovládnout a zastavit slzy, které se jí hrnuly do očí a stékaly po tvářích.

„Bud’ mou přítelkyní,“ pokračovala jsem naléhavě. „Musíš mi pomoci. Spoustě věcí stále nerozumím, občas mě celá ta situace děsí. Nemám se ke komu obrátit, kromě tebe nemám nikoho, s kým bych si mohla o Philipovi otevřeně promluvit.“

V Elizabeth zřejmě dlel hluboký mateřský pud, jenž jí bránil postavit se zády k volání o pomoc či odmítnout podporu někomu, koho považovala za slabšího, než byla sama. Otřela si oči a vrátila se ke mně zpátky.

„Tak mi všechno pověz pěkně od začátku,“ řekla a přisunula si k posteli křesílko.

Vyprávěla jsem jí o večeru v Longmoor Parku, kdy mě Philip požádalo ruku a já souhlasila. Zmínila jsem se také o poškozených fotografiích a o tom, že z jeho ložnice zmizel Nadin portrét.

„Snaží se na ni zapomenout,“ mínila Elizabeth. „Snaží se, ale bez valného úspěchu,“ pronesla jsem horce.

„Cos tím uděláš?“ zeptala se.

„Nevím,“ krčila jsem rameny. „Zatím se s tím musím smířit. Přiznat si, že ji dosud miluje. V jedné věci jsem však rozhodnutá, Elizabeth - chci o Nadě zjistit všechno, co lze. Dokud o ní a o něm nebudu vědět všechno, jen stěží dokážu zvládnout složitou situaci, v níž jsem se ocitla.“

„Jak ale chceš něco zjistit?“ ptala se pochybovačně.

„Právě v tom mi musíš pomoci,“ pravila jsem prosebně.

Pověděla jsem jí o svém rozhovoru s lady Monikou.

„Jestli mě máš ráda a zároveň chceš, aby Philip byl šťastný,“ pokračovala jsem, „snaž se porozumět mému úhlu pohledu. Nemůžu se za něho provdat, když v pozadí stojí ten stín nebo přízrak, jak říkáš ty. Strašně moc Philipa chci, ale náš manželský svazek - pokud věci zůstanou, tak jak jsou - se promění v živoucí peklo.“

„Pusť to z hlavy, Lyn,“ radila Elizabeth zoufale. „Uteč, nech ho být, dokud je čas.“

„To nikdy neudělám,“ vyjela jsem pobouřeně. Zdálo se mi, jako by mě někdo proti mé vůli přitlačil ke zdi a já se musela stůj co stůj vzepřít. „To nikdy neudělám! Chci ho pochopit a věřím, že jednou, i když zatím nevím jak, zvítězím. Musíš mi však pomoci!“

„Udělám, co bude v mých silách,“ slibovala Elizabeth. „Začnu hned dnes, hned, jak odsud odejdu. Protože možnost, že bych se někdy za Philipa provdala, definitivně padla, rodina mi teď o Nadě třeba řekne víc. Pokud ovšem někdo něco ví. Nevěřím, že by se Philip v době, kdy s ní udržoval poměr, svěřoval každému na setkání.“

„To určitě ne,“ souhlasila jsem, „ale pokus se zjistit co nejvíc.“

„Samozřejmě!“

Byla neuvěřitelně milá. Když jsme se loučily, znovu jsem zopakovala:

„Moc mě to všechno mrzí, Elizabeth, ale odpustíš mi, vid’?“

„Nedělej si kvůli mně starosti,“ odpověděla. „Zvládnou to. Dala jsem mimochodem na tvou radu a našla si práci. Pomáhám teď v klubu Anglická růže. Určitě jsi o těch klubech něco slyšela, dělají spoustu práce pro nezaměstnané a děti. Nedaleko odsud funguje jedna z poboček a shodou okolností ji řídí matčina přítelkyně. Chodívám tam třikrát týdně na celé odpoledne.“

„To je báječné!“ usmála jsem se. „Cokoli je lepší než sedět doma a propadat beznaději.“

„To je pravda,“ pravila Elizabeth tónem, který šel přímo od srdce.

Rozhovor s Elizabeth mě dost zdržela Philip na mě musel čekat téměř dvacet minut, než jsem se dooblékla a sluhové mi snesli zavazadla do haly. Měla jsem strach, aby se nezlobil, ale místo toho si mě dobíral, že si začínám osvojovat zlozvyky.

„Doufal jsem, že tvoje příkladná venkovská výchova tě ochrání,“ říkal s vážnou tváří, „ale kdepak, vidím, že jsi snadno podlehla lenivosti, což je první krok na špatnou cestu!“

„To je jako scéna z Cesty do Záhuby!“ rozesmála jsem se. „Sir Galahad varuje venkovskou pannu!“

„A ta na něho bohužel nedá!“ vzdychl si Philip. Obratně manévroval autem po rušné Oxford Street.

„To nikdo neví,“ odpověděla jsem. „Vědci tvrdí, že nic není ztraceno, nic nepříjde vniveč. Další pokolení nebo nějaký další rozměr třeba dokáže zachytit tvá slova z éteru a použít je jako inspiraci.“

„Věda slibuje spoustu a poskytuje málo,“ postěžoval si lítostně.

„Existuje něco, co by poskytlo myšlenkám lepší potravu?“ plácla jsem jalož.

Odpověděl s naprostou vážností.

„Ne. Možná církev, ale nečiní tak - což může být i naše vlastní chyba. Víme vůbec, proč bychom měli hledat sami sebe? A víme-li proč, kráčíme po správné cestě?“

Neměla jsem pro něho odpověď, ale protože sám Philip byl obklopen záhadami bez odpovědi, neurčitě jsem se uklidnila. Jako bych se cítila méně sama.

Do Maysfieldu jsme dorazili přesně na čaj. Otec s matkou nás vyšli pozdravit ven hned při příjezdu. Určitě čekali v hale a netrpělivě vyhlíželi auto. Vroucně mě políbili a já jsem jim pak představila Philipa.

Nemohla jsem se ubránit pocitu pýchy - jak na muže, za něhož jsem se chtěla provdat, tak na své rodiče. Všichni tři vypadali neobyčejně důstojně a v jejich vzájemném přijetí se snoubila uvolněnost s uhlazenou zdvořilostí, která se v ničem nepodobala neotesanému chování těžkopádného Henryho či bezstarostné lhostejnosti většiny lidí z Angelina domu.

Čaj jsme pili venku, ve stínu pod stromy. Obsluhoval nás starý plouživý Grayson v černém obnošeném kabátu. Přestože ostře

kontrastoval s Philipovou luxusní družinou sloužících, nestyděla jsem se za něho. Vlastně jsem se nestyděla za nic, co nějak souviselo s mým domovem. Nebyli jsme bohatí, spíš beznadějně chudí, ale panovala u nás tatáž atmosféra důstojnosti, tradic a míru, které jsem si povšimla v Longmooru.

Myslím, že ještě nikdy předtím jsem se na Maysfield nedívala jakoby zvenčí. Až teď.. Na každém kroku jsem viděla, jak je to krásné místo a v jakém souladu byli jeho obyvatelé - moji rodiče - se starobylými, větrem ošlehanými zdmi z šedivého kamene. Otec s vysokým límcem - pozůstatkem edwardovské elegance - a s dlouhým šedivým knírem nemohl být nikdo jiný než anglický aristokrat. Matka, chudák, byla oblečena hrozně. Šedobílé krepdešínové šaty, které nejspíš rychle spíchla nějaká švadlena ze vsi, neseděly nikde. Při chůzi jí vzadu vykukovala na dva tři palce spodnička. Z roztržitosti si vzala jednu šedivou punčochu naruby a boty od pohledu volaly po opravě. Zřejmě byly dobře rozšlápnuté a pohodlné, aby je matka mohla postrádat. Přes to všechno její vzhled nevadil - nic nedokázalo změnit její klasický profil či odstranit její klidné, vyrovnané vzezření. Cosi nepopsatelného z ní činilo dámu, i kdyby ji někdo našel nahou uprostřed Sahary.

Okamžitě jsem viděla, že se Philipovi moji rodiče líbí a stejně tak učinil dojem on na ně. Naše návštěva se prostě vydařila od první do poslední chvíle.

Ještě před příjezdem jsem rodičům napsala dopis, v němž jsem vyličila, jak vyčerpávající období teď v Londýně prožíváme, a poprosila je, aby kvůli nám nezvali hodně lidí, zejména ne hned první večer. U večere jsme proto byli jen čtyři. Kuchař se tentokrát skutečně vyznamenal a jeho jídlo bylo skoro stejně dobré jako archivní portské, jež otec přinesl z našeho sklepa, což samo o sobě vypovídalo o mnohém.

Oblékla jsem si jedny ze svých nových šatů, a když

jsem scházela po velkém dubovém schodišti, cítila jsem, že jejich široká tylová sukně je jako stvořena přesně pro takovýto dům, a nikoli pro úzké výtahy či londýnské taxíky. V duchu jsem se viděla, jak scházím po velkém vyřezávaném schodišti v Longmooru, a představovala jsem si, jak přijímám členy královské rodiny či vítám stovky hostů. Nevím proč, ale poprvé jsem dostala strach. Musela jsem

myslet na svůj ranní rozhovor s Elizabeth. Její rada, abych se za Philipa nevzdávala, měla při současném stavu věcí své opodstatnění. Nepřipravovala jsem sama pro sebe dlouhá léta neštěstí?

U večere i později jsem se několikrát přistihla, že sleduji otce s matkou, jak jsou spolu spokojení a jak dobře si na první pohled rozumějí. Často jim stačilo, když si mezi sebou jen vyměnili drobný chápající úsměv. Oproti tomu já s Philipem jsme si byli naprosto cizí. Žádné tajné úsměvy porozumění, žádné vzájemné propojení, žádná hra očí. Mezi námi stála jeho láska k dávno zesnulé ženě a moje láska k němu zůstávala neopětována.

Když otec začal mluvit o politice, tiše jsem se zvedla a vyšla jsem otevřeným oknem do zahrady. Kráčela jsem pryč od domu, přes měkký zelený trávník až k libovému jezírku. Měsíc ještě nevyšel, ale ani obloha zatím úplně nepotemněla. Soumrak proměnil celé okolí v neskutečně romantickou scenérii. Viděla jsem bílé voskové plátky leknínů, jak spočívají na svých velkých, širokých listech, občas se ozvalo drobné šplouchnutí, jako by se nějaká žabka či rybka zavrtila v nehybné vodě. Všechno bylo velmi nehybné, v ten okamžik jsem cítila, jako by celý svět, těhotný nějakým strašlivým odhalením, ztichl a vyčkával.

Otočila jsem se a spatřila, že ke mně přichází Philip. Nebyla jsem vůbec překvapena. Zůstala jsem stát na místě, dech se mi nepatrně zrychlil. Došel až ke mně a stoupl si mlčky vedle mě. Přála jsem si, aby mě objal kolem ramen. Chtěla jsem cítit dotek jeho úst na svých, jeho polibky, vášeň a neodolatelnost jako tu noc, kdy jsme stáli u okna Chadleighského paláce a dívali se na Londýn. Napůl nevědomky jsem postoupila o krok k němu blíž.

„Philip,“ promluvila jsem.

Položila jsem mu ruku na rameno. Uvědomovala jsem si, že se chvěji a v mých žilách kolotá lačnicí plamen. „Je tady nesmírně krásné,“ řekl tiše.

„Myslíš?“ Hlas mi zněl zastřené, téměř jako bych šeptala. Upírala jsem na něho oči, rty jsem nepatrně pootevřela a říkala jsem si, že si určitě uvědomuje, jaké city mne ovládly.

„Lyn!“ ozval se chraptivě a jeho hlas rozlomil zasněnou jemnost okolního světa. „Víš určitě, že chceš?“

„Že chci co?“ zeptala jsem se hloupě.

„Provdat se za mě.“

Cítila jsem, že se chvěji. Cítila jsem téměř tělesný chlad, jenž zahnal na ústup mou vášeň a vzrušení.

„Proč myslíš, že jsem souhlasila, když jsi mě požádal o ruku?“ zeptala jsem se.

Otočil se, aby se na mě podíval. Viděla jsem, jak se v šeru snaží přecíst můj výraz na tváři. Neodpovídal, ale já jsem věděla, o čem přemýšlí: snažil se přijít na to, zda jsem mu řekla ano kvůli jeho společenskému postavení a pozemským požitkům, pro něž se stal vyhledávaným terčem mnoha dívek, nebo jestli jsem ho skutečně milovala, čehož se napůl bál. Třeba si myslel, že jsem mladá, nezkušená a výhody takového sňatku mě zaslepí natolik, že se dál nebudu o nic starat. Viditelně teď znejistěl. Musel vědět, co od něho chci, musel si uvědomovat, jakou vášeň ve mně před několika málo vteřinami probudil. A přesto ztrácel půdu pod nohama, možná napůl zahanbený obchodem, k němuž se uchýlil.

Jak to, k mu dokážu tak dobře rozumět, ptala jsem se v duchu. Občas jsem věděla, o čem uvažuje, jako by to byly mé vlastní myšlenky. Moje intuice mě zachránila, ovládla mé emoce a zchladila horkost mých tužeb. Chtělo se mi plakat, vrhnout se mu do náruče, prosit ho o lásku, snažit se od něho získat vše, co mi nedával, ale místo toho jsem se od něho téměř nepostřehnutelně odtáhla a řekla jsem:

„Proč jsi dnes takový vážný? Jsem šťastná, že jsem doma. Přece mi to nechceš zkazit.“

Hlas mi zněl přičetně a rozumně, ale pořád jsem musela bojovat proti rozechvělosti, která zůstávala těsně pod povrchem. Sevřela jsem ruce v pěst, až se mi nehty zaryly do dlaní. Bolest mi zdánlivě ztišila tep a poněkud rozptýlila palčivou, hladovou touhu v hrudi. Jak ráda bych ho v ten okamžik pohládila! Místo toho jsem se téměř neodvažovala na něho pohlédnout.

„Začíná být chladno, nepůjdeme dovnitř?“ navrhl.

Poznala jsem, že je klidnější, ale pořád mu bylo poněkud nepříjemně. Z toho, co ve mně vycítil či téměř odhalil, měl strach.

„Tak co říkáš na moje rodiče?“ zkusila jsem nadhodit jiné téma, když jsme vykročili zpátky k domu. „Jak jsem si stačila všimnout, úplně sis je získal.“

„Jsou kouzelní,“ pronesl zdvořile, ale duchem nepřítomný, jako by přemýšlelo něčem úplně jiném.

„Škoda že tady není David a nemůžeš se s ním seznámit,“ pokračovala jsem. „Podobá se otci, je to vysoký, pohledný muž. Kdybych byla muž, hrozně by mi vadilo být malá. Tobě ne?“

Mlela jsem páté přes deváté, až se mi konečně vytratila červeň z tváří a tep klesl k normálu. Právě v tu chvíli jsme vešli zpátky do přijímacího pokoje. Matka na nás pohlédla s jemným úsměvem na rtech. Věděla jsem, co si tak o nás myslí: jako správnní zamilovaní jsme využili příležitost k několika utajeným polibkům v zahradě.

Jak málo toho ví, pomyslela jsem si hořce.

Sedla jsem si ke klavíru. Nehraji nijak dobře, protože jsem nikdy neměla pořádného učitele, ale dokážu jakž takž překlopýtat pár klasických kousků a umím improvizovat, abych svým hraním vytvořila nevтіravé pozadí pro rozhovor. Hrála jsem skoro půl hodiny, než nadešel čas jít spát. Na Philipa jsem se nepodívala ani jednou, i když jsem věděla, že na mě několikrát pohlédl se zmateným výrazem ve tváři.

Matka se zvedla, když hodiny odbily půl jedenácté. „Tak co, děti, posedíte ještě?“ zeptala se.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Jsem strašlivě unavená. Náš rozmarný londýnský život mě zcela vyčerpal. Když už jsem doma, půjdu se pořádně vyspat.“

„To je výborný nápad,“ přidal se otec. „A co vy, Philipe?“

„Já půjdu spát také,“ odvětil Philip. „Jak říká Lyn, v poslední době toho na nás bylo víc než dost. Konal se jeden večírek za druhým. Všechny sice na naši počest, ale únavné a stejné!“

V hale jsme si každý vzali stříbrné svícny, i když byly zcela zbytečné, protože v Maysfieldu už byla zavedena elektřina několik let, ale zůstaly jednou z domácích tradic, kterou nelze opomenout.

„Dobrou noc, drahoušku,“ řekla matka a políbila mě ve dveřích mého pokoje. „Vyspi se dobře. Tvůj nastávající nadchl mě i otce. Je okouzluјící a cítím, k s ním budeš velmi šťastná.“

„Určitě budu,“ řekla jsem rozzářeně.

„Oba jsme moc rádi, že sis někoho našla tak rychle,“ pokračovala matka. „Poslední rok jsi měla bohužel smutný a po tak nádherné návštěvě Londýna ti teď určitě připadáme nesmírně nudní.“

„Já se nev dávám proto, že se nechci vrátit domů,“ usmála jsem se.

„Já vím, že ne,“ odpověděla. „Ale jsem ráda, že jsi zasnoubená. Dobrou noc, miláčku.“

Po jejím odchodu jsem si svlékla nové šaty a pečlivě je pověsila. Teprve pak jsem mohla dát volný průchod svým pocitům. Vrhla jsem se tváří na postel a rozplakala se.

Kapitola 17

Do Londýna jsme se vrátili v pondělí pozdě odpoledne. Měli jsme v úmyslu opustit Maysfield brzy, abychom dojeli před obědem, ale všechny naše plány se změnily, protože k mému zklamání jsem zjistila, že farář - můj nejstarší a nejdražší přítel - odjel v neděli kázat do nějaké vzdálené farnosti, takže když jsme za ním šli s Philipem před ranní mší, nezastihli jsme ho.

Byla jsem zklamaná nejen proto, k jsem chtěla, aby se můj dávný přítel seznámil s mužem, za něhož se budu vdávat, ale také proto, že jsem doufala, možná dětinsky, že člověk, který mi v minulosti tolikrát pomohl a znamenal v mém životě hodně, mi pomůže nalézt řešení mého dosud největšího problému. Trvala jsem proto na tom, že na fant zajdeme v pondělí dopoledne. Z Maysfieldu místo původně plánované půl desáté odjedeme po poledni a na oběd se zastavíme cestou v malém hotýlku před Londýnem.

Ale jak se často stává, když něco plánujeme a těšíme se, býváme posléze rozčarováni. Setkání faráře s Philipem rozhodně nebyl takový úspěch, jak jsem předpokládala. Oba muži spolu hovořili velmi zdvořile, ale bylo očividné, že mají jen málo společného. Po návratu z fary jsem se cítila deprimovaná a zklamaná. Říkala jsem si, že jsem čekala zbytečně moc. Teď, když se mi rozšířily obzory, jsem ve farářích už neviděla autoritu jako dřív, ale pouze jemného, učeného starého muže, který se zabývá prostými věcmi kolem sebe.

Na zpáteční cestě do Londýna byl Philip ve velmi dobré náladě. Po té první noci jsem se začala chovat co nejopatrněji a ani jednou jsem nepřipustila, aby ho mé skutečné pocity znepokojovaly či přiváděly do rozpaků. Uvědomovala jsem si, že moje úloha je ještě ošidnější, než jsem zpočátku myslela. Nešlo jen o Philipovu zdrženlivost, ale především o moji lásku k němu, o lásku, která se den po dni prohlubovala s překvapivou silou. Jako bych postupně odkrývala, co všechno pro mě Philip mohl znamenat a co mi mohl dát, kdyby jen trochu chtěl. Navzdory rozumu jsem instinktivně prahla po jeho tichém souhlasu, jako bych po něm žádala něco, co už jsem důvěrně znala.

Samozřejmě to byly směšné úvahy, ale občas jsem cítila, že jsem k Philipovi nesmírně blizoučko. Měla jsem pro něho tolik porozumění, až

bylo těžké uvěřit, že si ode mne stále bude udržovat odstup nebo se spokojí s takřka platonickým vztahem. Nicméně jsem se přizpůsobila a poprvé jsem byla ráda, že mě mé vzezření nezradilo. Pro barvotiskovou krásku je snadné vypadat vesele a nezkušeně, když z širokých modrých očí nečísí nic než obyčejná radost ze všeho kolem. Růžovobílé tvářičky, plavé vlasy a dětsky buclatá ramínka se nijak neslučují s vášní, s bolestnou touhou či s bujnými představami vyhledávajícími extázi.

Nebylo těžké Philipa oklamat, ale přemýšlela jsem, jak dlouho může trvat, než se já zlomím napětím a odhalím pravdu.

Doma na nás čekala otrávená, nazlobená Angela. Brzo ráno jsme jí poslali telegram, že se zpozdíme, a uvedli jsem přibližný čas našeho příjezdu. Philipovi neřekla ani slovo, ale jakmile odjel, hned se do mě pustila.

„Lyn, ty vůbec neuvažuješ,“ čertila se. „Moc dobře jsi věděla, že se dnes musí zařídit tisíc a jedna věc. Myslíš, že někdy budeme se všemi svatebními přípravami hotovy, když budeš takhle pokračovat? Na dnešní odpoledne byly domluveny tři zkoušky šatů, které jsi zmeškala stejně jako objednaného kadeřníka.“

„Je mi to líto, Angelo,“ začala jsem se omlouvat, ale sestra mě neposlouchala.

„Podívej se,“ pokračovala. „Henry i já děláme pro tebe, co je v našich silách. Ale někdy mám vážně chuť ti říct, aby ses vrátila do Maysfieldu a výbavu si zajišťovala sama. Jestli je tobě fuk, jak vypadáš, tak alespoň kvůli mně by ses mohla snažit. A také si uvědom, že nebýt mě, nikdy by ses s Philipem neseznámila.“

„Já vím, Angelo,“ pravila jsem konejšivě. „Prosím tě, hlavně si nemysli, že jsem nevděčná. Tak tomu opravdu není. Na zkoušky dnes odpoledne jsem zapomněla, prostě jsem na ně zapomněla, ale zítra vstanu dřív a do oběda všechno stihnu. Slibuji.“

„No dobrá,“ pronesla smířlivě, „alespoň že nám vybyl čas zajít do Molyneux. Nechej tady klíče, aby ti Bridget mohla vybalit, a pojedeme rovnou tam.“

Chtěla jsem se sice po dlouhé cestě umýt a převléknout, ale pokorně jsem se podřídila. Vyrazily jsme do Molyneux. Nadurděná Angela si neodpustila jedinou příležitost mi pořád připomínat, kdo platí moji výbavu a kdo má s jejím výběrem problémy.

V tu chvíli mě několikrát napadlo, že mít nadbytek peněz je stejně špatné jako nemít žádné. Doufala jsem, že až se provdám za Philipa, nezměním se jako Angela a Henry, kteří se obklopovali věcmi. Kromě toho její povyk kvůli výlohám na mou výbavu měl poněkud fraškovitou příchuť. Už dávno jsem pochopila, že Philipovi je srdečně jedno, v jakých šatech chodím. Zřejmě by nemrkl ani okem, kdybych se za něho vdávala ve smutečním. Potřeboval jen manželku, manželku, která mu zajistí kariéru, a na ničem jiném už nezáleželo.

Skoro celou následující hodinu jsem rozmrzele zkoušela jedny šaty za druhými. Když bylo konečně po všem, navrhla jsem:

„Pojď někam na čaj, Angelo. Umřu, jestli se hned nenapiju.“

„To bychom mohly,“ souhlasila. „Ale počkej, v šest k nám přijde kadeřník. Samozřejmě to znamená extra výdaj. Člověk musí zaplatit přinejmenším dvojnásobek, když si ho objedná domů, ale věděla jsem, že zajít do salonu nebudeš mít čas.“

„To je mi líto,“ omlouvala jsem se znovu.

Nasedly jsme do auta a vyrazily k domovu. Jakmile jsme vystoupily u dveří, vyřítil se po schodech sluha. Neurčitě jsem si pomyslela, proč na nás tak netrpělivě čeká, ale vzápětí jsem se to dozvěděla. V hale vyšel Angele v ústretu majordom.

„Madam, mám pro vás bohužel velmi špatnou zprávu. Volali ze školy a oznámili, že mladý pán Gerald je nemocný. Nechali ho převézt sanitkou do Londýna. Chtěli s vámi mluvit, ale nevěděl jsem, kam jste odjela, a tak jsem se spojil s panem Watsonem v parlamentu.“

„Cože? Gerald je nemocný?“ zvolala Angela. „Co se mu stalo?“

„Mluvili o nějaké mastoiditidě, madam.“

Angela zděšeně vykřikla. Otočila se a rozběhla se do kuřáckého salonku, kde zvedla telefon a vytočila číslo na spojovatelku.

„Už se pan Watson vrátil?“ zeptala se majordoma, který se postavil do dveří.

„Zatím ne, madam,“ odvětil, „ale z jeho řeči vyplynulo, že přijede hned potom, co zavolá do školy.“

Angela udala spojovatelce číslo a pak se podívala na hodiny.

„Proč ještě Henry není doma?“ zeptala se.

„Co nevidět tu bude,“ uklidňovala jsem ji.

Za několik vteřin Angela dostala spojení do školy a začala mluvit s ředitelem. Viděla jsem, jak jí v průběhu rozhovoru zbělal obličej.

Obcházela jsem kolem, brala jsem do ruky noviny, ale nedokázala jsem se soustředit ani na titulky. Odložila jsem je zpátky, zatímco Angela pořád říkala „Ano..., ano..., chápu..., ano...“

Konečně zavěsila a podívala se na mě.

„Musí ho okamžitě operovat,“ pronesla zdrceně. „Ach Lyn, je to tak šílené.“

Objala jsem ji kolem ramen.

„Drahoušku. Chápu, že to tak prožíváš.“

„Víš, není moc silný. Vždycky byl z těch dvou slabší.“ Zvedla se a podívala se na hodiny. „Proč tu Henry pořád není?“

Ještě nestačila domluvit a už jsem slyšela, že někdo zvenčí vstoupil do haly. Když se však dveře otevřely, majordom oznámil příchod Douglase Ormonda.

„Zdravím vás vespolek,“ zahalasil zvučně. nad poprvé, co jsem pobývala u sestry v Londýně, nebyla Angela ráda, že ho vidí.

„Myslela jsem, že přišel Henry,“ pronesla nazlobeně. „Co se děje?“ zeptal se.

„Gerald je nemocný,“ odsekla. „Právě teď ho převážejí do Londýna.“

„To je mi líto,“ zakabonil se Douglas. „Můžu něco udělat?“

„Samozřejmě že ne,“ vyštěkla Angela. „Neptej se jako idiot.“

Jednala tak pádně, až mi Douglase bylo líto. Očividně ho její chování překvapilo. Nebylo co říkat, stáli jsme mlčky až do chvíle, kdy jsme uslyšeli, že před dveřmi zastavil taxík. Vyhlédla jsem z okna a uviděla, že z auta vystupuje Henry.

„Už je tady,“ oznámila jsem.

Angela se rozběhla přes celou místnost, rozrazila dveře a v hale se potkala s manželem.

„Henry!“ zvolala. Vrhla se k němu a prosebně ho vzala za obě ruce. Musím říct, že jsem poprvé zažila, aby se na něho tak důvěrně upjala.

„Všechno je v pořádku, má drahá,“ pravil tiše. „Už jsem všechno zařídil. Jakmile sanitka přijede, sir Howard Blakeho bude okamžitě operovat. Mají ho přivézt do sanatoria Pembroke. Vezmi si, co potřebuješ, a jedeme tam.“

„Myslíš, že to všechno dobře dopadne?“ zeptala se Angela rozechvělým hlasem. Viděla jsem, že má slzy na krajíčku. Byla

najednou tak nepodobná mé vyrovnané sestře, která tria vždy všechno pod kontrolou, až jsem na ni překvapeně vypoučila oči.

„Samozřejmě že ano,“ konejšil ji Henry. „Zatím si nedělej žádné starosti, má drahá. Zajedeme teď do sanatoria, náš chlapec tě určitě bude chtít vidět.“

Nechtěla jsem se vměšovat, ale popošla jsem o pár kroků, aby mě Henry viděl.

„A ty pojed také, Lyn,“ rozhodl. „Angela bude ráda, když tě bude mít s sebou.“ Douglase přešel naprosto bez povšimnutí, jako by tam vůbec nebyl, a myslím, že i Angela zapomněla na jeho přítomnost.

Do sanatoria jsme odjeli taxíkem, který majordom prozíravě nechal čekat. Když jsme přijeli na místo, Gerald ještě z venkova nedorazil, ale ujala se nás vrchní sestra a doprovodila nás do čekárny.

„Odhaduji, že by tu měli být nejpозději do dvaceti minut,“ řekla a podívala se na hodinky zavěšené na řetízku kolem krku. „Chcete se zatím podívat na jeho pokoj?“

„Ano, ráda,“ přikývla Angela.

Vyšli jsme nahoru do malého, ale docela vesele vypadajícího pokojíku. Angela požádala vrchní sestru, aby tam přinesli křesla a paraván, a poprosila Henryho, aby zašel zatelefonovat do Moyses Stevens a nechal odtamtud poslat nějaké květiny.

Tohle všechno zabralo jen pár minut. Vrátili jsme se do čekárny. Rozsadili jsme se do tvrdých křesel kolem oválného stolu, na němž se krčila povadlá kapradina a válelo se několik čísel Punche a Country Lifu.

„Trvá jim to nějak strašně dlouho,“ ozvala se už poněkolkáté Angela.

„Je to sem třicet pět mil,“ připomněl Henry. „A nemůžou jet rychle.“

„Samozřejmě že ne,“ řekla Angela. Viděla jsem, jak jí po tváři přejel bolestný výraz, když si uvědomila, že by natřásání v autě mohlo Geraldovi přitížit.

Poté, co se zdálo, že už čekáme celé století, za námi konečně přišla sestřička a oznámila, že sanitka dorazila a Geralda teď odnášejí do jeho pokoje. Otevřenými dveřmi jsme zahlédli nosítka s drobným tělíčkem pod příkrývkou. Bezmocný člověk na nosítkách vzbuzuje jakýsi zvláštní soucit. Cítila jsem, jak mi do očí stoupily slzy. Angela se

chytila Henryho za ruku. Neřekl nic, ale všimla jsem si, že ji pevně stiskl.

Nastalo další dlouhé čekání, než nám přišli oznámit, že sir Howard Blake začne co nevidět operovat. Ještě před tím si však chtěl krátce promluvit s panem Watsonem a lady Angelou. Na několik minut jsem osaměla. Listovala jsem v Punchi, ale nerozuměla jsem ani jednomu vtipu, ani jedné karikatuře. Stále jsem poslouchala, vynervovaná, kdy a s jakou se vrátí Angela s Henrym. Konečně se otevřely dveře.

Angela zcela nepokrytě plakala, slzy jí tekly proudem po tvářích a nesnažila se je ani zastavit. Henry ji držel kolem ramen. Okamžitě po příchodu se svezla do křesla a zabořila obličej do dlaní.

„Bude to v pořádku, drahoušku,“ utěšoval ji Henry. „Slibuji ti, že to bude v pořádku. Sir Howard je ten nejlepší chirurg v Londýně, nikdo se mu nevyrovná.“

Nerozhodně jsem seděla na svém místě a nevěděla, co mám dělat. Henry se na mě najednou prudce otočil.

„Dones nějakou vodu.“

Spěšně jsem vyběhla na chodbu a u přijímacího pultu jsem zastihla sestřičku.

„Mohla bych dostat trochu vody?“ požádala jsem ji.

Přinesla mi z komory džbánky s vodou a sklenici. Chvatně jsem se vrátila za Angelou. Henry se mezitím posadil k ní na opěrku křesla a ze všech sil se jí snažil uklidnit. Vzal si ode mě skleničku.

„Zkus se napít,“ pobízel měkce. „To ti udělá dobře.“

Upila několik doušků a odložila skleničku na stůl. „Promiň, že se chovám tak hloupě,“ promluvila přidušeným hlasem. „Jestli se s ním ale něco stane, Henry, nikdy si to neodpustím - nikdy! V poslední době jsem o děti dbala tak málo. Tohle je určitě za trest.“

„Nesmysl!“ odbyl ji Henry, ale viděla jsem, že i on je pohnutý.

„Pamatuješ si, když byl ještě úplně maličký?“ pokračovala Angela. „Jak běhával s tím legračním červeným vláčkem? Henry, že to dobře dopadne, vid’?“ Následoval další výbuch pláče. Natočila se k němu a zabořila mu obličej do ramene.

„Poslyš, drahá, musíš se ovládat,“ přesvědčoval ji Henry. „Bude ti mnohem hůř, když necháš průchod pláči. Až tě pak Gerald bude potřebovat, nebudeš za ním moc jít, chápeš?“

Jeho slova měla na Angelu viditelný účinek. Pláč se zmínil a po několika okamžicích se napřímila. Vysmrkala se a pátravě se rozhlédla po kabelce.

„Tady je,“ přiskočila jsem a zvedla kabelku se stolu. „Děkuji, Lyn,“ hlesla.

Vytáhla si z kabelky malé zrcátko a začala si otírat slzy kapesníčkem.

„Jak dlouho tady budeme muset čekat?“ zeptala se po chvíli.

„Nesmíš být tak netrpělivá,“ odpověděl Henry a podíval se na hodinky. „Operace se nesmí uspěchat.“

Minuty ubíhaly jedna za druhou. Seděla jsem a každou chvíli jsem vzhlížela k nástěnným hodinám. Cítila jsem, že v lidském vnímání času je stále ještě spousta neobjeveného. Zcela očividně nelze rozdělit den a noc na rovné díly. Hodina, kterou člověk prožije šťastný, uběhne bleskově a v žádném případě netrvá stejně dlouho jako hodina, kterou člověk stráví v zoufalství či v očekávání nejhoršího.

Všichni jsme se instinktivně postavili do pozoru, když se otevřely dveře a dovnitř vstoupila vrchní sestra.

„Chtěla jsem vám jen vedet, že zatím všechno probíhá bez komplikací,“ oznámila klidným hlasem. „Sir Howard sice všechno dokončí asi za čtvrt hodiny, ale chtěla jsem vás už trochu uklidnit.“

„Díky Bohu!“ vydechla Angela a vzápětí chorobně zbledla a skácela se.

Henry ji v pádu zachytil. Usadil ji do křesla, nohy jí položil na podnožku. Vrchní sestra doběhla pro čichací sůl a brandy. Po dvou třech minutách Angela opět nabyla vědomí a zdála se docela v pořádku, jen si stěžovala na slabost a vytrvale se držela Henryho za ruku, jako by u něho neustále hledala oporu.

Myslím, že se mi Henry nikdy nelíbil tak jako tehdy. Choval se k Angele neobyčejně pozorně a mile, zároveň ji však příliš nerozrušoval. Jeho dřívější lhotejnost byla ta tam. Věděl najednou přesně, co má a co nemá udělat. Měla jsem pocit, že kdyby se vždycky choval takto, jejich manželství by bylo v mnohém jednodušší, snazší a přirozeně šťastnější.

I Angela jeho jednání patřičně ocenila, protože mu několikrát řekla „Děkuji ti, Henry,“ a svoje slova doprovodila plachým, rozechvělým úsměvem.

Hodiny nad krbovou římsou tikaly a všichni tři jsme k nim kradmo vzhlíželi. Když už jsem myslela, že z dalšího čekání zešílím, přišli nám oznámit, že Gerald je zpátky ve svém pokoji a můžeme se jít na něho podívat. Angela okamžitě vystřelila a hnala k výtahu. Vyjeli jsme do druhého patra.

Když Angela vkročila do Geraldova pokoje, byla neskutečně bledá, ale jinak zcela klidná. Rolety byly zataženy a všude byl silně cítit éter, který nesnáším. Po chvilce naše oči uvykly pološeru a uviděli jsme Geralda. Ležel s ovázanou hlavou a vlivem anestetik legračně pochrupoval.

Vypadal neuvěřitelně drobně a vzbuzoval lítost. Možná poprvé v životě jsem trochu poznala, co to obnáší chovat k někomu mateřskou lásku. Cokoli špatného se dítěti stane, tak žena, která je přivedla na svět, prožívá doslova tělesné utrpení. Možná ani neexistují větší muka než stát bezmocně nad bolestmi sužovaným uzlíčkem - částí vlastního těla a krve. Tehdy jsem samozřejmě už věděla, že mateřská láska je přítomna ve všech sférách života, je jednou z nejmocnějších sil na světě a svou silou se dokáže postavit na odpor zkáze, válce, lidské agresi i krutosti.

Angela sklonila hlavu, chvíli Geralda pozorovala a pak mu vtiskla políbek do ruky, která vykukovala zpod příkrývky.

Myslím, že Henry měl strach, aby zase neomdlela či nepropukla v pláč, ale zachovala se úžasně. Statečně odstoupila od postele a vyšla z pokoje.

„Neprobudí se dříve než za dvě tři hodiny,“ říkala vrchní sestra. „Pokud ho chcete navštívit, přijďte kolem deváté.“

„Děkuji,“ špitla Angela. „A děkuji, že jste byla tak laskavá.“

„To je v pořádku,“ pravila vrchní sestra skromně. „Tyto nečekané příhody člověkem vždycky otřesou. Umím si představit, jak vám je. Jestli vám mohu poradit, lady Angelo, běžte teď rovnou domů a hned do postele.“

„Poslechnu vás,“ přikývla Angela.

„Zatelefonujete nám, kdyby náhodou...,“ ozval se Henry tlumeně, ale větu nedokončil.

„Samozřejmě, pane Watstone,“ odpověděla vrchní sestra. „Ale myslím, že si děláte zbytečně starosti. V nemocnici je přítomen lékař a sir Howard slíbil, že později se na pacienta opět přijde podívat.“

Mlčky jsme odjeli domů. Angela vypadala nesmírně unavená a vyčerpaná. Doma na nás v hale čekal Douglas.

„Jak to dopadlo? Je všechno v pořádku?“ vyptával se ustaraně.

Ale Angela pro něho neměla ani slovo. Místo ní mu odpověděl Henry.

„Ano, všechno je v pořádku, díky za optání,“ zabručel a pomohl Angele do výtahu.

Kapitola 18

Ráno Angela vešla do mého pokoje, dřív než jsem se probudila. „Gerald prožil klidnou noc,“ oznámila a rozhrnula závěsy. Oknem se dovnitř vlilo sluneční světlo a oslepilo mě, zatímco jsem se v rozespalosti snažila uvědomit, co se děje.

„To jsem ráda,“ protáhla jsem ospale. „Ty jsi vzhůru od časného rána, vid’?“

„Nemohla jsem spát,“ přiznala Angela. „V osm hodin jsem už přinutila Henryho, aby zavolal do sanatoria. Drahoušku, ani nevíš, jak se mi ulevilo, dělala jsem si celou noc hrozné starosti.“

„Chápu,“ pokývala jsem hlavou. „Je mi vás s Henrym hrozně líto.“

„Chudák Henry také nespál,“ řekla Angela měkce. „Jeho pokoje nebylo nic slyšet - obvykle hrozně chrápe - a tak mi došlo, že nespí. Zašla jsem za ním a sedla si k němu na postel. Ach Lyn, cítím, že jsem se k němu v poslední době chovala hrozně. Ty si to myslíš také, že?“

„No, milá jsi k němu zrovna nebyla,“ připustila jsem.

„Já vím,“ uznala Angela upřímně, „ale všechno je mnohem složitější. Víš, myslela jsem si, že Douglase miluji. Říkala jsem si dokonce, že bude snadné s ním odejít, opustit Henryho, děti a začít nový život. Včera v noci jsem pochopila, že moje úvahy byly absurdní. Rozhodli jsme se s Henrym zkusit to znovu. Chtěla bych mít další děti. V noci, když jsem nemohla spát, jsem přemýšlela o tom, jak by bylo hrozné zestárnout a nemít se na co těšit, nemít zájem o nic kromě mladých mužů. Došlo mi, že pokud si nedám pozor, dopadnu jako Henryho matka. Obchází mě z ní noční můra. Umíš si představit tu otravu neustále se honit za mladíky, kteří by mohli být tvými syny a opovrhují tebou? Úplně jsem se vyděsila, když jsem o tom přemýšlela, a tak jsem zašla za Henrym a o všem jsem si s ním popovídala. V budoucnu toho oba hodně změníme. Mám ti říct, na čem jsme se dohodli? Vsadím se, že to nikdy neuhodneš!“

„Vsadím se, že ano,“ odpověděla jsem. „Rozhodli jste se koupit dům na venkově.“

„Máš pravdu!“ zvolala překvapeně Angela. „Jak to, že jsi to uhodla?“

„Henry mi jednou říkal, co by si přál ze všeho nejvíc,“ přiznala jsem.

„Samozřejmě si necháme i tenhle dům,“ pokračovala Angela, „ale když k tomu koupíme dům na venkově, děti budou mít kde trávit prázdniny. Nejlepší by bylo sehnat něco blízko Londýna, abychom tam v létě, když bude moc horko, mohli zajet na noc autem, nebo mohli pozvat o víkendu přátele na oběd či večeři. Ach! Připadám si teď mnohem šťastnější, cítím do budoucna větší jistotu! Srdcem jsem zřejmě zůstala i nadále maloměšťáčka.“

„Kdepak,“ odporovala jsem. „Prostě ses přizpůsobila jako my všichni. Ostatně naši rodiče také nejsou do větru.“

„Už žádné do větru, s tím jsem navždy skoncovala,“ prohlásila Angela rezolutně. „Včera v noci mě obcházela hrůza, když jsem si pomyslela, jak blízko jsem byla tomu, abych udělala kardinální hloupost. Utekla bych s Douglasem a Gerald by třeba zase onemocněl. Představovala jsem si sama sebe na opačném konci světa, jak se toužím vrátit zpět, strachem bez sebe, neschopná učinit nic, možná bych se z rozhodnutí soudu ani nesměla s dětmi stýkat. Já je přitom strašně miluji, vůbec nechápu, proč jsem si to neuvědomovala dřív.“

Bledost v její tváři svědčila, že je silou svých pocitů otřesena. Vzala jsem ji za ruku.

„Netrap se tím,“ konejšila jsem ji. „Ted je všechno v pořádku a jsem si jistá, že to Henry pochopí. Každý z nás se někdy zblázní, každý.“

„Jak to víš?“ zeptala se Angela s úsměvem. Rozesmála jsem se.

„Prostě to vím, i když si myslíš, že nemám žádné zkušenosti. Možná hodně čtu, možná je to jen intuice. Podívej třeba na Douglase. Měla jsem pravdu, když jsem tvrdila, že není pro tebe dost dobrý.“

„Chudák Douglas,“ vzdychla Angela, „bude se s tím muset vyrovnat, ale on to zvládne - je mladý a možná se mu i trochu uleví. Kdyby utekl s vdanou ženou, měl by po kariéře.“

„Navíc by brzy zjistil, že taková vdaná panička je mnohem dražší než kůň pro pólo,“ zazubila jsem se.

„Nebud' protivná,“ ohradila se Angela. „Neumíš si představit, jak dokážu být šetrná a prozíravá, když chci.“

„O tom pochybuji, ale našťastí Henry je dost bohatý! Mimochodem, říkám to zcela upřímně - mám ho moc ráda.“

„Zvláštní věc, já také!“ prohlásila Angela napůl se smíchem, napůl vážně.

„A strašně tě miluje. Bude štěstím bez sebe, když mu dáš najevo svou lásku.“

Angela mi stiskla ruku a zvedla se.

„Pokusím se,“ řekla. „Pokusím se ho milovat a dopřát mu štěstí. Počkej, Lyn, zanedlouho ztloustnu, zvyknu si na domácí života mezitím naplníme dětský pokoj až po strop dětmi.“

Ozvalo se zaklepání.

„Dále,“ zavolala jsem. Myslela jsem, že mě přichází vzbudit služka, ale k mému překvapení se ve dveřích objevila Henryho hlava.

„Není tady Angela?“ zeptal se. Než jsem stačila odpovědět, pokračoval: „Ach, tady jsi miláčku. Měl jsem starost, když jsem tě nenašel u tebe v pokoji.“

„Pojď dál,“ vyzvala ho Angela. „Zrovna Lyn povídám dobré zprávy o Geraldovi. A také jsem jí prozradila naše velkolepé plány do budoucna.“

Henry měl na sobě tmavě modrý župan a pod ním modré pyžamo. Vlasy rozčuchané, na rtech pyšný a šťastný úsměv. Vypadal najednou mnohem mladší, téměř jako kluk.

„Víš, už jsem přišel na to, čemu bych se mohl věnovat, Lyn,“ sdělil. „Zkusím obchodovat s realitami. A není vyloučeno, že budu trochu i farmařit.“

„To je úžasné, jsem z toho celá pryč,“ řekla jsem. „Ale nezapomeň mě mezitím provdat, ano?“

„Na to s největší pravděpodobností nezapomeneme,“ zasmál se Henry. „Dostaneš od nás ten nejkrásnější dárek, jaký u Cartiera najdeme - to ti slibuji, ať to bude stát cokoli!“

Angely se tentokrát Henryho poznámka o penězích nijak nedotkla, naopak přešla přes pokoj a zavěsila se do něho.

„Víš co, dáme jí diamantovou krávu,“ navrhla se smíchem. „Jako symbol domácího štěstí.“

Henry se na svou ženu usmál. Ve tváři se mu zračila pýcha a láska.

Měla jsem kvůli němu trochu obavy, k jeho štěstí nemusí mít dlouhého trvání - až se Gerald uzdraví, Angela může na vše zapomenout. Na druhou stranu jsem však měla dojem, že sestra své odhodlání zkusit to s Henrym znovu a milovat ho myslí opravdu vážně.

Angela ve skutečnosti nepodléhala citům bezhlavě, nějaká pokoutní láska jí nemohla přinést dlouhodobé potěšení. Kdyby někdy zcela odhodila konvence kvůli vášni, nebyla by šťastná, protože neuměla vyměnit bezpečí domova za utajovaný poměr. Zmocnil se mě, jako už několikrát, jasnožřivý pocit: Angela se usadí, a přestože nebude Henryho milovat s bůhvíjak převratnou vášní, bude s ním alespoň spokojená a její děti budou pro ni v nadcházejících letech znamenat mnohem víc než doposud.

Hodiny na krbové římse stříbrně zazvonily, aby oznámily, že je půl deváté. Angela na ně překvapeně pohlédla.

„Už dlouho jsem nebyla vzhůru tak časně zrána,“ podotkla. „Vůbec mě nenapadá, co budu celé dopoledne dělat.“

„V jedenáct bys měla být v sanatoriu,“ připomněl Henry.

„Ano, já vím,“ odpověděla Angela. „Půjdeš se mnou?“ „Samozřejmě, drahoušku,“ přikývl s úsměvem.

„A do té doby bych se mohla prokousat dopisy a pokusit se sestavit seznam, komu pošleme pozvánku na Lyninu svatbu,“ nadnesla Angela.

„Nemluv mi o dopisech!“ zašklebila jsem se. „Jen včera večer jsem jich dostala přes třicet, většinou od lidí, které vůbec neznám. Bud se odvolávají na matku, s níž se znali v dobách, kdy jsem byla úplně maličká, nebo to jsou tvoji přátelé za celý život.“

„Co já s tím?“ ohradila se. „Ber to jako trest za úspěšný sňatek. Mnohem víc bláznů zná dvorního blázna než dvorní blázen bláznů zná.“

„Jestli jim všem budu muset odepsat, až mi pošlou dárky, tak se zblázním já. Nejraději bych si ty dopisy nechala vytisknout.“

„Umíš si představit, co by na to řekl otec, kdybys to vážně udělala?“ zasmála se Angela. „Nebud' líná, Lyn. Když budeš psát každému totéž, nebude to zas tak dlouho trvat.“

„Můžeš si být naprosto jistá, že já rozhodně nebudu pro každého zvlášť vymýšlet něco originálního,“ odpověděla jsem. „Ale ve srovnání s Philipem jsem úplná nula. Dostává celé stohy dopisů, v jedné várce přinejmenším sto.“

„Bud' ráda, že ti je teprve devatenáct, a ne čtyřicet,“ poznamenal Henry. „Známosti s každým dalším rokem přibývá víc a víc.“

„Henry tě nepochybně varuje před druhým sňatkem,“ řekla Angela. „A možná má pravdu. První láska by měla zůstat poslední láskou...“

Usmála se na manžela a ten jí pošeptal něco do ouška. Rozesmála se z plna hrdla a vzápětí oba odešli.

Po jejich odchodu jsem ještě zůstala nějakou chvílí ležet a přemýšlela jsem o nich - byla jsem ráda, že se jejich vztah změnil k lepšímu. Jako by jimi otrásl výbuch sopky a vypadli z vyježděných kolejí lhostejnosti, po nichž se dosud nechali unášet dále dál. Takovou erupci občas potřebuje každý, aby si uvědomil, co je a co není podstatné. Možná právě takový životní otřes potřebovali Philip, aby pochopil, & jeho city k Nadě mají zcela podružný význam pro skutečný život, pro schopnost být milován. Povzdechla jsem si a bylo mi najednou moc smutno. Datum mé svatby bylo každým dnem blíž a blíž...

Zrovna když jsem pročetla ranní poštu plnou gratulací a pozdravů a zběžně listovala v pestré paletě nabídek, které mě zvaly na návštěvu nejruznějších obchodů, abych si právě u nich vybrala výbavu, zazvonil telefon. Elizabeth.

„Jsi sama?“ zeptala se tajemně vzrušeným hlasem. „Ano,“ odpověděla jsem.

„Nebude někdo poslouchat, o čem spolu mluvíme?“

„Myslím, že ne. Jedině snad majordom, ale to je značně nepravděpodobné - teď po ránu mají sluhové plné ruce práce.“

„Mám pro tebe novinky,“ oznámila vítězoslavně. „Jaké?“

„Vím už něco o Nadině matce. Jmenuje se Melinkovová a sir Philip jí platí důchod. Tedy ještě před dvěma třemi lety ho vyplácel. Kde žije teď, nevím, ale kdysi prý také vystupovala na jevišti.“

„Ach Elizabeth, ty jsi báječná,“ pochválila jsem ji. „Kde jsi to všechno zjistila?“

„No, něco jsem se dozvěděla od matky a něco od strýce. Přišel k nám včera večer na večeři a podařilo se mi oba přesvědčit, aby se rozpovídali o Philipovi. Lituji, že jsem z nich nevytáhla víc, ale mám-li být zcela upřímná, o moc víc toho už asi nevědí.“

„Jsi vážně báječná,“ zopakovala jsem přesvědčeně. „Tisícere díky, že jsi byla ochotná podstoupit všechny problémy. A co děláš jinak?“

„Včera večer jsem zase byla v klubu,“ odpověděla Elizabeth. „Je to vážně strašně zajímavé.“

„Tak to jsem ráda,“ řekla jsem a pak jsem jí pověděla o Geraldově zánětu spánkové kosti a operaci. Nakonec jsem dodala: „Teď už je

mimo nebezpečí, ale vůbec nevím, co mě čeká v nejbližších dvou třech dnech, protože všechno je vzhůru nohama. Ale hned, jak se věci znovu vrátí k normálu, musíme se sejít.“

„Já zatím budu pokračovat ve svém špionážním úkolu,“ slíbila Elizabeth. „Zavolám ti, kdybych zjistila něco závažného, i když moc nadějí si nedělám.“

Jakmile zavěsila, vrhla jsem se na telefonní seznam a začala hledat pod písmenem M. K mému velkému zklamání jsem tam však žádnou Melinkovovou nenašla. Odložila jsem seznam zpátky na polici a najednou mě něco napadlo.

Minulý týden v Ritzu, kde jsem byla na obědě s Philipem a jedním jeho příbuzným, který chtěl na naši počest uspořádat velký večírek, přišel za námi do salonku starší muž.

„Dovolte mi, abych vám pogrataloval, sire Philippe.“

Měl legračně vrásčitý obličej, úplně bílé vlasy, oblečený byl v staromódním žaket s těžkým lemováním. Do knoflíkové dírky si zastrčil jasně žlutý karafiát.

„No ne, pan Grossman!“ zvolal Philip. „Už jsem vás dlouho neviděl. Jak se vám daří?“

„Dobře, děkuji za optání, ale bohužel už nejsem tak mladý jako prv.“

Philip se otočil ke mně.

„Lyn, dovol, abych ti představil pana Israela Grossmana. Je asi nejdůležitější osobou v celém divadelním světě a jeho zásluhy už nikdo nikdy nezpochybní!“

„Nepřehánějte, sire Philippe,“ řekl pan Grossman, ale bylo vidět, že ho ta poklona potěšila. Pak se otočil ke mně. „Jsem velmi rád, že vás poznávám, má drahá. Jste velmi šťastná mladá dáma. Odpusťte, že to tak říkám. Sir Philip je prvotřídní gentleman.“

Mluvili jsme spolu pár minut a pak se s námi rozloučil. Jakmile se ocitl z našeho doslechu, zeptala jsem se Philipa:

„Čím se vlastně zabývá, že je tak důležitý?“

„Israel Grossman je největší divadelní agent v Anglii,“ odpověděl. „Dělá to už tolik roků, že si dnes nikdo ani nepamatuje, kdy naposled nezískal od známých hvězd tučné procento či nepřitlačil svými vlastními požadavky divadelní ředitele ke zdi. Neohlíží se na žádná pravidla, na žádné konvence, z nikoho nemá strach. Ve své podivné,

omšelé kanceláři na Haymarketu sedával jako příslovečný pavouk už dávno před válkou. Když jsem ho poprvé poznal, což muselo být někdy kolem roku 1918, vypadal přesně jako dnes. Už tehdy jsme si mysleli, že je strašně starý. Až jednou zemře, Londýn přijde o další pamětihodnost. Potkat ho můžeš na všech premiérách či zahradních slavnostech divadelního světa.“

Israela Grossmana jsem brzy vypustila z hlavy, ale nyní jsem si na něho znovu vzpomněla. Když jsem si teď znovu ve vzpomínkách poskládala náš rozhovor, uvědomila jsem si, že s velkou pravděpodobností býval Nadiným agentem. Existovala určitá naděje, sice slaboučká, ale kterou určitě stálo za to prověřit, že bych jeho prostřednictvím mohla najít adresu Nadiny matky. Popadla jsem jiný díl telefonního seznamu a začala jsem, hledat pod písmenem G. Israela Grossmana jsem našla hned a okamžitě jsem vytočila jeho číslo. Když jsem ve sluchátku uslyšela „haló, prosím“, propadla jsem málem panice, co vlastně mám říct. Ale pak jako by mě něco vedlo, slyšela jsem svůj vlastní, naprosto klidný hlas:

„Mohla bych mluvit s osobní sekretářkou pana Grossmana?“

„Podívám se, jestli tady je,“ řekla osoba na druhém konci. „Kdo, prosím, volá?“

Na okamžik jsem zaváhala, do oka mi padl matčin dopis, který ležel opodál.

„Slečna Maysfieldová,“ řekla jsem.

Trvalo několik minut, než se konečně ozval pronikavý ženský hlas:

„Tady je slečna Joyceová. Co pro vás mohu udělat?“

„Omlouvám se, že vás obtěžuji,“ začala jsem, „ale mohla byste mi, prosím, zjistit, jestli pan Grossman nemá někde ve svých záznamech adresu matky Nadi Melinkovové? Určitě bude vědět, koho myslím - byla to tanečnice, která nešťastně zemřela před mnoha lety. Myslím, že pan Grossman byl její agent.“

„Nada Melinkovová?“ otázala se sekretářka. „Asi vím, o kom mluvíte. Počítám, že je dost nepravděpodobné, aby pan Grossman měl adresu jejích příbuzných, ale zkusím zjistit, co se dá. Bude vědět, kdo volá?“

„Bohužel mě nezná,“ odpověděla jsem, „ale z osobních důvodů se naléhavě potřebuji spojit s nějakým blízkým příbuzným Nadi Melinkovové.“

„Tak zůstaňte u telefonu, prosím.“

Znovu jsem musela čekat a horečně jsem přitom přemítala, jestli moje výmluva zněla alespoň trochu pravdivě a jestli mi pan Grossman poskytne nějaké informace.

„Haló, jste tam ještě?“

„Ano,“ přisvědčila jsem rychle.

„Tak jsem se pana Grossmana zeptala a řekl mi, že když o paní Melinkové slyšel naposled, bydlela na St. Catherine Street číslo 502,“ oznámila slečna Joyceová. Jenže to už bylo před několika lety a dnes je třeba všechno jinak. V tom případě vám nemůže nijak pomoci.“

„Moc vám děkuji,“ odpověděla jsem. „Jsem vám nesmírně vděčná.“

Chvatně jsem zavěsila, srdce mi bušilo jako o závod. Konečně jsem měla v rukou něco konkrétního! Objevila se naděje, že se k tajemství, jež přede mnou Philip skrývá a které jsem chtěla rozluštit za každou cenu, teď dostanu o kousek blíž.

Kapitola 19

Trvalo skoro dva dny, než jsem měla příležitost věnovat se sama sobě a mohla jsem navštívit paní Melinkovovou.

Angela, nyní šťastná s Henrym a rozhodnutá otočit novou stránku života, se téměř přestala stýkat s Douglasem Ormondem. Pokud nebyla v sanatoriu, trávila většinu dne se mnou.

Gerald potřeboval po operaci co nejvíce klidu. V prvních dvou dnech ho proto Angela navštěvovala jen na pár okamžiků ráno a pak ještě odpoledne v době, čaje. Převážnou část našeho času jsme věnovaly nákupům, ale do rozvrhu bylo nutné také vměstnat obědy a odpolední čajové dýchánky. Sebelépe naplánované odpoledne však mohla narušit i pozvánka na poslední chvíli od nějakého příbuzného či přítele, kterou nešlo odmítnout.

Nicméně ve čtvrtek odpoledne konečně přišla moje příležitost. Byly jsme s Angelou u Wortha, kde jsem si zkoušela a vybírala speciálně pro líbáčky několik sportovních úborů. Angela se najednou podívala na hodinky a řekla:

„Drahoušku, nebude ti vadit, když tě led nechám o samotě? Řekla jsem Geraldovi, že si s ním dám čaj, a pak jsem slíbila jedné dávné přítelkyni, která nedávno ovdověla, že se u ní asi na hodinku stavím. Klidně bys mohla jít se mnou, ale myslím, že celá ta návštěva bude dost ponurá.“

„Nedělej si se mnou starosti. Ještě si něco vyzkouším a půjdu domů,“ odpověděla jsem.

„Vrátím se co nejdřív,“ slíbila.

Okamžitě po jejím odchodu jsem však navzdory protestům prodavačky odmítla dál zkoušet.

„Jsem unavená,“ tvrdila jsem. „Přijdu znovu zítra nebo pozítří. Dnes večer pořádáme večírek a chci si odpočinout.“

Spěšně jsem se oblékla do svých šatů, popadla klobouk, kabelku, a aniž bych čekala na výtah, čímž jsem poněkud překvapila personál, jsem seběhla po schodech a řekla vrátnému, ať mi zavolá taxík. Taxikáři jsem udala adresu na St. Catherine Street, usadila se dozadu a doslova jsem funěla chvatem a vzrušením.

Cesta na St. Catherine Street trvala skoro čtvrt hodiny, ulice byly plné aut a ke všemu jsme ještě uvázli v koloně nákladních vozů, které jely z Covent Garden.

Konečně jsme dorazili na místo, a když jsem zaplatila taxikáři, zjistila jsem, že stojím před obrovským blokem činžovních domů. Byly to staré, mozaikou zdobené domy viktoriánského slohu, s kamennými schodišti bez koberce stoupajícími vzhůru středem budovy. Na každém patře byly vchody do tří bytů, všechny dveře, napůl z mléčného skla, jedny jako druhé. V hale jsem našla tabuli se seznamem nájemníků - paní Melinkovová bydlela až úplně nahoře. Nebyl tu žádný výtah, a tak jsem pomalu stoupala po schodech, postupně mi bylo čím dál větší teplo a horečně jsem uvažovala, co vlastně řeknu, až budu nahoře.

Během posledních dnů jsem na přemýšlení o této návštěvě měla spoustu času, ve skutečnosti jsem málokdy myslela na něco jiného, ale teď mi to najednou vůbec nepřipadlo jednoduché.

Zastavila jsem se před bytem číslo 30. Zhluboka jsem se nadechla. Tak ať to mám za sebou, dala jsem si přece slib, říkala jsem si a stiskla jsem malý elektrický zvonek nad schránkou na dopisy. Zabzučel, až jsem se trochu vylekala. Chvíli se nic nedělo, začala jsem se obávat, že nikdo není doma. Ale pak se zvolna otevřely dveře a objevila se v nich drobná žena, opírající se o hůl.

„Máte přání?“ promluvila.

„Je paní Melinkovová doma?“ zeptala jsem se. „Já jsem paní Melinkovová.“ odvětila.

„Aha!“ zvolala jsem a dost dlouho jsem nevěděla, co říct dál.

„Přejete si se mnou mluvit?“ zeptala se očividně překvapena mým vzhledem nebo mlčením.

„Ráda bych, jestli mi můžete věnovat pár chvil,“ vykoktala jsem.

„Pojďte dál.“

Vstoupila jsem do úzké chodbičky, kam jsme se obě málem nevešly. Zavřela za mnou dveře a odvedla mě do malého čtvercového pokoje, zaplněného nejrozmanitějšími, na první pohled úžasnými věcmi.

Byly tu mosazné a stříbrné konvice a podnosy, ozdobné předměty z křemene, nefritu a steatitu, bezpočet polštářků v povlacích z indického hedvábí, pestrobarevné šály a šátky odložené na malých stolcích, přecpaných tretkami všeho druhu - figurky, krabičky, zvonky, popelníky, spousta drobností ze slonoviny. A všude kolem byly

fotografie - na zdech, na stolech, na krbové římse. Muži, ženy, děti, sami nebo ve skupinkách, všichni podepsaní, všichni vrhající z kaširovaného pozadí tentýž zubatý úsměv.

Jevištní hvězdy, pomyslela jsem si, když jsem si sedala do křesílka, které mi paní Melinková nabídla. Usadila se proti mně a čekala, co řeknu.

Nyní jsem si ji mohla podrobněji prohlédnout a viděla jsem, že je starší, než jsem myslela. Vlasy měla úplně bílé, oči se ztrácely v síti vrásek, ale zub času nemohl narušit dojem krásy. Paní Melinková musela být v dobách svého mládí určitě velmi přitažlivá. Zdála se mi slabá a křehká, nicméně se držela zpříma a bylo patrné, že kdysi měla ladnou postavu.

Neměla jsem čas vybírat slova, místo toho jsem raději vyhrkla pravdu.

„Promiňte mi moji dotěrnost, ale chtěla jsem se s vámi seznámit,“ začala jsem nervózně.

„To je od vás velmi milé,“ řekla. „Povíte mi proč?“

„Chtěla bych se něco dozvědět o vaší dceři Nadě,“ odpověděla jsem. Obličej jí změkl a do očí se vkradl nekonečný smutek.

„O mé dceři Nadě? Proč se o ni zajímáte? Vy jste ji znala? Ne, promiňte, jste moc mladá, ptám se úplně hloupě.“

Zaváhala jsem. Cítila jsem, že pokud se od ní chci něco dozvědět, musím jednat otevřeně a přímo.

„Jmenuji se Gwendolyn Sherbrooková,“ představila jsem se. „Budu se vdávat za sira Philipa Chadleigha.“

Paní Melinková ztuhla a upřela na mě zrak.

„On vás sem poslal?“ zeptala se.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Sir Philip vůbec netuší, že jsem tady. Budu k vám naprosto upřímná, paní Melinková. O vaší dceři se mnou můj snoubenec nikdy nemluvil. Doufám, že mi něco povíte vy. Je pro mě těžké provdat se za něho a nevědět nic o ženě, která v jeho životě sehrála významnou roli a kterou, jak vím, velmi miloval.“

„Sir Philip byl ke mně vždy milý a hodný,“ poznamenala paní Melinková.

„Je pořád strašně nešťastný,“ pokračovala jsem, „ale moc bych ho chtěla šťastným učinit.“

Odvrátila ode mě zrak a hubenýma rukama sevřela slonovinovou hlavičku své hole.

„Nevím, co vám na to říct.“

„Jenom mi o své dceři vyprávějte,“ vyzvala jsem ji dychtivě. „Abych si uměla představit, jaká byla ve skutečnosti, jak byla krásná a přitažlivá, abych pochopila, co všechno Philip ztratil, když zemřela.“

„Zemřela!“ opakovala paní Melinkovová ostře. „Spáchala sebevraždu.“

„Já vím. O tom jsem se už také doslechla. Ale proč se zabila? Byla nešťastná?“

„Jak by mohla být nešťastná?“ otázala se drsně. „Měla všechno. Svět jí ležel u nohou. Byla hvězda. Divadlo večer co večer praskalo ve švech, u pokladen se tvořily fronty, její plat rostl s každým dalším rokem. Měla auta, šperky, krásný dům. Proč by měla být nešťastná?“

„Právě to chci vědět,“ zamumlala jsem. „Právě tomu vůbec nerozumím.“

„Ani já ne.“ Paní Melinkovové se zlomil hlas.

Cosí mě přimělo se zvednout z křesla a pokleknout vedle ní.

„Prosím, pomozte mi,“ žadonila jsem. „Jenom vy mi můžete pomoci. Nemám se ke komu obrátit, nikdo jiný mi nic neřekne.“

Nastal napjatý okamžik, pak velmi pomalu vztáhla ruku a pohladila mě po rameni.

Odložila jsem si klobouk, ale zůstala jsem klečet. Vzhlížela jsem jí do tváře. Cítila jsem, že mě přijala, že mi porozuměla a neodežene mě.

„Chuděrko, vy se také trápíte! Každý z nás to dříve nebo později pozná.“

„Pomozte mi,“ šeptala jsem.

„Vážně chcete, abych vám vyprávěla o Nadě?“ ujišťovala se.

„Ano,“ přikývla jsem. „Přísahám, že mě k tomu nevedou žádné sobecké důvody. Ale pokud nezískám důvěru muže, za něhož se chci provdat, ani jeden z nás nebude šťastný.“

„Philip ji opravdu moc miloval.“

„A ona jeho?“ otázala jsem se.

„Také,“ přisvědčila. „Spousta mužů toužila stát se součástí Nadina života. Milovali ji vášnivě, někdy až bláznivě, ale od chvíle, kdy poznala Philipa, pro ni všichni ostatní přestali existovat. Častokrát jsem jí říkala, že je to jen muž jako každý jiný, tak proč právě on pro ni tolik

znamená? Co ji na něm tak přitahuje? Vždycky mi dávala stejnou odpověď. Podívala se na mě svýma velkýma černýma očima a řekla: „Stal se mou nedílnou součástí, nedokážu bez něho žít. Možná to nechápeš, ale přísahám, že je to pravda. Je mou součástí a já jsem součástí jeho.“

Cítila jsem, jak jsem se při těch slovech zachvěla. Neznamenalala ta slova věčné proroctví? Vypadalo to tak.

„Povězte mi víc,“ naléhala jsem. „Povezte mi všechno. Jak začínala, proč vystupovala na jevišti? Byla Ruska?“ Poslední otázku jsem položila nazdařbůh.

„Ruska?“ zopakovala udiveně. „Ach ne! Nadin otec byl Ind. To se k vám nedoneslo? Byl to princ, rádžpútský princ. Snědý a neuvěřitelně pohledný. Nada jako by mu z oka vypadla. Měl stejně jako ona nádherné oči, dokázal si jimi podmanit každého, kdo do nich jednou pohlédl. Získal si mě, přestože jsem byla dcera bílých rodičů, dcera lidí, pro něž všichni Indové byli vydědění, černá rasa hodná opovržení, méněcenná a užitečná pouze jako otroci.“

„Utekla jste s ním?“ zeptala jsem se.

„Milovala jsem ho,“ odpověděla prostě. „Cestovali jsme po Indii, protože můj otec dělal revizora účtů v koncernu lesního hospodářství v jedné ze severních provincií. V té době jsem byla mladá, nebylo mi ještě ani osmnáct. Jako dnes se vidím, sebejistá, s vírou v budoucnost. Byla jsem krásná, měla jsem krásný hlas a uměla jsem tančit - tehdy v Anglii přicházel do módy tanec v dlouhé sukni a byl považován za velmi temperamentní. Občas jsem bavila přátele svého otce, ačkoli myslím, že většina lidí v Indii to považovala za poněkud politováníhodnou zábavu pro mladou dívku.

Naša jsem prostě svého prince. Nechci vás zdržovat, je to na dlouhé vyprávění a vy chcete především poslouchat o Nadě, a ne o mně. Prožila jsem šest nádherných měsíců, šest měsíců, jichž nikdy nebudu litovat, i když jsem za ně v následujících letech tak draze zaplatila.

Nada se narodila v misionářské osadě. Misionář i jeho

žena se ke mně chovali jako k něčemu nečistému a odpornému. Jakmile jsem byla dostatečně silná, abych mohla cestovat, vzala jsem dítě a vydala se domů. Naštěstí jsem měla trochu peněz, ne hodně, ale stačily, a také jsem měla nějaké šperky, které mi daroval princ. Když jsem se dostala do Anglie, uvědomila jsem si, že jsem najednou stejný

vyděděnc jako jakýkoli pária. Příbuzní se mnou nechtěli mít nic společného, a přestože Nada byla rozkošné dítě, bylo na první pohled zřejmé, že pochází od smíšených rodičů.

Téměř jsem umřela hladu. Občas jsem propadala takovému zoufalství, že jsem se chtěla vrhnout do vody i s dítětem. Nakonec, když jsem byla už naprosto zoufalá, mi pomohl pěkný obličej a vhod přišlo i umění tančit. Nabídli mi práci na jevišti. Nejdřív jen ve sboru, ale postupně jsem se propracovala ze zadních řad do předních a posléze úplně dopředu. Dostala jsem několik drobných rolí, zatančila jsem si i menší sóla.

Zní to všechno velmi jednoduše, když vám to teď povídám, ale ujišťuji vás, mé dítě, že jsem v těch několika málo slovech popsala spoustu let tvrdé dřiny. Muži se ke mně zpravidla chovali lépe a laskavěji než ženy. Nestává se často, aby ženy nabídly svou pomoc jiným ženám, které se dostaly do potíží, zvláště když jsou krásné.“

„Ale co princ?“ zajímalo mě. „Proč vás nechal tak hrozně trpět? Proč jste ho opustila?“

„Má drahá, byla jsem v jeho životě jen krátká mezihra. Zapomněl na mě stejně, jako zapomněl na stovky jiných žen, s nimiž strávil několik šťastných kratochvilných hodin.

Nadě bylo deset, když jsem se provdala. Byl to Rus a není těžké uhodnout, jak se jmenoval. Melinkov. Byl klenotník, měl slabost pro krásné věci a nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že ve mně viděl ten nejkrásnější drahokam ve své sbírce.

Přijal Nadu za vlastní, adoptoval ji a dal jí své jméno. Jako dítě byla půvabná a uměla si získat každého, kdo ji viděla nepropadal instinktivnímu odporu vůči snědší pleti. V té době si už plánovala divadelní dráhu. Nejen proto, že by mě chtěla napodobovat, ale proto, že milovala hudbu. Stačilo, aby zazněly první tóny, a už se stavěla na špičky a trásla se jako ptáček před první letem.

Krátce po svatbě jsem podruhé v životě odjela do Indie. Manžel dostal několik zakázek od tamějších ráčů. Nadu jsme vzali s sebou. V Indii jsme však zůstali mnohem déle, než jsme předpokládali - téměř osm let. Cestovali jsme z místa na místo, manžel se pilně věnoval obchodům, prodával, ale také nakupoval drahokamy a posílal je do Anglie.

Celou tu dobu Nada do sebe vstřebávala život, hudbu a do jisté míry i kulturu své rodné země. Zamilovala si Indii. Pro ni to byl návrat domů a rozkvetla v teplém sluníčku jako kvítek. Propadla také vášni pro chrámy. Často utíkala a já jsem pak neměla stání, dokud jsme ji nenašli, jak se snaží zúčastnit se hinduistického obřadu nebo sleduje náboženské procesí v ulicích.

V patnácti se proti našim přáním a navzdory vytrvalému odporu nevlastního otce rozhodla, že se bude učit umění bajadér. Ale o tři roky později, když jsme se vrátili do Anglie, zjistili jsme, že ví mnohem lépe než my, v čem vyniknout a v čem se skrývá její talent. Slavila okamžitý úspěch. Zavedla jsem ji k Israeli Grossmanovi, kterého jsem znala ze svých vlastních divadelních let. Po jediném předvedení ji angažoval do velké revue v London Pavilion. A v další show už vystupovala jako hvězda večera.

Zuřila tehdy válka a muži, kteří přijížděli domů na dovolenou, bojovali mezi sebou o privilegium pozvat ji po představení na večeři. Bála jsem se, že ztratí hlavu i srdce, ale ona ne. Dokázala se všemi jen flirtovat, žádný z nich pro ni neznamenal nic osobního. Dokud nepotkala Philipa Chadleigha.

Tehdy poprvé Nada pochopila, co znamená láska, stejně jako já před lety, když jsem potkala jejího otce.“ Paní Melinkovová se odmlčela a zakryla si oči rukama. Chvilí jsem vyčkala a pak jsem nesměle nadnesla: „Proč se s ní neoženil?“

„Modlila jsem se, aby se tak stalo,“ odpověděla. „Ale kdesi hluboko v srdci jsem si uvědomovala, že je to nemožné. Sama jsem na vlastní kůži vytrpěla nenávist bílých vůči barevným. Philip měl svou rodinu, své postavení a musel také uvažovat o dětech, dědicích. Jestli Nada doufala, že se stane jeho ženou, pak o tom nikdy nemluvila. Jednou, když jsem ji po dlouhém představení zastihla úplně vyčerpanou, jsem jí řekla: ‚Jsi unavená. Měla bys vysadit. Proč si nedopřeješ alespoň jeden klidný večer doma?‘ Víte, co mi odpověděla? Nemám domov. Která žena může nazvat byt, kde sama spí a sama jí, domovem? Domov tvoří dva, dva lidé, kteří se milují.’

Hořela jsem pochopitelně zvědavostí, jak to myslí, ale nepsvěřila se mi. Myslím, že by považovala za svatokrádež, kdybych Philipa jakkoli začala kritizovat. Byla hubená, jako by ji její láska požírala, ale když se pak objevil; rozzářila se jako oheň. Philipovi stačilo jen přijít do pokoje

a Nada vyskočila jako na pérko - vitální, živoucí, zdánlivě svěží. Přitom ještě před malou chvílí ležela skleslá, ochablá, se zavřenýma očima. Někam si spolu vyrazili, nevím kam, možná tančit, možná do jeho úžasného paláce, o němž mi často vyprávěla, ale který jsem nikdy neviděla.

Konec přišel zcela nečekaně a bez varování. Čekala jsem toho večera na manžela. Byl teplý večer a na stůl jsem mu přichystala studenou večeři. Někdo zaklepal. Šla jsem otevřít, myslela jsem si, že si zapomněl klíč. Před dveřmi však stál Philipův tajemník, kterého jsem znala od vidění. Oznámil mi, co se stalo.

Nebohou Nadu odnesli do jejího bytu. Ležela studená, nehybná na stříbrné posteli, kterou považovala za svou chloubu. Pád z okna jí vůbec nepoškodil obličej. Při dopadu narazila zátylkem na chodník a zlomila si vaz. Nada, má krásná Nada, o jejímž umění mluvil celý Londýn, si zlomila vaz!“

Rozhostilo se nepříjemně protivné mlčení. Až pak jsem postřehla, že paní Melinková pláče.

Kapitola 20

Slova nedokážou přesně popsat, jaký účinek na mě měly slzy staré paní. Cítila jsem, jako by mě napínali na skřípec smutku. Udělala bych nebo obětovala v tu chvíli cokoli, abych jí pomohla.

„Prosím, neplačte, prosím!“ naléhala jsem. „Nechtěla jsem vás rozrušit, chtěla jsem jen slyšet pravdu.“

Chvíli si přidržovala kapesníček na očích a pak stejně tichým hlasem pokračovala ve vyprávění.

„V tu dobu jsem si myslela, že tím skončili můj život. Nada pro mě znamenala všechno. Byla jsem kvůli ní ctižádostivá, dychtivě jsem toužila, abych se stala svědkem jejích životních úspěchů, aby našla štěstí, které mi zůstalo odepráno.“

Všimla si mého překvapeného pohledu, a tak vysvětlila:

„Manžel byl ke mně nesmírně hodný a laskavý, ale neumíte si představit, jaké urážky jsem musela snášet od jiných. Před válkou lidé nebyli ani zdaleka tak velkorysí a tolerantní jako dnes. Strašně jsem trpěla a jizvy se nikdy nezhojily. Čelila jsem okatému přehlížení, byla jsem vystavena sprostým vtipům, výsměchu a dalšímu ponížení. Ani se mi o tom nechce povídat. Možná jsem si to zasloužila, možná ode mne nebylo správné, že jsem opustila rodiče a hodila za hlavu všechny tradice, v nichž jsem byla vychována. Přesto i v těch nejzoufalejších okamžicích bída mi stačilo, abych se podívala na Nadu, a hned jsem věděla, že to všechno mělo nějakou cenu. Dokonce ani po svém sňatku jsem necítila, že by se mi někdy podařilo uniknout hanbě, do níž jsem upadla. Stala jsem se precitlivělá, připravená na překážky a zavržení ze strany každé ženy, kterou jsem potkala. Měla jsem strach z laskavosti a úsluh, k jakémukoli zájmu o mou osobu jsem přistupovala s podezřením, že se v následující chvíli promění v krutost.“

V menší míře tím Nada trpěla také, ale jen když byla ještě dítě. Spolužáci tady v Anglii se jí posmívali a jejich matky dělaly všechno možné, aby se jejich dcerušky nepřátelily s dívkou jiné barvy pleti. V Indii tomu bylo jinak. Navštěvovala sice školy pro Eurasijce a domorodce z vyšších kast, ale byli tam milí lidé. Když jsme cestovali, dohlížela jsem na její vzdělání sama, i když k tomu nemám žádný talent.

Manžel ji zbožňoval. Bylo mu srdečně jedno, že každý běloch, s nimiž jsme se přátelili, se na jeho nevlastní dceru díval skrz prsty. Za války se situace zlepšila. Indové bojovali na naší straně a jejich úspěchy byly oslavovány stejně hlasitě jako úspěchy našich jednotek. A pak, když se z Nady stala hvězda, se už nikdo nestaral o nic jiného než o její osobní úspěch. Chodila na večírky, obědvala a večeřela s lidmi, kteří by ji za jiných okolností neoslovili na ulici ani prostřednictvím svých sluhů. Bylo mi k smíchu, když jsem viděla, kolik pozvánek dostává a od koho. Přiznám se, že občas jsem cítila hořkost.“

„Vůbec se nechce uvěřit, že existovalo tolik předsudkov vůči lidem jiné barvy pleti,“ zamumlala jsem.

„Pořád existují,“ řekla. „Tady v Londýně už na to člověk nenaráží tak často, ale jinde...“ Zarazila se. „Nenuťte mě, abych mluvila o tak rozporuplném tématu. Víím, jak by mě to rozčílilo. Kdysi před lety jsem si přísahala, že už se o tom nikdy nebudu bavit.“

„Máte nějaké Nadiny fotografie?“ zeptala jsem se plaše. Bála jsem se, aby mě nepovažovala za příliš vlezlou. „Samozřejmě! Hned vám je ukážu.“

Zapřela se o hůlku a postavila se. Na čestném místě na stole pokrytém tenoučkým indickým šátkem se stříbrně protkaným okrajem ležely velké desky. Otevřela je a uvnitř jsem spatřila úhledně srovnané desítky fotografií nejrůznějších velikostí. Začala mi je jednu po druhé podávat.

Můj první pohled na půvabný oválný obličej ve mně opět vyvolal stejný pocit šoku a čehosi důvěrně známého, jaký jsem zažila, když jsem poprvé spatřila Nadin portrét nad krbovou římsou ve Philipově pokoji. Dychtivě jsem se vpíjela do každého detailu jejích rysů. Na mnoha fotografiích byla oblečena do tanečních kostýmů - bohatě vyšívané sukně, těsný živůtek, vyřezávané, drahokamy osázené náramky a náhrdelníky, které musely cinkat při každém jejím pohybu.

Zřejmě by se v Londýně nenašel žádný fotograf, který by se alespoň jednou nepokusil vytvořit nádhernou studii Nady Melinkovové. Byla neobyčejně fotogenická, ale přesto v ní setrvávala zvláštní tajemná prchavost, která u každé fotografie budila zdání, že ještě něco chybí. Jako by fotoaparát cvakl těsně před okamžikem odhalení a nestačil zobrazit osobnost modelky v pilné šíři.

„Tady jsme spolu my dvě,“ řekla paní Melinkovové a podala mi další fotografii. „Nechaly jsme se fotografovat jen pro sebe, víceméně z legrace. Pomáhala jsem jednou Nadě, když seděla modelem. Ale noviny tu fotografii uveřejnily. Bylo mi to líto - kontrast mezi mou plavostí a Nadinými černými vlasy a černýma očima je víc než zřejmý.“

Snímek zachytil matku a dceru, jak sedí na opěrci, každá z jedné strany velkého vyřezávaného dubového Vesla. Obě na sobě měly úzkou sukni staženou v pase a krajkové nákrčníky, které byly koncem války velmi moderní. Oblečení vypadalo v dnešní době legračně, ale tváře přitahovaly a upoutávaly. Vlasy paní Melinkovové se vinily, skoro by se dalo říct, že kudrnatily, a kolem jemného, téměř dětského obličeje tvořily jakousi svatozář. Nadina hlava byla oproti tomu hladká, svou střízlivostí klasická. Vlasy, uprostřed na pěšinku, si stáhla napevno dozadu, odhalila tak dokonale formované čelo. Dlouhé náušnice zdůrazňovaly výjimečnost tváře. V šatech západního střihu působila zvláště, ale nic nemohlo zastříť její půvab ani porušit nádheru jejích očí, které v sobě skrývaly hloubku veškerého tajemství Orientu.

„Byla jste moc krásná,“ řekla jsem.

„Úplně jiná, než jsem teď,“ usmála se zatrpkle. „Podle mého vzhledu si určitě myslíte, že jsem už velmi stará, že?“

Každá upřímně míněná odpověď by mohla vzbudit rozpaky. Ano, myslela jsem si, že je hodně stará, ale když jsem si v rychlosti spočetla roky, uvědomila jsem si, že jí není víc než šedesát.

„Nic neučiní člověka starším jako bolest,“ poznamenala. „Ale to už je úplně jiný příběh. Brzy po Nadině smrti zemřeli můj manžel. Na zápal plic. Pečovala jsem o něho skoro dva měsíce, a když bylo po všem, byla jsem naprosto vyčerpaná. Fyzicky jsem jakž takž přežívala, ale duševně jsem se dostala na pokraj sil. Dva lidé, které jsem milovala nejvíc na světě, odešli. Chtěla jsem jen umřít. Navíc jsem onemocněla revmatickou horečkou a několik měsíců si všichni mysleli, že mě nic nezachrání. Zanechalo mi to následky na srdci, objevily i jiné komplikace, příliš dlouho a pořád dokola, aby se s tím jeden člověk srovnal.“

Nepřála jsem si nic než umřít. Mé další setrvání na tomto světě byla čirá agónie. Zbavena lásky, před sebou jen osamělost a zlomené srdce. Víte, kdo mě vrátil do života? Philip. Ne osobně, ale penězi, které

zaplatil doktorům a sestrám. A po vyléčení mi poskytl určitý příjem, který mě ušetří nedostatku až do smrti.“

„Viděla jste se s ním někdy?“ zajímalo mě.

Zavrtěla hlavou.

„Myslím, že by to pro oba bylo velmi bolestné setkání.“ „Měla jste ho ráda?“ vyzvíдалa jsem.

„To se dá těžko říct,“ odpověděla. „Když byla Nada naživu, žárlila jsem na něho, žárlila jsem, protože Nadina láska, dokud nevstoupil do jejího života, patřila výhradně mně. Později jsem ho nenáviděla s hořkou, neutuchající záští, protože jsem měla pocit, že je vinen její smrtí. Dodnes pochybuji o verdiktu koronera.“

„Jak to?“ zeptala jsem se tiše.

„Prohlásil, že se jednalo o sebevraždu z pominutí smyslů. Je to k smíchu. Copak mohla být Nada šílená? Nada, která oplývala jasnozřivou inteligencí, citlivostí i porozuměním? Ne, ne, to nemohla být pravda! Bylo to něco jiného, něco dramatického, chcete-li, něco, čemu už nikdy neporozumíme, ale rozhodně ne pominutí smyslů.“

„Byl v tu chvíli Philip s ní?“ vypytovala jsem se. „Co uvedl ve výpovědi při vyšetřování případu?“

„Byl tak zoufale rozrušený, že ani nevěděl, co říká. Zpočátku tvrdil, že vylezla oknem a posadila se na úzkou římsu, aby se rozhlédla. U výslechu se však zlomil a přiznal, že před vlastním pádem vyhrožovala, že skočí dolů. To stačilo. Koroner byl přesný typ člověka, který s chutí ponižoval lidi ve vysokých postech, hádám nějaký žlučovitý socialista. Okamžitě se té výpovědi chytil a postaral se, aby to vypadalo, že Nadin poměr s Philipem byl nešťastný a skončil sebevraždou.“

Všechna fakta samozřejmě svědčila proti ní - ona míšenka, on člen jednoho z nejstarších rodů v Anglii! Nebylo pochyb, proč do něho byla zaslepeně zblázněná. Jako důkaz posloužilo, že jí Philip věnoval cenné dary, že spolu cestovali do zahraničí a že byli neustále spolu. Bylo to hrozné, opravdu hrozné! Na ulicích visely plakáty, titulky křičely z každých novin, reportéři zvonili ve dne v noci, otravovali mě, abych jim poskytla interview, rodinné fotografie, nabízeli mi stovky liber, když napíšu svůj vlastní příběh do nedělního vydání.“

„To hraničí s bestialitou!“ ulevila jsem si.

„Hned po skončení vyšetřování jsem odjela. Manžel mě odvezl do zahraničí, ale i tam mě pronásledovali lidé a neustále se vypytovali, jestli

jsem nebo nejsem s Nadou příbuzná, kladli mi jednu otázku za druhou, rýpali, vyzvídali, špehovali, někdo ze zvědavosti, jiný s živočišnou touhou vyslechnout senzační příběh o nezákonné lásce.“

Paní Melinkové se zlomil hlas.

„Už o tom nemluvte,“ prosila jsem ji. „Už mi nic nepovídejte. Vím, jak to bolí, když na ty věci vzpomínáte. Je mi to strašně líto, zoufale líto, hlavně kvůli vám.“

Pohlédla jsem na štos fotografií. Úplně nahoře se do objektivu tajemně usmívala velká Nadina hlava, oči napůl zahalené tmavými řasami, dlouhé štíhlé ruce sepnuté pod bradou.

Proč se zabila? Kvůli Philipovi? Proč vlastně takhle půvabná bytost chtěla zemřít? Cítila jsem jistotu, že za jejím činem stála změt' citů a hluboká, spalující láska. Ale mohla být tak nevyrovnaná, aby si kvůli lásce sáhla na život? Kvůli opěťované lásce, která jí přinášela pocit štěstí? Její matka, která ji dobře znala a hluboce ji milovala, by si určitě všimla, že s jejím rozumem není všechno v pořádku nebo že propadá zoufalství před tím osudným okamžikem v Chadleighském paláci. Co tedy vstoupilo mezi ni a Philipa? Ví to on? Možná to tajemství v sobě skrývá celá léta, tajemství, které ani šťouravé otázky koronera nedokázaly odhalit.

Zavřela jsem desky. Nedokázala jsem déle snést pohled na obličej, který mě tak zvláštně dojímal a probouzel v mé mysli otázku za otázkou, na něž jsem neznala odpovědi.

Podívala jsem se na hodinky a uvědomila si, že jsem u paní Melinkové už přes hodinu a půl.

„Musím už jít,“ oznámila jsem, „co nevidět se po mně začnou shánět.“

„A kdy se budete vdávat, má drahá?“ zeptala se. „Koncem července, dvacátého druhého,“ odvětila jsem.

Vzala mě za ruku a stiskla ji v dlaních.

„Přeji vám hodně štěstí,“ pravila. „Štěstí se nikdy nebojte. A využijte je co nejvíce, až k vám přijde. Někdy trvá jen chvíličku.“

„Právě proto jsem potřebovala za vámi přijít,“ řekla jsem. „Rozumíte mi a víte, že jsem nepřišla, abych vyzvídala, ale proto, k se bojím budoucnosti - bojím se, protože vaše dcera Nada ještě stále přežívá ve Philipových vzpomínkách.“

„Je to ode mě kruté, ale jsem tomu ráda,“ poznamenala. „Strašně moc ho milovala.“

„A on ji miluje dosud,“ dodala jsem smutně.

Podívala se na mě zkormoucenýma očima.

„Víte určitě, že jste se rozhodla správně?“ zeptala se.

„Nevím.“ Pokrčila jsem rameny. „Je to otázka, kterou si sama často kladu. Mohu jen doufat a modlit se, že odpověď najdu do dvacátého druhého července.“

Stála jsem a shlížela na ni. Pak jsem k ní najednou přistoupila a políbila ji. Byl to akt, který bych nikdy neučinila, kdybych měla čas ho zvážít. Jsem obvykle plachá a nesmělá. Neumím být dotěrná ani vystupovat okázale. Ted jsem však podlehla nezadržitelnému impulzu a myslím, že to paní Melinkovovou dojalo.

„Děkuji vám,“ řekla. „Budu na vás často myslet.“ „Smím za vámi opět přijít?“ zeptala jsem se. „Samozřejmě, a přijďte co nejdříve, protože si myslím, že tu dlouho nebudu.“

„Vy se budete stěhovat?“ nepochopila jsem.

Zavrtěla hlavou a na rtech se jí objevil slabý úsměv.

„Lékaři se diví, že jsem ještě pořád naživu,“ vysvětlovala, co měla na mysli. „Cítím, že můj pobyt na tomto světě se chýlí ke konci. Už dlouho chci najít mír a klid a poslední dobou nabývám dojem, že ani jedno už není příliš vzdáleno.“

„Přijdu zas,“ slíbila jsem. „Určitě brzy.“

Doprovodila mě kulhavě ke dveřím. Na podestě jsme se ještě jednou rozloučily a pak jsem se rozběhla po kamenném schodišti dolů. Podpatky mi klapaly a rozléhaly se po celé schodištní šachtě.

Cestou domů jsem se natolik zahloubala do svých myšlenek, až jsem se téměř vylekala, když taxík zastavil a já si uvědomila, že stojíme před naším domem. Zaplatila jsem a pospíšila si dovnitř. Oddechla jsem si, protože jsem dorazila dřív než Angela. V přijímacím pokoji jsem zastihla jen Henryho.

„Jak se vede Geraldovi?“ zeptala jsem se.

„Už mnohem lépe,“ usmál se. „Dnes odpoledne jsem mu donesl nějaké hračky. Už je na tom tak dobře, že si je mohl prohlédnout, a zítra či pozítří, až bude moci sedět, si s nimi bude hrát.“

„Jaké hračky?“ Horlivě jsem snažila udržet konverzaci.

„No jaké, modely letadel, lokomotiv a nejrůznější hlavolamy, které bychom ty ani já nevyřešili,“ odvětil Henry. „Někdy se doslova děším, když si uvědomím, jak jsou dnešní děti chytré. Angela ani já nesmíme zůstat spát na vavřínech, protože za chvíli se o nás budou vyjadřovat jako o páru hlupáků.“

Hovořil s takovou pýchou a uspokojením, až jsem si v duchu řekla, že za několik let se bude Henry chlubit svými syny stejně hodně jako dosud svými penězi. Řadil se přesně k tomu typu lidí, kteří si léčí komplex méněcennosti vlastnictvím něčeho lepšího než ostatní. Kdyby ho Angela dokázala milovat, pomyslela jsem si. To, po čem touží, je být chválen a vynášen do nebes. Dostane-li se mu toho, bude spokojen sám se sebou a přestane se holedbat, tím, co vlastní.

Zkusila jsem sama přispět svou troškou do mlýna.

„Na tvém místě bych nebyla zbytečně skromná, Henry,“ pronesla jsem. „Pokud tvé děti mají bystrý rozum, tak ho mají po tobě, a ne z naší strany rodiny. Tatínek je milý a příjemný, ale jeho obchodní schopnosti nás vždy zavedly do kolonky má dáti. A z toho, co nám odkázali předkové, bych soudila, že pokud jde o peníze, byli naprosto neschopní.“

„Já jsem měl vždycky hlavu na čísla,“ připustil Henry, „ale na tom přece nic není.“ „Naopak, já myslím, že je to úžasné,“ prohlásila jsem přesvědčeně. „Upřímně ti říkám, že to na mě udělalo dojem.“

„No dobře, ty v budoucnosti nebudeš potřebovat nic než vědět, jak zvýšit svou apanáž na oblečení, o zbytek se podle chystané svatební smlouvy postará Philip,“ zasmál se Henry.

„Jaké svatební smlouvy?“ podivila jsem se. „Slyším o tom poprvé.“

„Samozřejmě že se chystá svatební smlouva, má drahá holčičko,“ pravil Henry poněkud otřeseně. „Musíme přece ochránit tvé zájmy! Philip je možná nyní šlechetný a okouzlující, ale kdo ti zaručí, že bude takový pořád. Musíš myslet na budoucnost, na svou i na budoucnost vašich dětí.“

Otočila jsem se a přistoupila ke stolu, kde ležela nějaká lejstra. O možnosti, že bychom s Philipem měli děti, se mi teď vůbec s nikým nechtělo mluvit. Byl to aspekt našeho manželství, o němž jsem dosud neuvažovala, přestože jsem vnitřně cítila, že Philip děti bude chtít a bude rád, když se nám narodí. Bylo by to zcela oprávněné přání, pokud chci zaujmout postavení lady Chadleighové.

V duchu jsem si položila otázku, jestli naše děti budou pro nás někdy znamenat to, co Nada znamenala pro paní Melinkovovou. A jestli některé z mých dětí mi jednou v budoucnu přinese takové štěstí a tak absolutní pocit ztráty.

Kapitola 21

Byl to přesně ten den, kdy se člověku nedaří nic, na co sáhne. Probudila jsem se a venku lilo jako z konve. Hned mi bylo jasné, že bude nutné dnešní plány změnit. Slíbila jsem Philipovi, že s ním půjdu na oběd a pak spolu zajedeme do Ranelaghu. Večer jsme se chystali na slavnost, která se pořádala pod otevřeným nebem v jedné z velkých zahrad v Holland Parku. Dokonce kvůli tomu položili na trávník i parket.

Čekala jsem, že mi Philip zatelefonuje, ale mezitím ke mně vtrhl Henry a sdělil mi, že Angelu bolí v krku, a zůstane proto v posteli.

„Asi bys k ní raději neměla chodit,“ říkal. „Není vyloučeno, že je to nakažlivé. Poslal jsem už pro doktora, ale vím předem, co řekne – ať zůstane v posteli, pěkně v teple.“

Bylo mi to líto a napsala jsem Angele na povzbuzenou lístek, který jsem poslala po Henrym. S našimi dopoledními pochůzkami, kdy jsme se sestrou chtěly koupit nějaké klobouky, byl rázem konec. Určitě by ji mrzelo, kdybych vyrazila sama bez ní. Jenže jsem neměla do oběda co dělat.

To horší však mělo teprve přijít.

Když mi Philip konečně zavolal, řekl mi, že ho do svého sídla v Downing Street pozval dnes na oběd ministerský předseda. Smysl pro povinnost mu velel jít. „Nemohl jsem dost dobře odmítnout,“ vysvětloval. „Musíš mi prominout, Lyn. Zastavím se pro tebe později, hned jak se uvolním, i když se poněkud obávám, že se asi zdržím. V posledních dnech se udála taková spousta věcí, že se nemůžu jen tak vyvázat ze svých povinností.“ „Samozřejmě, dokonce bych řekla, že nesmíš,“ souhlasila jsem. „Zlobila bych se, kdybys začal povinnosti odkládat stranou. Chci, abys byl co nejvíc úspěšný, Philipe.“ Mluvila jsem opatrně, protože vůbec netušil, jak jsem kvůli němu ctižádostivá. Toužila jsem mu pomáhat a hrát svou příslušnou a třeba i podružnou roli, jen abych z něho vytvořila velkého, významného muže, který je pokračovatelem dlouholeté rodinné tradice. Věděla jsem, že ministerský předseda si ho velice váží a mezi lidmi se mluví, že ho čeká oslnivá kariéra. Já jsem však chtěla víc než to. Chtěla jsem, aby se Philip vždy stavil na stranu toho nejlepšího a nejoprávněnějšího, co

demokracie nabízí, aby reprezentoval nejen hlediska a názory své vlastní strany, ale také vůli obyčejných lidí, aby se stal zastáncem anglické cti, sounáležitosti a ideálů.

Philip se mnou málokdy mluvil o své práci, ale z několika poznámek, které občas utrousil, jsem pochopila, že vláda našeho impéria je blízka jeho srdci a je přesvědčen o potřebě vytvořit těsnější a funkčnější pouta mezi našimi dominii a koloniemi. Sama od sebe jsem se pustila do studia života a podmínek v Indii, myslela jsem si, že když už se mi Philip tajně svěřil, neměla by moje nevědomost být příliš propastná. Ale o tom všem jsem mu neřekla ani slovo, takže teď ho moje odpověď překvapila a možná i lehce dojala.

„Děkuji ti, Lyn,“ pronesl se zřetelnou úlevou. „Budeš-li mi vycházet vstříc, všechno bude snazší. Jsem rád, že máš pro mě pochopení a stavíš práci na první místo.“ „To je snad přirozené,“ řekla jsem. „A jak to vidíš dnes večer?“

„Předpokládám, že se slavnost přesune dovnitř. Nebude to taková zábava, s tím však nic nenaděláme. Zatím ještě počkejme, určitě nám během dne dají vědět co a jak.“

S poněkud otráveným pocitem jsem beze spěchu vstala, dopřála si dvojnásobně delší koupel a víc času než obvykle jsem také strávila při úpravě obličeje a lakování nehtů. Kuchaři jsem vzkázala, že na oběd zůstanu doma. Tajně jsem doufala, že tady bude i Henry, i když jsem pochybovala, protože na oběd býval doma jen zřídkakdy.

Mé pochyby se samozřejmě potvrdily, Henry se z parlamentu nevrátil. Zato k nám dorazila paní Watsonová, která přijela na den do Londýna, aby navštívila Geralda. Objevila se ve dveřích přesně v jednu hodinu v doprovodu svého mladičkého přítele Petera Browninga. Vypadala ještě prapodivněji než obvykle. Vlasy si obarvila novým, živějším rudozlatým odstínem a na hlavu si posadila směšný, rádoby moderní klobouček ozdobený dvěma hrdličkami a závojičkem.

„Lyn, drahoušku,“ vrhla se ke mně. „To je báječné, že vás vidím. Nikdy by mě nenapadlo, že se nám dostane takové cti. Kdepak máte svého nastávajícího? Snad vás neopustil?“

„Právě teď je na obědě u ministerského předsedy,“ řekla jsem krátce.

„No to je úžasné!“ rozplývala se paní Watsonová. „Musí být pro vás nesmírně vzrušující, když se teď pohybujete v tak vybrané společnosti.“

Je to trochu změna ve srovnání s klidným venkovským životem v Maysfieldu, že?“

„Vlastně Vlastně jsem vám chtěl poblahopřát,“ ozval se Peter Browning a podal mi ochablou, teplou ruku.

„To se přece neříká,“ zaskřehotala paní Watsonová, než Jsem stačila odpovědět. „Blahopřeje se jen muži, nikdy ne ženě, a už vůbec ne Lyn, která udělala partii sezony.“

Z její neotesanosti a nepokryté závisti se mi udělalo špatně. Chovala jsem se k ní chladně, s odstupem, a když byl ohlášen oběd, uvedla jsem, že si musím pospíšet, protože zkraje odpoledne mám domluvenou schůzku.

„Nemusíme ani třikrát hádat s kým,“ řekla paní Watsonová rádoby upejpavě.

„Jdu ke švadleně,“ odbyla jsem ji.

„Ach ne, to vůbec není romantické,“ našpulila se. „Kdybych já byla sir Philip, chtěla bych být s vámi každičký okamžik ve dne v noci.“

„Škoda že Henry dnes nemůže přijít na oběd,“ zkusila jsem změnit téma hovoru.

„Chtěla jsem s ním vlastně mluvit,“ vzpomněla si najednou na něco paní Watsonová. „Co to pořád slyším o nějakém domě na venkově? Už i vrabci na střeše si cvrlikají, že nějaký hledají. Zajímalo by mě, oč tu běží?“ „Napadlo je, že by to bylo hezké pro děti na prázdniny,“ odpověděla jsem.

„Už uplynulo dost hodně času, kdy se naposled věnovalo tolik zájmu dětem,“ poznamenala paní Watsonová. A když pak sluhové na okamžik opustili pokoj, naklonila se ke mně a zeptala se tlumeným hlasem: „Pohádali se?“

„Pohádali?“ Pozvedla jsem obočí. „Proč by se měli hádat?“

„Kvůli Douglasu Ormondovi přece,“ zašeptala. „Bohužel nechápu, o čem mluvíte,“ pronesla jsem s chutí opovržlivě.

„Ale chápete, a moc dobře,“ durdila se paní Watsonová. „Nehloupněte, Lyn, jen mi povězte, co chci vědět.“ „A proč se nezeptáte Angely?“ navrhla jsem.

Paní Watsonová div nepukla vzteky a otočila se na Petera Browninga.

„Někteří lidé si neobyčejně snadno zvyknou na své nové postavení ve společnosti.“

Za tohle bych se na ni klidně mohla rozzlobit. Místo toho jsem se však bouřlivě rozesmála. Vypadala strašně legračně - jako dopálený papoušek kakadu ve špatné náladě.

Když se mi konečně podařilo uniknout z jídelny, nedostala jsem se ještě ani z doslechu a už jsem slyšela, jak si na mě paní Watsonová začala popuzeně stěžovat.

Je mi to jedno, říkala jsem si, vždyť je to příšerná ženská. Angelu můžu jen litovat, že má tak hroznou tchyni! U Philipa bylo dobré, že ačkoli měl spoustu příbuzných, nikdo z nich pravděpodobně neznamenal potíže ani nestál v cestě. Byla jsem tomu ráda; naše manželství bude složité i bez umělých komplikací.

Odešla jsem do svého pokoje. Ne proto, že bych se chystala někam ven, ale proto, že jsem se pote, co jsem paní Watsonové napovídala, že mám domluvenou švadlenu, neodvažovala zůstat dole. Stále pršelo; kapky se řinuly ze stromů a park na náměstí vypadal mokře a tísnivě. Zapnula jsem v ložnici elektricky krb - spíš v touze vytvořit v pokoji přívětivější atmosféru než z pocitu chladu. Otevřela jsem zásuvku, kam jsem si ukládala nejrůznější maličkosti, a vytáhla jsem odtamtud knihu o Longrnooru, tu s reprodukcí portrétu Philipova předka, který se mu tolik podobal.

Je zvláštní, pomyslela jsem si, že nemám žádnou Philipovu fotografii. Připadalo mi trapné ho o ni žádat. On moji fotografii měl - byl to obyčejný portrét pořízený v běžném fotoateliéru. Mně osobně se ta fotografie vůbec nelíbila, ale vybral si ji z mnoha dalších sám a postavil si ji ve velkém stříbrném rámu na pracovní stůl. Dosud mi nedovolil vstoupit do svatyně jeho ložnice, uvědomila jsem si. Zůstávala nedotčena pro vzpomínku na Nadu i přesto, že její portrét zmizel - prázdné místo na zdi si dokáže velmi snadno v duchu doplnit. častokrát jsem si zvědavě říkala, kam obraz vlastně uložil.

Otevřela jsem knihu a Philipova tvář na mě shlíželo z vysokého límce a parádní košile z georgianského období. Byl tak pohledný, a přesto se mi Málo, že tento sir Philip Chadleigh, na kterého jsem se dívala, měl jemnější a měkčí výraz než - současný Philip, kterého tak beznadějně miluji.

Ve tváři dnešního Philipa byla patrná jistá, nepopiratelná tvrdost. Pravděpodobnou příčinou může být nervózní napjatost způsobená neustálým sebeovládáním a rezervovaností, jež jsem zatím nedokázala

odbourat, a nebo bolestí, kterou protrpěl, a jak se zdá, dosud trpí. Choulila jsem se u krbu a přemítala nejprve o Philipu Chadleighovi z roku 1939 a pak o Philipovi z roku 1727. Jestlipak ho také milovaly ženy? Zažil ve svém životě nějakou tragédii, nebo si žil spokojeně, šťastně a radostně? Přemýšlela jsem, jestli si člověk před prožitkem velkého štěstí musí nejprve sáhnout na dno. Občas se mi totiž zdálo, jako by se hloubka našich citů zcela nenaplnila, dokud nepoznáme bolest a utrpení.

Kéž by Philip odložil minulost a vykročil vpřed s důvěrou - kolik by toho dokázal, myslela jsem si. Dobro by se oddělilo od zla, láska, kterou věnoval Nadě, by nebyla ztracena, ale proměnila by se v nesmrtelnou sílu, využitelnou pro pohodu ostatních ve službách humanity. Věřila jsem, že jsem připravena Nadě přenechat inspiraci, motivaci, jen abych mu přinesla potřebný pocit vyrovnanosti a klid. Milovala jsem Philipa tak hodně, že občas byla moje láska mateřská, plynoucí k němu ve velkomyslné, ochraňovatelské něze, za niž jsem nic nepožadovala.

Zřejmě jsem si trochu zdřímla, protože mě náhle vyrušilo z polospánku zvonění telefonu. Lekla jsem se a kniha mi sklouzla z klína na zem. Zvedla jsem sluchátko. „Volá vám sir Philip Chadleigh, slečno.“

„Děkuji. Haló, Philipe?“

„Zdravím tě, Lyn. Konečně mám volno. Chceš, abych pro tebe přijel, nebo raději přijedeš ty za mnou? Venku pořád prší, takže bychom mohli zajít do kina, jestli chceš.“ „To by bylo prima.“ odvětila jsem. Asi bych nesnesla, kdybych měla strávit několik dlouhých hodin s Philipem sama v jeho domě. Veškerý čas v jeho společnosti byl pro mne obrovskou zátěží, protože jsem silně toužila, aby alespoň nějak reagoval na mé pocity vůči němu, ale místo toho jsem se musela nutit k vyrovnanosti, někdy až k lhostejnosti.

„Mám před sebou noviny,” pokračoval. „Pověz mi, co

bys ráda viděla, objednáám telefonicky vstupenky.“ Rozpoutala se krátká diskuse, který film si zvolíme. „Tak dobře, půjdeme do Plaza,” řekl. „Za deset minut jsem u tebe. Zatím au revoir.“

Z šatníku jsem si vytáhla černý klobouk a štolu ze stříbrných lišek, kterou mi Angela onehdy věnovala jako dárek. Věděla jsem, že klobouk, nebo spíš klobouček zdobený stuhou a krajkou mi sluší.

Parfémem jsem zlehka pokropila kožešiny a navlékla si rukavičky. Až teď jsem si všimla, že na podlaze zůstala ležet kniha o Longmooru. Zvedla jsem ji, otevřela jsem spodní zásuvku toaletního stolku a strčila knihu dovnitř. Zahlédla jsem přitom, že vzadu zpod nějakých dopisů a starých pozvánek, které jsem tam skladovala, abych je někdy později vyhodila, vykukuje ještě jedna kniha.

Zvědavě jsem ji vytáhla. Teprve když, jsem držela v ruce omšelou červenou obálku s otřepanými okraji, vzpomněla jsem si, jak se sem dostala. Vypůjčila jsem si ji od faráře ten den, kdy jsem odjížděla do Londýna. Tehdy jsem ji bez rozmyslu popadla, když jsem zaslechla nějaké hlasy v hale, a dodnes jsem ji ani neotevřela. Písmo na obálce bylo napůl nečitelné, knihu zřejmě někdo kdysi zapomněl na dešti nebo ji četl ve vaně.

Otevřela jsem ji. Na titulní straně stálo: *Důkazy reinkarnace*.

Co jsem si to vzala za legrační knihu, napadlo mě jako první. Pak mi však ta slova znovu zazněla v mysli. Reinicarnace - to znamená převtělení, nový život, návrat na svět v jiném těle. Pomalu, tak pomalu, že jsem mohla přesně sledovat, jak se mi v hlavě formulují myšlenky, jak zapadají jedna do druhé jako v nějaké skládance, jsem dospěla k závěru, že já a Nada jsme spolu propojeny. Jako bychom byly jedna a táž. „To je přece absurdní!“ pronesla jsem nahlas. „Vždyť...“

Stála jsem, civěla jsem nechápavě do knihy a před očima se mi vyjevoval celý sled událostí. Zpočátku se mi to zdálo natolik bizarní, že se mi chtělo napůl smát. Postupně mi však začal docházet hlubší smysl.

Zavřela jsem knihu, posadila se k toaletnímu stolku a zadívala jsem se do vlastního odrazu v zrcadle. Je to vůbec možné? Nepoznala jsem právě kvůli tornu Nadin obličej? Nebyl její portrét můj vlastní? Portrét mého obličeje, který jsem znala dvaadvacet let, ale v okamžiku smrti ho ztratila?

Dívala jsem se na sebe, až, mě rozbolely oči. Raději jsem je zavřela, abych jim ve tmě ulevila. Snažila jsem se uklidnit polovyděšený, vzrušený stav mé mysli. Proč by to nemohla být pravda, ptala jsem se v duchu. Tolik věcí by se rázem vysvětlilo - ten podivuhodný okamžik, kdy jsem poprvé spatřila Philipa, podobnost mého hlasu s Nadiným, touha, kterou jsem cítila k Philipovi a která mě občas děsila svou silou, Nadin portrét, který mi připadal důvěrně známý, můj soucit a porozumění vůči paní Melinkové.

Rozum se vzpíral a říkal, že jsou mé úvahy směšné. Podobné věci se týkají několika málo osamocených případů, jimž nějaký mozek s přebujelou fantazií dodal přehnanou důležitost. Jestli ten minulý život byl můj, tak co jsem si z něho pamatovala? Vůbec nic! Neuměla jsem ani tančit, kam, se podělit talent, jaký Nada tak oplývala? Ano, vždycky jsem toužila být drobná a tmavovlasá, ale kolik existuje takových lidí, kteří obdivují přesný opak sebe sama?

Ne, ne, myslela jsem si. Nesmím se chovat tak směšně, musím se ovládat. Nesmím se snažit rozluštit problém mé lásky k Philipovi a jeho lásky k Nadě tak jednoduchým řešením.

Odhodlaně jsem se zvedla, posbírala si věci a sešla jsem dolů. Nebyla jsem v přijímacím pokoji déle než cívě minuty a už mi oznámili Philipův příchod. Na uvítanou mě láskyplně políbil.

„Jsi připravena?“ zeptal se. „Slyšel jsem, k tvoje sestra je nemocná a musela zůstat v posteli. To je mi líto. Nechal jsem jí poslat nějaké květiny. Doufám, že ji to potěší.“

„Bude nadšená,“ odvětila jsem. „Myslím, že na tom není nijak zle, ale když člověka bolí v krku, je to vždycky nepříjemné.“

„Chudák, určitě je nešťastná, že musí ležet. Ale ty k ní raději moc nechod'. Nechci, abys také onemocněla. Vždycky jsi mi připadala jako ztělesnění pevného zdraví a dobré nálady.“

„Abys to nezakřikl!“ napomenula jsem ho mírně. „Nepokoušej osud.“

„Podívejme, ty jsi pověřčivá,“ dobíral si mě.

„Občas,“ přiznala jsem. „Ty ne?“

„Já jsem fatalista.“

„To si jen namlouváš,“ prohlásila jsem vážně, aniž bych přemýšlela, co říkám. Jako obvykle jsem plácla první věc, která mě napadla.

„Proč to říkáš?“ zpozorněl.

„Když se lidem nedaří, nebo mají pocit, že se určitým věcem nemůže zabránit, ulehčují svému svědomí slovy co se má stát, stane se.“

Teprve když jsem skončila, uvědomila jsem si, co svou poznámkou můžu vyvolat. Raději jsem se rychle otočila, abych neviděla, jestli se urazil, a zamířila jsem ke dveřím.

„Pojď už,“ pobídla jsem ho. „Jinak zmeškáme hlavní film.“

Bez dalšího komentáře mě následoval. Promluvil až ve chvíli, kdy jsme seděli v autě a rozjeli se k biografu.

„Jsi zvláštní osoba, Lyn. Chtěl bych tě poznat lépe.“

„Možná bys byl zklamaný,“ odpověděla jsem, ale cítila jsem radost, že má zájem.

Kapitola 22

Neobyčejně mě dojalo množství dopisů, které jsem obdržela od bývalého služebnictva. Je zvláštní, jak náklonnost k zaměstnavatelům někdy přetrvává ještě dlouho po odchodu ze služby, ačkoli sami zaměstnavatelé na ně v mnoha případech zapomněli v okamžiku, kdy si sbalili věci a opustili dům.

Moje matka byla obdařena přirozeným talentem udržovat styk s lidmi. Například hospodyně, které neviděla i přes dvacet let, od ní dostávají každý rok dárky k Vánocům. Dopisuje si téměř se všemi a nezáleží na tom, jestli se usadili v daleké kolonii nebo bydlí v sousedním městě.

Přicházely mi dopisy od desítek mužů a žen, kteří někdy v Maysfieldu pracovali, a na většinu z nich si už nepamatuji. Ale zmiňovali se o mém dětství a přiložili i drobný dáreček, který často vyráběli sami, což mě dojímallo k slzám. Uměla jsem si představit, jaké problémy museli překonávat při snaze udělat někomu radost.

Jednoho rána jsem mezi dopisy našla psaní podepsané Ethel Hendersonovou. V noci jsem skoro nespala, protože jsem se začetla do *Důkazů reinkarnace*, a teď v devět ráno jsem se dokázala jen s největšími obtížemi soustředit. Nalila jsem si šálek černé kávy, ostatní dopisy jsem shodila na podlahu a znovu jsem se zkoušela prokousat napůl přečteným dopisem, kterému jsem moc nerozuměla. Dopisní papír byl laciný, s linkami, rukopis kulatý a nevypsáný. Odhadovala jsem nejprve, že mi píše nějaký další bývalý zaměstnanec, na kterého jsem zapomněla, ale pak jsem při čtení jedné věty zpozorněla a začala jsem dopis číst znovu od začátku. V dopise stálo:

Drahá lady Gwendolyn. Cítím, že Vám musím napsat a popřát Vám hodně štěstí v nadcházejícím manželském svazku. Víím, že si nebudete pamatovat mé jméno, dokonce na ně možná zapomněla i Vaše matka, ale byla jsem sestřičkou, která pomáhala u Vašeho příchodu na svět. Tento měsíc to už bude devatenáct let. V porodnici už dávno nepracuji a v současné době žiji nedaleko Londýna. Bylo by m nesmírným potěšením, kdybych měla příležitost se s Vámi kdykoli vidět, ale pokud Vám nevybývá čas, umím to pochopit. Často jsem o Vaší rodině

přemýšlela a se zájmem jsem si prohlížela fotografie Vaší sestry ve společenských rubrikách. Prosím, připomeňte mě Vaší drahé paní matce.

Přeji Vám, abyste se sirem Philipem Chadleighem prožila spoustu šťastných let a narodily se Vám silné a krásné děti.

Vaše Ethel Hendersonová

Docela ráda bych se s ní viděla, pomyslela jsem si a na kus papíru jsem chvatně naškrabala několik řádek s pozváním na čaj příští pátek.

Ten den jsem musela odpovídat na spoustu dopisů, ale mockrát se mi přihodilo, že jsem začala a posléze zjistila, že píšu naprosté nesmysly. Nezbylo, než papír roztrhat a zkoušet štěstí znovu.

Důkazy reinkarnace jsem přečetla do posledního řádku. Kniha se snažila podat logické a zdánlivě nezvratné důkazy, ale pro mě bylo těžké je přijmout s jasnou, od všeho oproštěnou hlavou. Celou dobu jsem se snažila citované příklady srovnávat s mým vlastním případem, hledala jsem osobní spojitosti, toužila jsem být přesvědčena, a přesto jsem se bála věřit. Copak jsem si mohla vážně myslet, že jsem Nada? Ptala jsem se tak v duchu nejméně tisíckrát. Ta myšlenka mi nedala pokoj a byla o to přesvědčivější, že hluboká láska, kterou jsem cítila k Philipovi, nebyla nijak živena ani podporována vášní či něhou z jeho strany. Věděla jsem určitě, že moje láska nerostla postupně, ale byla ve mně už v prvním okamžiku při našem seznámení, jako by ve mně dřímala a najednou se probudila. Ale to nebyl žádný důkaz. Potřebovala jsem získat důkaz hlubší a silnější.

Zmítala jsem se v protichůdných argumentech, na pokraji šílenství, až jsem nevydržela být déle sama. Cítila jsem, že musím s někým mluvit. Ne o své nejtajnější domněnce, ale o sobě, o Philipovi a ze všeho nejvíc o nadcházející svatbě. Neměla jsem se ke komu obrátit kromě Elizabeth, ale když jsem jí kolem poledne telefonovala, řekla mi, že se nemůže se mnou sejít dříve než večer.

„To zase nemůžu já.“ řekla jsem. „Nejdříve jdu s Philipem na večeři a pak jedeme na nějaký večírek nebo co. Nevzpomínám si ke komu, ale myslím, že k nějakému jeho příteli ze sněmovny.“

„Promiň, Lyn,“ přerušila mě omluvně, „ale zrovna odcházím do klubu. Telefon zazvonil ve chvíli, kdy už jsem otvírala dveře a byla na

odchodu. Každé úterý pomáhám s vydáváním obědů dětem a také na ně dohlížím. Jejich maminky si pro ně přicházejí v pět hodin. Potom máme něco na způsob besídky, víš, jak to vypadá, čaj, buchtu a ochotnická zábava. Dokonce mě přesvědčili, abych zpívala.“

„Vůbec jsem netušila, že máš takový talent,“ utahovala jsem si z ní.

„No, byla bys pěkně překvapená!“ rozesmála se. „Upřímně řečeno často překvapuji sama sebe.“

Bylo znát, že Elizabeth mluví šťastněji a svěžeji než dřív, jako by se jí do krve vlil nový život.

„Tak dobrá, nebudu tě zdržovat od povinností,“ řekla

jsem. „Zavolám ti zítra ráno a něco vymyslíme, abychom se ještě tento týden mohly sejít.“

„Ano, zavolej. A ještě jednou mi promiň ten dnešek. Nemusím ti snad povídat, & bych tě moc ráda viděla.“

Zůstala jsem rozmrzele sedět nad kopou dopisů, na něž, jsem musela odepsat, a přemítala jsem, co udělám. Najednou mě to napadlo - zajdu se podívat na Nadin hrob.

Vzpomněla jsem si, že jsem u paní Melinkovové viděla mezi jinými fotografiemi i snímek náhrobního kamene.

„To je hrob vaší dcery?“ zeptala jsem se jí.

Fotografii mi téměř vytrhla.

„Tu fotku mi poslal Philip,“ odpověděla. „Já sama tam nikdy nebyla. Nesnáším hřbitovy. Chtěla jsem, aby byla pohřbena o samotě, ale takové přání mi nikdo nesplnil.“

Očividně se jí o tom nechtělo mluvit, a tak jsem rychle sáhla po jiné fotografii. Teď jsem si svůj chvat vyčítala. Uvědomovala jsem si, proč má vnitřní touha vidět Nadin hrob je tak silná - zmocnila se mě morbidní zvědavost, abych viděla místo, kde leží moje dřívější tělo, pokud to, čemu jsem napůl věřila, je pravda. Tělo, které se po dlouhém čase v zemi rozpadlo na prach, ale kdysi patřilo mně a bylo milováno Philipem.

Sešla jsem dolů za Angelinou sekretářkou, která sedávala ve své malé pracovně, s výhledem na zadní dvůr domu.

„Slečno Jenkinsová, můžete mi říct, který hřbitov je v Londýně největší?“ šla jsem bez okolků přímo na věc.

Vzhledla ke mně jasnýma, inteligentníma očima.

„Co vás to napadlo za legrační otázku, lady Gwendolyn?“ podivila se. „Největší plochu asi zabírá Highgate, ale nejsem si tím úplně jistá,“ dodala.

„A je největší už dlouho?“ zjišťovala jsem. „Tím chci říct, že mě nezajímá hřbitov, který se nejvíc využívá až v poslední době, ale takový, kam se nejvíc pohřbívalo, řekněme, před dvaceti lety.“

Nahlédla do nějakých příruček, které si vytáhla z poličky vedle stolu.

„Highgate je určitě největší,“ řekla po chvíli, „a byl založen dřív než ostatní. Samozřejmě, jsou tu ještě, Kensal Green a St. Marylebone.“

„Děkuji vám, slečno Jenkinsová, moc jste mi pomohla.“

V hale mi majordom předal vzkaz od Philipa - asi ve tři čtvrtě na čtyři se uvolní a doufá, že se s ním někde sejdu.

„Vyříd'te, prosím, siru Philipovi, že po obědě přijedu do Chadleighského paláce a tam na něho počkám,“ řekla jsem.

„Zůstanete dnes na oběd, slečno?“ zeptal se.

„Ne, nemám ani chuť. Lady Angele řekněte, že se vrátím někdy po čaji.“

Měla jsem pocit, k by mě každé jídlo zadusilo. Celý poslední týden jsem jedla jen s velkým přemáháním. Angela s Henrym si mě dokonce začali u jídla dobírat - konečně prý podle nich svítla naděje, že se mi zlepší postava.

Zpočátku jsem si myslela, že za moje nechutenství může láska, protože se traduje, že člověk přeplněný city nemá hlad. Ale ve skutečnosti byl můj náhlý odpor k jídlu dán úzkostí a neschopností soustředit se na sebe a své potřeby. Poslední týdny jsem soustavně prožívala v napětí. Otevře se mi teď konečně brána poznání? Občas jsem už už cítila, že jsem pokročila o kus dál a pochopila mikroskopickou částčku toho, co se se mnou děje, ale vzápětí jsem upadla do deprese, která ve mně jen prohloubila nejistotu.

Seděla jsem v taxíku, který mě, odvážel do Highgate, a dohadovala se sama se sebou. Mnohem snazší bylo zlehčovat svou představivost, posmívat se jejím výplodům, namlouvat si, že jsem hysterická a přání je otcem myšlenky, než abych věřila ve znovuzrození. Milovala jsem Philipa a přirozeně jsem toužila dobýt v jeho srdci stejné postavení, které už držela jiná žena. Jak dětinsky se snažím ospravedlnit a vysvětlit svou žárlivost, říkala jsem si. Ale zároveň jsem nemohla

uhasit víru ve své tušení. Poslepu jsem s nadějí tápala ke světlu, z něhož jsem zatím viděla jen nejmatnější záblesk.

Když jsme zastavili před vchodem na hřbitov, požádala jsem taxikáře, aby na mě počkal. Bylo to výstřední přání, ale bála jsem se riskovat, že bych zůstala na holičkách. Ze zdánlivě nekonečných řad náhrobků mě obcházela hrůza. Naprosto jsem chápala, proč paní Melinková nechtěla vidět hrob své dcery. Na okamžik jsem dokonce zalitovala, že jsem se nechala strhnout a přijela sem. Váhavě jsem se zastavila u brány a rozhodovala se, jestli se nemám otočit a odejít. Je to morbidní, říkala jsem si v duchu. Co tu získám, když půjdu dovnitř?

Nakonec jsem se však překonala a v kanceláři jsem si zjistila, kde náhrobek stojí. Šla jsem pak skoro deset minut po dobře udržovaných cestičkách podél mramorových křížů, andělů, váz a dalších věcí, jimiž lidé zdobí „sto posledního odpočinku svých nejbližších a nejmilovanějších.

Rozhodla jsem se, že až umřu, chci být spálena, a můj popel ať rozpráší na obyčejném poli. Tady bych se cítila uvězněna. Pak jsem se svému vlastnímu strachu v duchu zasmála. Pokud jsem Nada, otázka mého uvěznění vůbec neexistuje. Na odloženém, nepotřebném těle přece vůbec nezáleží, jestliže je duše volná.

Na místě, kam mě poslali, mi v dlouhé řadě hrobů padl do oka jeden s naprosto jednoduchým náhrobním kamenem. Na rozdíl od ostatních, většinou bílých, byl z neobvyklého, smaragdově zeleného kamene, písmo nebylo černé, ale stříbrné, vyryté tak hluboko, že při prvním pohledu šlo jen těžko přečíst. Na hrobě nerostly žádné květiny a svou prostotou se zcela odlišoval od ostatních.

Přistoupila jsem blíž a sklonila se, abych si přečetla nápis.

Na památku milované Nady Melinkové,
která opustila tento svět 29. června 1920.
Nechť odpočívá v pokoji.

To bylo vše. Chvíli jsem na ta slova jen upírala zrak. Něco mi na nich připadalo známé, ale v prvním okamžiku mi unikalo. Přečetla jsem si znovu datum - 29. červen byl den mých narozenin! Trvalo mi několik vteřin, než jsem si zcela uvědomila, co čtu. A když mi to konečně

došlo, měla jsem pocit, jako bych dostala ránu. Nada zemřela v ten den, kdy jsem se já narodila.

Nebylo těžké ihned pochopit, k všechny mé představy byly směšné. Pět měsíců před tím, než Nada spáchala sebevraždu, jsem byla naživu a kopala jsem matce v brušku. Ani s vynaložením veškeré fantazie nešlo předstírat, že by duše nebyla totožná s vitální silou života. Byla jsem přinejmenším o pět měsíců starší než Nada.

Myslím, že jsem se nahlas zasmála, k mému překvapení mi po tvářích tekly slzy. Stála jsem před zeleným náhrobkem, snažila se marně potlačit vzlyky, které mnou otřásaly. Snad jsem budila stejný dojem jako ostatní návštěvníci hřbitova. Zaslechla jsem, že za mnou prošli dva nebo tři lidé, ale asi si mě ani nevšimli. Otočila jsem se a rozběhla se k východu. Běžela jsem celou cestu až za bránu, kde na mě čekal taxík.

„Odvezte mě do West Endu,“ přikázala jsem.

V autě jsem si otřela poslední zbytky slz a začala odstraňovat škody, které mi napáchaly na tvářích. Přepudrovala jsem si nos, odložila klobouk, opřela se a zavřela oči.

Jednala jsem jako hlupák! Udělala jsem ze sebe hotového idiota! To je poučení pro příště, abych svou představivost nepouštěla daleko. Děkovala jsem Bohu, že jsem o tom nic neřekla Philipovi. Sama jsem poznala, jak fantasmagorické byly mé myšlenky. Jediným argumentem, který mou teorii podporoval, byla podobnost dvou hlasů. To, že jsem zcela náhodou pronesla několik vět, které kdysi vyslovila i jiná, dnes mrtvá žena, nehrálo 'žádnou roli, neboť' shoda okolností vždycky ohromí statistiky. Zoufale jsem se styděla a byla jsem ochotna znovu přísahat, že od nynějška budu svou představivost už vážně držet na uzdě. Alespoň budu spát s klidnou myslí, místo abych ležela dlouho do noci vzhůru a trápila se problémy, které nikdy neexistovaly než v mých šílených úvahách.

Naklonila jsem se dopředu a řekla jsem řidiči, aby mi zastavil u nějaké malé restaurace na Baker Street. Přinutila jsem se sníst lehčí oběd - ztracená vejce, salát, housku s máslem a kávu. Po jídle jsem se na dlouho uchýlila na dámskou toaletu, abych se dala do pořádku, nasadila si klobouček, znovu se stala andílkem a udolala pudrem a rtěnkou poslední stopy mého citového výbuchu.

V té době se už blížila třetí hodina, a tak jsem chvatně proběhla Baker Street a pokračovala přes Poriman Square k Park Lane. K Philipovi do paláce jsem dorazila v okamžiku, kdy kostelní hodiny odbily čtvrt.

Čekal na mě dole v knihovně.

„Mám pro tebe nepříjemnou zprávu, Lyn,“ oznámil.

„Jakou?“

„Jedna moje stará teta, kterou zatím neznáš, a která žije v Holland Parku, mermomocí chce, abychom dnes odpoledne přišli na její zahradní slavnost. Snažil jsem se vymluvit na všechno možné, ale marně. Trvala na svém a já prostě nemohl zalhat, že už' máme něco jiného. Musel jsem její pozvání přijmout. Odpustíš mi?“

„Samozřejmě,“ přikývla jsem.

Svým způsobem jsem měla dokonce radost. Vůbec jsem totiž neměla náladu zůstat s Philipem sama. Naše hovory tehdy sklouzávaly do příliš osobní roviny, a na to jsem v danou chvíli nebyla připravena.

„Připadáš mi den po dni cizejší a cizejší,“ svěřil se, když jsme nasedali do auta. „Nevídám se s tebou víc než pár uloupených minut, případně cestou na večírek nebo z večírku.“

Brala jsem ta slova jako potěšitelnou poklonu. „Nevadí,“ řekla jsem zvesela. „Hlavně abys mě pak později neměl plně zuby.“

„Myslím, že to se stát nemůže,“ odpověděl. „Nemáš strach?“

Zavrtěla jsem hlavou.

„Mám dojem, že my dva se nikdy nebudeme vídat často. Tvoje práce ti zabere hodně času, a dá-li se věřit řečem tvých příbuzných, tak ani já nezůstanu v nečinnosti.“

„Chudáčku Lyn! Nechceš se raději, dřív než bude pozdě, uchýlit zpátky do klidného Maysfieldu a snít celé dny na zahradě?“

„Snění jsem se vzdala,“ odsekla jsem zostrá, než jsem se zarazila.

Povytláhl obočí.

„Odkdy?“ zeptal se.

„Když jsem odjížděla do Londýna, slíbila jsem matce, že svou představivost budu držet přísně na uzdě,“ odpověděla jsem. „Je to dlouhá historie a stydím se o tom někomu vyprávět, ale v poslední době se mi mé představy poněkud vymkly z rukou. Až teď se všechno srovnalo.“

„Mám rád tvou představivost,“ řekl Philip. „Nevzdávej se jí šmahem.“

„Nemyslela jsem si, že bys věděl, že nějakou mám,“ ozvala jsem se překvapeně.

„Člověk by tě musel znát jen velmi krátce, aby si neuvědomil, že vidíš mnohem dál za horizont než obyčejní smrtelníci.“

Jeho poznámka mě tak ohromila, že jsem se na něho otočila.

„To si ze mě utahuješ?“ zjišťovala jsem.

„Ne, myslím to vážně,“ řekl. „Jsi někdy legrační, Lyn. Vůči ostatním jsi neobyčejně vnímavá, ale pak tě překvapí, když si někdo povšimne nějaké drobnosti u tebe.“

„Asi nejsem zvyklá, že si mě někdo všímá,“ pravila jsem skromně, ale ta myšlenka mě rozechvěla a vzrušila.

Měla jsem chuť vklouznout mu rukou do dlaně, požádat ho, aby mi řekl víc, aby mi řekl, co si o mně doopravdy myslí. Ale bála jsem se, bála jsem se chladu, který by se ozval z jeho hlasu, masky rezervovanosti, která by mu okamžitě zakryla tvář. Bud opatrná, nabádala jsem se. Začínáš se mu líbit, začíná se o tebe zajímat. Pro všechno na světě pokračuj pomalu a zvolna, ať ho nevylekáš!

Ten okamžik pominul a začali jsme mluvit o úplně jiných věcech, až jsme dorazili na zahradní slavnost.

Strávili jsme dvě jednotvárné hodiny hovorem s lidmi, jež jsem nikdy dříve neviděla. Philip nebo jeho teta mi je postupně představili. Vypila jsem trochu ledové kávy, která mě zastudila v břiše, a když jsem začala cítit, & mi umdlévají nohy, rozbolívá hlava a úsměv z tváře vyhasíná, dal mi Philip znamení.

„Nezmizíme?“ navrhl. „Všiml jsem si, & teta zašla do domu. Máme teď nejlepší příležitost.“

„Proboha, tak proč ještě váháme? Cítím se strašně vyčerpaná,“ souhlasila jsem.

Vykradli jsme se k autu jako dvě děti, které se chtějí ulít ze školy.

„Zajedeme ke mně domů dáme si tam pořádný čaj,“ rozhodl Philip. Sklopil proti mému sedadlu malé sedátko, abych si měla kam položit nohy.

„Budeme muset chodit na večírky a slavnosti i poté, až budeme svoji?“ zeptala jsem se.

„Budou jich stovky,“ odpověděl, „a často to bude ještě mnohem horší.“

„V tom případě ruším zasnuby,“ zasténala jsem.

„Máš smůlu, nemůžeš mi vrátit prstýnec,“ popíchl. Podívala jsem se na svůj prsteník bez prstýnku a zasmála jsem se.

„Na tohle téma jsem si už vyslechla od příbuzných bezpočet poznámek.“

„To ti věřím,“ pravil. „Ale nejsem tak nedbalý, jak si myslí. Něco jsem pro tebe přichystal. A,“ dorazíme ke mně, „něco tam určitě najdeme.“

„Škoda že to musím odmítnout,“ pronesla jsem lítostivě. Zároveň jsem však cítila, jak moje vzrušení vzrostlo.

Už dlouho jsem si v duchu říkala, proč Philip se zasnubním prstenem tak otálí, a Angela mi to připomínala každou chvíli.

„Uběhlo už tolik času a pořád nic,“ hučela do mě zrovna včera večer. „Jsi zasnoubena čtrnáct dní, a zatím jsi dostala jen orchideje. Ty si do sejfu nedáš.“

„Co čekáš, že mám udělat?“ zeptala jsem se nakvašeně. „Chtít po něm brilianty?“

„Můžeš mu to jemně naznačit. Mám dojem, jako by mu to vyklouzlo z paměti.“

Ve chvíli, kdy jsme dojeli do Chadleighského paláce, jsem doslova hořela vzrušením. Nemohla jsem se ani dočkat, než nám sluhové přinesou do Philipova pokoje čaj a odejdou. Po jejich odchodu Philip dál prodloužil mé napětí prosbou, abych nalila čaj. Teprve potom přešel k zásuvce svého stolu a otevřel ji.

„Jak nejraději dostáváš dárky?“ zeptal se. „Vrhneš se na ně hned, nebo chceš zavřít oči a hádat?“

„Přestaň,“ prosila jsem. „Víš moc dobře, že už se nemůžu dočkat, až, uvidím, co pro mě máš.“

„Tak dobře, tady to je,“ podal mi velkou plochou krabičku.

Chvatně jsem ji otevřela. Pod víčkem na bílém sametu ležel široký náramek, brože a prsten, vše ze smaragdů a diamantů.

„Oh, Philipe!“ zvolala jsem.

„Líbí se ti?“ vyptával se.

„Je to nádhra!“ vykřikla jsem. „Ještě nikdy jsem neviděla nic tak krásného!“

Nasadila jsem si náramek na zápěstí a na prst navlékla prstýnek. Úplně jsem zapoměla, že podle konvencí by tak měl učinit Philip.

„Na náušnice jsi zatím ještě mladá, Lyn,“ řekl. „Ale za několik let ode mne dostaneš pár, který k tornu ladí. Svého času jsem nakoupil nějaké smaragdy v Indii a Cartier je pro mě zpracoval. Myslím, že ti velmi sluší.“

„Takové šperky by slušely komukoli,“ soudila jsem skromně. Přiznám se, krásnější kameny jsem v životě neviděla.“

Byly neobyčejně temné, přesto z jejich hlubin vyzařoval blýskavý oheň, jaký lze spatřit v srdci všech krásných kamenů. Smaragd na prstýnku dosahoval velikosti poštovní známky a diamanty se kupily po celém obvodu kroužku. Když jsem ho zvedla proti oknu, oslnivě se zatřpytil ve slunečních paprscích.

„Moc se mi líbí, Philipe, vážně,“ řekla jsem. Popošla jsem k němu a nabídla obličej k polibku.

Sklonil se a krátce, téměř letmo, se dotkl rty mých úst. Cítila jsem, k jako obvykle, když se mě dotkl, se chvěji. Dala bych v tu chvíli všechny smaragdy na světě, abych mohla rozpažit ruce, vrhnout se mu kolem krku, objímat ho a říkat mu, jak hodně ho miluji. Místo toho jsem se však musela omezit na tiché „děkuji“ a odvrátila jsem se.

„Po svatbě ti dám šperky po matce. Většinu z nich bude třeba opravit, ale kameny jsou skvělé. Jsou součástí rodinného pokladu a v současné době jsou samozřejmě uloženy v bezpečí banky.“

„Myslím, že víc než tyto šperky ani chtít nemůžu,“ řekla jsem a prohlížela si přitom svůj dárek.

„Změníš názor,“ usmál se. „Za pár let budeš říkat Copak? Jenom smaragdy? Můj milý Philipe, ty ani nevíš, kolik jich mám. Chtěla bych rubíny, safíry, perly a diamanty.“

„Nepředbíhej,“ ohradila jsem se. „Mně stačí jen málo.“

Krátce před šestou jsem se zvedla k odchodu. Philip se nabídl, že mě zaveze domů. Když jsme jeli po Park Lane, viděli jsme v protisměru kolonu tří hasičských vozů. Nehoukaly, jely pomalu, jako by se odněkud vracely.

Philip pootevřel okénko v přepážce mezi námi a šoférem.

„Hořelo někde, Hodgkinsi?“ zeptal se.

„Asi ano, pane,“ odpověděl řidič. „Zhruba před hodinou se kolem přehnala tři čtyři hasičská auta, vlastně hned poté, co jste se slečnou přijeli.“

„Docela by mě zajímalo, kde to bylo,“ prohodil zvědavě Philip a vytáhl okénko zpět. Celou cestu jsme si pak povídali o všem možném.

„Pojď na chvíli dovnitř, alespoň se pozdravíš s Angelou,“ navrhla jsem. „Byla jsem pryč celý den a teď se na mě třeba zlobí. Spravíš jí náladu.“

„Tak dobře,“ souhlasil. „Ale dlouho se nezdržím. Před večeří mám ještě schůzku s jedním člověkem.“ Angela tentokrát nevěnovala Philipovi téměř žádnou pozornost. Obdivovala nadšeně mé šperky a nemluvila o ničem jiném.

„Tak nádherné smaragdy jsem ještě v životě neviděla,“ rozplývala se. „Lyn, ty máš z pekla štěstí.“

„Vždycky jsem myslel, že smaragdy přinášejí smůlu,“ snažil se mě popichovat Henry, ale bylo vidět, že i na něho ten dárek učinil nebyvalý dojem.

„To je pověra,“ poznamenal Philip, „která pramení z faktu, že smaragdy stejně jako opály se snadno odštípnou. Stačí, když smaragd spadne na něco tvrdého, a je po něm.“

„Ach ne,“ řekla jsem a podívala jsem se vyplašeně na prstýnek. „Teď abych se bála o něco zavadit.“

„Budeš si asi muset pořídit stříbrné šaty,“ pronesla Angela zamyšleně. „Třpytivé stříbro, k tornu, zelené střevíčky a možná něco zeleného kolem pasu.“

„Vidím, že konverzace začíná být výhradně ženská,“ usmál se Philip. „Jestli dovolíte, raději půjdu. Už jsem říkal Lyn, mám před večeří ještě jednu schůzku.“

„Půjdu tě vyprovodit,“ nabídla jsem se.

Sešli jsme dolů až k jeho autu. Venku stál policista, hovořil s řidičem, a když jsme vyšli, pozdravil nás. Řidič úslužně otevřel dveře u auta.

„Konstábl mi tady říká, pane, že hořelo na Andover Street. Byla to prý hrůza. Požár vypukl v klubovním domě Anglické růže, několik lidí dokonce bylo zraněno.“

Vyjekla jsem hrůzou a chytila se Philipa za rameno.

„Elizabeth! Byla tam Elizabeth!“

„Jak to myslíš?“ nechápal Philip.

„Elizabeth Batleyová,“ vysvětlovala jsem. „Chodí do toho klubu pomáhat. Dnes ráno mi říkala, že tam jde.“ Chvíli jsme na sebe zírali a pak mě Philip objal.

„Zatelefonujeme, ale jsem si jistý, že to bude v pořádku,“ pravil přesvědčeně.

Vrátili jsme se zpátky do domu a zašli do Henryho pracovny. Philip chvatně listoval v seznamu a pak vytočil číslo.

„Zavolám k Elizabeth domů,“ řekl, „určitě o ní budou něco vědět.“ Chvíli čekal, ale na druhé straně telefon nikdo nezvedal.

„Počkej okamžik, Philipe.“ Vyběhla jsem zpátky na ulici. Konstábl tam ještě pořád stál.

„Nevíte náhodou, kam odváželi zraněné?“ zeptala jsem se ho.

Na chvíli se zamyslel.

„Nejspíš do Nemocnice svatého Antonína, slečno. Z Andover Street je to nejbliž. Určitě, Nemocnice svatého Antonína, Kitchener Square.“

Běžela jsem zpátky za Philipem.

„Zkus zavolat do Nemocnice svatého Antonína,“ radila jsem. „Policista si myslí, že tam odvezli všechny zraněné.“

Netrpělivě jsem čekala, než najde správné číslo a spojí se s nemocnicí.

„Tady je sir Philip Chadleigh,“ ohlásil se. „Mohla byste mi říct jména pacientů, které k vám přivezli od požáru na Andover Street? Že to zjistíte...? Děkuji mockrát... Počkám.“

„Potvrdila ti, že tam zraněné lidi přivezli?“ vyptávala jsem se.

Zavrtěl hlavou.

„Nikdy nepodávají moc informací,“ zabručel. Chodila jsem po pokoji nahoru a dolů, cítila jsem, že nevydržím zůstat v klidu.

„Nepanikař, Lyn,“ uklidňoval mě Philip laskavým hlasem. „Pravděpodobnost, že se Elizabeth něco stalo, je sto ku jedné.“

„Mám o ni starost,“ odpověděla jsem. „Nemůžu si pomoci.“

„Ano? Haló,“ promluvil opět do sluchátka. „Ano... Ano. Jak jste říkala to jméno...? Můžete mi to zopakovat? Batleyová..., určitě Elizabeth Batleyová? Už jste informovali příbuzné? Aha. Děkuji zdvořile. Ano, já jsem její příbuzný. Hned tam jedu. Vyříd'te, prosím, vrchní sestře, že už jsem na cestě. Ano... Sir Philip Chadleigh. Děkuji zdvořile.“

„Je zraněná?“ špitla jsem téměř bez dechu.

„Je v nemocnici,“ odpověděl. „Jedeme za ní.“

Kapitola 23

Budova Nemocnice svatého Antonína je malá, svou výškou v nepoměru vůči okolním domům na náměstí, ale uvnitř panuje klid, který jsem dokázala vnímat i já navzdory svému rozrušení. Nemocnice je v péči jeptišek a matka představená, která nás přijala ve své pracovně, byla drobná, věkem shrbená starší žena se spoustou vrásek ve tváři. Přesto působila neobyčejně jemným dojmem.

„Posad'te se,“ vyzvala nás a sama usedla do křesla s vysokým opěradlem. „Takže vy jste přišli kvůli Elizabeth Batleyové? Právě jsem mluvila s její matkou, která je bohužel někde na venkově.“

„Povíte nám, co se stalo?“ zeptal se Philip, „Nevíme vlastně vůbec nic, jen to, že hořelo v Anglické růži na Andover Street. A protože slečna Batleyová řekla mé snoubence, že tam dnes odpoledne bude, máme přirozeně strach.“

„Nevím, jak k požáru došlo,“ začala matka představená. „Někdo povídal, že oheň vypukl ve sklepě. Klub má sice několik místností až úplně nahoře, ale je to starý dům a požární schodiště už dávno neplnilo svou funkci. Většina dětí se dostala ven ještě před příjezdem hasičů, ale několik dospělých, kteří pomáhali při evakuaci, uvízlo v pasti na jednom z nižších pater. Mezi nimi byla i slečna Batleyová. Než ji stačili zachránit, zřítíl se na ni strop.“

„Není mrtvá?“ zeptala jsem se sotva slyšitelně okoralými rty.

„Ne, není, ale utrpěla velmi vážné zranění. Myslím, k nemá smysl před vámi tajit pravdu - je ve velmi kritickém stavu. Spadl na ni trám a přimáčkl jí spodní část těla. Nohy i ruce má ohořelé.“

„Co na to lékaři?“ zeptal se Philip.

„Specialisté jsou právě u ní,“ odpověděla matka představená. „Zdejší chirurg zjistil, že na to v jejím případě vlastními silami nestačí, a tak jsme okamžitě telefonovali panu Gossettovi a siru Randolphu Newtonovi.“

„Znám je oba,“ poznamenal Philip. „V lepších rukou ani být nemůže.“

„Se slečnou Batleyovou jsem se už jednou setkala,“ pokračovala matka představená. „Anglická růže sice není katolickou organizací, ale řada dětí, které tam z okolí chodí, vyznává naši víru. Ani ne před

týdnem k nám přivedla jednoho malého pacienta, klučinu, který se zranil, když si hrál na ulici. Tehdy jsem si o ní pomyslela, k je to charakterní a kurážná dívka. A to, co vykonala dnes, mou domněnku jen potvrzuje.“

„Bude žít?“ zeptala jsem se.

Matka představena se zvedla a věnovala mi laskavý pohled.

„Má drahá, to je v rukou mnohem většího lékaře, než jakého jí můžeme poskytnout my.“

Pohladila mě po rameni a zamířila ke dveřím. „Omluvte mě na chvíli, půjdu se zeptat, co je nového.“

Osaměli Jsme a já jsem se instinktivně otočila k Philipovi. Vzal mě za obě ruce a pevně je stiskl. Ani jeden z nás nepromluvil. Jako by najednou nebylo o čem. Mohli jsme jen sedět a čekat. V duchu jsem odříkávala modlitby, aby Elizabeth přežila.

Seděli jsme mlčky bok po boku a drželi se za ruce. Když se matka představená vrátila, oba jsme jako na povel vyskočili.

„Sir Randolph Newton by s vámi chtěl mluvit, sire Philipe,“ oznámila.

Zamířil ke dveřím.

„Půjdu s tebou, chci to také slyšet,“ ozvala jsem se prosebně.

Viděla jsem, jak se očima setkal s pohledem matky představené. Jemně zavrtěla hlavou.

„Za chvíli jsem zpátky,“ obrátil se na mě. „Myslím, že bude lepší, když půjdu sám.“

Přešla jsem k oknu, které poskytovalo výhled na druhé křídlo nemocniční budovy. Rada oken bez záclon. Co se za nimi skrývá, uvažovala jsem. Kolik lidí tam trpí, kolik se jich zoufale snaží udržet se při životě a balancuje na pokraji před pádem do neznáma?

Najednou jsem z toho všeho dostala strach - z utrpení, z blízkosti smrti, z pravdy o Elizabeth, která, jak jsem instinktivně vycítila, byla zlá, tak zlá, že ji nejprve řeknou jen Philipovi. Stála jsem a čekala na něho několik dlouhých minut, než se vrátil.

„Lyn,“ pravil dutým hlasem, „musíš být statečná.“

„Já vím,“ odpověděla jsem. „Zemřela?“

„Umírá. Nemohou ji zachránit. Utrpěla rozsáhlé zranění v celé spodní části těla. Nepomůže jí ani okamžitá operace.“

Zkoprněle jsem stála a procházel mnou podivný chlad. Měla jsem pocit, že to nemůže být pravda, že je to příliš strašné, příliš děsivé, aby se dalo pochopit, že Elizabeth, s níž jsem ještě' dnes ráno mluvila, právě teď umírá.

„Zatím je při vědomí,“ pokračoval Philip. „Ale jak dlouho ještě vydrží, nevědí. Doufají, k bude naživu, než' přijede její matka, i když hodně pochybují. Chceš ji vidět?“

„A můžu?“

„Záleží jen na tom, jak se rozhodneš,“ odpověděl. „Sir Randolph říká, že Elizabeth teď netrpí bolestmi, protože je pod vlivem léků, a tak není důvod, proč bys za ní nemohla.“

„Chci za ní jít,“ prohlásila jsem.

„Zvládneš to?“ zeptal se.

Vložila jsem mu ruku do dlaně. Byla studená, ale pevná. „Zvládnou,“ přikývla jsem.

Vyjeli jsme výtahem nahoru, v hale se k nám připojila matka představená. Připadala jsem si jako ve snách. Zmocnila se mě neuvěřitelná netečnost. Chtěla jsem se píchnout a říct si: „Probud' se, uvědom si, co se děje. Elizabeth umírá! Přijímáš to s takovým klidem, jako by ti to vůbec nevadilo!“

Prošli jsme několika chodbami. Otevřenými dveřmi do nemocničních pokojů jsem viděla na postelích ženy a děti v nočních košilkách. Občas se odněkud ozval smích, jindy k nám dolehl pláč miminka. Matka představená otevřela dveře až na konci dlouhé chodby. Pokynula mi hlavou. Dovnitř jsem vstoupila sama.

Elizabeth ležela na posteli za plentou, kterou jsem musela obejít. Rolety byly napůl spuštěny a v pokoji panovalo přitímí. Netrvalo dlouho a oči přivykly 'šeru. Elizabeth byla velmi bledá, světlé vlasy měla vyčesány z čela, ale jinak vypadala jako obvykle. Oči měla zavřené a možná spala. Přistoupila jsem blíž. Jeptiška, která seděla vedle její postele, se neslyšně zvedla a přešla na opačnou stranu pokoje.

„Elizabeth!“ zašeptala jsem.

Velmi pomalu pootevřela oči. Zahlédla jsem v nich slabounký úsměv poznání.

„Zdravím tě, Lyn,“ hlesla.

Musela jsem se naklonit hodně blízko k ní, abych rozuměla.

„Drahoušku, jsi v pořádku?“ zeptala jsem se. Byla to hloupá otázka, ale nic jiného mě nenapadlo.

„Docela to jde,“ odvětila. „Nemám strach.“

Poprvé jsem ucítila, že se mi do očí derou slzy. Jako bych se dusila, slova mi vázla v hrdle, nezmohla jsem se na jedinou větu. Viděla jsem, že opět pohnula rty.

„Dávej pozor na Philipa,“ řekla.

„Však víš, že dám,“ přisvědčila jsem.

Znovu se usmála. Pak jí unaveně poklesla víčka. Jako slepá jsem se odpotácela ke dveřím, ale jeptiška mě předešla a otevřela mi. Venku čekal Philip.

Vzala jsem ho za paži, zavěsila se do něho a stiskla. Cítila jsem, jak se mu prsty zarývám do masa.

„Víš, Philipe, Elizabeth tě miluje. Vždycky tě milovala. Jdi za ní a polib ji, ať zemře šťastná.“

Neviděla jsem, jak se tváří. V tu chvíli mi tekly slzy proudem. Cítila jsem, že se uvolnil z mého sevření a odstoupil. Vzápětí mě uchopila čísi pevná ruka a odváděla mě chodbou pryč.

„Pojďte, drahá,“ slyšela jsem jemný hlas matky představené.

Dolů jsme sjely výtahem společně a odebraly se do její pracovny.

„Vypijte to,“ vyzvala mě a vložila mi do ruky sklenici s nějakým lékem.

Poslechla jsem, protože jsem neměla sílu pouštět se do nějakých sporů. Ucítila jsem, jak mi nápoj vypaluje cestičku v hrdle, a když jsem odložila sklenici, začala jsem obě ruce v pěst, abych zabránila narůstajícímu náporu pláče, který hrozil, že mě zcela ovládne.

„Musíte brát věci statečně,“ říkala matka představená, „myslím si, že Elizabeth Batleyová není nešťastná.“

„O to vůbec nejde. Měla tak málo ze života, tak málo jí přálo štěstí. Proč jen nemůže žít déle, aby našla alespoň něco z toho, co jí chybělo.“

„Možná že to největší štěstí k ní přichází nyní,“ vyslovila se matka představená.

Podívala jsem se na ni a ze rtů mi uklouzlo:

„Víte určitě, k existuje život po životě?“

„Vím to,“ usmála se měkce. Tvář se jí najednou rozzářila a navzdory stáří a vráskám se proměnila v krásnou ženu.

Víc jsme si už říct nestačily, otevřely se dveře a dovnitř vešel Philip. Byl bledý a na první pohled rozrušený. Položil mi ruku na rameno, jako by mě chtěl utěšit, a pak se otočil na matku představenou.

„Máme tady zůstat? Mohli bychom ještě něco udělat?“

„Asi ne,“ odpověděla. „Myslím, k bude nejmoudřejší, když teď svou snoubenku zavezete domů. Lady Batleyová tady, počítám, bude za necelé tři čtvrtě hodiny. Pokud se s ní chcete sejít, zavolám vám.“

„Zavolejte mi jen v případě, jestli mě bude potřebovat,“ navrhl Philip. „Ale každopádně nám dejte vědět, pokud dojde k nějakým změnám, ano?“

„Samozřejmě,“ přikývla. „Kde budete? V Chadleighském paláci?“

„Odsud pojedeme rovnou tam,“ odpověděl.

Podala jsem matce představené ruku na rozloučenou. „Na shledanou. A děkuji vám,“ řekla jsem.

„Na shledanou, dítě, nechť vám Bůh žehná.“

Na ulici před nemocnicí se v obdivném hloučku kolem auta shromáždili malí chlapci. Jak rádi by si auto osahali, kdyby jim v tom nebránilo strohé napomínání našeho řidiče. Rychle jsme nasedli a odjeli. Vůbec jsem neprotestovala, že mě Philip odvezl do Chadleighského paláce. Po příjezdu dal Philip majordomovi instrukce, aby zavolal Angele a lidem, k nim jsme měli dnes večer jít na večeři. Nevím přesně, co říkal, protože jsem šla napřed do jeho pokoje. Když přišel za mnou nahoru, ležela jsem se zavřenýma očima na pohovce.

„Ten dnešní večírek jsem zrušil,“ oznámil, „a dal vědět tvé sestře, že jsi tady. Také jsem objednal něco lehčího k jídlu, za chvíli nám to sem nahoru přinesou. Měl jsem pocit, k budeš raději, když zůstaneme tady v klidu, než abychom se snažili dodržovat nějaké formality.“

S povděkem jsem přijala, že je tak pozorný.

Zapálil si cigaretu, přistoupil blíž a posadil se vedle mě. „Zavři oči a zkus spát, Lyn.“

Nechtělo se mi vůbec mluvit, a tak jsem se na něho jen usmála a poslušně zavřela oči, i když spánek byl to poslední, na co bych dokázala v daný okamžik myslet.

Zhruba o hodinu později nás oba vyplašilo zazvonění telefonu. Philip se zvedl a přešel k psacímu stolu. Slyšela jsem, jak říká:

„Ano, u telefonu sir Philip Chadleigh. Děkuji za zprávu. Lady Batleyová už přijela? Odešla domů, říkáte? Děkuji. Zastavím se zítra ráno. Dobrou noc.“

Zvedla jsem se z pohovky.

„Zemřela,“ zkonstatovala jsem, místo abych se ptala. „Asi před dvaceti minutami,“ potvrdil. „Zemřela klidně. Brzy poté, co jsme odešli, prý upadla do bezvědomí. Její matka se k ní nedostala včas.“

„Jsem ráda,“ řekla jsem a vzápětí jsem dodala, jak to vlastně myslím: „Jsem ráda, že jsi byl poslední, kdo ji spatřil. Milovala tě, Philipe.“

„Já vím,“ pokýval zkroušeně hlavou. „Bylo to všechno tak beznadějné. Co jsem mohl dělat?“

„Já si nemyslím, že to byla tvoje chyba,“ odpověděla jsem. „Její rodina prostě toužila po nádherné svatbě a ty ses k ní vždy choval velmi mile. Vyprávěla mi o tom a nikdy tě ani v nejmenším z ničeho nevinila. Prostě tě milovala.“ Hlas se mi zlomil.

Philip mě objal kolem ramen.

„Snaž se nebýt nešťastná, Lyn,“ prosil.

„Já nejsem nešťastná,“ bránila jsem se. „Myslím do- konce, že Elizabeth nebude moc litovat, že odsud odešla. Je to tak... Ach, já nevím..., připadá mi to tak zbytečné milovat, trpět a vláčet se světem pro nic za nic.“

„O tom je život stejný pro každého z nás,“ prohodil. „Možná,“ pravila jsem zamyšleně. A pak jsem mu položila otázku, kterou jsem mu dala už před časem. „Věříš na život po životě?“

Pustil mě, poodešel stranou a usedl do jednoho z nízkých křesel na opačné straně krbu.

„Nevím.“

Sedla jsem si na předložku k jeho nohám a vzhledla jsem k němu.

„Proč to nevíme?“ ptala jsem se. „Proč je o tom třeba matka představená nezlomně přesvědčena, zatímco my dva tápeme v nejistotě?“

„Dal bych teď celý život za to, abych měl jistotu,“ odpověděl Philip a v hlase mu zazněla jakási bolest.

„Proč?“ špitla jsem téměř bez dechu. Bála jsem se vyptávat, měla jsem strach, že se ode mne odvrátí, i když jsem věděla, že nastal kýžený okamžik, kdy se mi Philip chystá svěřit a říct pravdu o sobě.

„Proč?“ zopakoval. „Protože kdybych ji měl, dosáhl bych klidu. Konečně bych našel mír a osvobodil se od muk, která mě pronásledují od chvíle, kdy zemřela.“

„Elizabeth se nebála umřít,“ připomněla jsem jemně.

„Já vím, ale Nada ano. Křičela a já na její křik nikdy nebudu schopen zapomenout, Lyn.“

„Proč to udělala?“ zašeptala jsem.

„Nevím,“ pokrčil rameny. „Jak rád bych to věděl! Kéž by se mohla vrátit a říct mi, proč to udělala! Co myslíš, tu otázku si kladu den co den, noc co noc, celá léta - proč to proboha udělala? V podstatě jsme se ani nepohádali, myslel jsem, 'že se mnou jen laškuje, že zkouší moji lásku, a v následujícím okamžiku se na mě usměje a padneme si do náruče. Pravda, občas mívala deprese, ale který umělec je nemá? Vždycky to byl jen přechodný stav - šedé mráčky na modré obloze štěstí. Miloval jsem ji tak, 'že jsem nikdy nebral na lehkou váhu, co mi říká, ale také jsem věděl, jak rychle umí střídat slzy a smích. Nebyl jsem k ní ani hrubý, ani jsem neřekl nic, co by si mohla špatně vyložit. Ale najednou se přímo před mýma očima vrhla z balkonu, a když padala, křičela.“

„Musela mít přece nějaký důvod,“ trvala jsem na svém. „Musela.“

„Ale jaký?“ zeptal se. „První, co každého napadne, je sňatek, samozřejmě, ale o tom jsme mluvili víc než často. To ona tvrdila, že se nikdy nebudeme moci vzít. Jako dnes slyším její slova: Philipe, ty máš svou kariéru a já jsem na to hrdá. Chci, abys měl úspěch, a já budu spokojená, když zůstanu stínem za trůnem, ženou v pozadí.'

Toho posledního večera, kdy za mnou přišla, začala mluvit o svatbě'. Myslel jsem nejprve, že žertuje. Přísahám ti, Lyn, opravdu jsem myslel, že žertuje. Řekl jsem jí, že musím na jistou, poměrně krátkou dobu odjet, ale nemohu ji vzít s sebou. Trochu jsme se dohadovali, i když, jak říkám, napůl v žertu, pořád jsme spolu mluvili, a najednou spadla dolů.“

„Byla to nehoda,“ soudila jsem. „Musela to být nehoda.“

„Kdybych tomu mohl uvěřit, byl bych určitě klidnější. Ale copak se to někdy můžu s jistotou dozvědět? Milovala mě. Milovala mě tak jako žádná jiná žena před ní. A žádná jiná žena už mě tak milovat nebude. Jestli mě opravdu milovala a někde dosud existuje - jako duch či

přízrak, třeba jen ve snu - proč mi nějak nesdělí, že se nezabila kvůli mně a já nebyl její vrah?“

Hlas mu zněl hořce a zlomeně, bylo znát, jaká bolest ho uvnitř drásá. Kdyby mi ukázal krvácející ránu, nevzbudil by ve mně víc bolestného soucitu.

„Nemluv tak, Philipe,“ řekla jsem. „Třeba nemůže. Třeba neví, jak ti to má sdělit.“

„Jestliže se láska nedá sdělit, tak neexistuje Bůh, na světě není žádná naděje ani žádná spása. Možná si myslíš, 'že blouzním, ale už' jsem o tom všem hodně přemýšlel. Volal jsem Nadu, když jsem byl sám, myslel jsem, že mé soustředěné myšlenky mi ji zhmotní. Volal jsem ji z vrcholků hor i z tichých míst, prosil jsem ji, žadonil, doprošoval jsem se všech bohů, kteří ji drží ve své moci, aby ji pustili, alespoň na kratičký okamžik, aby mi mohla navrátit klid a dopřát trochu úlevy. Ale bez odezvy. Je prostě mrtvá. Musí byt mrtvá, protože nevěřím, že kdyby věděla o mé touze, tak by nesestoupila za mnou. Nemohla by mě zradit.“

Odmlčel se a zabořil hlavu do dlaní.

„Ach můj drahý,“ vzdychla jsem, ale neodvážila jsem se ho pohladit.

Kapitola 24

Veškeré zábrany padly. Elizabeth v okamžiku své smrti pomohla Philipovi víc, než, mu kdy svou láskou k němu mohla pomoci za života.

Stěží jsem se odvažovala dýchat, pohnout nebo udělat cokoli, co by mohlo porušit kouzlo. Konečně si Philip se mnou povídal. Konečně zmizela hrozná rezervovanost, která nás po dlouhé týdny rozdělovala a tvořila z nás zdvořilé, ale vzájemně si cizí lidi. Zmocnil se mě pocit něhy a pochopila jsem, že od nynějška mu dokážu pomoci i utěšit ho.

Rozhostilo se ticho, které mi připadalo jako věčnost. Jediným zvukem v místnosti bylo tiché tikání hodin na krbové římse a z dálky doléhající lomoz pouliční dopravy.

Rozhodla jsem se prolomit mlčení jako první.

„Nepovíš mi o Nadě víc? Ráda bych o ní něco věděla a poznala ji.“

Aniž vzhlédl či dal ruce z očí, začal vyprávět.

„Byla velmi zvláštní. Když se ohlížím zpět a vzpomínám si na naše rozhovory, zdá se mi, že jsem jí někdy přisuzoval mnohem víc inteligence a rozumu, než ve skutečnosti měla. Nemyslím teď její znalosti nebo vědomosti, ale bylo v ní něco, co se jen těžko vysvětluje a o čem se zmíní každý, kdo bude chtít Nadu popsat. Byla to jakási schopnost vyburcovat v každém, s kým se znala, to nejlepší. Fungovala jako vzpruha. Každému, koho měla ráda, ale i mnoha ostatním, kteří pro ni osobně znamenali jen málo, zato si určitě vážili jejího přátelství, věnovala živoucí pozornost a zájem.“

Pokud šlo o muže, měla jednu ctižádost: přimět ho, aby chtěl být úspěšný. Moji příbuzní a přátelé si mysleli, že s Nadou ztrácím čas. Bylo to k smíchu, věděl jsem, k z jejího přátelství vzešly veškeré mé ideje a ambice. Vedla mě - nemyslím doslova - jenom tím, k byla se mnou. Dodávala mi odvalu, přiměla mě, abych chtěl - možná víc než cokoli jiného - položit svou vítěznou kořist k jejím nohám.

Dodnes, i po devatenácti letech od její smrti, se její vliv promítá do všeho, co dělám. Když zemřela, snažil jsem se vzdát kariéry a zapomenout na plány, které jsme dělali společně. Marně. Nakonec jsem se zase vrátil, a když pro mě, jednoho dne poslal premiér, jeho první

slova zněla: Chadleighu, četl jsem studie, které jste poslal na ministerstvo pro Indii - vy jste muž, kterého hledáme.

„Jaké studie?“ zeptala jsem se.

„Jsou to v podstatě moje zápisky,“ vysvětloval Philip. „Začal jsem je kdysi psát při cestě do Indie, kam jsem odjel, abych zapomněl na své zoufalství a unikl z prázdného života bez Nady. Byla to země, kde se narodila, a já tam začal studovat podmínky, lidi, jejich zvyklosti, touhy a samozřejmě v pozdějších letech jsem pokračoval. Je v nich řada zajímavých, někdy i životně důležitých informací pro impérium. A dnes, prostřednictvím Nady, ze mě chtějí udělat místokrále. Je to legrační, když o tom člověk přemýšlí.“ Mluvil však zahořkle.

„Byla by na tebe hrdá,“ zašeptala jsem.

„A proto se mi nechce věřit, že se na mě odněkud nedívá a nemá ze mě radost.“

Prudce se zvedl z křesla a přešel k oknu.

„Nemám právo s tebou takhle mluvit,“ řekl. „Proč si to ode mě necháš líbit?“

„Máš plné právo,“ mínila jsem. „Když jsi mě požádal o ruku, věděla jsem o Nadě, ale tvou nabídku jsem přijala.“

„Lyn,“ pronesl napjaté a otočil se, „věř mi, jsi jediná žena, které jsem od té doby navrhl, aby se mnou sdílela život. Od prvního okamžiku, kdy jsem tě potkal, jsem věděl, že jsi úplně jiná než ostatní - a nešlo jen o tvůj hlas.“

„Můj hlas je stejný jako její?“ otázala jsem se.

„Přesně. Je to neuvěřitelné,“ přisvědčil. „Ten den, kdy jsme se seznámili v poslanecké sněmovně, jsem večer přišel domů a poprvé v mých myšlenkách nebyla jen Nada, ale i ty. Člověk si těžko může představit dvě ženy, které by se od sebe lišily vzhledem víc, a přesto si 'často říkám, že máte hodně společného. Obě vzbuzujete v člověku důvěru. Neumíš si přestavit, Lyn, jak těžké pro mě byly poslední týdny, abych se vyhýbal důvěrnějším rozhovorům s tebou. Chtěl jsem ti všechno vysvětlit sám, na rovinu. Možná to zní šroubovaně, ale máš dar přimět lidi, aby otevřeli svá srdce - Nada byla úplně stejná. Upřímná, otevřená, bez pózy a přetvářky. Obě se vymykáte představě průměrné 'ženy současnosti.“

Upřeně mě pozoroval, ale cítila jsem, že nevidí mou vzhlížející tvář, ale jinou - drobnější a mnohem krásněji tvarovanou.

„Možná tě to překvapí,“ pokračoval, když jsem mlčela, „ale Nada nebyla o nic víc orientálnější než ty. Možná kvůli své matce měla anglické názory na život. Její umění však bylo něco jiného - na jevišti se proměnila v napůl mystickou bytost. Mimo divadlo bys do ní nikdy neřekla, že je hvězda. Byla natolik nadaná, že se nemusela uchýlovat k nějakému pozérství. V mnoha ohledech jednala jako dítě, ale dítě se všemi půvaby ženského šarmu, člověk si jí nikdy nemohl být jistý. Říkala, co si myslela, netrpěla žádným z těch trýznivých a pokroucených způsobů uvažování, které u většiny lidí z Východu znesnadňuje, aby je člověk pochopil nebo se jim přizpůsobil.“

Bylo to nepodstatné, ale těšilo mě, že Nada byla taková, jaká byla. Mohla jsem na ni myslet jako na dívku, která Philipa milovala stejně prostě a srdečně jako já.

„Pověz mi víc,“ vybízela jsem ho. „Řekni mi, jak jste se seznámili.“

Bylo mi jasné, že je rád, když konečně padly zábrany

a může mluvit. Uvědomovala jsem si, že to, co jsem si myslela už dlouho, se ukázalo pravdivé - všechno v jeho nitru bylo uzavřeno jako v láhvi. Neměl žádného důvěrníka, nikoho, s kým by mohl probrat své neštěstí, svůj pocit ztráty a totální zpusťování svého srdce. ~most konečně se vypovídat se dala přirovnat k protržené hrázi, na niž už dlouho tlačila masa vody.

Znovu se posadil.

„Bylo to zkraje roku 1917,“ spustil. „Měl jsem za sebou víc než šest měsíců v zákopech bez jediného dne dovolené. V dubnu jsem přijel do Londýna a nedokážeš si představit, Lyn, jaké to je najednou vidět zelená pole, stromy, které nemají olámané větve, nejsou ohořelé ani rozstřílené, nebo zahrady, které nejsou zplundrované ani obehnané ostnatým drátem či plné mrtvých těl. Mohl jsem si dopřát luxus koupele, čistých šatů, nikde žádné bláto, žádný pach smrti.“

Bylo to právě před velikonočními svátky, a tak spousta lidí odjela pryč. Přijal jsem pozvání k nějakým přátelům na venkov, ale rozhodl jsem se, že před odjezdem strávím pár dnů v Londýně. Hned první večer jsem šel na večeri se dvěma muži. Bylo nám spolu celkem příjemně. Jeden z nich byl také na dovolené, druhého právě propustili z nemocnice a čekal na rozkaz k návratu do Francie. Byli jsme mladí a radovali jsme se, že jsme zatím zůstali naživu. Rozhodli jsme se to pořádně roztočit, jíst, pít, veselit se a užívat si.

Po večeři, bylo asi deset hodin, jsme zašli do Alhambry na vystoupení Violet Lorraine. Místa k sezení už, nebyla, a protože jsme se dobře najedli, neměli jsme náladu stát celé představení. Tak jsme řekli řidiči, aby nás zavezl do London Pavilion. Měla tam být na programu nějaká revue - vůbec jsme netušili jestli dobrá nebo špatná.

Podářilo se nám selmat tři nijak zvlášť dobrá místa. Usadili jsme se teprve ve chvíli, kdy dozpíval a dotančil sbor a odcházel doprovázen bouřlivým potleskem. Pak jeviště potemnělo a začala hrát velmi zvláštně flétna.

Tak jemňounce, že zpočátku si ji člověk ani neuvědomoval. Poprvé v životě jsem slyšel skutečnou indickou hudbu. Rozhrnula se opona, jeviště se zatřpytilo stříbrem, tu a tam zablikalo tajuplné smaragdové světlo. Pak se uprostřed zjevila postava, spíš se vznášela, než tančila.

Neumím ti popsat Nadin tanec. Jediné, co vím určitě, že v prvním okamžiku, kdy jsem ji spatřil, mě opanovalo jakési čarovné kouzlo. Dokonce i později, kdy jsem se na ni chodil dívat každý večer, jsem se nedokázal zbavit zvláštního, téměř hypnotického pocitu, který ve mě vyvolala. Člověk při pohledu na ni zapomínal na všechno, pohyboval se v souladu s ní, poddával se zvláštní hudbě, která ho vynášela až do stavu transu a vytržení. Myslím, k jsem zdaleka nebyl jediný, kdo prožíval totéž. Kdykoli se Nada objevila na pódiu, publikum, jakkoli do té chvíle hlučné a nesoustředěné, okamžitě ztichlo a vydrželo v tichém úžasu po celou dobu jejího výstupu.

Co se té první noci stalo s mými přáteli, se už nikdy nedozvím. Ihned poté, co Nada skončila své vystoupení, jsem se prodral ke dveřím do zákulisí. Poslal jsem jí vizitku s pozváním na večeři. Nada mi později řekla, že za svou divadelní kariéru nikdy nepřijala pozvání od úplně cizí osoby, kterou neznala, ale u mne z nějakého důvodu učinila výjimku. Nemohu ti vyprávět o tom večeru. Později se stal jedním z mnoha večerů, dnů, týdnů a měsíců, které jsme spolu strávili. Byla to přehra 'k velkému štěstí a k bolesti, když jsem musel znovu na frontu.

Jediné, co vím, že jsme pro sebe vzájemně znamenali něco ohromujícího - pro mě od okamžiku, kdy jsem ji poprvé spatřil na jevišti, pro ni, když držela moji vizitku v ruce a rozhodla se se mnou sejít. Později na mě samozřejmě dolehly i pochybnosti a strach. Kladl

jsem si v duchu otázku, jestli jednáám rozumné, jestli neškodím své kariéře.

Nada byla napůl orientálka, ale myslím, že by bylo úplně jedno, i kdyby byla černá jak uhlí. Mezi námi bylo něco mnohem hlubšího, než, abychom povrchně uvažovali o rase či barvě pleti - nemohli jsme uniknout jeden druhému. Od okamžiku, kdy jsme se setkali, jsme byli vzájemně tak těsně provázáni, jako by nás spojil Bůh i zákon.

Prožili jsme spolu tři roky - tři roky, během nichž jsem dospěl, Lyn. Naučil jsem se, jak žít, co znamená zůstat vnímavý k vnitřní lidské kráse, poznal jsem to nejnádhernější štěstí, jaké tento svět může nabídnout, kdy muž a žena jsou duchovně i tělesně spojeni v jedinou bytost. Právě proto jsem později nedokázal pochopit, jak to, k mohla být nešťastná a já to nepoznal. Nikdy se nepřetvařovala, nikdy se mě nepokusila oklamat. Často jsme spolu mluvili o sňatku. A byla to vždycky ona, kdo říkal, že je to nemožné.

Ale jaký má smysl pořád to znovu a znovu procházet? Ani po devatenácti letech jsem se té otázky nezbavil. Vyzkoušel jsem všechny možné způsoby, jak najít odpověď, dělal jsem vše, co bylo v mých silách, abych našel mír. Lyn, jestli se za mne provdáš, provdáš se za muže, který je štván, ne někým, koho miloval - to by bylo snadné - ale nedostatkem porozumění sobě samému, otázkou, na niž neumí odpovědět.“

Neříkala jsem nic, ale vklouzla jsem mu rukou do dlaně.

„Zničil jsem její fotografie,“ pokračoval. „Spálil jsem je všechny. Už je nikdy nikdo neuvidí, ale nemůžu zničit vzpomínky ani se přetvařovat, že jsem na ni zapomněl.“

„To já po tobě ani nechci,“ pravila jsem přesvědčeně. „Copak nechápeš, Philipe, že nikdy nevybudujeme společný život, pokud k sobě nebudeme navzájem upřímní? Jsem ti moc vděčná, že jsi mi vyprávěl o Nadě. Chtěla jsem vědět pravdu. A slib mi, prosím, jednu jedinou věc.“

„Ano?“ otázal se.

„Slib mi,“ řekla jsem slavnostně, „že o ní budeš se mnou mluvit úplně normálně. Neboj se, že budu žárlit, rozčilovat se nebo nějak jinak hloupnout. Bez obav mi vyprávěj, co říkala, co dělala, čím tě inspirovala. Klidně mi řekni, že Nada a ty jste tohle dělali společně nebo že Nada od tebe chtěla to a to. Nebude mi to vadit. Ber nás prostě

jako dvě 'ženy, které k tobě zahořely láskou. Možná by Nada měla radost, že pokračuji v tom, co ona začala.“

Sklonil se o objal mě kolem ramen.

„Jsi milá, Lyn,“ řekl.

Na okamžik si ke mně přitiskl tvář.

„A také líbezná. Od žádného muže by nebylo čestné, aby ti nabízel být až druhá nejlepší.“

„S tebou budu šťastná, ať už mi nabídneš cokoli,“ odpověděla jsem.

„Miluji tě, Philipe.“

„Má drahá, drahá Lyn,“ vzdychl pokorně.

Přitiskla jsem se k němu a cítila se neobyčejně šťastná, možná bezdůvodně. Pak zazvonil telefon. Volala lady Batleyová. Když jsem slyšela Philipa, jak vyjadřuje do sluchátka soustrast, vrátila jsem se v myšlenkách k Elizabeth. Samozřejmě mě zajímalo, co jí Philip v její poslední hodince řekl, ale cítila jsem, že se ho na to nikdy nezeptám. Nemám právo odhalovat intimitu chvil, jež strávil s umírajícím člověkem, který ho tak beznadějně miloval téměř osm let.

Chudák Elizabeth! Odešla ze světa nechtěná a do značné míry neoplakávaná. Nezanechá za sebou žádnou rýhu v životě nějaké osoby. Její sestry možná dokonce budou rády, že přestane odčerpávat finanční prostředky pro jejich společenský rozlet. Vycítila jsem, že lady Batleyová svou nejstarší dceru nikdy doopravdy nemilovala. Doufala jen, že uzavře nějaký skvělý sňatek, a byla zklamaná, když dcera selhala.

Jen málo dívek ze stejné společenské vrstvy jako Elizabeth si dokáže vydobýt vliv mimo domov. Jsou jako polní kvítí, ve společnosti se těší pramalé důležitosti. Přesto jsem však věděla, že kdyby se Elizabeth dostalo příležitosti, byla by obdivuhodnou manželkou pro kteréhokoli muže bez ohledu na jeho postavení v životě. Byla by z ní svědomitá matka a dokázala by čelit chudobě, nedostatku i utrpení s odvahou, která vycházela spíš z výchovy než z osobních vlastností.

Philip ještě stále mluvil.

„Nechej to všechno na mně, sestřenko,“ slyšela jsem ho říkat. „Prosím tě, Alice. Rád to pro to nebohé dítě udělám... Ano, klidně' jim řekni, ať mi pošlou účet, a o další se už nestarej.“

Opovržlivě jsem se usmála. Dcera je po smrti sotva pár hodin, ale lady Batleyová si už dělá starosti, kolik bude stát pohřeb, a svými vypočítavými metodami zařizuje, aby výdaje hodila na někoho jiného.

„Zastavím se ráno,“ pokračoval Philip. „Zatím si nedělej starosti a snaž se trochu vyspat a odpočinout si. Umím si představit, jaký otřes jsi prožila. Tak zatím.“

Nechtěla jsem právě vyslechnuté nijak komentovat, a proto jsem místo toho řekla:

„Co bude s večeří? Už je skoro devět.“

„Řekl jsem služebnictvu, že zavolám, až budeme něco chtít,“ pronesl Philip unaveně. „Máš na něco chuť?“

„Myslím, že by nám oběma prospělo trochu jídla,“ odpověděla jsem.

Neměla jsem hlad, ale myslela jsem hlavně na něho. Čím dál víc jsem cítila, že se o něho musím starat - stal se mým závazkem, který mi byl svěřen do péče.

Domnívám se, že v životě každé zamilované ženy přijde okamžik, kdy se její láska stane dvousečným mečem, ženoucím ji do dalšího a hlubšího sebeobětování, až nakonec neexistuje způsob, jak by před svou vlastní láskou mohla uniknout. V ten okamžik jsem k Philipovi cítila stejnou něhu, stejnou úzkost o jeho klid, jako by byl mým synem. Velmi dobře jsem si uvědomovala, kolik úsilí musí vynaložit, aby překonal letitou rezervovanost. Citově byl vyčerpán, jeho vitalita vysychala, byl bledý a unavený.

Když majordom donesl podnosy s jídlem, zeptal se, co budeme pít. Philip se na mě tázavě podíval.

„Myslím, že by nám oběma prospělo šampaňské,“ navrhla jsem.

Byla to podivná prosba na večer, kdy zemřela Elizabeth - šampaňské mi vždycky připadalo jako nápoj vhodný k oslavám, ale byla jsem si jistá, že Elizabeth by mě pochopila a byla by ráda.

Kapitola 25

Často se stává, že člověk protrpí reakci na šok a citové vypětí ne v danou chvíli, ale teprve později. Elizabeth zemřela v úterý, ale až v pátek ráno mě hned po probuzení rozbolelo celé tělo včetně hlavy. Ani oči jsem pomalu nemohla otevřít. Pochopila jsem, že příroda si vybrala svou daň.

Pátek byl také den pohřbu, a tak jsem dopoledne jela s Philipem dohlédnout, jak Elizabeth odvázejí z domova na místo jejího posledního odpočinku, na malý hřbitůvek asi hodinu cesty od Londýna.

Neschopná, neustále chvátající lady Batleyová vůbec nebudila zdání, že prožívá smutek. Pozvala nás po obřadu na oběd, ale já jsem trvala na okamžitém návratu do Londýna. Kolem druhé hodiny jsme byli zpátky v Chadkighském paláci a dali si něco studeného k jídlu. Pořád jsem se cítila zle a řekla jsem Philipovi, že bych nejraději jela domů a lehla si.

„Jsi v pořádku?“ staral se.

„Hrozně mě bolí hlava,“ odpověděla jsem.

Bylo to čím dál horší, zřejmě se na tom podepsala usilovná snaha udržet se v klidu během pohřbu. Odjakživa jsem pohrdala lidmi, kteří dělají scény na veřejnosti. Při obřadu jsem se snažila myslet především na to, že Elizabeth je nyní v bezpečí a daleko od všech problémů, které nám ostatním na tomto světě zůstaly.

Kéž bych věděla, co se stane po smrti, opakovala jsem si několikrát v duchu. Kéž bych věděla, jestli je šťastná a v pokoji!

Cítila jsem se jako Philip, když mě přiváděla téměř k zuřivosti moje nevědomost a věčná otázka, na niž jsem neuměla najít odpověď.

Philip mě odvezl autem domů.

„Dávej na sebe pozor, má drahá Lyn,“ řekl. „Moc mi na tobě záleží,“

Pozvedl mou ruku ke dům. Zachvěla jsem se při jeho slovech, bylo to poprvé, co mi řekl „má drahá“, i když už od úterního večera jsem cítila, že na mě začíná spoléhat, chce mě a jedná se mnou s dříve nebývalou důvěrou. Uvědomovala jsem si, že to není pravá láska, pouze něha a zalíbení, ale v ten okamžik jsem byla spokojená.

Unaveně jsem se odploužila do svého pokoje a lehla si. Ještě předtím jsem si vzala aspirin. Na chvíli jsem usnula. Probudilo mě klepání na dveře.

„Kdo je?“ zeptala jsem se.

„Přišla vás navštívit slečna Hendersonová, slečno,“ odpověděl majordom. „Říká, že má s vámi domluvenou schůzku.“

Úplně jsem na ni zapomněla.

„Panebože!“ zvolala jsem. „Pošlete ji za mnou nahoru. A přineste nám prosím čaj.“

Téměř nedůtklivě jsem si vzpomněla na dopis, který jsem poslala bývalé porodní sestře. Jak vzdálený se teď zdál úterek, den, kdy Elizabeth zemřela a já s Philipem jsme dospěli k novému poznání a vzájemnému porozumění! Posadila jsem se a opřela se do polštářů. Když sestra Hendersonová vstoupila do pokoje, zvedla jsem co možná nejzdvořileji ruku na pozdrav.

„Nevadí vám, že jsem vás pozvala do své ložnice?“ zeptala jsem se. „Celý den mě trápí bolesti hlavy, a tak jsem si raději lehla.“

Byla menší, lehce při těle, sněhobílé vlasy si staromódně vyčesala z čela. Klobouček z tuhé plsti, v ruce nesla deštník a nepromokavý plášť, ačkoli byl horký, slunečný den. Na nose měla cvikr se zlatými obroučkami a zlatým řetízkem připnutým zajišťovacímu kroužku na hrudi. Poměrně silné čočky zvětšovaly její překvapivě jasné oči.

„Já jsem zvyklá chodit do ložnic,“ pravila s úsměvem. „Chci vám především poděkovat za vaše laskavé pozvání, lady Gwendolyn.“

„A já zase děkuji za váš milý dopis,“ odpověděla jsem. „Matku bude určitě zajímat, až jí povím, že jste přišla. Zrovna příští víkend chci zajet domů.“

„Doufám, že si lady Maysfieldová vzpomene,“ řekla. „Je to už dlouho doba, co jsme se viděly.“

„Z dopisu jsem pochopila, že už nepracujete,“ připomněla jsem. „Líbí se vám život v Londýně?“

„Ano i ne,“ odpověděla. „Abyste rozuměla. Žiji se svou provdanou dcerou a jejím manželem. Je to pohodlné, ale stýská se mi po práci. Je to těžké být najednou stranou po čtyřiceti sedmi letech práce.“

„Musí to být pořádná změna,“ soudila jsem.

„To víte, je mi už šedesát pět.“

„Na takový věk vůbec nevypadáte,“ prohodila jsem zdvořile.

„Přivedla jsem na svět víc než, tři sta dětí,“ pokračovala. „Ted' samozřejmě mluvím o soukromých pacientkách. Děti v nemocnici bych se nedopočítala.“

„A já jsem byla jedna z nich!“ zvolala jsem. „Pamatujete si, kolikátá v pořadí jsem byla?“

„Zpaměti vám neodpovím, lady Gwendolyn. Musela bych se podívat do svých záznamů. Celá ta léta jsem si vedla deník a občas je to i po těch letech velmi zajímavé čtení. Dokonce mě už napadlo, že bych z toho část publikovala, ale to by asi bylo poněkud indiskrétní.“

„Zejména pro lidi, kteří se snaží utajit své datum narození,“ usmála jsem se.

„S tím si vy zatím starosti dělat nemusíte, že?“ oplatila mi úsměv. „Jestli se nepletu, příští neděli vám bude devatenáct.“

„To jste si někde přečetla,“ řekla jsem překvapeně. „Neříkejte mi, že si to datum pamatujete i po devatenácti letech.“

„To se ví, že ne, přiznávám se. Dokonce vím, že jste se narodila v neděli.“

„Vážně?“ otázala jsem se.

„Vzpomněla jsem si na to, když jsem nahlížela do svého deníku,“ pokračovala. „V sobotu před tím jsem se vrátila od jiného porodu. Žila jsem tehdy s rodiči v Purley. A v neděli ráno mi volal doktor, abych okamžitě přišla. Trvalo mi to dost dlouho, než jsem se dostala do West Endu, nedělní vlaky v roce 1920 nebyly totéž co dnes!“

„Do West Endu?“ zeptala jsem se překvapeně. „Proč do West Endu?“

„Vaše matka bydlela na Park Lane,“ odpověděla. „Pamatuji si, že ten dům na mě učinil velký dojem, když jsem přijela. Byl velký a vzadu s krásnými zahradami.“

„Na Park Lane?“ zopakovala jsem. Připadalo mi to záhadné. „Já jsem si vždycky myslela, že jsem se narodila v Maysfieldu.“

„Pane na nebi, to ne,“ zvolala. „To se pouze domníváte, lady Gwendolyn. Do Maysfieldu jsme odjeli, až když vaše matka byla natolik v pořádku, aby mohla cestovat. Venkovské ovzduší, daleko od hlučného Londýna jí jediné' mohlo prospět. Zkusila s vámi, chuděra, víc než dost. Narodila jste se o tři týdny dříve. Ale to asi víte, ne?“

„Nevím nic,“ zavrtěla jsem hlavou. „Povězte mi všechno od začátku. Strašně moc mě to zajímá. Víte, matka se mnou nikdy nemluvila o mém narození, ale musím přiznat, k jsem si s tím nikdy nedělala hlavu a nevyptávala se jí.“

V tu chvíli nám přinesli čaj. Majordom prostřel na malém stolku vedle mé postele, sestra si přisunula křeslo a s chutí se pohroužila do vyprávění.

„Jsem moc ráda, že vám to mohu povědět! Vezměme to od úplného začátku. Jak už jsem řekla, ohlásila jste se na svět o tři týdny dříve. Vaše matka tehdy byla v Londýně jen na pár dnů, protože vaše babička, lady Corrimorcová, ji chtěla před porodem vidět. U vás doma na venkově bylo všechno zajištěno a připraveno, lékař i porodní sestra.

Jenže co nikdo nečekal, bolesti přišly v neděli ráno. Vaše matka uklouzla v hale, když šla na snídani. Na podlaze byly takové mramorové, černobílé kostky. Mně osobně z nich přecházel zrak, vůbec nebylo divu, že na nich člověk dostal závrať. Urychleně proto poslali pro doktora Cutlera. V té době byl velmi známý - dnes už je bohužel po smrti - a měl mě na svém seznamu porodních asistentek. Obvykle pro mě posílal, jakmile očekával obtížný porod nebo nějaké komplikace.

Když jsem dorazila, vaše matka, chudák, ležela v posteli a vůbec nic nebylo připraveno. V domě nebyla jediná věc, kterou jsem potřebovala, a všechny obchody byly zavřené. Služka lady Corrimorcové mi alespoň dala nějaký flanel, vatu a ručníky. Doufali jsme, že do pondělního rána s tím dítě nějak vydrží.

Na dlouhé rozmyšlení nebyl vůbec čas. Nechala jsem ohřát vodu, aby se daly sterilizovat lékařské nástroje, a zároveň jsem se snažila pomáhat vaší matce a udržovat ji v jakž takž dobré náladě. Byl velmi horký den. Z čela se mi řinul pot, až mě oslepoval. Nosím brýle, a tak jsem je každou chvíli musela otírat a věčně kvůli tomu něco odkládat. Byl zázrak, že jsem všechny věci stihla včas. Pan doktor se přihnal na poslední chvíli, rovnou od jiného porodu. Chudák nevěděl, kam dřív skočit.

A vy, lady Gwendolyn, jste nám situaci rozhodně neusnadnila. Všechno špatné, co se při porodu může stát, se stalo. Když mi vás doktor konečně podal, řekl: Obávám se, že děťátko je mrtvé, sestro.

„Mrtvé!“ vykřikla jsem.

„Ano, přesně tak to řekl," opakovala. „A přiznám se vám, že ani já jsem to neviděla zrovna optimisticky. Byla jste neduživá, maličká, měla jste špatnou barvu a nejevila jste známky života. Pleskala jsem vás ze všech sil, ale marně. Než jsem zkusila něco dalšího, doktor zavolal: Pojd'te sem, sestro, honem.' Musela jsem jít pomoci vaší matce.

Zabalila jsem vás do kousku flanelu a odložila na vedlejší postel, kde jsem měla přichystané přikrývky a lahve s horkou vodou. Pamatuji si ještě, jak mě napadlo, že vaše matka bude chudinka zklamaná, až přijde k sobě. Nenávidím mrtvě narozená miminka, vždycky mě to strašně sebere.

Asi o pět minut později nás s panem doktorem vylekal nečekaný pláč. Pari doktor dokonce překvapeně vykřikl a já jsem si pospíšila k vám. Byl to zázrak. Byla jste naživu! Změnila se vám barva, šedomodrý odstín, který se vždy spojuje s udušením, zmizel, pusinku jste měla otevřenou a řvala jste na celé kolo. Chvatně jsem se pustila práce. Mohu vám říct, že během několika málo vteřin jste nám o sobě dávala pořadně vědět.

Já tomu vůbec nerozumím, svěřil se mi doktor Cutler o něco později. Mezi námi, lady Gwendolyn, oběma nám bylo jasné, že chybělo málo, aby se jeho původní mylný úsudek stal pro vás osudným. Kdybychom jen tušili, že ve vás zbývá jiskřička života, pracovali bychom mnohem rychleji.“

„To je zvláštní, opravdu zvláštní,“ poznamenala jsem zamyšleně.

V hlavě se mi rojily myšlenky jedna za druhou. Mohlo to něco znamenat? Mohlo mít toto náhlé obživnutí dítěte - podle všech známek už mrtvého - něco společného s teoriemi a představami, které jsem zavrhlá jako absurdní?

„Který dum patřil mé babičce?“ zeptala jsem se.

„Vidíte, právě to je velmi zajímavé,“ odvětila sestra Hendersonová. „V současné době je už zbořený, zbourali ho par let po vašem narození, ale sousedil s vaším budoucím domovem.“

„S Chadleighským palácem?“ ujist'ovala jsem se.

„Ano, stál hned vedle,“ potvrdila. „Pamatuji si, že jsem venku viděla auto sira Philipa. Obdivovala jsem je, když jsem se vyšla projít. Byl to velký modrý rolls royce...“

„A pamatujete si na...,“ zakoktala jsem a zaváhala, „na tragédii, která se stala v Chadleighském paláci? Muselo to být...“

„Když už se ptáte, nebudu zastírat, že si to nepamatuji. Noviny toho byly tehdy plné a přirozeně se o tom mluvilo i mezi služebnictvem vaší babičky - tomu se nedá zabránit, že? A bylo také zvláštní, že se to stalo přesně v tom okamžiku, kdy jste se narodila.“

„Přesně v tu chvíli?“ zašeptala jsem.

„Ano,“ přikývla sestra Hendersonová, příliš ponořena do svého vyprávění, aby si všimla změny v mém hlase. „Vy jste se narodila mezi půl osmou a osmou hodinou večer. Na minutu přesně si to už nepamatuji, ale přibližně v té době. A právě tehdy ta chudinka vypadla z okna sousedního domu. Pari doktor Cuder mi o tom říkal příští den. Když odcházel z domu vaší babičky, stáli kolem ještě čumilové a od nich se dozvěděl, co se stalo.“

„Ve stejném čase.“ zopakovala jsem.

„Pro sira Philipa to muselo být hrozné,“ pokračovala. „Bylo mi ho strašně líto a od té doby, když vidím jeho fotografii v novinách, vzpomenu si, jak jsem s tím chudákem mladým mužem soucítila. Celé dny se kolem domu, hemžili reportéři a fotografové.“

Bylo to příliš fantastické, příliš neobyčejné a zvláštní, a přesto ve mně narůstalo přesvědčení, že se za tím vším něco skrývá. Nemohlo jít o souhru náhod - všechna fakta, všechny události se vršily pěkně na sebe a nešlo je popřít.

„Trochu mi to připomíná jiný případ, u kterého jsem asistovala. Bylo to na severu Anglie,“ říkala sestra Hendersonová.

Vyprávěla dál, ale já jsem přemýšlela o dítěti, které odložili jako mrtvé, a o životě, jenž se skončil právě v okamžiku, kdy Nada dopadla na chodník. Opravdu skončil? Zmizel její život tam, odkud přišel, nebo vstoupil do ztuhlého dětského tělíčka, tedy do mne? Všechno, co jsem prožila v posledních měsících, se mi opět promítlo a úvahy na téma znovuzrození se rázem do jedné vrátily, jako by mě chtěly přesvědčit, abych přehodnotila své rozhodnutí, k němu jsem jednoznačně dospěla u Nadina hrobu v Highgate.

S obrovským pocitem úlevy jsme najednou zaslechla, že se sestra Hendersonová se mnou loučí.

„Omluvte mě, lady Gwendolyn, ale musím už jít, aby mi neujel autobus v půl šesté. Další pak jede až za dvě hodiny.“

„Tak to raději jděte, ať nezmeškáte,“ řekla jsem. „Bylo milé, že jste mě přišla navštívit. Myslíte, že byste mohla přijet do Maysfieldu koncem července na mou svatbu? Z nádraží Victoria pojede zvláštní vlak. Moc ráda bych vás tam viděla.“

„Děkuji, je mi nesmírnou ctí,“ rozzářila se. „Velmi rada si udělám čas, zvláště když budu mít příležitost vidět se znovu s vaší matkou.“

„Výborně, během několika dnů dostanete pozvánku, začneme je co nevidět rozesílat.“

„Bude z vás krásná nevěsta, lady Gwendolyn. Budu samozřejmě výšná, že se vdává jedno z mých dětí.“

„Jedno ze tří set!“ pousmála jsem se. „Jste ve styku se všemi?“

„Má drahá, kdepak!“ zavrtěla hlavou. „Některé zemřely, jiné odjely daleko do zahraničí, ale když mohu, ráda se uvidím s kýmkoli.“

„Moc mě těšilo a na shledanou,“ řekla jsem na rozloučenou. „Děkuji vám, že jste přišla. Moc pěkně jsme si popovídaly.“

„Mně se to také líbilo,“ usmívala se široce. „Přeji vám hodně štěstí, lady Gwendolyn.“

„Děkuji.“

Zazvonila jsem na zvonce, aby ji majordom vyprovodil ven. Pak jsem si lehla zpátky na postel, zavřela jsem oči, přitiskla si ruce k čelu a snažila se myslet, lépe řečeno udržet pod kontrolou vzrušeně chaoticky rej svých myšlenek.

O něco později jsem vyskočila z postele a vytáhla jsem ze zásuvky svou oblíbenou knihu, ale ani *Důkazy reinkarnace* mi nepomohly posoudit fakta, která se na mě hrnula. Kdybych se tak mohla zeptat Philipa, říkala jsem si v duchu, kdybych se inu tak odvážila říct, v co doufám, 'čemu napůl věřím, ale čím si ještě nejsem úplně jistá. Neodvažovala jsem se však riskovat. Mohl by se mi vysmát a v horším případě by se zhroutil a znechutil v domnění, 'že se rouhám vůči ženě, kterou miloval.

Ne, bylo mi jasné, že si musím byt naprosto jistá a mít nějaký nevyvratitelný důkaz, než za ním půjdu.

Sepjala jsem ruce a vroucnou modlitbou jsem se dovolávala důkazu, jehož, prostřednictvím bych vnesla mír do Philipovy mysli a sobě našla štěstí.

Kapitola 26

Philip, mohutně podporován Angelou, se rozhodl, že před naší svatbou uspořádá v Longmooru ples. Takže vedle organizování vlastní svatby, což obnášelo rozesílání pozvánek, sestavování seznamu svatebních hostů a každodenní psaní děkovných dopisů, jsme se pustili do přípravy poměrně velkoryse pojaté večerní slavnosti.

Protože většinu pozvaných měli tvořit starší hosté, Philip navrhl, že sice bude možné si zatančit, ale neměli bychom z toho činit hlavní a jedinou zábavu. Objednal smyčcový orchestr, aby hrál v reprezentačním sále, a požádal několik známých umělců, aby během večera zazpívali. Nezapomnělo se ani na stoly pro milovníky bridže, a připočteme-li zahradní osvětlení či vyčalouněné loďky na jezeře, každý z našich hostů bez ohledu na věk si mohl najít zábavu podle svého gusta.

Angela byla vzrušená jako malé dítě.

„Vždycky jsem tvrdila, že venkovské plesy jsou mnohem zábavnější než londýnské,“ říkala. „Já už se nemůžu dočkat, až si s Henrym najdeme dům, kam bychom mohli zvát přítele a pořádat nejruznější plesy v každou roční dobu.“

„Copak jste ještě neviděli nic, co by se vám líbilo?“ zeptala jsem se.

Věděla jsem, že každý den přicházejí z realitních kanceláří štosy fotografií a dům jimi začíná být doslova zavalen.

„Pokaždé se najde něco, co nám nevyhovuje,“ vysvětlovala Angela. „Nechápu, jak lidi dokážou snášet někdy až neuvěřitelné nepohodlí. Například v domě, o kterém jsem se informovala včera, je devatenáct ložnic, ale jen dvě koupelny.“

„Určitě se tam dají další dostavět,“ mínila jsem. „Jistě,“ přikývla Angela, „ale já se chci nastěhovat do hotového ještě před začátkem letních prázdnin. Představuji si, jak se tam Geraldovi a Dickiemu bude líbit.“

Bylo vážně dojemné, když člověk viděl, jak hodně Angela začala v posledních dnech myslet na rodinu, nicméně ráno před plesem jsem se nemohla ubránit údivu, když se mi svěřila:

„Přesvědčila jsem Philipa, aby pozval mého nového přítele.“

„Nového?“ povytáhla jsem obočí.

„Ano,“ přikývla. „Charles Martin - onehdy večer jsem tě s ním seznámila.“

S dost velkými obtížemi jsem si vybavila vysokého, hladce oholeného mladíka, který velmi dobře tančil, ale jinak nebyl ničím výjimečný.

„Angelo!“ řekla jsem vyčítavě. „Myslela jsem, že už se opravdu chceš usadit k domácímu krbu.“

„To také platí,“ odpověděla zcela vážně. „Ale zároveň musím mít s kým tančit. Ne, nedívej se na mě tak, Lyn, vůbec to neznamená to, co si myslíš. Jsme teď s Henrym šťastní, šťastnější než kdy dřív, ale Henry zároveň chápe, že potřebuji neškodného mladíka, který se bude kolem mě točit a bavit mě, když on má zrovna hodně práce. Jiné ženy si pořízují psíka, já dávám přednost dobrým tanečníkům, dokonce i když jsou poněkud natvrdlí.“

„Ty jsi nenapravitelná,“ povzdechla jsem si.

„Počkej, až budeš vdaná deset let,“ pronesla temně Angela. „Do té doby pravděpodobně změníš všechny své představy a názory.“

„Myslíš?“

Co se mnou bude za deset let, říkala jsem si, když jsem před večeří scházela dolů v bílých, svatebně vyhlížejících šatech, s gardéniemi ve vlasech a u pasu. Jediným barevným tónem byly zelené listy květin a smaragdy od Philipa. Když jsem s Philipem před večeří přijímala hosty, kteří přijížděli jeden za druhým, připadala jsem si jako vdaná. Byla jsem pyšná, že stojím Philipovi po boku, tak pyšná, a2 jsem se bála, abych ho nezklamala a nepřišla o jeho důvěru.

„Vypadáš neobyčejně půvabně,“ řekl mi před příjezdem prvních hostů.

„Cítím se hrozně nervózní,“ přiznala jsem.

„To je naprosto zbytečné,“ uklidňoval mě a vzal za ruku. „Dám na tebe pozor.“

Usmála jsem se na něho. V posledních dnech se ke mně choval nesmírně přátelsky, což' náš vztah usnadňovalo a zpříjemňovalo.

Než jsme si stačili říct víc, přišla dovnitř Angela.

„Lyn,“ zvolala zděšeně. „Zapomněla jsi na rukavičky!“

Samozřejmě, musela jsem pádit nahoru, najít je a vrátit se zchváceně dolů, uříčená a zmatená, právě ve chvíli, kdy majordom svým hlubokým hlasem ohlásil první hosty.

Večeře proběhla celkem hladce, i když na můj vkus bylo moc chodů a příliš velký počet lidí, aby měl člověk opravdový požitek a radost z jídla. Nicméně všichni ostatní se zdáli být šťastní a jídlo i nápoje byly skutečně vynikající.

Když se dámy přesunuly do přijímacího salonku, posadila jsem se na chvíli k příjemnému a milému rozhovoru s jednou méně důležitou členkou královské rodiny. Pak mě k nekonečně dlouhému hovoru lapila manželka jednoho ministra. Snažila se mi předat nějaké neobyčejně rozumné rady, například jak připravit rozpočet pro velkou domácnost. Nechtěla jsem ji zklamat vysvětlováním, že podle mého názoru budu mít jen máloco společného s vedením a péčí o Longmoor či jiné budovy a domy. Na to měl Philip velmi schopné hospodyně a tajemníky. Nicméně jsem paní ministrovou pozorně poslouchala a na konci jsem jí poděkovala. Doufám, že to znělo upřímně.

Později jsme s Philipem opět zaujali místa v hale a vítali jsme stovky hostů, kteří přijali pozvání na ples. Procházeli kolem nás jeden za druhým. Většinu jmen jsem sotvakdy slyšela a dokázala jsem se jen zdvořile usmívat nebo stručně poděkovat za jejich přání.

Najednou jsem uslyšela Philipa zvolat:

„Marcusi! Jsem moc rád, k se ti nakonec povedlo přijít. Báł jsem se, že by ti v tom mohlo něco zabránit.“

Vzhledla jsem a spatřila, jak se oběma rukama zdraví s vysokým, štíhlým, šedovlasým mužem s vráscitým obličejem a s nejmodřejšíma očima, jaké jsem kdy viděla.

„Vylodil jsem se dnes ráno,“ odpověděl cizinec.

„Dostal jsi můj telegram?“

„Samozřejmě,“ odvětil Philip a pak se otočil ke mně: „Lyn, rád bych tě seznámil s mým nejstarším a nejdražším přítelem - Marcus Cameron. Jednoho dne ho musíš přemluvit, aby ti vyprávěl některá z našich společných dobrodružství.“

Pan Cameron mě vzal za ruku. Cítila jsem, že mě kriticky a zkoumavě pozoruje, odhaduje mě a vytváří si úsudek. „Jsem ráda, že jste přišel,“ řekla jsem zdvořile.

„Já také,“ odvětil prostě.

Dříve než jsem mohla říct ještě něco, byl ohlášen další host.

Vlastní ples začal asi v půl jedenácté. S Philipem se nám podařilo zatančit si jen jednou, někdy kolem půlnoci. „Jsi unavená, Lyn?“ zajímal se.

„Kdepak. Je to neobyčejně vydařený ples.“

„Hádám, 'že se dobře baví i starší,“ pravil spokojeně. „Před chvílí jsem se byl podívat v bridžovém salonku a je plný. Všichni zasedli k tradiční partičce.“

„Jestli chceš vidět opravdové davy,“ navrhla jsem, „zajdi se podívat do jídelny. Doufám, že jsi obstaral dost jídla. Člověk by řekl, 'že ti lidé nedostali najíst už několik týdnů.“

„Jsi zatím příliš mladá, abys ocenila dobré jídlo,“ odbyl zvesela. „To přichází s věkem. Na sklonku života je to téměř poslední vášeň.“

Když jsme dotančili, neměli jsme šanci pokračovat v rozhovoru nebo si vyjít do zahrady jako ostatní páry. Někdo chtěl na slovíčko s Philipem, další zase se mnou. Brzy jsme se proti své vůli rozdělili, a když opět začala hrát hudba, k tanci mě vyzval jiný partner.

Až někdy za hodinu jsem si mohla dopřát kratičký oddech. Můj tanečník se omluvil uprostřed tance a někam odkvačil, možná do jídelny. Jakmile jsem si uvědomila, že se můj partner nevrací, bez otálení jsem opustila taneční sál, aby mě nevyzval k tanci někdo jiný. Vyklouzla jsem otevřenými dveřmi ven a přešla jsem na opačný konec terasy, který se utápěl ve stínu, jen na schůdky do zahrad dopadalo nevýrazné světlo.

Dole pod sebou jsem viděla některé hosty, jak sedí v křesílcích, která jsme nechali rozestavit po dvou pod oblouky růží nebo pod velké stromy. Ze svého stanoviště jsem také viděla na jezero, kde v osvětlených loďkách pluly po stříbrné hladině páry, které dávaly přednost klidu teplé letní noci před hlukem a varem vevnitř.

Opřela jsem se o studenou kamennou balustrádu a vzpomněla jsem si, že právě na této terase mě Philip požádal o ruku a já souhlasila. To rozhodnutí zcela změnilo můj život, přineslo mi spoustu nového, ale nikoli vrcholné štěstí, v něž jsem stále doufala.

„Já počkám!“ oznámila jsem ke hvězdám. Už jsem získala hodně - Philipovu důvěru, přátelství, které mě přimělo těšit se na sňatek, když ne jako na oslnivé vyvrcholení mé lásky, tak alespoň jako na spojení zájmů a ambicí.

Philipovi jsem prozradila, že kvůli postu, který má zastávat od konce prvního roku, teď hodně čtu a studuji. „Kolik překvapení pro mě ještě přichystáš?“ zeptal se. „Chci ti pomáhat,“ řekla jsem ostýchavě.

„Však mi pomáháš,“ odpověděl. „Víc, než umím vypovědět. Jsem šťastnější, než jsem byl za posledních devatenáct let. Když jsi se mnou, zažívám mír. Dala jsi mi novou víru v sebe. Jsem ti za to vděčný, Lyn, nesmírně vděčný.“

V tu chvíli jsem dokázala zašeptat jen pár radostných vět, ale když jsem byla sama, často jsem si vybavovala jeho slova, tón hlasu i doteky rukou.

Z pohroužení do vzpomínek mě náhle vytrhly kroky na šterku. Ohlédla jsem se a spatřila za sebou vysokou postavu,

„Neruším?“ zeptal se hlas.

Poznala jsem pana Camerona.

„Vůbec ne,“ zavrtěla jsem hlavou. „Jen jsem se chtěla na chvíli ztratit a doprat si trochu oddechu.“

„A Philip?“

„Předpokládám, že je pořád tím nejdokonalejším hostitelem,“ odvětila jsem. „Už jsem ho delší dobu neviděla.“

„Neumíte si představit, jak jsem rád, že jsem zase tady,“ řekl Marcus Cameron a krátce máchl rukou kolem sebe. „Často jsem přemítal o Longmooru, zvláště když jsem ležel pod moskytiérou a toužil po sebemenším závanu vzduchu, který by mi pomohl usnout.“

„Vrátil jste se z Indie?“ vyzvídala jsem.

„Žiji tam trvale. Tam jsme se také poznali s Philipem. Neříkal vám o tom?“

„Ani slovo,“ řekla jsem. „Zlobím se na něho. Ale vyprávějte sám.“

„Je to od něho nevděk,“ poznamenal Marcus Cameron. „My jsme se totiž poznali tak, že jsem mu zachránil život. Tehdy ze mě vůbec neměl radost. Když se mi konečně podařilo srazit mu teplotu a zimnice ustoupila, proklínal mě a nadával mi z posledních zbytků sil. Prohlašoval, že si přál umřít.“

„Chudák Philip!“

„Přesně totéž byste řekla, kdybyste ho tehdy viděla,“ pokračoval Marcus Cameron. „Našel jsem ho vysoko v horách Himálaje, jen v doprovodu dvou domorodých sluhů, kteří se už chystali utéct, protože

si mysleli, že chorobu nepřežije, a nechtěli, aby jim zůstal mrtvý člověk na krku.“

„Kde jste se tam objevil vy?“ zajímalo mě.

„Lidem jako já se říká cestující lékař,“ odpověděl. „Jezdím po venkově a vozím s sebou celý operační sál, což je stará fordka, skládací lůžko a hromada nástrojů a lahviček. Svůj účel to však plní velmi efektivně. Pečovatel, který jezdí se mnou, je zároveň můj řidič a můj kuchař. Je to dobrý hoch a tuhle práci má rád, přestože to někdy znamená i čtyřicetihodinový pracovní den.“

„Co jste udělal s Philipem, když mu bylo lépe?“ zeptala jsem se.

„Naložil jsem mu všechna jeho zavazadla a přesvědčil ho, aby jel se mnou,“ odpověděl. „Byla to ta nejlepší léčba, jaké se mu mohlo dostat - pracovat, tvrdě pracovat.“

Zasmála jsem se, neuměla jsem si představit Philipa v cestovní nemocnici.

„Prožili jsme spolu téměř osmnáct měsíců,“ pokračoval

„Jednoho dne vám o tom budu vyprávět, ale teď už bych vás neměl zdržovat.“

„Budu jen ráda, když mě někdo zdrží,“ řekla jsem. „Celý večer jsem se věnovala nejrůznějším povinnostem, takže si teď mohu dopřát trošku sobeckosti.“

Zapálil si cigaretu.

„Ted je ale řada na vás, abyste něco vyprávěla,“ nadhodil.

„Povězte mi, jako Philipův starý přítel, myslíte, že mu dokážu přinést štěstí?“ otázala jsem se vážně.

Pokud moje otázka Markuse Camerona překvapila, nedal to na sobě vůbec znát.

„Jsem zvyklý dělat si úsudek velmi rychle,“ řekl. „Odpovím vám s naprostou upřímností. Myslím, že ano.“

„Navzdory tomu, co o něm a událostech jeho života víte?“ zeptala jsem se.

„Ano.“

„Jenže to v sobě pořád nepřekonal,“ vysvětlovala jsem, „pořád to pro něho znamená hodně, mnohem víc než já.“

Otočil se a podíval se kamsi stranou.

„Víte, někdy, dokud jsme s něčím v těsném kontaktu, neumíme docenit, jak hodně to pro nás znamená,“ pronesl zamyšleně. „Možná pro Philipa znamená mnohem víc, než v danou chvíli vůbec tuší.“

„Jak ráda bych si to myslela také,“ povzdechla jsem si. „Milujete ho?“ zeptal se tiše.

„Proto ho chci za manžela,“ odpověděla jsem. „Ale nejsem slepá a nechci se přetvařovat, dokonce ani sama před sebou, k budoucnost bude bez potíží.“

„Máte napůl vyhráno, když víte, co vás čeká,“ podotkl.

Nastalo ticho, jaké se může rozhostit pouze mezi dvěma lidmi, kteří si jsou vzájemně nakloněni. Ten muž, se mi líbil a věděla jsem, že mu mohu důvěřovat. Ještě s 'žádnými Philipovými přáteli či známými jsem se necítila tak dobře. Byla jsem ráda, že jsem ho poznala.

„Chtěla bych se zeptat,“ přerušila jsem konečně ticho, „ale berte mou otázku vážně - věříte na reinkarnaci?“

Na okamžik ztuhl a teprve pak odpověděl.

„Samozřejmě! Žil jsem na Východě příliš dlouho, abych našel rozumné vysvětlení pro mizérii, degradaci a nespravedlnost tohoto světa než jediné ve znovuzrození.“

„Mluvil jste o tom někdy s Philipem?“ zajímalo mě.

„Samozřejmě, a 'často,“ odpověděl. „V Indii se člověk setkává s karmou v té či oné podobě na každém kroku, denně. Kromě toho jsme tam hodně četli Kiplinga. Pamatujete?

*Oni se vrátí, vrátí zas,
dokud rudá zem se valí.
On nepromrhá list či strom,
tak pro' by plýtvat dušemi?*

„Ale kde člověk bere jistotu?“ zeptala jsem se. „~má něco vycítí instinktivně, ale jinak tápe v temnotách, snaží se najít něco hmatatelného, čeho by se přidržel, něco, co snese denní světlo, co dokáže vzdorovat kritikám a výsměchu nevěřících.“

„Copak může být něco tak spirituálního hmatatelné?“ namítl. „Má drahá, pídíte se po nemožném. To je třetí rozměr. Kdyby někdo z nás měl tak nekonečný rozum, abychom podobné věci mohli pochopit, určitě bychom tady nebyli. A pokud jde o tu vaši jistotu, určitě si

vzpomenete na slova, jimiž Rossetti zdravil přesně tytéž pocity, které teď zažíváte:

*Byl jsem tady někdy dřív,
však kde a jak, říct nemohu;
Znám trávu venku u dveří,
sladkou vůni,
vzdechů hlas; světla kolem
pobřeží“*

Verše pronášel hlubokým, vážným hlasem.

Netrpělivě jsem mu odpověděla.

„Já také věřím, vím, jsem si téměř jistá, ale to bohužel nestačí.“

Hlas mi při posledních slovech selhal. Marcus se ke mně otočil, položil nu obě ruce na ramena a pozorně se na mě zadíval.

„Poslyšte, jednoho dne mi všechno povíte, ale zatím raději ne. Ne, dokud nenastane ten pravý okamžik. Důvěra je jako naše štěstí - buď je máme, nebo se nám vyhýbá. Do té doby bych chtěl, abyste si zapamatovala tři věci. Možná to dokážu, ale vím, že vám to nevadí. Ponechejte si v mysli jen tři věci, které vám pomohou překonat cestu, po níž kráčíte.“

„Jaké?“ zeptala jsem se. „Víra, naděje a láska,“ odvětil. „A největší je láska.“

Ruce mu poklesly a chystal se ode mě otočit.

„Prosím!“ ozvala jsem se zoufale. „Prosím vás, pomozte mi. Musím se vás na něco zeptat. Myslíte, že bych mohla být Nada.“

„A vrátila se?“

Nastalo chvilkové ticho.

„Na to nedokážu odpovědět,“ sdělil. „Nikdo kromě vás na to nedokáže odpovědět.“

„Ale kde mám vzít jistotu?“ opakovala jsem nešťastně. „To vám může říct pouze vaše srdce,“ mínil. „Ale ať bude odpověď jakákoli, nezáleží na tom.“

„Nezáleží?“ nechápala jsem.

„Vůbec! To, jestli si dokážete vzpomenout na svůj jiný život, nezmění fakt, k jste naživu nyní a musíte, svůj současný život prožít co nejlépe.“

„Mně na tom ale záleží,“ prohlásila jsem zatvrzele.

„Ne,“ odbyl mě stroze. „Znovuzrození je přírodní zákon, kdežto paměť je povrchní věc, která při něm nehraje podstatnou roli. Na skutečnosti, jestli jste Nada nebo opětovné vtělení někoho jiného, záleží jen potud, pokud má vliv na tu bytost, již jste právě v tento okamžik.“

„Vy mi nerozumíte,“ řekla jsem netrpělivě, „vůbec si neuvědomujete, jak mě ta myšlenka trápí.“

„Zkuste se na to podívat jinak,“ navrhl. „Základním tónem Nadiných posledních let byla obrovská, nezměrná láska k Philipovi. To bylo v jejím životě to nejdůležitější. A tak by tornu mělo být i dnes, kdy jste její místo zaujala vy. Na čem opravdu záleží, je láska, ne kvůli vám nebo kvůli vašemu vlastnímu klidu, ale kvůli Philipovi. Myslete na něho, neboť on je ten, na kom záleží.“

mlčela jsem. Nebylo co dodat. Zatímco jsem před ním stála, pokorná a mlčenlivá, sklonil se, vzal mě za obě ruce a pozvedl jo ke rtům.

„Bůh vám pomůže,“ pravil tiše.

Pak se chvatně otočil k domu.

„Pojďte zpátky za hosty,“ ozval se úplně jiným tónem. „Zanedbáváte je a vinu za to přičtou mně.“

Pár kroků a ocitli jsme se v zlatavém světle, linoucím se z oken. Letmo jsem na svého společníka pohlédla. Usmál se.

„Přijdu si s vámi zatančit na vaši svatbu,“ řekl. „Philip je velmi šťastný muž.“

„Slibujete, že přijdete?“ ujišťovala jsem se.

„Nic mi v tom nemůže zabránit,“ potvrdil.

Vstoupili jsme dveřmi do jasně osvětlených sálů, nazpět mezi rozesmáté, upovídané davy, které pokračovaly v zábavě až do chvíle, kdy bledý úsvit začal pronikat oparem ranní oblohy.

Kapitola 27

Byly tři dny před svatbou a já se těšila, že se stanu Philipovou ženou, s prapodivnou směsí vzrušení, radosti, pocitu štěstí, ale i strachu a obav.

Především jsem však byla šťastná. Opanoval mě dříve nepoznaný klid, který nevyvěral z mého srdce, ale z mého rozumu. Přinesl mi ho Marcus Cameron. Po rozhovoru s ním jsem se snažila ze všech sil nemyslet na sebe a pamatovat výhradně na muže, za něhož se budu vdávat a kterého miluji. Také jsem se zvláštním fatalismem cítila, že dříve či později se věci samy od sebe urovnají a já naleznu způsob, jak uniknout ze změti emocí a pocitů, které mě obklopovaly a jimž jsem pořád nerozuměla.

Vytrvale panovalo horké počasí a zmatky kolem posledních zkoušek, přijímání hostů či třídění dárků mě velmi vyčerpávaly. Když jsme se vrátila domů z velkého slavnostního oběda, jehož jsme se s Philipem účastnili jako čestní hosté, bolela mě hlava a strašně se mi chtělo spát. Venku se schylovalo k bouřce, což ve mně jako obvykle vyvolávalo tíživé pocity a depresi. Navíc předchozí noc jsem se pořádně nevyspala - v nehybné zmrtněném Londýně jako by chyběl vzduch. Toužila jsem po venkově a po moři. Naše líbánky jsme plánovali začít cestou na jachtě, kterou Philipovi půjčil někdo z jeho příbuzných.

Ale pořád bylo co dělat a docházelo mi, že je velmi nepravděpodobné, abych si alespoň na pár okamžiků

odpočinula. Do Maysfieldu jsme se chystali odjet až večer před svatbou. Protože však nebylo možné převézt na venkov všechny svatební dary, které jsme dostali, Angela se rozhodla uspořádat pro přátele velkou předsvatební recepci, na níž se dary předvedou v celé své kráse.

Většina dárků už ležela na dlouhých stolech v přijímacím salonku, pouze šperky - jichž jsem dostala poženhaně - zatím zůstaly uloženy v Henryho sejfu. Čekalo se na příjezd detektiva, který je bude hlídat, až budou vystaveny v prosklené vitríně. Tu nám zapůjčil Philip z Chadleighského paláce.

Dopoledne jsme s Angelou strávily několik hodin sepisováním seznamu dárců a jejich ukládáním. Když jsem však přišla po obědě do haly a našla další hromady, nahlas jsem zasténala.

„Panebože! Kam to všechno dáme?“ obrátila jsem se na majordoma.

„Paní se mě, ptala na totéž, madam,“ odvětil. „Navrhla postavit další stůl do budoáru.“

To znamená další práci, pomyslela jsem si.

Ne, nebyla jsem nevďěčná, dostat dárky od všech těch lidí bylo neobyčejně milé, navíc jsem cítila, že většina dárců utratila mnohem víc, než si mohla dovolit. Ale to množství bylo skutečně ohromující. Také jsem si poněkud sobecky uvědomovala, že každému zvlášť budu muset odepsat a poděkovat.

Děkovné dopisy jsem se snažila posílat podle toho, jak dary přicházely, ale nestíhala jsem to. Do odjezdu na líbánky na mě čekalo přes padesát dopisů, které jsem musela napsat a odeslat. Dívala jsem se na balíčky, odhadovala jejich obsah a doufala jsem, k v nich nebudou květinové vázy: už jsme jich dostali čtyřicet. Nejzajímavěji vypadaly tři menší balíčky, a tak jsem po jednom z nich sáhla. Podle plochého tvaru jsem soudila, že uvnitř by mohla být kabelka.

Rozvázala jsem šňůrku, strhla papír a uvnitř jsem našla útlou zelenou knížku. Byl k ní přiložen lístek a při letmém pohledu na podpis se mi o poznání rychleji rozbušilo srdce. Dárek poslala paní Melinková.

Na lístku pouze stálo:

Po našem setkání jsem na Vás velmi často myslela. Posílám Vám knihu, která patřila mé dceři, a do budoucna Vám upřímně přeji co nejvíc štěstí.

Edith Melinková

Podívala jsem se na titul knihy. *Zahrada Kámy*. Ještě než jsem ji otevřela, jsem si vzpomněla na souvislost těch veršů, které jsem zarecitovala Philipovi tehdy v Richmond Parku a které, nevinné samy o sobě, porušily příjemný den a přinutily ho, nazlobeného a zamlklého, odjet co nejrychleji do Londýna. Přitiskla jsem knihu k sobě, vzrušeně jsem se zachvěla a teprve pak jsem si uvědomila, že majordom stále stojí vedle mě.

„Nechám ty dárky byt, než se madam vrátí.“

Vyběhla jsem nahoru a zamkla se v pokoji. Pak jsem dlouho stála a dívala se na knihu, kterou jsem držela v ruce. Pomalu, s nesmělým, a přesto dráždivým potěšením jsem otočila první stránky. Každá báseň mi připadala známá, každé slovo našlo odezvu v mé paměti. Kniha byla hodně, ohmataná, některé básně byly glosovány, u jiných se objevily kresby tužkou.

Nevím, jak mám popsat své pocity, neumím jejich sílu vyjádřit slovy, ale v srdci jsem konečně věděla to, co se můj mozek zdráhal přijmout. Ta kniha byla moje a moje ruka psala a čmárala po stránkách. Četla jsem každou báseň, občas jsem některý řádek či verš zopakovala nahlas i se zavřenýma očima.

Připadala jsem si, jako bych po dlouhém odloučení potkala milovaného přítele. Ke konci knihy jsem narazila na podtržené čtyřverší, obklopené tužkokresbami lístků a květů, jako by bylo nutné zdůraznit jeho důležitost. Zašeptala jsem je.

*A po smrti, naveskrz to dlouhé Bytí
(jež musí pravidla lásky zachovat),
já, máš-li mě potřebu nadále míti,
jsem navěky tvůj, navždy a napořád.*

Byl to vzkaz lásky, který zněl napříč věky. Marcus Cameron měl pravdu - byla to láska, na níž záleželo. Nadina slova nebo moje? Co na tom záleželo, láska zůstane - nezapomenutelná, nezdolná, věčná - i dlouho poté, co pomineme.

Klekla jsem si s knihou v ruce a modlila se tak, jak jsem se ještě nikdy nemodlila. Přála jsem si, abych dokázala přinést Philipovi skutečné štěstí, abych dokázala najít mír a klid nejen pro něho, ale aby mým prostřednictvím znovu našel lásku, kterou kdysi poznal.

Nevím, jak dlouho jsem klečela, ale když jsem se zvedla, cítila jsem spokojenost, jako bych své potíže přeložila na bedra někoho jiného.

O několik minut později pro mě nechala poslat Angela, abych sešla za ní dolů a pomohla jí s dárky. Pracovaly jsme až do šesti hodin a téměř jsme se nezastavily.

Večer jsem měla jít s Philipem na ministerstvo pro Indii, kde se nás chystal přijmout ministr. Poprvé jsme také měli s ním a jeho ženou

povečeřet. Protože Angela dostala pozvánku až na pozdější ples, Philip navrhl, abych za ním přijela do Chadleighského paláce, že tak budeme mít trochu času pro sebe.

„Už se těším,“ souhlasila jsem. „U ministra máme byt v půl deváté, takže já k tobě přijedu o tři čtvrtě hodiny dřív. S chutí si trochu pohovím.“

„Je mi tě moc líto, Lyn,“ pravil účastně. „Ale nepoddávej se tomu, snaž se vydržet. Příští týden touto dobou už budeme na moři a nebudou nás rušit žádné telefony.“

„Díkybohu!“ odpověděla jsem.

Do Chadleighského paláce jsem se vydala kolem půl osmé - spěchala jsem, protože jsem už strašně chtěla pryč. Padala jsem únavou ze všech těch dotazů, telefonátů, vyřizování a psaní dopisů. Člověk se pomalu nemohl jít ani vykoupat, aniž by někdo nebušil na dveře a nevyptával se na to či ono, nebo nechtěl něco podepsat.

Další komplikací k všeobecnému zmatku byl fakt, Gerald se po operaci zotavil pobytem u moře natolik, že Angela ho chtěla nejen vzít na svatbu, ale udělat z něho dokonce družbu. Zároveň však nechtěla, aby přijel do Londýna na nějaké zkoušky, takže jsme vybraly oblečení samy, nechaly je ušít, objednaly jsme boty a další věci, všechno jen podle rozměrů, které nám poslala vychovatelka. Byla jsem pochopitelně ráda, že budu mít Geralda za mládence, ale zdálo se mi, že se nic nedá včas stihnout.

Další kritická situace vyšla najevo ve chvíli, kdy jsem se už začala oblékat. Tentokrát kvůli matce - ve své obvyklé roztržitosti pozvala na svatbu asi deset svých přátel, ale zapomněla nám dát vědět jak jejich jména, tak jejich adresy. Teď napsala Angele rozzlobený dopis, jak to, že těm lidem pozvánka nepřišla.

„Co s tím uděláme?“ ptala se Angela sklesle, zatímco jsem si před zrcadlem upravovala účes.

„Pošli matce telegram a zatelefonuj nebo pošli telegram jejím přátelům,“ odpověděla jsem.

„To je dobrý nápad,“ řekla sestra souhlasně. „Řeknu slečně Jenkinsové. Než budeš odcházet, zastav se ještě u mě.“

„Dobře,“ přikývla jsem.

Ale nic takového jsem už neudělala. Jakmile jsem se dooblékla, vykradla jsem se jako myška kolem přijímacího salonu, jen aby mě

Angela neslyšela. Byla jsem si jistá, že by na mě vyrukovala s další hromadou potíží, které bych musela řešit, ale já jsem se rozhodla stávkovat. Vzala jsem si taxík a ve chvíli, kdy jsem nasedala do auta, jsem se cítila stejně radostně jako školák, který se ulil ze školy.

Když mi v Chadleighském paláci majordom otvíral, tvářil se překvapeně.

„Sir Philip ještě není zpátky, madam,“ řekl.

„Asi se zdržel v poslanecké sněmovně,“ odpověděla jsem. „Ale nevádí, zatím není naspěch. Až dorazí, vyřídíte mu, že už' jsem tady a čekám na něho nahoře.“

„Ano, madam.“

Otevřel mi dveře od výtahu.

„Vyjedu sama.“ Zavřela jsem za sebou a stiskla tlačítko.

Výtah se dal rychle a nehlučně do pohybu. Když, zastavil, otevřela jsem dveře a vystoupila jsem na podestu. Otočila jsem se doleva, otevřela jsem zelené dveře, které vedly do Philipových pokojů. Dveře za mnou zlehka zaduněly a vzápětí jsem stiskla kliku do jeho obývacího pokoje.

V tu chvíli jsem se tak vylekala, že jsem ani nevykřikla, a zkoprněle jsem zůstala stát: místnost byla úplně prázdná - vyklizená, podlaha bez koberce, okna bez závěsů. Zmateně jsem se rozhlížela a teprve při pohledu do okna jsem si všimla, že je tam místo balkonu jen úzký parapet. Pak mi to konečně došlo. Vyjela jsem o patro výš a tohle nebyl Philipův pokoj.

Ale kdysi nejspíš byl. Obklady na zdech byly stejné jako v pokoji, který obýval v současné době. Na zdech zůstaly dodnes patrné stopy po obrazech. Stály tu prázdné police, kam kdysi ukládal knihy. A také navlas stejný krb jako o patro níž.

Vstoupila jsem dovnitř a zavřela za sebou. Neodolatelně mě to táhlo k oknům. Byla na stejné úrovni s podlahou a otevírala se ven jako ve Philipově dnešním pokoji. Olověnou stříšku na tomto patře však chránil jen nízký, mozaikou zdobený kamenný parapet. Zastavila jsem se a zapřela se rukou o okenní rám. Bolest hlavy, kterou jsem si celý den matně uvědomovala, najednou zesílila. Měla jsem pocit, jako by do mě někdo začal zatloukat železné skoby. Snažila jsem se tornu odolat, snažila jsem se bolest překonat, stejně jako dusivou ospalost, do níž jsem se najednou propadala... Bojovala jsem..., ale...

Vstoupila jsem do místnosti. Uvědomovala jsem si svou vlastní lehkost, volnost pohybu. Měla jsem na sobě šaty ze šustivého, smaragdově zeleného hedvábí a se stříbrnou krajkou na živůtku. Paže jsem měla holé.

„Philippe!“ zavolala jsem.

Otevřel dveře mezi knižními policemi a vyšel za mnou ze své ložnice.

„Drahoušku, přišla jsem o něco dřív.“

Rozpřáhl ruce a já jsem mu skočila do náruče. Byla jsem tak maličká, tak drobounká, že se musel nahrbit, aby mě objal. Položila jsem si mu hlavu na rameno, cítila jsem, jak mu buší srdce a věděla jsem, že jeho rty vyhledají mé. Nadzvedla jsem hlavu a oddala se jeho polibku. Vášen a oheň mi téměř vyrazily dech.

„Ach můj drahý,“ zamumlala jsem.

„Překvapila jsi mě. Čekal jsem tě nejdřív za hodinu.“ „Jsi rád?“ zeptala jsem se.

„To se ví, že jsem!“ odpověděl hlubokým, lehce rozechvělým, hlasem.

„Bože, jak já miluji neděle!“ zašeptala jsem. „Budeme mít pro sebe celý večer. Jen ty a já, sami dva.“

Stále mě tiskl k srdci. Vzal mě za ruku, narovnal mi prsty a vtiskl polibek do otevřené dlaně.

„Miluji tě,“ pravil prostě.

Zavrtěla jsem se v jeho objetí a pozvedla jsem druhou ruku.

„Mám pro tebe ještě další překvapení,“ řekla jsem. „Měla jsem je přichystané už včera. Nedokázala jsem se však od něho odloučit, a tak jsem si to nechala na dnešek. Jsi to ty - takový, jakého tě vidím.“

„Jak to myslíš?“ zeptal se zmateně. Vzal si malý balíček a začal rozbalovat hedvábný papír.

Uvnitř ve vatě byl malý, dokonale propracovaný amulet. Černý panter z černého smaltu a se smaragdovými očima.

„Je to portrét,“ ozvala jsem tiše. „Portrét mého černého pantera.“

Philip mě objal. Sevrhel mě tak silně, až jsem napůl bolestí, napůl vzrušením vykřikla.

„Děkuji ti, ty můj andílku, budu si ho chránit jako oko v hlavě.“

„Nevím, jestli se bez něho dokážu obejít,“ řekla jsem

a vzala si od něho amulet zpátky, abych si ho přitiskla ke tváři.

„Bude mi přinášet štěstí, až budu od tebe pryč.“ Najednou jsem pocítila strach.

„Ty se někam chystáš?“ zeptala jsem se zvolna. „Chystáš se odjet?“

„Bojím se toho celý dnešní den, ale musím ti to říct. Včera v noci jsem dostal dopis. Ministerstvo zahraničních věcí mě požádalo, abych se stal členem obchodní komise, která odjede příští měsíc na Balkán. Je to pocta, že mě vybrali a téměř nepřipadá v úvahu, že bych to odmítl. Nemám se na co vymluvit kromě toho, že tě nechci opustit.“

„Na jak dlouho odjedeš?“ Hlas se mi chvěl.

„Přinejmenším na dva měsíce,“ odpověděl. „Možná na delší dobu. Ach drahoušku! Nedívej se na mě tak. Kdybys jen věděla, jak se cítím mizerně od chvíle, kdy jsem se to dozvěděl. Před několika týdny jsem začal tušit, že bych mohl být jeden z poslanců, kteří pojedou, ale doufal jsem, že se pro tu úlohu nebudu hodit a místo mě bude vybrán někdo jiný.“

„Dva měsíce!“ Můj hlas vyjádřil jen zlomek bolesti, kterou jsem prožívala. „Ach Philipe! To já nevydržím. Nevydržím být bez tebe tak dlouho. Pojedu s tebou.“

„Jak rád bych byl, kdybys mohla,“ odvětil.

Pokusil se mě obejmout, ale odstrčila jsem ho.

„Nedotýkej se mě!“ vykřikla jsem. „Teď o to nestojím. Už cítím, jako bychom byli oddělení. Mám strach, strach ze samoty.“

„Nado, drahoušku,“ uklidňoval mě. „Neprožívej to tak. Víš dobře, že tě miluji víc než kohokoli jiného na světě. Jestli chceš, abych se vzdal svého mandátu, hned zítra to provedu. Už jsem to navrhoval tolikrát, ale vždycky jsi byla proti.“

„Kdybys na tom trvala, byl bys nešťastný,“ namítla jsem. „Neměl bys co dělat, neměl bys o čem přemýšlet.“

„Měl bych tebe.“

Smutně, trochu zahořkle jsem se usmála.

„A to by ti stačilo? Copak by Chadleigh vystačil jen s ženou?“

„Drahoušku, nebud' protivná,“ prosil. „Nemůžeš si přece myslet, že bych tě chtěl opustit.“

„Myslím na sebe, na to, jak vydržím být v Londýně bez tebe. Jestli dokážu tančit, když budu mít zlomené srdce. Cítím se tak zoufale, tak strašlivé, tak sama.“

„Nado, Nado,“ domlouval mi Philip. „Když mluvíš takhle, jenom všechno zhoršuješ.“

„Zabiji se,“ zašeptala jsem. „Nedokážu žít bez tebe.“ Téměř hrubě mě popadl za ramena a přinutil mě, abych se mu dívala do tváře.

„Takhle nemluv! Nikdy takové věci neříkej, ani z legrace ne. Jestli opravdu chceš, abych zůstal, tak zůstanu.“ Vykoukla jsem na něho zpod obočí.

„Ubližuješ mi,“ řekla jsem, ale úplně jiným tónem než. doposud. Pocítila jsem novou radost, nové štěstí ve svém nitru. Jak zoufale mě miloval muž mého srdce, muž, který pro mě znamená celý svět! Ale ženský instinkt mi napovídal, abych se mu to nesnažila usnadnit.

Samozřejmě svolím, ať jede. S tou komisí musí odcestovat, bylo to důležité, byla to součást jeho kariéry, pomůže mu to ke slávě, kterou jsem pro něho plánovala, ale nebude na škodu, když teď bude trochu trpět - tak jako já, až odjede.

Bála jsem se, když jsem pomyslela na pusté dny bez něho, na večery, kdy na mě nebude čekat po představení, nebude mě brát s sebou na večeri a já budu muset jezdit domů sama. Ale ani na okamžik mě nenapadlo, že bych mu chtěla překážet. Byla jsem na něho pyšná, toužila jsem, aby se můj brilantní milenec uplatnil.

Měla jsem chuť vrhnout se mu do náruče, obejmout ho kolem krku, cítit jeho drahou, sladkou tvář a při doteku jeho rtů vědět, že jsme spojeni jako dřív. Ale zatím no! Spojení, vášně přijde až později. Zatím ho trochu potyrám, postarám se, aby pocítil zoufalství a trochu strachu.

„Ubližuješ mi, bolí to,“ zopakovala jsem. Až teď konečně povolil své sevření.

Nechal mě jít. Odvrátila jsem se od něho a přešla k oknům.

„Ukaž, mi ten dopis,“ řekla jsem. „Ráda se podívám, co je tak důležitého, abys mě musel nechat samotnou.“

„Mám ho v ložnici,“ odpověděl.

Zamířil ke dveřím, ale dřív než k nim došel, otočil se. „Nado,“ zaprosil, „bud' ke mně milejší.“

„Dones mi ten dopis,“ pronesla jsem stroze. Poslechl.

Jakmile zmizel, rozevřela jsem ruku a pohlédla na malého černého pantera, kterého jsem mu před chvílí s takovou radostí věnovala.

„Postaráš se o něho,“ zašeptala jsem a přitiskla jsem k talismanu rty. Pak mě napadla zlomyslná myšlenka. Talisman tady v pokoji někam schovám a on ho bude hledat. Až ho najde, odměním ho polibky.

Rozhlédla jsem se kolem. Knihovny byly příliš na ráně. Musela jsem si pospíšíť, protože každou chvíli se mohl vrátit. Mezi okny jsem si všimla vyčnívajícího pásku, jakési úzké římsy. Stoupla jsem si na špičky, vytáhla se co nejvýš a zasunula talisman tam. Přesně se vešel a zároveň nebyl vidět. Sotva jsem ho schovala, už jsem slyšela přicházet Philipa. Abych odpoutala pozornost, prošla jsem otevřeným oknem ven, posadila se na venkovní parapet a rozhodila jsem kolem sebe zelenou hedvábnou sukni.

„Nesed' tam,“ napomenul mě Philip zostra. „Je to nebezpečné. Mohla bys spadnout.“

„Tak bych spadla,“ odbyla jsem ho zlověstně. „Vadilo by to snad? Ty už mě nechceš a já nemám proč žít, když, naše láska je méně důležitá než nějaké obchodní posláné na Balkáně.“

„Nado, pojd' dovnitř. Chci tě.“

Zavrtěla jsem hlavou.

Věděla jsem, 'že svádí vnitřní boj, zda pro mě jít nebo no. Mračil se. Tvářil se starostlivě. Milovala jsem ho čím dál víc. V mnoha ohledech byl jako dítě tenhle muž mého srdce, jemuž jsem se zcela oddala. Kdyby tak věděl, že se mě zmocnil a učinil mě svou otrokyní!

„Nepůjdu!“ řekla jsem umíněně a našpulila jsem rty. „Prosím tě, drahoušku,“ 'žadonil a rozpráhl ruce. Nedokázala jsem déle odolávat. Byl tak neodolatelně milý. Pohnula jsem se, abych vyhověla jeho přání. Smekla se mi noha, podpatek střevíčku sklouzl po stříšce. Bezděčně jsem zamávala, abych získala ztracenou rovnováhu, ale to už jsem přepadla přes parapet.

Padám! Začala jsem křičet. Nesmím zemřít, musím žít, musím žít kvůli Philipovi... Philipe!... Ale padala jsem dál..., dolů..., dolů...

Srdce mi bušilo. Zdálo se mi, že tak nahlas, až jsem se podivila, co je to za zvuk. Pak jsem si uvědomila, k je to moje srdce, které slyším tlouct. Seděla jsem zničeně na podlaze, tvář ukrytou v dlaních. Zvedla jsem hlavu. Byla jsem sama v prázdné místnosti. Co se to stalo? Kde to jsem? Co jsem to viděla a cítila?

Slabě, jako by v mlhách, jsem se postavila. Přidržovala jsem se okenního rámu. Okno bylo zavřené. Na okamžik jsem do něho zírala,

pamatovala jsem si, k ještě, před vteřinou bylo otevřené a že jsem jím prošla ven.

„Takže to byla pravda!“ řekla jsem nahlas a zaklonila jsem hlavu a lapala po vzduchu. Hlas rezonoval prázdnou místností. Dostala jsem strach. Ve vestavěném zrcadle v dřevěném obložení naproti mně jsem spatřila svou tvář, bílou a napjatou. Dívala jsem se na sebe dlouho.

Pak jsem se zvolna otočila k místu, kde mezi okny vedl nad obložení vyčnívající proužek. Pozvedla jsem hlavu. Ani jsem se nemusela stavět na špičky.

Zachvěla jsem se strachem. Co když to tam nebude, co když se moje víra znovu roztříští a mé naděje se znovu zklamou?

Opatrně jsem zašmátrala prsty. Narazila jsem na cosi tvrdého, maličkého, pokrytého vysokou vrstvou prachu. Sundala jsem to. Černý panter.

Myslím, že jsem vykřikla štěstím. A když jsem pak kráčela ke dveřím, celý okolní svět se mi zdál zlatý a slavnostní. Našla jsem odpověď na mé a Philipovy otázky. V ruce jsem svírala klíč k míru a ke štěstí.